

Venatio. No. **Em** gl. in c. g venato
ribus. lxxvi. d. qdā ē venatio
op̄p̄sina. t̄ h̄ ē illicta. vi. §. xl. qdā ē
arenaria cū q̄ quis pugnat in arena
cū bestia detata. t̄ ad hoc locat ogas
suas. h̄ac q̄ exercet peccat mortalit̄; t̄ q̄
eam asperg. Et q̄ ea exerceat insamis ē
fi. de postu. l. i. §. u. sena. t̄ de hac lo
q̄. d. c. g veneratori. t̄ duoic. se. alia
ē saltuosa q̄ sit in saltis t̄ saltib̄. hec li
cita ē t̄ illicita ē ex pte vt in q̄drage
fima t̄ dieb̄. ieiunio. xxiiij. vli. si nul
la. lxxvi. d. an p̄tatis. Itē ex psona
q̄ clero nō ē licita ē si sit paup̄ h̄z. q̄
dā q̄ p̄t̄ alk̄ viciū q̄rere. n̄ facit cistis
t̄ calatos t̄ retia de p̄se. d. v. n̄ d̄. lat
co licita ē ob necessitatē p̄ pellib̄ t̄ car
nibus: nō ob voluptatē. t̄ hoc de ea q̄
cū clamore sit. Ponere at laqneū vel
rete sine strepitu t̄ clamore t̄ canib̄:
l̄z ē licita. Cū mōbacho ē liceat texere
lini. p̄ capiēdis p̄scib̄. d. c. n̄ d̄. hec
gl. **S**lo. m̄ in. c. ep̄z v. cle. ve. l̄z q̄ cā ne
cessitatis v̄l recrēatōis licita sit. ven
atio clercis dāmō clamorosaz venatōe
euiter exceptio ep̄o cui oio n̄ l̄z. xxiiij.
d. c. l. hec gl. l. Arch. in. d. c. l. q̄ venato
ribus. t̄ pa. in. c. v. d. cle. ve. tenēt q̄ si
ep̄s raro t̄ nō cā voluptatis l̄z cā ne
cessitatis hoc faciat puta vt exerceitaret
appētitū n̄ peccat. Nec ob. d. c. l. q̄ ibi
ep̄s redarguit q̄ erat v̄dlt̄ venatōi. se
cū ḡ si n̄ v̄dlt̄: l̄z rarissime p̄p̄ cās p̄
cedētes. Sic ḡ exlude q̄ plati t̄ alij ec
clasticī cā recreatōis. v̄l excitat̄ appē
titū v̄l hymōl̄ p̄s. cā retib̄ t̄ laqis ac ēt
canib̄ cū filētio t̄ modestia alqñ re
nari. t̄ addit archi. in. d. c. q̄ venato
ribus si electo in ep̄z obijclat̄ q̄ sit ven
ator h̄ac exceptuōem debem̄ interptari
in meliorē pte. l. q̄ cā licite recreatōis
hoc ageret nisi in cōtrariū alie presu
ptiones monerent q̄ colliguntur ex per
sonis t̄ multis alijs circūstantijs.

Vicarius quid sit. Dic h̄z Btr. lt. lliij.
l. viij. est is qui alterius vice nō su
um gerit officium

I Quot sunt sp̄s vicarior. **R**e. Lar. h̄z
Lan. in cle. vñica. extrā eo. q̄ quatuor.

Quidā enim sāt vicarij ppetui ecclis
rum pochialit̄. de qb̄ hic. Alij sāt vi
carij t̄gales sicut mercenarij. q̄ ad sc̄
pus sumunt ad curia ad adiuuādum
pncipale rectore: q̄ nō d̄ de honestate
fine p̄sbytero socio missam cātare. de
vt. t̄ ho. cle. vt q̄s. Alij deputant ad
aliquis p̄t̄niciā diocesim vel locū. de
gbus eo. sl. c. pe. Alij deputant ad ex
ercendi osa que incubunt prelato ab
sente: nō t̄m respectu cure: sed respectu
oluz incubētū. de qb̄ eo. sl. cū in ḡna
le. lt. vi. t̄ de tépo. or. cum nullus. e. ls.
C Circa p̄mā sp̄mā queritur q̄s facit 2
tales ppetuos vicarios. **R**e. Lar. h̄z Ls.
q̄ auctoritas ep̄i ex qua recipit̄ cura
animali. Idē Btr. d. q̄ ip̄a auctoritas
ep̄alis facit vicarias ppetuas nō muta
biles ex. eo. t̄ hoc intellige quādo. ec
clesie sāt pochiales. alia nō sunt ppe
tu. imo ad velle sāt p̄t̄ prelatus re
mouere: dūtamē nō sāt p̄ ep̄m insti
tuti. extra. de ca. mo. presbyteri. ll. vi.
C Quis at dicat h̄re curā aiaz an p̄
latu vel. vicarius. **R**e. Lar. q̄ loquen
do de vicario ppetuo idistincte cura
ēt d̄ eē apud vicariū q̄ ad oēz effectū
t̄ etiā q̄ ad omoda: l̄z p̄ modū cuius
dā tūrs t̄ in habitu sit apud pncipa
lē ita no. in. c. expostisi. de p̄ben. quo
nō ad exercitū actionū cōpetentib̄n
ficio. dic sm Lar. q̄ q̄ p̄mitte dec
me t̄ oblatōes que dant rōne eure cō
petunt vicario t̄ certa portio t̄m assi
gnatur p̄lato vel ei cuius est vicarius v̄
monachus. t̄ tūc cura t̄ rei vendica
tio spectat ad vicariū. Aliqsi pceptio
pūctuū spectat ad pncipale certa por
tio relata vicario. tūra. c. suscep̄ti. de
p̄ben. ll. vi. t̄ tūc cura aiaz t̄ rei vēd̄ ea
tio fructuū spectat ad pncipale: marie
in foro p̄tētose: l̄z exercitū in foro. aie
spectat ad vicariū. d̄ p̄ben. m̄peo. lt. vi.
Ideo dīcunt capelle monachor. nō v̄
cartor: vt in rubrica de capel. mo.
C Quero statuto ecclesiē caueſ q̄ le 4
de vacāte iurisdictio ep̄i exerceat p̄ ar
chidiaconi vel antiquorez canonici.
nāqd h̄mōi per hoc censeat h̄fe curs

neficis: dñm sit ips modicis: puto re-
ctore posse alium vicariū ad curā. Et
h intellige ēt ut possit se ad ips abūtare
Iste. n. vicariū si cēst hē curā: t h ēt
si assumptū erat als curat: dñm nō
phibitus ad exercitū cure. See: si p
hibitus: peregrinus vel ignotus zc.

C Ut rēctor sine vicariū q in qdra.
gesima hz ad qfites. qb p se nō p expe-
dire: possit qmītē religioso phibitia
to pīatē audiendi tales cōfidentes.
Et die q sic p pōcta.

C Quero de vicario tertie spēi. s. kuris
dīlōali ad certā prouincia vel locū q-
lls sit ei pīas. Sicut Lan. pīatē talē
um mensurāda ex eoz cōmissione.

C Quero circa quartā spēi. s. de vica-
riis q cōstitunt ad oīa incūbentia p
epō vel similes: quā pīatē hēant. R.
fm Lar. Allqñ factū idē qfistorizē
vt offīles pīcipales epōz ext. de qfue.
nō putam. li. vi. Allqñ no. vt sunt offī-
les forānt. Et circa h dīct Lā. Q hz no
mē offīcialis pīernit oīa bñficia: vīsus
tm itroduxit illos vocari offīles spātē
qb cāe cognitio p hñtes iuriditiones
ecclēsiaſtīcā gñaliter cōmitē: sine fit
epō. d. of. dle. ifinūate: sine iferior. pīas
aut offīcialis epī colligīt ex caplo. hz e. tt.
li. vi. z i. c. cī i gñali. eo. tk. t li. vbt fit
dīta itē r offīcialē t vicariū generale
qz offīciali solū qmītē cognitio cārūz
totū dioceſis: nō aut īgītū: connectio
excessū: a bñficijs āmōlo: nec bñficio
rū collatōnti spātē talia fint qmīssā
z vicariū gñals oīa h pītēcepta bñ
ficijs collatē. t pītēraro ē vt fiat
dīta īf offīcialē t vicariū. vñ pīas ta
liū potī mēsūrat ex qmīssōe. qmīssō
āt līmītat p. c. hz. z. c. cī i gñali pīll.

C Queritur an vicarius iurisdictionis
lis possit aliuz vicariū īstītūre. No.
dīct q nō pōt totū offīm cōmitē.
Dīciū tm q hoc pōt ad ips modicis: t
ex cā dñm nō nimīs frēquētē pītē
loco sui reliquere: sicut tota die fit. vñ
in aliqb locis ē qmītēdo. q qdīg sig-
noe offīcial vocat se offīcialē. Sed
Lar. dīct q de iure nō pōt offīcialis

8. Car. q nō. Nā pōt hēre talē vicariū
t retinere cū hoc bñficiū curatū vī di-
gnitatē. vt i cle. statutū. de elec. An autē
vicariū ppetuū possit sibi aliū vicariū
substituē. R. Lau. dīct q nō Idēz pau.
Ad tōs tm pōt sibi substituere ex cā t h
cōtēter tenet pītē recitat Lar. vbi. s. nee
est simile de pīcuratore t negociorū ge-
stōre q pōt aliū ppetuū substituē. s. mā
l. pīcuratore. Nā hz pau. aliū ēt pīcura-
tōre iudicij q plus pītestationē factū ē
dñs lītis. ex de pīcu. c. i. z. lī. li. vt. alīnd
est i vicario q nō ē dñs eo. t. l. c. i. j. t cu
līs industrīa ē electa t h vī cē spāle:
vī nō substituēt nec pīcedat in infinitū
de rescrīp. cū in multo. li. vt. Et Lar.
bat aliā rōnē qz cū talē vicaria fit titulū
si pī pīfētē nītē de supīorī aūcīoritāte
5 C Nāqđ st in cōstītēdo vicariū per
petuū regrēt consensu pīfōni. Dīc fm
Lar. q regrēt pīfētē rēctoris t ēt pa-
tronū virtūs. pīudicij agat: i hōc
qz cētē titulū ppetuū in ecclēsia. p h
ēt de tūrēpat. postulasti. Sz de spātē
vicario. dic solū epīm hz posse ex cā. c.
cū ex eo. de elec. li. vi. t similē si cā ar-
dua subētētēcē epōs posset pīstīuere p
petuū in multo rectore t pīfōno: quōz p
dictio irrōnābilis nī for. t admittēda.
hēt. epī. n. liberā dīpositiōz bñficijz
sue dioceſis: ita q ex cā pōt ins vñi ec-
clē dare alteri. de relī. do. cōstītūtūs.
6 C An autē epōs sine pīfētē pīfōni pos-
sit remouē vicariū ppetuū. Bñt Lan.
e Pan. q epōs dī vocare pīfōno nī vt
cū epō iudicēt. sed vt defendat vicariū
si velit. Nā eo ipō q pīfōnus citatus nī
defendēt vicariū: vī pīsentire.
7 C Circa sc̄bz spēm vicarij. s. spātē
um qrls. Utītū līceat sacerdotti sine con-
sensu epī ūtē hēre talē vicariū. Et vī q
fīc p. c. ad hīcīm. xvi. q. i. Et ita nī tm pī-
cipal sacerdos: sed ēt vicariū ppetuū
pōt hēre ppetuū: pīlē deputatum iure
suo. de of. ord. c. cīs. Idēz Lan. dñm nī
phibēat pī statutū pīfētēlē vel fīno-
dale. vī. q. t. lī. lī. t. c. nī. lī. Et sic cō-
clude q in cōmītē facīda ad tōs:
cūn non agat dī pīudicij magnō be-

Altū deputare: cū nō hēat iurisditiones
ture suo. l.e qz. ff. 8 iur. om. iud. Et vbi
est p̄suētudo h̄ta, dic q̄ tollerat q̄si p̄
q̄dā voluntatē ep̄i: q̄ dādō officiale v̄r
p̄tātē substīnēdi ad t̄ps illi q̄misse. vñ
potus est talis substīnū ab ep̄iscopo
q̄ ab officiale.

D2 **C**an aut̄ vicarius gaudeat p̄uslegijs
p̄ncipal. **S**e. **C**ar. q̄ qñq̄ gs gerit vices
alteri: ex deputatidē ipsi p̄ncipalim
et tūc vicarii alienti n̄ gaudet p̄uslegijs
his q̄bus gaudet p̄ncipal. **N**. de lega. l.
fili: vbi si filii iuit in legationē p̄ p̄re
pro republica: nō gaudet: in iunctitate: s̄z
p̄f: Qñq̄ deputat ex deputatidē legatis
superioris: et p̄cedit cle. q̄ de ecclījs. de
offi. vi. q̄ ex eo q̄ logtur de vicarijs p̄
petuis: p̄supponit auctoritatē superioris
internuntiſe. Talis aut̄ vicarius d̄f v̄l
cegerēs. **C**. vt dig. o. ser. l. f. li. xij. 8 of.
eius q̄ v̄kali. in. obit. l. i. z. ij. vbi d̄c gl.
tale v̄lē gerētē h̄fe ordinariā. Faciūt
h̄ ad. q̄. An v̄icerector gaudeat illis. in
munstatiib̄ q̄b̄ gaudet rector. Ad q̄d
d̄c q̄ si deputat a rectore n̄ gaudet. si
st̄ ab vñiversitate ob carētā rectori v̄l
abūtia: gaudet p̄ p̄dcā: q̄d t̄ Bar. i. d.
l. filius. De facto in seruat: vt etiā depu
tamus a rectore tractet vt rector.

D3 **C**Ex quib̄ st̄ causis possit vicarius
instiueni. d̄c b̄m Bir. Prio rōe statutib̄
p̄suētudinis. ar. extra de p̄st. cum oēs.
Scđo rōne p̄uslegij sine disp̄sationis
arg. de fi. pres. c. p̄posuit. Tertio rōne
loci remotionis e alia p̄slicitatis. ex
de ec. edi. ad audētā. cl. ii. Quarto rōne
ne iktionis. ex d̄ p̄b̄. de mōachis. Qui
so rōne diuise natiōis. ext. de of. o.: q̄m
Sexto rōne defeci: seu debilitatis: ex
tra de cle. g. c. pe. et v̄tio. Septio rōne
diuini cult⁹ angmetandi q̄m. l. abūdat
ecclia in redditib⁹: ext. de p̄st. ex p̄te.
Octavo rōne occupatiōis. hac occasio
ne excusat ep̄s q̄ in ecclia cathedrali
h̄z aliquē loco sul et ip̄e in camera d̄c
horas. et postea expedit occurētia. Itē
q̄i p̄lat⁹ h̄z p̄ficiet utile et honeste:
vt cā studior⁹ et p̄egrinatōis et de h̄is
plat. **L**etra de cle. non res. c. relatum.

Victus corpore.
Qui dicunt corpore victati. **S**e. **I**
Astēn. ll. vi. ii. xxi. q̄ corpe victati dñr
debilitati vel mutabilitati. Debilitatum
voco. q̄ h̄z mēbrū: si iefficaxi oculū
cecidit manū aridā: crux h̄cū. **E**utilas
tū v̄o q̄ caret aliquo membro.

Et p̄ declaratiōe h̄tius materie d̄s. **I**
st̄ingue: p̄ aut est q̄s p̄nat⁹ vel mutila
tus aliq̄ mēbro magno et manifesto:
q̄d. si dñc̄t nō b̄lē deformitati: et p̄s
tio nasi et hymēti: vel ihabilitati ad exe
quēdū offiū: vt p̄usatio man⁹ et hymēti
Et tūc quacq̄ de cā sic mutilat⁹ v̄l p̄
nat⁹. iusta v̄l iniusta: nālē vel accidēta
li ip̄edit a p̄motiōe: et deijct̄ p̄mot⁹.
Si st̄ erat id p̄mot⁹ q̄n superuenit de
fecit: si nō pp̄ hoc recādit nimis defor
mis: p̄t̄ exeg illa officia ad que n̄ tm̄
pedit pp̄ illū defectū: puta si factus sa
cerdos amissit visuz: missaz celebrare si
poterit. vel altas in altari misstrare: s̄z
poterit audire p̄fessiōes et p̄dicare: a b̄s
ficio tūlī remouebit: si sine cl̄pa icidit
i defectū: q̄d n̄ d̄ addi afflictio: v̄h. q. i.
cū percussio. Babit tūlī ei coadūtor: si
tale b̄sictiū ē cui ip̄e deserutre nō pos
sit. ext. de cle. g. c. iij. ant q̄s ē p̄nat⁹ vel
mutilat⁹ mēbro p̄uo vel occulto. et tūc
subst̄ingue q̄r aut sponte et sine cā iu
sta. vt ex id gnaōe v̄l ip̄atiēta vel su
p̄bia. aut ex iusta cā vel iutus. Si pri
mo mō tūc indistincte in q̄c̄q̄ mēbro
sine a se sine ab alto repellit a promo
tiōe: et deijct̄ iā p̄mot⁹ et si credebat
obsequum se p̄stare deo se castrādo. ext.
eo. significauit. Et h̄z Inn. Idē est si si
tōtū mēbrū amissit: s̄z p̄tē mēbrū q̄ de
formitati generaret et scādalū. ex. e. c.
l. vel ihabilē redderet ad offiū exequē
dū. secus in alijs: vel et si dentē sibi ex
cuteret. Si et ex iusta cā et sp̄ete: puta
pp̄ p̄iculū lep̄e: ne totū corp⁹ ificeret
fecit sibi amputari mēbrū occulū vt v̄l
rilla vel manifestū p̄ni: vt dignū n̄ ne
cessari. l. ad signū crucis faciēdū: vel
sp̄emēt hoc sibi fecit. Idē iudicū si in
ultus ab iunctiōis castrat⁹: vel et sic na
tus: vel et a casu in tale gd̄ incidiū dam

cula s oculo deformitate: si sitat ratione
pt pmoueri. als si nati d spē sit cū eo.
dic. cum de tua.

CQuid at figs hēat oculi vnu grossi
or altero: vel vreliqz hēat pnumētē. Et
astet. q si spedīt. vt i.l.g clauū i pñ. ff.
de edil.edic. De suriosis:kū: nictis: cadu
cis: et vñdaciis dtē guil. et gl.di.xxiij.
c.cōter. q nullus talis pmoueri dñ et
postqz sue si libati. Si at si s pmo.
tē aut si oio et ex toto libati a pdicatu
passim: aut nō. Et i pmo cān poterū
exeg offm̄ sinī. Quādā at ipse expectari
bēat ad pbāddi tals: pt dici q ē arbitri
uz: pēsat] pātibl̄ morbi et psē. Si
po nō oio ex toto sunt libati: sc̄ am fre
quēt alia dicta passionū vexat eos:
aut raro. et figdē freqnēt: oio dēnt ces
sat ab offō misse. vij. q. ii. i lris. Si ra
roxtic aut cū spume iactatione et vocis
pūfisiōe: et sic dēnt abstine. aut raro et
sine hmōi spumatiōe et pūfisiōe vocis
et tē si phibēt ab offō misse: vñmō hē
ant iuxta se alii sacerdotē: vt si ille ca
dat vñ deficiat: ille supleat. vij. q. i. illb.
Quidā tñ b̄ si admittit de demōtaclo
bēcetes q oio ois eos eē liberos. Odi
ma at oīn pādictoꝝ ē. q genqz ē sua c̄
pa rielat̄ corpe repellit: q vñ sine sua
culpa n̄ repellit: n̄ si sc̄dala tūmeat̄ ex
nūmia deformitate: vñ piculō ex nūmia
oblitate. h̄ ray. Hermophrodit̄ ē irre
gnaris. Et dñ illi q p̄cipiat de vtrōqz
sexu. hic repellit a p̄motōe pp̄ defor
matē et mōstruositatē. Et talis si ma
gis vergat in sexu masculinū q̄ femin
initi: q̄nū nō bēat ordinari: nec ordi
nat̄ ministrare tñ suscip̄ et characterē.
S̄ si magis vñgat i sexu femininū q̄
masculinū. vñ ēt si equalr p̄cipiat de
vtrōqz n̄ ē susceptiuꝝ carater] b̄ guil.
Et multo magis femina nō est ordi
susceptiuꝝ Dñ at mulier p̄sbytera. di.
xxij. p̄sbr. nō q̄ hēat ordinē sacerdo
th: sed q̄ vxor sacerdotti et diaconissa
q̄ dicit omeliam euangeliū.

UIdua quattuor medie dicit. Nas
t̄ est qdā vidua corpore sed in hōe
ra mēte. l. Th. v. vidua que i velityo.

est vincimodus ē. Sedo ē vidua cor-
pore s̄i nuptia mēte. Nec cōparat cōiu-
gat]. Tertio ē vidua corpē et mēte. Et
de talib⁹ apla dic. L. Thym. v. viduas
honorā q̄ vere v̄lue sunt. Quarto ē
mō dī vidua q̄i tal ē terreno auxilio
destituta. Et istis v̄lis duob⁹ mōis of-
q̄ v̄luis debet fructus. b⁹. De q̄ h̄r
Mai xij. Nā virginit̄ p̄petui fructus
cēlesmus: et pingatis tricesimus.

Virginitas. Querit̄ i q̄ p̄sistat v̄gnis
ut̄as. sc̄. fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. clv. q̄
nomē v̄ginitatis a v̄tore sumptū v̄
Et sicut illud dī v̄tēs et in suo v̄tore
p̄fisiē qd̄ si ē ex sup̄ abundātia caloris
adūstionē exp̄it̄: ita ē v̄ginitas h̄ s̄i
p̄tot̄ q̄ p̄fis̄ cui iestimunt̄ sit a con-
cupiscētē adūstib⁹ q̄ eē v̄ in p̄sumā-
tōe marie delectatōis co:p̄alis: q̄lis ē
veneroz delectatio. vñ Amb. dicit in li-
bro d̄ v̄ginitate. q̄ castitas v̄rginalis
ē exp̄s cōtagiōis iegritas. In delecta-
tōe aut̄ venereoz tria ē p̄siderare. vñ
qd̄ est ex p̄e co:p̄ois. l. violatio signa-
culi v̄ginalis. Illud ē in q̄ pingit id
qd̄ ē aieciū eo qd̄ est corporis. l. t̄pa reso-
lutio semis delectationez sensiblē cau-
sans. Tertiū at̄ ē solū ex p̄e aie. l. ppo-
fitū pueniēdi ad talē delectationē. In
gb⁹ ib⁹ id qd̄ p̄mo positiū est p̄ acci-
dēs se h̄z ad moralē aciū q̄ si p̄siderat
p̄ se nisi h̄z ea q̄ sunt aie. Sc̄bz ho mā-
litter se h̄z ad actū moralē. Nā sensiblē
passiōes sunt mā moralit̄ actuum
Tertiū ho se h̄z formafr̄ et cōplectue
q̄ rō moralit̄ in eo qd̄ ē rōnis cōplet̄
q̄'g v̄ginitas p̄ remissionē p̄dictie cor-
ruptiōis: q̄lis ē q̄ iegritas mēbris cor-
poralis per accidēs se h̄eat ad v̄gini-
tate. Ipa aut̄ innuitas a delectatio-
ne que cōsistit in seminis resolutōe se
h̄et māliter. Ipm aut̄ p̄positū p̄petuo
abstinen̄di a talē delectatione se h̄et for-
maliter. et cōplectue in v̄ginitate. Et so-
lo Aug. in libro de nuptijs bñ diffinit
v̄ginitatē. dicens q̄ v̄ginitas ē in car-
ne corruptibilis: in corruptiōis p̄petua
medietatio. Et tho. vbi. s. dicit q̄ ista
disjunctio. Aug. tagit h̄z recto id qd̄ ē

formalē in v̄ginitate. Nā p̄ medieto-
tionē itelligit p̄positū rōmis. Qd̄ aie
addit̄ p̄petua: nō sic intelligit q̄ op̄or-
teat v̄ginitē sp̄ actū talē meditationes
h̄fē: h̄z q̄ h̄ d̄ i proposedo gerere vi p̄
petuo in h̄ p̄seueret. Id vñ qd̄ est mā
le tangit in obliq̄ cū dī in corruptiōis
in carne corruptibilis. qd̄ addit̄ ad on-
dētū v̄ginitatis difficultatē. Nā si ca-
ro corruptiōi n̄ posse: n̄ ē difficultepetus
in incorruptiōis meditationē habere.

Vtrū v̄olētā p̄asse amittat v̄rginitatē.
sc̄. fm̄ Tho. in quarto di. xxiiij.
Que p̄ v̄olētā corruptiōis ab hoie
sue a demēde icubo: v̄ginitatē n̄ amittat̄.
si q̄zū p̄nt fuit̄: et q̄zū p̄nt p̄fuit̄
corp⁹ a corruptiōe l̄ saltē mēlē a p̄sēta.
Vtrū sola mēte possit amittit v̄rgi-
nitas. sc̄. fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. clv. l.
On
tingit ieridū ex aciū mētis cogitatis
corruptiōe carnis et intēdētis delecta-
tionē ipsius exp̄it̄ q̄ calor excitat̄: et
semen distilet̄: et tūc sine dubio v̄rginitas
ē amissa. Si at̄ corruptio sistat in
aciū mētis p̄sentiētē: amittit qd̄ē v̄g-
nitas h̄z illud formale quod h̄z i mēte
n̄ at̄ rōe el̄ qd̄ est māle in t̄pa. vñ tal
nō p̄t dici virgo nisi māliter. Et ideo
hec v̄ginitatis amissio p̄t recuperari
nō aut̄ illa in q̄ ē illud qd̄ ē māle h̄z
trahit̄.

Vtrū puelle in annis p̄n̄ illarib⁹ ali⁹
quid carnale cōmītētes p̄dat v̄rginitatē.
sc̄. fm̄ al. non q̄ non est in eis
p̄sily deliberaſſo: nec etias p̄at̄ talē de-
lectationis ipetū. Hoc forte verū ante
septētū cū nondū sunt dol̄ capaces.
Als. secus. vñ Ul. dicit q̄ v̄ginitas
amittit̄ nō solū per quēcūq̄ aciū per
quē pollutio volūtarie p̄curat̄. sed etiā
qñ fine eo delectatio eccl̄ p̄ficī. Sicut
faciat̄ illi q̄ ante etatē: vel t̄p̄ seminis
per sui ip̄oꝝ turpē actū delectationē in-
se p̄ficiū: vel ab aliis in eis hoc fieri p̄
mittant. Itē fm̄ Ul. iſ aliḡ dixerint v̄-
ginitatē recuperabilē qñ p̄plef delecta-
tio sine pollutione p̄p̄ter defectū etatio
Tamē h̄z verū est: q̄ corruptio noui
est ex pollutione nisi rōne p̄uancie fibi-

videtur ut aliquis velut si non cum illa se
lennitate qua virginibus datur.

Cum a patientibus fluxi semis pdate
virginitas. Et hoc Tho. In fine. q. clv. Se-
mis resolutio si puerat pter ppositu-
mēto: vel dormitudo: vel per violētā illa
rā culmēs nō plentur quātus caro dele-
ctatōez ergiat vel et ex fūnitate: vt in
his g fluxi semis patet nō possit virgi-
nitas. qd talis pollutione si accidit p ipu-
dictiā quā virginitas excludit. Ld. Al.
dicēs qd sūt qdā q ad simplicē aspectū
virilē vel ad locutōez vel ad confessōez
etiam cū sint in proposito sancto: vel
nolentes peccare dissimulationes humo-
ris sentiunt: et tales nō corrūpuntur: eo
qd nō fit ex pposito nec voluntate pple-
ta. Sed tū suadēdū est eis q se tēperēt
a viroz aspectibz & confabulatiōe.

CQuid si aut pollutionē nec ipsa in-
termittit voluntas sed post. Perdit vir-
ginitatē: sed recuperat p pniām. Alij ho-
dicēt qd nō recuperat ex quo pollutio
est secuta & pensus mētis sive ante:
ne post. Et hoc videtur verius.

Cum cognite in ebrietate: vel som-
no pdate virginitatē. Et hoc Tho. In q̄to
di. xxxij. Sicut p pollutionē in sono
nō admittit virginitas: vt nāc dictū est
Sis tō est de mulieribz que in ebri-
tate: vel dormitētes a viris cognoscuntur
nisi forte hac intentiōe inerit dor-
mitū: et a viris cognoscerent. Idē dic
fm Ul. si postea placaret eis fuisse co-
gnitas sicut & de pollutione nocturna
dictū est. s. Pollution. In p̄sn.

Virginum consecratio. Quare solus
ep̄s virginēs consecrat. Et hoc tho. i. līij.
di. xxvij. Sicut p m̄fimontū carna-
le repūtāt m̄fimontū spāle inter xp̄z
& eccliaz q̄tū ad secunditatem: ita p rea-
tionē virginū repūtāt idem m̄fimoni-
um spūale q̄tū ad eū integritatē: vt p
p oia q̄ ibi pferunt & geruntur. Et pp
hoc solus ep̄s virginēs velādo de ipso
sat: nō sibi sed xp̄o q̄ sponsi parant
phus & amic. Et qd integratio signi-
ficatio plene pōt ec solū i pūnitā vir-
ginali: sed semiplena in viduali: pp b

Cum possint consecrari occulte coru-
pte: q̄tū consecratio sine scādalo itermit-
it nō pōt. Et hoc Tho. In q̄to. di. xxxij.
Occulte corrupte sive a viris: sive alto
quocūq̄ mō nullatenus velande sunt
qd p scādalu vuādū nō debent sacra
ecclie: vel sacraria variari. Sed pone al-
q̄ cautela adhiberi ad vitandū scāda-
la: vt. s. Illa q̄ non sunt ve substantia
virginis veli sicut: vt est accensio can-
dellarū & h̄mōl: vitatis occulte illis q̄
sunt de substantia: puta sōba q̄ dicitū sū
veit ipositiōe: & q̄ nomē virginis in
nomen castitatis mutetur.

Cum i consecratio virginū det grā. Et
Tho. vbi. s. In consecratio virginū sicut
& in vncīde regū & h̄mōl bñdictōibz
dat grā nisi sit impedimentū ex parte
insciplentis. Sed hec nō tū dñr sacra
qd nō sunt instituta ad curatiōe mor-
bi peccati sicut sunt sacra.

CQuo ipse possit fieri consecratio p̄gi
nū. Et in die epiphanie & i tota ebdo-
mada resurrectōis & natalibz aploz
& in diebz dñuicis. Sed tū necessitate pu-
ta lāgore iminēte pnt quolz ipse consecra-
ri. vt. xx. q. i. d. velamē. t. c. le. & extra
tē: ordi. c. i. Et nō gl. in. d. d. velamē. qd
quadruplex est velū. s. p̄fessiōis & consecra-
tiōis: ordinatiōis: & platiōis. Velū p̄fes-
sōis iponit taz virginēs vidue: dñfis
sit duocectz annoz. vt. j. q. ii. puella. Ve-
lū consecratio est qd tū virginibz iponit
ur in. xxv. anno. vt. j. eo. placuit. Velū
ordinatiōis qd oliz imponebatur dia-
conissis in. xl. anno. vt. j. eo. sanctimōta-
le. Velū platiōis est qd in. ix. anno dat
abbatisse. vt. j. eo. truenculas.

Ver quatuor sit incius qui possit ca-
dere in cōditātēz vtrū: i de multis alijs
vide. s. Impedimētū. x. quasi p totū.

Visitatio archieps ep̄s vel alijs p
tur v̄būz del et queret de vita: et con-
versatōe mīstrātū in ecclēsijs absq̄
coactōe iuramenti salubriter monen-
do. Si quos innenerit infames si ip-
se non est ordinarius denuo ciet ordina-
rio. Notoria si innenerit corrigat extra
de censi. romana lt. vi.

1 **C**Utrī visitā possit exigere procura-
tōe z locis v̄lītatis. s. sic: vt i. d. c. ro-
mana. Et pōt recipet a volēte dare pe-
cūtiā pro sumptib⁹ moderatō dieb⁹
gb⁹ v̄lītati. Sed nō l̄ nisi vna procu-
ratōe recipere vna die et si plura lo-
ca v̄lītati: et glib⁹ loc⁹ sit sufficiēs extra
de cēsi. felicis. lib. vi. q̄ si eph⁹ v̄lītati p
altū: v̄lītati et tenētur mīstrare expē-
sas isti v̄lītati. extra d̄ offi. or. si eph⁹ li.
vi. Sz' eph⁹ nil plus pōt exigere ab his
quos nō p̄se v̄lītati: vt ibi d̄.

2 **C**Utrī v̄lītā possit recipere pecunias
s. si ip̄e v̄lītati familiāres reciperet pe-
cūtiā p̄ter id qd̄ nāc. vīctū ē: seu et pecu-
nātōe recipet nō v̄lītādo: ip̄e mīr. s. re-
cipētōe duplū restituere illi ecclēia infra-
mensez. alioq̄ epi et sup̄tores differen-
tes sic restituere sūt iterdēti ab ingresso
in ecclēia. Inferiores sūt suspēti ab offō
et bāficio q̄s q̄ plenarie satissimā et
nulla fīmissio v̄z. ex. s. cēsi. exigit lt. vi.

3 **C**Quo et quies archieps possit puni-
ciā suā v̄lītati. s. Prīo tñr v̄lītā dio-
ceſiz pp̄lā erga ecclēias mātores et mi-
nores: et eoz pp̄los saltez quocādo de-
plurib⁹ locis ad vnu p̄grādū. Postea
l̄ et v̄lītare suffraganeos et eoz dioceſes. Sz
vna dioceſi v̄lītata in toto vel
in pte nō posset ad ea z v̄lītādā reuer-
tī: nisi oēs et sue itez fuerit v̄lītate. Sz
si forte allq̄ ecclēia v̄lītate dioceſis id-
guerit itez p̄dīcīo alijs v̄lītari. et
pōt redire ad illā si a dioceſano fuerit
regis: vel de p̄filo et assentia oīuz suf-
fraganeos aut. mātores p̄tis aut si dī-

scūtātēz oddībuerit petat inīa et pa-
pa. Sz post v̄lītātēz oīuz dioceſes l̄
cītū et et v̄lītātēz iterare: p̄t in re-
gīto suffraganeoz p̄filo: et deſtabitō-
ne: toſſātēz t̄p̄līus s̄p̄ hoc hīta corā
eis q̄ s̄t redigēda in scripto: et t̄c p̄
tertī v̄lītare et si si iterueniat suffraga-
neoz assensio: ita tñ q̄ illa loca prius
v̄lītēt q̄ in p̄ori v̄lītātēz nō fuerunt
v̄lītata. hec oīa in. d. c. romana.

Vncitio extreā sac̄z ē: q̄ p̄tīgt ad
effectū: q̄ ē curatio morbi peccati.
C Que est mā hīt̄ sac̄z. s. mā ē oleū
olue ab ep̄o p̄secrātū. et tale oleū et eī
p̄secrātio tū de necessitate hīt̄ sac̄z.
C Que est forma hīt̄ sac̄z. s. forma
est oīo depeccatua dicendo. Per hīt̄ sa-
ctā vñcītēz et suā p̄yssimā. misericor-
dīa ūlgeat tibi deus quicquid delig-
sti per vñsam. tc.

C Al gb⁹ p̄ferri d̄ vñctio extrema. s.
a solis sacerdotib⁹: nec alt⁹ p̄t inīge-
re et i articulo nētatis. Sacerdos aut
p̄ferre pōt p̄ntē vno chico: et etiā solus
in necessitate s̄m Ber. et Host.

C Si lacerdos i vñtōe deficit: si aliq⁹
p̄tis inūte sunt. qd̄ facū est ritterari n̄
d̄: sed vñctōes que restant p̄ altū sa-
cerdotem compleatur.

C Quib⁹ p̄ferenda sit extrema vñctio
s. nō n̄lī adultis iſirmis: iſiculo mor-
tis p̄fūtūtis ex t̄p̄la iſirmitate. Unī nec
dat ecclēsib⁹ ad bellū aut nauigātib⁹
seu hīs q̄ mor occidēt̄ sūt q̄ tal moris
nō iminet et defectu nāe: s̄ ex eventu
sortiū. His ait q̄ plenio deficit̄ et si
ne actuall infirmitate dat pueris nō
q̄ nō hīt̄ infirmitatez sp̄talez p̄tē et
peccato actuall: nec dispositōes deuo-
tōis hīe p̄nt ad hoc sac̄m.

C Utrī extrema vñctio debeat dari
freneticis et dementib⁹. s. si in sanā
mente p̄stāt̄ si poterint: n̄ d̄ dari. si
t̄o p̄tērēt̄ dari d̄. Tñ hīc aduertēt̄
dū est Sz Tho. q̄ illīs furiosis et amē-
tib⁹ p̄cipue dari nō d̄ q̄ p̄tērēt̄ sac̄o
p̄nt facere irreuerēt̄ p̄ aliquā imēdi-
ciaminiſi t̄p̄i haberēt̄ lucida brevitas

lo in gbus sacfz recognosceret.

TQue pres cor:pis inungi debeat. **R.** Inūgunt instfa. v. sensu:z:tanqz. v. radices peccati. puta occultares:nares:labia:manus pp tactu g marime Viget pulpis digitoru:pedes ho p vt mortua Ren:s ho pp vim appetitus a qbus dē inungatur. Itēz in mutislatiis aut cēcis dīt inungi loca magis pp in qua.

Utrix ructio extrema possit sterari. **R.** hz Tho. sterari p̄ sine aliq̄ initia sacfi:q; nō hz effectu ppetuū:eo. q sa- miras corporis et mentis q sunt effectus amitti p̄n. In eadē quoēz egritudi ne sterari p̄t: si p̄mo qdēz sit in pte- lo mortis et evadat: ac etiā postea recti- diu: patiat: q; erit q̄si alta infirmitas et s̄ sit egritudo dñturna: vt. Idro- pisis:q; tbc dñ fieri qñ v̄ p̄dicere ad pte- lū mortis. et si illoz articuluz eva- dat eadē infirmitate durāte: et postea ad filez statu reducat ut p̄t inungi: q; tam est aliud infirmitatis status q̄ uis sit eadem infirmitas.

Quid aut si oleū non bñdicti ad datur oleo bñdicto: an totū hat bñdicti etiū. **R.** Boni. in. viij. dist. xij. dicit q si oleū nō p̄secratū addit̄ p̄secrato: totū sit p̄secratuz et bñdictuz. ex tra de p̄se. ec. qd̄ in dubijs. Idez dicit Tho. et pe. Idem dic de aq̄ nō bñdictia: si addat aq̄ bñdictie q; tota sit bñdicta. Et rō- nes reddit idez. Tho. in. di. xij. dicens q̄ v̄ius q̄ acq̄sita est aq̄ ex bñdicto- ne pueuit ad aq̄ addit̄. et sic ex ista rōne v̄ posse p̄cludi hoc esse vez si de aq̄ addita sit malorū qualitatibz si- ve mino:ls. et hoc v̄ innuere. d.c. qd̄ in dubijs. q̄ logi indistincte. Et ex illo tex. assert. Pa. lbi. q̄ p̄positū. ex de- tensis assumit nām simplicis dignio- rie. et quod die allegat ille tex. q̄ ma- gis dignoz trahit ad se min⁹ dignuz. Idem t̄ asten. li. iii. xi. i.

Olitas. Utrix teneamur p̄formare voluntates n̄am voluntari divine in volito. **R.** q̄ hz theologi in hoc multa dicit in p̄mo sen. di. vltia. in m̄hi or- dicēdū q̄ teneamur p̄formare q̄tum

ad illa volta q̄ exprimant a deo signos p̄cepti in lege explicite vel implicite: vel q̄ nobis manifestaret. sic velle de p̄ce- pto. Sz q̄tuz ad alia q̄tuz est n̄ p̄ce- ptu. L̄ oſiluz dico si sunt exp̄ssa sub "si gno q̄tū tacite vel exp̄sse. Si ho non sunt exp̄ssa nec ēt de q̄tio tenemur n̄ si queniat nobis illud velle sicut dicit aug. in enche. aliqui ingt bona volunta te vult hō qd̄ nō vult dens. Sic ut be- cus vult hō p̄rez vltē quez de vult mo- ri. Et quidam sapiens dicit q̄ cor. tor- tus hz hō q̄ si vult qd̄ deus vult. Intel- ligit de hz que nobis patent q̄ de pre- cepto vult nos ea velle.

Votum. i. cōter qnd fit. **R.** Votus est alicutus boni cu:z deliberatōe deo facta promissio. Si. n. fit de re ma- la: vel ēt de bona s̄i deliberatōe. s. cd̄ impenit quodā et surreptōe: non obli- gat extra eo. c. iij. t. c. Ifaturaz. Dicitur deo. Nam hz aliquo votū hat sanctis n̄ propter deum fit eis.

Que regunt ad votū. **R.** Sm Tho. fa fe. q. lxxvij. tria ex necessitate req- rustur. Pr̄io qdem deliberaatio. Seco proposituz volūtatis. Tertio p̄missio in qua p̄ficitur rō vott. Et capitur hz deliberaatio pro cognitōe et p̄posim⁹ pro deliberaatione. Exp̄so at v̄ bordū q̄ ad deum nō est necessaria. secus q̄ ad hz q̄ iudicat de hz q̄ foris sunt. Et dicit pano. in. d. c. l. faturam. q̄ hec est singularis theorica: que multas theo- ricas canonizap̄ intringit: q̄ sibi multum plz. Nam nō seguit. Propositū in aio firmiter aliquid dare deo vel homi- ni q̄ ad hoc sim obligatus ad dñm ex- erq̄ illā rez nō p̄misit deo vel hoi. Nam votum causat ex q̄dam pollicitatione. i. ex q̄dam lege vnlus p̄missio. i. iij. ff. de polli. Et hec dicta beatis Tho. se- quir archi. i. c. q̄ bōa. xvij. q. i. Et sic ad hoc vt votū obliget regitur vt vōnes habeat aiū se obligādi ad illud. Ne- mo. n. se obligat n̄li h̄eat aiū se ob- ligādi ad illud: vt dicit glo. in. d. c. l. faturaz. Jura ergo q̄ firmant declinationē sup̄ p̄posito: debet intelligit de p̄posito

qui animis pmissione seu obligatio: et so-
lo pmissio non ex nisi procedat de libe-
ratio cu pposito est respectu religiosis
iz aliud sentiat. Jo. an. in. c. dicitur. o co-
mer. Quod. Nam suramētū seu votū calore
fractū facia vel ad deliberaſte si obli-
gat. vide. s. Jurare. h. iij.

2 Et p predicta soluti q̄stio q̄diana.
Quid deo: mulier q̄ facit in ptu
vel in iſfirmitate vel angustiis scis
v̄l suo, et est q̄ vlti facit: mort ex aliquo
angustia: vel perturbatio. Et si habue-
runt intentiones obligati se deo: cogitantes
et de eā q̄ monebat eos ad votū. s. i
firmitate vel alio piculo: et definite. s. de
euasione peccati: pp qd ut h̄di votebat:
renēda sunt. Iz i tribulatio et perturbatio
sint emissi: dum cū deliberaſte sue
runt sc̄a: et voulētes in sua emēte fuerit
secundum q̄ si nō deliberaſto aio illa vota se
cissent. et in tñ votū obligat voulētem
q̄ h̄di intentiones se obligati. Nō. n.
votū obligat ultra consensu: vt dicta
est. s. Jurare. Et p illud qd dicitur q̄ i vo-
to regis pmissio: hec est obligatio: p
qd vice dū de votis q̄ sunt a multis: li-
cut ab illis de tertio ordine beati Fran-
cī voulēt et profitentur in ita: tñ illoꝝ trās
gressio nō obligat ad morale. et hoc id
est: q̄ iz in votū talia sit deliberaſto
et propositū: tñ deficit qd. est pncipal-
is. s. obligatio Nam predicti nō inten-
dat se obligare pp h̄mōl vota ad ali-
qd peccati: nec eis ventale.

3 Additio. Quid ait de eo q̄ fecit
tertij ordini sancti Fr. et loquor de ve-
to voto. An teneat obseruare oia que
pertinet in dicta regula. qd est pulchra:
Et. Casus iste decidit p decre. exiit de
h. s. l. vi. vbi ē casus de fribus minori
bus q̄ i sua pmissio pfecte voulēt obe-
dientia: paupertate: castitate et euāgelisti
Iesu xp̄i mō rūdet papa q̄ nisi intentione
cor̄ esset se obligare ad obseruātā om-
nisi q̄ filiorū euāgeliū: q̄ si teneat ex vi
dicta pmissio. n̄ si eo mō q̄ ponuntur
in regula. s. vt pcepta obſeruent: vt pce-
pta et pſilia: vt pſilia. Idec dicit in colu-

nfo. Nota tñ q̄ sūt q̄dæ mulieres de
tertio ordine sci frā. q̄ vñnt collegialr
et pfecti tria vota religiosis ex pcessione
aplica. Et talis pmissio dissolueret inſi
montū nō psumma vñ sic sit statut. Si
thus papa quartus: sive ante sit contra-
ctū sine post dicta professionem.

4 Additio en p dicitis singularē distictio
vez quā ponit Panor. i. d. c. sicut. el. ij.
de regula. q̄ votū factū in h̄mōl angu-
stis: aliquā causat a timore mortis aie
aliquā ex timore mortis corporis. Timor
mortis aie nō excusat nec dat eā tracta-
di acī. Secundum timor mortis corporis. Rō
dineritatis est q̄ timor mortis aie nō
nōq̄ ieiunia a deo vt q̄s dueat ad cor-
versioꝝ: et sic talis timor est aperēdus
xvi. q. i. reuertimini. Sz timor mortis
corporis sit ab hoīe. et talis timor est su-
giēdus tāq̄ violētus et iuſtus. Et sō
cū querit nūq̄ timor mortis excusat.
Sic distingue p̄ doc. aut ē timor mor-
tis nālis: aut accidētalis. Primo casu
nō excusat. Exemplū in grauitate iſfir-
mo: vt in. d. c. sicut. Secundo casu subdī-
stingue: aut est mors accidētalis casua-
lis: aut violentia. Exemplū primi vt in tñ
mē. e. piculū naufragiū: vel incēdij: vel
hostiī. Et iste timor nō impedīt acī ne
inuaidat pmissionē p rōnet. s. dicta.
Nam aliquā deus in cūtū talē timore vt
homo querat. Secundo casu pone exem-
plū in eo qui timer mortē violentias
sunt imiuentem ab iniquo hoīe. Nam
si propter tales timore q̄s ingreditur reſ-
glonē non tenet ingressus. ex quo fecit
vt enaderet mortes violentias. nam re-
pedit cor. et vult voluntariū inſilē. et ita
loquitur. c. i. quod me. causa. et pdcī
possunt adduci generaliter ad val. dī-
tatem: vel inuaiditatem cuiuslibet votū
hec Panormi.

5 Quot sūt species votorū. Et due. Nam s̄
quoddā est votū simplex: et quoddāz
solēne. vnde. s. Impedimentū. iij. Est
et alia diuīlio votorū: q̄ alius est pura
sue absolute: vt enim q̄s absolute et si
ne cōditioꝝ voulēt. Aliud est q̄dulona-
tus: vt cum addat. si hoc erit vel illud.

gulare beati. Tho quē sequit Arch. in
c. qui bona. xvij. q. i. q̄ in tali casu nō
est necessaria cōmutatio: q̄ oē impedit
mētū qd̄ habuisset a p̄ncipio ipedire
votū si orti postfacti h̄z auferre obli-
gationē voti. qd̄ est dcm̄ satis singula-
re b̄m pan. Sz b̄m eū multū ob.c. qd̄
sup̄ his extra eo. vbi pp̄ impeditēt
supuentēs. fit p̄mutatio in aliā cām. &
h̄z istud sit magis tutū. t̄fide subtilitate
panor. credit p̄m̄ dictū satis posse p-
cedere: dcm̄ culpa vel negligētia nō
repitat in votē. Nā si p̄ me nō rema-
net quoniam votū p̄ficiā. subsistente
bona voluntate. debeo reputaciā si vo-
tū p̄ficiem̄. Et ad.d.c. qd̄ sup̄ p̄t r̄i-
deri q̄ p̄cedit qn̄ impeditētū nō est
oīo votū impeditū sed difficultatū.
Aliud est. n. q̄ factū reddat impossib-
le. alīd difficile. Cōteri in obfuat. d.c.
qd̄ sup̄. & fac̄. d.c. l. lbi an ex iſfirmitate
C̄ De quo d̄z fieri votū. q̄. votū nō d̄z
fieri de malo: nec de indifferēti. Sz tm̄
de bono. & de eo ad qd̄ qd̄ als nō obli-
gat. Et si fiat de illis: ad q̄ qd̄ als obli-
gat: utputa abrenūciare diabolo & p̄
pis eius: vt fit i baptismo: vt tenē fidē
catholicā & buare decalogū trāsgredē-
do hm̄i vota peccat mortali. in non
est imponeda p̄nia p illo peccato & p
trāsgressionē voti sicut p diversis mō-
talibus. sed tāq̄ p vno. Illa tm̄ circū
stāta aggrauat p̄m̄ illud. Not. ēt b̄m
arch. f. q̄ sigs trāsgressus est: vel om̄e
fit implere alīqđ votū licitū: & si aduer-
tēter cū posset: semp̄ ē mō: ale. & totiēs
quotsēs frāgit. secus si ex oblinione v̄l
qr̄ nō poterat. vide ēt ad p̄dicta qd̄ no
at'pe. de pal. q̄ q̄tēs qd̄ frāgit votū: to
tēs peccat mortali: dñm̄ ac̄ iterior &
exterior: iterēt. secus si exterior tm̄: qr̄
peccati ē in actu per se iteriori. vñ q̄
vult vno actu furari & mechari v̄l plus
ra furari: vñ p̄tm̄ cōmitit quo ad
deū: h̄z plura furet q̄ ad iudicium hoīūz.
& h̄z in voto negativo: p̄tis quo votet
nō vivere vñū. secus in affirmativo: q̄
qd̄ votet tetunare. tūc. n. nō totiēs pec-
cat q̄tēs cōedit. Sz sc̄a vice t̄la asti v̄l

6 C̄ Utraq̄ votēs teneat statim adimplere. q̄. h̄m̄ Bon. Si votū est absolu-
tum: teneat statim cū p̄tulsi votēdo alīd
in mēte h̄lerit. Nā vt dictū ē q̄ ad ve-
uz tm̄ obligat votū q̄tū votēs se obli-
gare inicēdit e'nō plus. & si de h̄z actu
tūc nō cogitabat: recurrēdū est ad qd̄
verisim̄ deliberaſſet & feciſſet: si de h̄z co-
gitasset tūc qn̄ votit. & b̄m̄ eius inten-
tionē iudicādī. Si at hoc discernē ne-
scit: r̄actrūtio: via tenēda. est. Quo vo-
ad iudicū h̄oīūz & p̄tentiosum votēs
simpli & sine p̄finitiō ep̄to teneat statim
adimplē: & dabit ei t̄ps ad arbitriū
boni viri ad disponēdī & preparādū
q̄ necessaria sunt ad tale votū exequē-
dū. & h̄z casu intelligit regula iuris ci-
vills. v3. In oībus obligatiōibus i qn̄
b̄z dīes nō ponit statim debet. Adde-
tū Arch. f. q̄ sigs nūmis tardauit im-
plere' votū pp̄ qd̄ a memoria exēdit
oīno vel venit ad statū nō valēdī im-
plere cū b̄n̄ p̄us potuisset mortale v̄f.
Idē qn̄ dimisit p̄positū n̄ implēdī cū
in posset. Elīs mora implēdī votū qn̄
sibi nō p̄ficit t̄ps n̄ v̄ mortale: nisi for-
te esset valde nūmis mora: & nisi ex
h̄z imineret pīculū n̄ valēdī implē: vt̄
voto religlonis cū tū nō h̄eret cām di-
latiōis cogēt. hec Arch. f. Si aut̄ vo-
tum est p̄ditionariūtūc b̄m̄ Inn. in. c.
scripture. erēta eo. sine deficitat p̄ditionis
generalis vel sp̄alis apposita in voto
irritat obligatio voti ḡtialis est mul-
plex: vt̄ si deo placuerit. si potero &c. q̄
quidē conditōes generales intelligunt
ēt si nō exp̄manē. xxvj. q. ii. beata ma-
ria. Cōditōes sp̄ales possunt ēt multe
vt̄ si filius meus liberabis: v̄l si ab hac
Infirmitate cōvalero & hm̄i. Si. n.
deficit conditō: non obligat quis ad
executōnē voti. & intelligas nō obli-
gari si tota obligatio ponebat in euē-
tūm conditōis.

7 C̄ Quid asti de illo q̄ votit certā pere-
grinationē infra sānū: & ante illud t̄ps
infimat ad mortēnti quid necessaria
sit dicti voti p̄mutatio. Pano. in. c. t.
extra e. dictū se inueſſe vñū dictū fin-

de e delinceps nō maxie si si in dēp̄tū
s̄ q̄ si n̄ reputās plus sibi possibile illa
die ieiunare: par⁹ ieiunare alia die itēgra
p̄ illa, s̄ si i p̄ dēp̄tū fregisset: nec itēdē
nec ex itēgra alio ieiunād̄: tē sec⁹ ma-
xime in voto singulari ⁊ secreto in q̄
nō est scādalū. Nā secus ē de illo q̄ ie-
iouū ecclie fregisset. Nō.n. ppter hoc
s̄ extra horā comedere intēdē als ie-
iunandi in scādalū aliorum.

D **C** Quid de votis stultis: vt de nō pe-
ctinando caput in sabbato vel lauādo
vel ieiunare in dñica ⁊ h̄mōl. Nō est
mortale. s̄ phibēdi sunt illa implere.
Ild̄ s̄ votū qđ i alio euētu ē bonū: t̄
in alio malū n̄ obligat nisi p euētu
bono. vt votum inepie s̄. xi.

P **C** Utrū expedita vōne. s̄. b̄. R. i. su-
lly. vi. xxviiij. q̄ vōne: aut nouet bo-
na: q̄ rū obſuatio v̄' pbabilr pporio-
nata infirmitati sue sp̄dali: aut i ppor-
tiōata. Pno mō vōne nō expedit hoī:
q̄ p̄ h̄ firmat amplius volitatem suā in
bone ⁊ p magna pte exclūda se lib-
tate maleſaciēdi: t̄ fac acūfūtū latrile
t̄ id vōne do meret. Sed oī n̄ expe-
dit hoī vōne: nec l̄. Tālē. n. votū n̄
h̄ discretionē comitē: cū p̄ h̄ vōne
magis vīdeat se illaqueare: q̄ angere
securitate de sua salute. Quilibet in re-
putare, p̄ obſuantis voti religiōis p-
portionata esse sue infirmitati sp̄uali:
nisi p certā expertiā sibi de h̄lo con-
staret. Propter enim custodiā q̄ ma-
gis adhibet religiosis q̄ seculariib⁹. ⁊
p̄ bona exēpla q̄ vidēt frequētius au-
dit̄. ⁊ p̄ malores p̄ solatiōes sp̄iales
quas ex diuina benignitate ob fauore
religiōis ⁊ ex sancta societate recipiunt:
obſervatio aliquor̄ honor̄ pporona-
ta ē alio exēsti ireligiōe: que etiā p
portionata nō eit i seculo remonēti. ⁊
liberior ē volites vōnetis q̄ nō vōne-
ris. Nā liberior ē voluntas q̄ a rectitudi-
ne declinare negd̄. q̄ h̄ illam disscere
pōt. Homo aut̄ p votū n̄ minuit in
se libertate faciēdi bonū: sed auget: s̄
minuit p̄tē facēdi mālū. Nec ob. qđ

vīcūt vulgares. Res coacta fēd̄ n̄ va-
let. q̄. s̄. fm̄ zab. in cle. si dñz. de re. ⁊
ve. sanc. q̄ duplex ē necessitas. s. coactō
nis: t̄ h̄ h̄iat volitati ⁊ minuit s̄ iau-
de actus: t̄ h̄ nō ē in voto. Alta ē neces-
sitas q̄ ē in extētō ieiunatiōe. pp̄ con-
suētudinē bene agendt: t̄ hec est i bes-
tis: t̄ hec n̄ minuit: sed auget.

C Quid de voto qđ fit ex duab⁹ cāis. II
s̄. b̄. R. s̄. Si q̄s vōne ex duab⁹ cāis
vīputa ire ad sc̄m̄ Jac. q̄ credebāt ibi
iāuētre germanū suū. ⁊ ēt p̄ redimen-
da petā sua. in h̄ cāu q̄m̄ sc̄merit ger-
manū suū discessisse ēt asic̄ iter suū ar-
risperet: n̄ ih̄lom̄ t̄t̄ p̄ alia cāz: si
n̄ ih̄lom̄ itēdiss̄ se obligare. Allo se-
cus: q̄ votū n̄ obligat vītra p̄fētū. zc.

C Quid si q̄s emisit duo diversa vo-
ta. s̄. fm̄ tho. in. lly. si v̄tūc̄ ē p̄passi-
bile cū akero: v̄tūc̄ d̄z seruare: n̄i
forte auctē sup̄loris votū p̄cedēs i alto
meli⁹ p̄mutet. si at ambo vota sunt si
muli p̄passibilia. d̄z suare qđ maius ē
t̄ d̄ de mōr̄ b̄ arbitrii plati satissacē
Vide de hoc. s̄. Jelunitā. h. xxi.

C Vix p̄ mories possit iniūgē filio. 13
quē p̄stituit h̄dē: vt ip̄leat votū els. s̄.
fm̄. Ray. votū p̄egrinatōis n̄ p̄t pater
iniūgē filio. quē p̄stituit h̄dē: n̄i t̄
ip̄e fili⁹ approbaret ex eo. licet. s̄ pecu-
niaria satisfactionē b̄n̄ p̄t iniūgere: qn̄
im̄o fm̄ h̄o. si fili⁹ vult eē h̄dē: m̄i plē
oīa vota p̄fīs si h̄dētās h̄ patiāt.
ep̄ h̄ facit. l. iij. s̄. de polli. q̄ dicit q̄ obli-
gatio voti trāfit ad h̄dē. vide Pa. ad
h̄ in. a. c. l̄. v̄bi q̄rit de illo filio regis.
qd̄ si se n̄ obligasset ad executionē. n̄i
qd̄ tenere exēg votū p̄fnū. Inn. dicte
q̄ sic. ⁊ p̄t p̄pelli p̄ p̄uationē h̄dīta-
tis. si alio p̄ coactionē psonalē. ⁊ sic n̄
petuisset excōdicari n̄i se obligasset b̄
eti. D. o. an. p̄ntat q̄ exquo sp̄ote adiūt
h̄dītate: p̄t p̄pelli p̄ excōdicationē q̄
pl̄z pa. Nā adētido q̄si h̄xīt. S̄ v̄ q̄
exquo ille rex morte p̄fīs n̄i poter-
rat votū p̄fīcere: n̄i tenebat p̄ alio exēg
q̄ i voto itēlligēt illa p̄dītio generalis:
Sp̄otero. vt dictū ē. s̄. Et nota gl. in. c.

duplici rōe vovere si pñt. primo qz vt
in pluribus partitū rōis defecit: sicut
pz in suriosis et amētibz q se voto non
pñt obligare: dñ iur i furtis vel amētis
Scđo: qz isti i pñte genitū vel iuris
q sit eis loco gentū. et sō cop. vota ex
duplici et rōbur si hñt. Sic dñ ē er-
go q si puer vel puella aī pubertatis
ānos nōdñ hñat vñ i rōnis, nullo mō
pñt se ad aliqd obligare: si vñ aī an-
nos pubertatis attigerit vñ i rōnis: pñ
qdē chtis i se ipo ē se obligare. Ii votū
ei pñt irritari p pentes: quox cure re-
manet adhuc subiectus hec Tho. Et
q votū pueri aī ānos pubertatis ob-
liget: facit fm pa. c. u. ex. eo. tūcta glo.
vbi tpe iferit q votū emissū in puerili
estate efficaciter obligat: i pñter facul-
tate obtinēdi cōmutabz, et sic minor
etas nō ipedit obligationē querēdam
deo. et dñ puer post. viij. anū. et sic post
doli capacitatē qz obligat ex voto. et i
hoc tene i pñmenti dicuntur. qz vi dicit
pa. alibi n̄ ē ita clar. Addit ē pan.
qz cū tale votū emissū in puerili estate
videat pñt pcedere ex qdā facilitate
ai qz discretōis arbitrio obligat vovere
tē: i pñter facilias pñter cām dispēsādi: vel
obtinēdi. Addit tñ Tho. qz chtis
qz sit doli capax aī ānos pubertatis n̄
pñt vñ se obligare voto solēti et religio-
nis pp ecclie statutū qdē respicit qdē in
pluribz accidit. post ānos aīt puber-
tatis pñt sā se voto obligare. simplicē
vel solēti absqz voluntate parētum.

CQuid aī si puer aī ānos puber- 4
tatis voverit se seruatū qdētā. vel in
gressurū religionē cū venerit ad etatē
ltiaz: vñ cū pñt ei pñt obterit. Nōqz pñt vñ
tū illud renocare vel irritare pñt qdē
cēdo. Bz. Altef. li. i. ti. xx. resert Ug. di-
cere qz nō. sed Rō. dicit qz pñt. que
videtur humantior opñtio. unde non
tenebitur illud seruare nisi rex voverat
vel iuret quia obligatio semel extin-
cta non revulsit: nec pater: nec tu-
tor: peccant in renocādo: quia hoc est
conceditur a iure et a deo. No. etiam
qz hñt m. d. cōsu talis non obligetur

nō est ex eo. Inu. dat iustificatio se. Q
qñqz qz votū vissimare terrā lāctā ob-
devotionē. Qñqz p subsidio ipedēdo
terre sancte. Pñto cāu nō tenet votū
ereq p alii supueniēte impedimento:
Secundo cāu tenet. qz exq votū p sō
ficio: dñ ipedire sōfidiā meliori modo
qz pñt. Et no. h singularitē. Nā facit ad
ea qz dcā sāt. s. vñ votū emissū p deno-
tione n̄ obliget vovēte suqüētē ipedi-
mēto ois speditiō Tho. th limitat pñmū
pñmū qz ipedimētu nō erat tpe voti.
Ils autē ne votū derisoriu videat: tñr
votū redimē: qdē nō putat Pa. vez n̄
si vovēs eēi certus b ipedimēto pperno
als dñ intelligēt pñmū qz mode poterit
Ite Pa. dat altā limitationē. vt ex im-
pedimēto supueniēte tollat obligatio
voti. qz pñt nō suit i mora exequēdi.
ale aīt votū esset cōmutabz vel redimē
dñ. h. pa. in. d. c. licet. vide ēt glo. singu-
larē. i. d. c. nō ē qz dicit: qz in voto intel-
ligit qdētio gñialis h qz mode fieri pñt
h h nō plz Pa. q putat qz impeditmē
tu difficultati vñ nō auferat obli-
gationē i reddat facilitē dispensan-
di. pro hoc c. i. extra eo. vbi ponderat

V causa iñfirmitatis.

Votum. iij. Quis potest vovere.
1 Utz ep̄s possit vovere. Bz fm host.
nō pñt sine lñia pape votū emittere p
qdē dissoluat vñculū m̄rmonis. qdē est
inter ipm et eccliaz sua ex de regu. Ii.
Ite nec altud votū p qdē graue pñudi
cū fiat ecclie sue: vt de lōga pegrina-
tiōe. et hmōi. ex. eo. magne. Utz tñ
abstinentie et clemosyne emitte pñt.
2 Utz q subiecti sāt pñati alteri pñ-
sint vovere. Bz. Bz Tho. Scđa scđe. q. lxx
viij. Nullus pñt se firmiter obligare
ad id qdē ē i pñtate alteri. et qz chtis ē sō
lect⁹ aliquid: chtis ad illud in qz est subie-
ctus nō ē sue pñatis. et sō nō pñt se fir-
miter p votū obligare ad id sine con-
sensu superioris. si m̄ peccat vovere: qz
intelligit qdētio tacta. s. si si renocat a
suptore: exq licita reddunt valida.
3 Utrum pueri possint vovere. Bz. fm
Tho. vbi. s. pueri aī ānos pubertatis

Ex voto qd si mlois fecit etate: si tñ ma
ior postea factus: illd ratu hñt qd vo
vit obligatus erit. d.c.y. aucta glo.

CUrti filiusa. postq puenit ad pu
beritatē vovere possit. s. fin Tho. vbi
s. ille quēt ad annos pubescentia si fit libē
2dūdīs. ē qdē sue p̄tatis q̄tū ad ea q̄
p̄tinēt ad suā p̄sonā: p̄puta q̄ p̄ votū ob
liget se religiōi: vñ q̄ m̄fimoniū hñat
si at ē sue p̄tatis q̄tū ad disp̄sationes
domesticā. vñ circa b nō p̄t aligd vo
vere sine p̄sēl p̄fis. hec Tho. Idē ē i
alijs dscēdū vñ p̄ q̄ p̄iudicat turt p̄fē
ptatisrī i abstinentiā & pegrinatiōib
& filibus: in qb nō p̄t fili⁹ vovere nisi
pegrinationē trāsmarina i b̄sidū ter
re sancte. extra eo. ex multa. b. No. &
nisi pater p̄senserit exp̄sse. vñ tacie. s. n
cōtradicēdo b̄m Inno.

CQuid aut si pater hñtrerit & reno
cauerit hm̄di votū. l. vñ filie sine co
tinētie. sine aliud. Et post hm̄di reno
cationē q̄sētit talis voto. nñg d̄ filius cū
venerit ad etatē hñaz tenebit obſuare
hm̄di votū vel iuramentū si forte iura
uit al/qd: si votū illd n̄ fit vñ ingressu rlio
nis. Bicēdū ē q̄ n̄ renūscit: q̄ semel
sunt absoluti. s. p̄ revocationē scām a
p̄fe. Et obligatio semel extincta n̄ reu
lscit. vñ nō tenebit obſuaf hm̄di vo
tū vñ iuramentū. nisi itē vovere aut iurē

CSz difficultas est de filiosa. pubere
& vxore. An p̄ reuocationē vñ hñdictō
nē p̄fis vñ m̄fis reuulscat vota mōtmo
p̄fe vel marito. Inno. i.c. scripture ext.
eo. dic q̄ soluta p̄fia potestate tenet si
li⁹ iplere votū. Idē dic de vxore. Rō
diuerſitas ē: q̄ votū pueri p̄ hñdictōbz
paretū factū fuit mortuū. Et id mortis
si reuulscit. Sec⁹ in voti filiorūsa. pu
berū & vxor: q̄ p̄ hñdictōnē p̄fia vel
mariti hm̄di nō moriūt s̄ mortificari.
B ē q̄ solū executo phibet. & id si mi
rū si post mortē sup̄tor p̄dicti tenent
exeg vota p̄dicta: q̄ solū mortificata
suerat. Idē dic de votis factis ab ux
ore an hñcti m̄fimoniū: q̄ illa si p̄iudi
cialia fuit nō d̄ exeg sine lnia viri. & h
vñ'ēt velle. c. manifestū. xxxij. q. v. ybi

Df manifestū ē ita voluisse legē semita
nā sub vro eē. vt nulla eius vota que
abstinentiā cā vovere reddant ab ea n̄
si auctor vir fuerit p̄mittendo.

CQuid at ecōtra. An marit⁹ possit
emittere votū abstinentiā vel pegrina
tiōis inuita vxore. Bebūti facit: q̄ ma
ritus & vxor nō indicat ad iparia. In
no. vt refert pa. in. d.c. scripture: dicit
q̄ sicut vxor nō obligat ex voto absti
nētie & pegrinationē n̄li maritus con
sentiat. vt i.c. noluit. xxiiij. q. v. & i.d.c.
manifestū. ita in marito vi n̄ possit se
obligare ad votū abstinentiā seu pegr
inationē sine lnsa vxoris. Et b p̄ intel
ligit verū in votis p̄ q̄ p̄iudicaret turt
vxoris. In alijs secus. nā maritus est
caput vxoris & non econtra.

Additio. Et p̄ p̄dcā p̄ qd dscen
dū. ad. q. An maritus
possit effici matellat⁹: vtputa efficit de
sertio ordie sancti Francisci vel dñct
e hm̄di sine lnsa vxoris. s. p̄ ex p̄die
tis. Nā nullū votū p̄ q̄ p̄iudicat turt
vxoris vñ emittere p̄t sine eius con
sensu sicut nec ecōtra: q̄ marit⁹ & vxor
in talib⁹ nō iudican̄ ad iparia. Ad
constat q̄ p̄ susceptionē talis habitus
multoties generat horror & displicen
tia vxoris erga maritū vt explentia te
ste vñs ē. Et ob b diuerſetes a mar
ito faciūt scādala cum alijs.

CEx qbus infertur q̄ marit⁹ sine ll. id
centia vxoris p̄t emittere aliqud votū
abstinentiā: dūmō nō p̄iudicet mulier.
Et addit panor. in. d.c. scripture. q̄ si
vieroz vñ alter eoz emittit votum ante
cōtracū matrimoniū nō p̄t alter exē
qui cum preiudicio alterius. vt nota.
s. dictis lñrib⁹. Potest tamen vxor illd
vovere sine consensu mariti. qd dare
potest sine suo consensu. vt no. in. d.c.
manifestum. panor. tamen in. d.c. scri
pture. vñ hñcti. inno. in. eo quod dixit
q̄ soluta patris potestate filius tene
tur iplere votū. Nā b̄m eti.c. quidaz
de cōuer. cō. vñ multū obstare. Nam
ibi d̄ q̄ si marit⁹ iplauit religionē cō
tradicēte vel ignorāte vxore. & ad p̄s

tū pueri aī annos pubertatis excepto
voto religiosi si h̄z v̄lū rōnis quātū ī
seipso est obligat. Hec cōclusio p̄z ex
dictis Tho. in. h̄. iij. circa mediū. et ex
dictis pa. ibidē de illo puerō q̄ emisit
votū h̄ierosolomitā. de q̄ i.c. h̄. ex.
eo. et infra dicet. Tertia cōclusio q̄ vo
tū emissū a tali puerō aī annos puber
tatis p̄ irritari aī dictū t̄ps a p̄tib⁹.
Si tñ non irritat ab eis: aut q̄ forte
puer tacuit: vel q̄ forte nō h̄ebat pen
tes: tūc tale votū obligat talē puerp. h̄
cōclusio p̄baī p. d. c. h̄. vbi pan. ex illo
sex. tūcta. gl. cōcludit q̄ votū emissū in
puerili etate efficaciter obligat. Et sic
minor etas nō ipedit obligationē q̄
rendā de deo. et v̄l puer post septimū
annū et p̄supponētū est q̄ talis puer
nō h̄ebat pentes: vel si h̄ebat tale vo
tū n̄ renouauerat aī annos pubertatis
v̄l forte ipse puer eo tge tacevit dictus
votū. Quarta cōclusio vota emissa a
puero aī annos pubertatis: si ista dicti
t̄ps irritat a pentib⁹ mortua fuit et am
pli n̄ reuiniscit. et p̄ nouū q̄ sensū p̄c
tū. Hec cōclusio p̄baī ex dictis i. vi. h̄.
Quinta cōclusio vota puber. v̄xore. et
seruor post renouatōes pris vel viris:
v̄l dñi reuiniscit soluta p̄ta p̄tate: v̄l
aduentē morte viri vel dñi Hec cō
clusio p̄z ex dictis. i. h̄. viij. q̄ dicta vota
nō erat mortua. s̄ morificata: et sola
executio prohibeat tge illo et id nō mix
si postmodū reuiniscit. Sexta cōclusio
marit⁹ si p̄t emittere votū abstinentie
vel pegrinatōis et h̄indī sine lñia v̄xo
ris i h̄ys p̄ q̄ p̄udicat iuri v̄xoris: nec
p̄t exeg ea iusta. Post mortē tñ v̄xoris
tñ ea exeg: q̄ n̄ erat mortua s̄ morti
ficata: et sola executio prohibeat. Et
ex his sex cōclusionibus h̄es decisam
hanc materiā votorum.

Vitz religiosus possit v̄ue. h̄. b̄. 14.
Ry. i. liij. di. xxviiij. alig vñt q̄ quā
nūs religiosus n̄ teneat ad obediēdū
in oib⁹ et licitis q̄ plar⁹ vellet sibi ips
re: tñ i h̄s i qb⁹ plato s̄biec⁹ ē: tñ et
obedire p̄ q̄lib⁹ tge q̄ sibi iperat et id
nullū ēt̄ps ei vacas q̄ aligd possit se

Hones v̄xoris renocat: nō tñr mortua
v̄xore ingredi religionē: q̄ emisit vo
tū tpe inhabili. ergo idēz discēdū in si
llofa. exq̄ executōez votū nō p̄tulit ad
t̄ps habile. et h̄ac p̄tez Pa. putat v̄io
rez. h̄ opt. In. sit tuuo: s̄m etū. Tñ p̄t
dic⁹ q̄ nō est sile: q̄ v̄ep̄ est q̄ ille ma
rit⁹ emisit votū tpe in habili. sec⁹ d̄ si
llofa. q̄ emisit votū tpe habili: et te
nuit votū s̄m oēs h̄ executio votū non
fuerit collata ad t̄ps habile. Intert ēt
pa. altitud singulare. i. d. c. gdā. de dcō
marito q̄ i mā voti p̄cedit et illa in
ris regula. si nō. h̄z q̄d ago: vi ago: va
leat ut valere p̄t. Nā ut ibi vides mar
it⁹ n̄ obligauit se simpli ad p̄tinētā
in seculo suandā: h̄ ad religiosi igrēs
suz: q̄ tñ nō valuit h̄ p̄fessionē fecerit
et n̄hylomin⁹ remālit obligat⁹ respe
ctu p̄tinētie obseruāde q̄ p̄tinētā in
cludit sub igrēsp̄ religiosi hoc est s̄b
p̄fessionē. vt in. c. cū ad monasteriū. de
sta. re. Et sic talis nō p̄t de cetero h̄e
re m̄fimontū mortua v̄xore. Tñ si cō
trahit: h̄ debitū exigere nō possit.

Utz seruus possit v̄ouere: h̄. b̄. In
no. et pa. i. d. c. scripture. q̄ p̄ votū q̄d
pagi si p̄iudicio dñi nō p̄t: si obliga
tur seru⁹ sec⁹ dic⁹ in alio voto puta si
vouit oratōez dicere vel qd file.

En aut seru⁹ postea factus liber te
neat ad vota p̄is facta. Dic ut nūc p̄
tyme dictum est de filiofa. et v̄xore..

Additio. Et cōcludēdo breuiter
ponent quēdā cōclusōes. Prima quā
tūcūz puer est dol capax aī annos
pubertatis nō p̄t se obligare voto re
ligiosi. Hec cōclusio p̄z ex dictis tho.
i. vi. h̄. in. f. no. tñi q̄ h̄z i. d. cū talis n̄
obliget ex voto q̄d nō m̄ori fecit et a
te. Si tñ maior postea factus illū ratū
h̄uit q̄d vouit obligatus erit. canē tñ
ab ista ratihabitōe: q̄ talis forte post
pubertatē ratū h̄uit votū q̄d fecit aī
pubratez q̄ credebat: se obligatū ad h̄.
Als si credidisset se nō esse obligatū
ratū nō h̄ahu set. Idez dic⁹ in filiis
q̄d est nota dignū. Sc̄da cōclusio. v̄o

eere ultra id ad quod tunc ex sua pfectio-
ne: et si nulius ultra hunc sibi vovere: quod
nullus vovere aliquid nisi eligere pos-
sit tunc quod id possit implere. sed hec ratio non
vult cogere: quod multa posset vovere reli-
giosus quam adiunctio executionis opis
ministrandi quod platus per sibi precepit non im-
pediret: sed promoueret: ut non dicere ho-
bium octosus non cogitare aliquid vanum: er-
go si alia non obstat quod ratio predicta re-
ligiosus possit vovere sine linea platus se-
nuntque dictum ratione octosus ex delibera-
tione et predicta ratio non obstat posset re-
ligiosus vovere se quilibet die dictum spa-
lez orationem qui vacaret sibi tunc: quod non
est occupat de precepto platus: vel in opti-
bus quod in sua professione includuntur. Id vult
alii dicendi quod ratio quae religiosus non
potest vovere est: quod presulata humana iuris
tate et religiosis onere: potest se ad al-
iquid ultra suam professionem obligare: quod
posset implere sine quicunque predicto vel
predicto piculo obseruantibus cuiuslibet
eorum ad quod ex sua professione tunc: et absque
piculo reddendi se fieri onerosus plati-
to suo: vel alient seu aliquid suorum luorum
pro sollicitudines et modis singulares que iter
duo heret illi concessent ad placitum alij ob-
ligari. Preterea tanta altitudinis est reli-
giosus voti quod omnia alia in ipsum comuta-
ri possit: et in ecclesia considerans haec voti alti-
tudinem et humanae naturae infirmitatem volunt
anente dei voto religiosus nullum votum
posse superaddi pro piculo transgressio-
rum: qua est de causa intra presentem vult
quod vota quod fecit haec sunt professionem in
religione: quod platus tunc recipere ignoravit
potest sibi notum fuerit renocare. quod
probatur per papam: quod religiosus plus est sub
picto quod viror sub viro. sed vir revocat
vota viroris. ut dictum est. scilicet. Idem
est Thos. sa. fe. q. lxxviii. ubi excludit.
quod nullum votum religiosi est firmatum nisi de
consensu platus per ratione prius. scilicet positum est
fotatum tamen a R. ec.

15. **C**Ut quodlibet votum commutari pos-
sit in votum religiosis. scilicet R. ec. ubi. scilicet
quod votum facere professionem in religione. si
accidat vel habituatur vult remanere

obligatio ad vota quod in seculo fecerat: si
comutatur in votum religiosis tunc postquam
hoc denenit ad noticiam plati poterit
ipsum ab illis votis absoluere: marie si
ignorabat ipsius ligatum esse illis tunc pfectu
scilicet. Si autem actualiter vel habitualiter inten-
dit apostolus illis votis non tenet: sed soli vo-
to religiosis sue. ab illis absolvitur per reli-
giosis. altitudinem et pfectus extra de votu
et scripture. et de pe. dt. i. mensura. h.
h. his auctoribus. ubi dicitur non est necessaria cer-
ta satisfactio peti. cum rotum vite tunc
obedientie ipsedictum suo predicatori. h. R. y.
C Utque clericus possit vovere. scilicet Inn. 10
et pa. i. d. c. scripture. quod clericus non potest vo-
vere votum pegrinatibus sine consensu episcopi
sed votum pigrinatibus vel abstinentie sic. ad
hoc. c. due sunt. xix. q. ii. votum tunc ultra
marinum sine linea platus emittere potest ex
tra. e. ex multa. h. pe. et si. Et. c. si.
C Quid autem de abbatore. dic quod sine con-
sensu episcopi vel superioris votum pegrinatibus
diuturne emitte si potest. xviii. q. ii. abbas
C Unus autem platus reglates possint emitte in
tere votum per succursum terre secundum fine linea
sui superioris. pa. i. c. si. extra e. dicit quod
qui sit passagium gionale ex dispensatione potest
cio: quod tunc dari vult linea platus etudi per suc-
cursum terre sancte. sed hunc cessante non potest quod
platus maxime regulariter possit se ad hoc
obligare sine consensu superioris tunc qui epis-
copi facere non potest. ut probatur. f. c. magne. ex. e.
In religiosis vero simplicibus potest esse
hunc non licere fine linea superioris: quod nullum
voluntatem habet et in papam non potest religiosus
probatur per linea platus fine linea abbatis. ut no-
gl. i. c. scilicet sit. xviii. q. ii. Et dicit ibi gl. quod
si mandatus factus est papa suito abbates
et plementum expellere se reddire: quod est te-
nent de aliis iusticia facere: multo fortius
de seipso. hec gl. Quidam tunc hunc non appro-
bat. quod electio et confirmatione in populo ab-
soluit mandatum a iugis mandatis pfectio-
nis. xviii. q. i. c. i. Ergo ergo electio in pa-
pam in ipsa electione confirmationes recipiat
per reddire non debet. Et pfectus tunc habens
quod non codice vinculo stringitur abbas suo
superiori: sic mandatus abbat. Insertum est
per. quod oculi mandatus non est nisi serendum

utilitatib^e ecclias ficio. p hoc. c. h de re
gnis. vbi p^r q^o folicitudo: labor: et do-
cimina pferit filiis: q^o platiōi et geti
q^o utilitas publica pferēda ē p̄uata. et
h̄ vez h̄m ho. si p̄uata icludit s̄b publi-
ca. alias sec^o. et hoc intell^r qn̄ psona
p̄uata h̄as electiones: s̄b singulor d^r p̄ser
re publicā l̄ p̄uata nō excludat s̄b pu-
blica. vt i.c. bone. el. p̄mo de po. pla.

Unū. iij. de voto p̄ungū: Alii vxor
possit vovere dictū est sapia in pre-
cedenis. capitulo. h. xiiij.

1 C Utp alter p̄ungū possit vovere q^o n̄
petet debitū. h. cōter s̄b doc. q^o sic. de
hoc vide. s. impedimentū. xi. si tñ q^o vo-
ueret q^o nūq^o redderet debitis si vxore
et p̄tingeret vucere: nō tñ illud votū
servare s̄m gl. i.c. si q^o votū. xxvij. q. t.
De h̄ vob. s. Impedimentū. iiij. h. viij.

2 C Utp p̄iunt si det lniāz p̄ungū vt vo-
ueat castitatē possit dictā lniām reno-
care. h. s̄b Tho. i. iii. q^o si exp̄sse p̄sen-
sit et dedit lniāz. nō p̄t votū a coniuge
emissū rencare. xxxij. q. v. h. s. Pe-
tñ addit q^o aut dedit in facie ecclie et
q^o si in iudicio: et tunc non p̄t rencare
Aut in p̄uato. et tunc oñ vsuz lniā reno-
care p̄t s̄b nō postea. Si aut dissimilat
ad tps vxoris votū et postea h̄ita de-
liberatio rencat. mulier n̄ tñ ipere
Addit et Inn. q^o p̄t. q^o dat lniāz vo-
uendi. si ipse nō voteat nō impeditur
exigere debitis ar. extra de quer. cōiu.
c. i. Idē Ber. et No. alia ho vxoris vo-
ta in ḡbus regrit p̄sensu v̄t. v̄t. et
postq^o p̄sensit. rencar p̄t: s̄b in peccat
renocado qd p̄sensit: xxxij. q. v. c. ma-
nifestū. hoc intellige si sine cā rencat
Nec tñ adhuc credētū est illū pecca-
re mortalr. et si sine cā rencaret vxor
tñ v̄to q̄litteris obediē d^r. Et de h̄
pa. in. c. carissimus. de quer. q̄li. fact^r
regulā. q^o nullū votū abstinentie p̄d^r
vxor emittere sine cōsensu mariti. et q^o
marit^r p̄t rencare. l̄ p̄us p̄sens r̄t.
Nō sic aut eētra de hoc v̄f tex. i. d. c.
manifestū et c. nclust. xxxij. q. v. Et p̄
dicti pa. ibi q^o nō obstat q^o marit^r cō-
sensit voto cōsistentie vxoris. tñ ad-

hoc poterit illud rencare. q^o cā sura-
dintia et h̄ians v̄ent marito plenā fa-
cultatē in voto abstinentie: et p̄tinere ē
votū abstinentie. vt ln. c. si tñ abstines
xxvij. q. s̄j. absq^o dubio v̄f q^o votū p̄ti-
nentie et possit rencare. tñ marit^r pec-
cat rencado id in qd semel cōsensit.
hec. pa. cōter en̄ tñ oppositū. et hoc
iustus Opio tñ Pa. possit tolerari an̄
q^o vxor emittisset votū p̄tinentie. q^o tuc
l̄ vir et lniāz dederit vovere p̄tinentia
sine publice. siue in p̄uato. vir poterit
rencare. Sec^r si s̄b emissū votū ec.
C Quid si s̄b duo astricti voto simili
ci h̄tū m̄rimoniū. an teneat hic q^o sic
l̄ neuter eos exigere vel reddef debe-
at Et hoc siue h̄m̄ vota emissa fue-
rint an h̄ctum m̄rimontū vel post Et
plus dicit Inno. vt recitat Panor. in
d. c. carissimus. q^o si tñi cōuges post
mutuū votū cōsistentie se carnali cō-
misseat ples inde genita non est Itia
q^o nō s̄m leges sunt p̄luncti. Nō enim
est amplius inter eos m̄rimoniū quo
ad exercitū carnis. Et idēz notat glo.
in. c. misit. lxxxi. di. Idez dte et fortus
si vxor voulit continentiam marito in
trāte religione: vel p̄moto ad sacros
ordines. nā si d nouo p̄tūt s̄boles ē
illia. d h̄ vob. s. illegitum. iiij. h. x.

C Quid si abo p̄inges in domo vo- 4
ueat p̄tinentia et alter vult frāgere. h.
s̄b Ray. Si abo pari p̄sensu emiserit
votū: tuc et si marit^r v̄cīt p̄citere et vo-
tū frāgere: ipsa in statē d^r p̄seuerare ī
voto qd fecit. xxxij. q. v. qd deo. Con-
cor. Host. addens q^o pp. h̄m̄ votum
vtriusq^o. non p̄t v̄nus sine lniā alte-
rius religionem intrare.

C Utp vir tñmēs de icōtinētia vxoris
possit facere votū v̄trainarint. h. s̄b
Tho. in quolz ea q^o sunt necessitatis n̄
sunt cōtermittenda pp es que sunt p̄prie
volūtatis. ex necessitate aut v̄to imīt
vt gerat curā vxoris: q^o caput infieris
v̄t et s̄b q^o acclipta cruce ad trāsserē
dū se v̄tra mare s̄bacet p̄pē volūtatis
vnde si vxor sit talis que sequi nō pos-
sit: et de eius tñconītia tñmeat nō

est g̃ulēdū ei q̃ acceptat cruce & bl̃
ōnitat vxorē. Sec⁹ aut̃ si vxor volun-
taria p̃tinere pp̃dat vel si velit. & pos-
sit seg virū. Vxor q̃q̃ iuste vīro p̃t vo-
tū hierosolomitanū emittere fz ho. &
pa.i.c.ex multa.extra eo.s̃z nō d̃z exeg
sine lnis maritū: si ē inueis & suspecta
de icōtinentia: s̃z si mlier est senex &
potēs ad ducēdū secū bellatores.tunc
vīr exeg vōtum tñ si nō posset ducere
bellatores.vetū eēt ois redimēdū. vt
in.d.c.ex multa idez si vīr p̃tinere nō
posset i abnīta vxoris.Nā tūc p̃ rōnē
s̃.positā p̃ Tho.eēt oio redimēdū.

Utū. sij. scz pinguū circa religioneē.
Utz alter 2 pingū possit se voto
obligare sen ingredi religionein sine
altero. Vide. s. Impedimentum. i. q. l.
2 Impedimentū. xi. p. 20 sensō.

2 **S**ic nūqđ alter p̄lugum aī carnalēz copulā possit trāfire ad heremū v̄l reclusorū vel vouere i domo ppetuā p̄tinentia. **R**. **f**z Guil. nō p̄t nisi obliget se ad regularez obseruatiam z ad tria s̄balta. z p̄ hoc dicit pano. in. c. et parte. cl. iij. de conuer. cōlu. q̄ mūler sponsa si vult effici mantellata nō p̄t etiā si talis modus vivendi sit approbatu a romano pontifice.

Tunc pone q[uo]d uxori fecit votū continentie ad ip[s]os, et iterum marit[u]m fecit se religio sum. Et si h[ab]et bull. d[icitur] induci ad istra[n]g. monasteriu[m] sit. Aut si nō est suspecta q[uo]d voleat continentia. Si ad hoc induci nō p[ot]est poterit renocare maritū. nulli ip[s]a si ignara turris tacuerit q[uo]d marit[u]m religione intrauit: quod tūc sicut in quosdam tūr religionē itare: vel continentia vovere nō exi[n]s suspectia. Idē bull. et usq[ue].

4 Quid si aī carnalē copulā glunx
dicit se velle itar̄ religionē & pro cra
stnado dissert. s. b. Bvll. Ep̄s v3 tps
statuet. i. qd̄ igrediat̄ q̄ clapsō si si sue
rit igr̄essus cogatur p̄ excommunicatio-
nem satisfacere coniugi.

SQuid si termio elapo ingredietur
m̄asteris. sc̄. f̄z Ray. n̄tholom̄ si i-
gressus fuerit aī carnalē copulā vale-
bit. sc̄. ex d̄ quer. p̄tu. ex publico. Et si

ent dicit ho. gloriæ rellet⁹ in seculo expedit
tabit nubere p. antu. qd. ius pcedit et
et si puat⁹ h^o ipsi pmodu auferit n. p.
CQuid si sbo pinguis intrat religio 6
nez et aliep vñ abos peniteat et velint
exitre ahi pfectione. &c. f. m. doc. nisi ob-
stet eis aliud qj votu pbatidts: sicut e
votu ptingentie pperue tales salua cōscie-
entia redire possunt ad piores applexus.
CQuid si alter ptingu intrat religioz 7
sine lntia alteri: et alter repetit. &c. f. m.
Rati. tñr redire ad ptingen: nsi i duob⁹
cabit. Un⁹ e. filla q repetit fornicata
fuerit et iste caste ritu ita q nullu ipse
at exceptioz h illu. Et li⁹ e si forte lnt
eos fuisse latam snia diuotij ad separatio-
ne thori. extra de diuor. c. significasti.
Utr aut sic uxori reddir: tenebist uxori
reddere debitu: s; n poterit exigere
pp votu emissu. extra v quer. qm. qds
et. c. plz. Q n aut vnu ptingu transiit ad
religionem p pfornicatoz alteri. Ille q
remansit in seculo poterit post mortes
intrantis h heret: q nshil voulit.

CEn át vñr pp forniciatōz vxoris pu
blicā possit pmouerī ad sacros ordi-
nēs sicut pōt itare religiōnem. dic q
sic q: amissit ius qd hēbat i viro. d.c.
significasti. fm Bar.

CQuid si morte vxoris traxerat vita
viii monasterio: quod sine hinc ei intraverat
p. b. p. i. d. c. quod si vxoris dedit li-
cetia marito ut intrare religionem tunc
tum ingressus ut notat gl. i. c. vxoratus de
quer. qui. et sic logitur. c. ex pte abbatij
eo. it. Si vero vxoris non tradidit istum dissimili-
lautum: nec maritum renocavit. post mor-
tem uxoris non potest maritus redire ad secu-
lum. Si autem vxoris tradidit et maritum re-
uocavit: sic non tamen amplius ingredi relis-
tione: quod soluta fuit obligatio: sique erat
ex parte sua cum monasterio.

Quid si vxor v*t* metu coacta de*10*
d*l* viro lniam ir*s*ad*l*.*S*f*m* ho*.* si fuit
vis vel met*o* q*caderet i* q*st*at*e* v*r*is n*o*
hil*, e*i noc*z*.xxxiij. q*n*ost*h*icas*l* n*o*si for
te p*t*ps*a* ips*a* rat*ificet*, ex*tra* q*c*le*v*
el*vo*.ln*sinu*ste. Id*e* sic interueni*s*set do*11*
l*u*s Hull*, B*ot*, e* Ho*.*

plūde. Nostis die ist q.d.c.i.nō pbat v-

cum Inn. sed potius ḥrīz. qz l3 loq-

tur epo nō qz dixit hoc pēdere ab ar-

bitio. suo. l3 ab eius qui p̄fidet. Fāte-

tur tñ qz dictū Inn. In se est vxp: et ser-

uat de q̄suēndie. Et pan. in. d.c.i. dīc

qz vbi c̄bz iserio platus hēret de ius

spālius epale in plonis: tūc posset v.s.

pensare in voto sicut ep̄s: qz talis pōe

exercere iura epalit: et tūc lfa illa fia-

bis p̄prie ut q̄lzbz p̄fidēs h̄is turis dī-

tionez epalem possit dispēsare in voto

Excipiunt tñ qdaz casus. s. votū casti-

tis. Itē votū religiōis. Itē tria vo-

ta pegrinatōis. s. hierosolomitā: ad

sancđ Ja. et ad Iesmina aploz. i. romā

licz aliud volnerit Panor. fūcta gl.

In. c. ex mla. extra. e. de voto vltrema

rto qz sunt emissum pro devotione

Idē de voto. S. Ja. in cōposita. Itē

nota qz ep̄s nō dispēsat in voto p̄prio

naz nō d3 qz auctorizare in facto suo.

vt in cle. i. de re. ec. nō alt.

C Utru plati pro libt: o sine volitatis 3

possint in voto dispēsare. qz panor. de

mēte doc. in. c. nō est. extra. e. qz siue cā

dispēsare nō p̄nt. et de hoc est gl. sin-

gularis libi que dicit qz nō est securus

quo ad det. cū quo papa dispensat. nō

si subsit cā dispēsandi. Et hoc dictum

gl. p̄ extēdī vbi c̄bz papa dispēsat p̄

ius diuinū sine cā. Er rō ē vltra glo.

sm̄ panor. qz papa tenet vſendere ius

diuinū vſbz ad animā et sanguinem.

xv. q. i. sunt quidā. Et idē dicēdū in

absolutiōe a iuramēto eadē rōne. vñ

nō v̄z absolutio a iuramēto sine causa.

C Quid aut de hls que sunt de lute 4

positivo: nō qd dispēsatus p̄ papā si-

ne cā sit tutus. Panor. vbi. s. refert pe.

dicere qz sic. Et idē cōcludit qz si papa

dispēsat cū aliq sup p̄sralitate bñficio

ruz sine cā dispēsa. Ille retinet. Idē

t3 Inno. in. c. cum ad monasteruz. de

sta. mona. Sed panor. dicit illud dī-

ctuznibz approbasse. Et h̄rīm sentit

so. an: post beatū tho. i. c. de multa de-

ſben. Et maxie nō p̄cedit illud dictuz

circa pluralitatē bñficioz cū ois bōe

- 11** C Quid si vxor sine culis lnis vir in
trauerat religionē vult igrēdi. et ma-
ritū ḥdict. qz. b3 Ray. si vir. iā edictū
est de: mōasterio et rest. aut vxor: si p̄t
vxor illo iusto igrēdi. xxiiij. q. v. qz v̄o
si at vir n̄ ē eductus. sc̄ b3 Inn. mōst si
igressu viri p̄tinētiā voverit p̄t igrēdi
mōasteriu. xxvij. q. vi. agatosa. Si ho-
ni ronit si p̄t iusto viro igrēdi et igre-
sa p̄t educit ar. i. d. c. qz dēo. l3 n̄ p̄t de-
bitti exigere extra de quer. q̄iu. c. i.
- 12** C Quid si abo p̄tages forniciati sūt.
nūgd p̄t alter altero iusto religiōz in-
trare. qz. b3 pa. i. d. c. significasti. qz nō
et si itrauerat reuocabili. et sic adulter-
ria p̄iugū paria p̄pēsatōe. tollunt l3
differat i q̄litate. vt qz adulteriuz vñ
est notaristi: reliquiā ho occulti.
- 13** C Quid si vterq; n̄ petita lnia ab al-
tero religionē itrauit. qz. b3 Bull. n̄ po-
terū se iuste repetere: qz neuter p̄t di-
cere se ab altero spoliattū: l3 vterq; itra-
do v̄t renūclassē tūri qz hēbat. et tūri
exigēdi obitū. iō votū virtusbz tenuit
et qz ad obitū exigēdū et qz ad reddēn.
s. vt n̄ possit exigē: nec teneat reddere.
- 14** C Quid si vterq; credēs altep mor-
tuū itrat mōasteriu: n̄figd cōpia ver-
tate p̄t alter altep repetere. qz. b3 Inn.
sive ignorātes; sive sc̄lētes altep viue-
rē: ingressi sūt mōasteriu: ambop votū
ratificatū vt p̄ p̄fissōez voluntariā si
secuta est secus acti si nō sit secuta p̄-
fessio exp̄ssa vel tacita: qz tūc nō succe-
dit obligatio: et ita p̄t intelligi dictum
Bull. qui videt. cōtradicere.

- 15** Otum. v. quo ad commutationes
User dispensationem.
- 1** C Utz in votis possit dispēsari v̄l ed-
mutari. qz. votū p̄tinētiā nō cōmu: at
edict. p̄ ep̄os qz v̄z vel nūcz possit
aligd melius iūcīt in qz fieret cōmu-
tatio ecclastici. xxvi. Per papā at ex
cā bñ p̄ fieri talis dispensatio et sup
voto solēni. d' hoc vide. s. p̄p̄a. h. iij.
- 2** C Quis aut possit in votis dispēsare
Dic. b3 Inn. qz ep̄i et superioris possint
dispēsare in votis nō aut plati inserio-
res. p̄ hoc. c. i. extra eo. sumta sup scr̄

eccliarum sunt dei ut in c. clii ex eo de
elec. li. vi. Et dei ha ordinata ad cer-
tos usus ad pauperes et filios non debet co-
nueri ad utilitatez puerata sine causa. Item
ius positivum est fiduciam super roe. di. i. cō
fretudo. qd papae cui debeat esse bonum p̄fia.
non debet relarare ius rōnis sine causa. fate
dū tibi qd si facit tibi dispensatio qd ad nos

SC An autem prelati possint totalem a voto
absoluere. Bic sed per in. c. posuit de
p̄ces. p̄re. qd papae ex causa p̄t totaliter a vo-
to absoluere et est a iuramento et libera-
re quemadmodum p̄t ipse deus: qd fons est
qd deus dederit priuatum suum iter hoies vita-
rio suo. als non futurum bonum p̄fia. si dimi-
sissim gregem suum sine pastore qd ex causa pos-
set obtemperare. Ep̄s autem non liberat ex
toto avoto: sed promittat in causa magis acce-
ptā ut s. c. i. e. x. e. De hī videtur. papa. qd. i.

6C Sed quod nūgād sūmā causā possint hīmōtī
vota redimunt promittant. Bic sed per in. d. c.
i. qd vota qd a principio fuerit voluntaria.
p̄t redimunt et promittant causa ex parte in vo-
tante: dūmō promittent: vel p̄ redēptōe
det aliquid magis vtile et deo magis ac-
ceptā sed In. et hī probat p. c. ex multa.
ex. e. vbi tex. alternatiue logi dicēs. si
necessitas exigit vel utilitas inducat. Tunc
sicut qd alteri illorū. Et ex illo tex. assert
pa. qd tūc promittat oī dū esse utilior qd
utilitas suggestio promittantibz voti. Nam
ut p̄ ex illo tex. sufficit necessitas vel utili-
tas. qd in casu necessitatis non regredit me-
lior utilitas vtputa si causa ē s. voulēte: qd
debilitas ad p̄grinādū: vel tēmādū tē-
satis est qd fiat promittatio in silētū cōm-
itī illa si sit magis deo accepta. secū qd
sola voluntas votū redimēdi vel promi-
tādi s̄best. Nota tū qd a voto p̄t qd du-
p̄t liberari. Primo mō p̄ redēptōe
puta si vult facere elemosynā: vel edificare hospitale: seu maritā domicel-
la. Secundo qd promittantibz in aliō ut si
venit ire ad sepulchrum: et peccat ut fiat
promittatio ut bis teneat visitare romā
et hīmōtī. In hīmōtī autem cōmutatōe vel
redēptōe non potest dari certa regula s. t.
votū depēdet ab arbitrio superioris qui
hēbit p̄sideratōe ad facultates voulē-

tōe: et expēsō qd facturā erat si votū
imp̄leserit: et ad labores et filia puta expē-
sas qd fecisset in cōndo stādo et redē-
do s. t. cū labore s. t. ad locū p̄grinatōe
mittet hī oblatōe quā s. t. erat factus
rus. hoc itēlīge si talis oblatōe p̄cessit
ex p̄missōe: secū si ex deuotōe. et s. t. vlt
arc. s. In sū. di. qd cū qd votū dāt certā
elemosynā: vel facēt aliquid ornatū ec-
clie: vel certaz offerte et hymōtī. et si dāt
mitiat psonā vel locū cui faciat illū: nō
p̄t mutat p̄pā autē et si p̄sā sit ma-
la: vel ecclia male officiata: vel nō indi-
gēs tali ornāntō. qd qd sel' placuit et c. s.
Nec ep̄s dū dispēsare in tali p̄mutatōe
nisi sit causa vrgēs: puta qd ecclia ē vñstra
cta et hymōtī. et rō ē qd illi ē tuus acq̄sita
is ex p̄missōe qd illi auferri nō p̄t hoc
et in p̄bat in. c. ex pte. d. cēs. vbi vo-
tūs p̄pelli p̄t ad cōreq̄ndū votū. Addit
et arc. s. qd illū qd vōnerat ire ad aliquā
eccliaz nō p̄t p̄pā autē mutare aliū nisi
oīo nō possit. Sist siḡs fecit votū ab-
stinentia et hymōtī: et dubitat utrū possit
imp̄le vel ne: et sine dispēsationē vel cō-
mutatōe superioris cū possit vñ facili ha-
bere recursus ad eū vel p̄fessorem suū
pro p̄filio: frāgit mortale vñ. hec illē:
Cōone qdā hīns aliena icerta. vñ
uit ea in subsidū terre scē: nūgād tale
votū p̄t p̄ ep̄z promittant. Bic sed Bull. nō
credo qd sine linea pape possit in alie-
nos usus querē: et si igreditur rhōne:
Cōtraz votū de festādo in sabbato
semper sit mutatōz. Bic dicit mut-
tari p̄tis nō est necesse qd mutet: qd li-
cētū est nisi psona suspecta esset qd vel
let in dāzare. Aliq̄bz tū nō irrōnabi-
liter vñ mutatōdū. Nam sabbatum so-
lēntzare prohibemur nisi aliquā festaz
in eo occurratate in dāzare videamur
de gle. di. i. h. c. i. t. c. p̄menit. Itēz qd vñ
plurimaz hoc sit ob aliquā suggestio-
nam obseruantis que sio prohibetur
Sic dāzaz qd a trāgressione votoz
potest de lute cōtēt et p̄metudine cōfessor
absoluere: qd non est de casibus reser-
natis. Secū quo ad cōmutationē vel
dispensationē. vñ dicimus est.

Votum . vi. qd solvit per ingressum
religionis. Et generaliter qd omne vo-
tu: sine terre sancte: si aliud comita-
ri potest in votu religionis et sine arbitrio
superioris: qd illud idubitate melius esse
ex eo scripture. Dicit enim R. i. l.ij. dist.
xxiiij. qd si aliis rex vel imperator vole-
ret qd usque ad tricentum vel septemcentum mi-
litabit in terra sancta: et tenebit seculi duos
vel tria milia milium. vel unius alii dux
vel comes ex his duabus totius exercitum cru-
ce signatores: et de cuius abficia desola-
rei exercitum vellet religionem intrare. in his
casu utrum pottius consulendum. Certus
enim est qd persona mediocriter absoluere potest
religionis ingressum a professione in ea.

1 Cum qd sibi voulit magnam clementatem
pecunie in subsidium terre sancte. non qd li-
berat qd per ingressum religionis. sed sum
buil. qd si voulit ire liberat sit a la-
bore. etudi vel alio in studiis. tunc libera-
rat qd qd ad pecuniam qd qd papam solutum ministrari

2 Cum si pro pte vel matre suscepit
votum ipsius: nunc liberatus est per in-
gressum religionis. sed sum Tho. In quo-
libet: exq; ingressus sufficit pro se sufficit et
pro patre et matre sua. et qd tunc in in-
gressu de hoc nihil intenditur.

3 Cum si qd voulit magnam elemosynam
dare pauperibus in generali: vel et in spal-
lant qd construeret monasterium. nunc liberat
per ingressum religionis. sed sum Buil.
Si ex talis promissione vel voto acquisita es-
set actio aliquis vel aliquibus: qd sorte dona-
uit vel promisit eis: non liberat per ingres-
sum religionis: nisi de sensu illo. Se-
cundus est si nulla est acquisita actio: qd nul-
li donavit nec promisit: nec se aliquibus
obligavit. sed tunc deo: qd tunc liberaat per in-
gressum: dicitur fiat auete episcopi. De his ita
dic ut dicitur e. s. i. c. h. cedeti. sed arch. s.

4 Cum autem de eo cui per professorem ipso
sita est pma est ad terram sanctam non
qd episcopus potest dispenses. sed Panor. in
c. qd super his ex eo de mente. Jo. an. qd
autem talis pma cui sunt ita etiam per subsidium
terre sancte. et solus papa ministratur. Tunc
non per subordinationem. sed per laborem diligenter

¶ ¶ ¶

et sic autem ipse emisit votum: et solus pa-
pa dispenses. Atque solus assumptus signis
peregrinationis: et posterior dispenses. Ad
deinde pdcimus qd non. Lud. ro. I. suis fin-
gularibus. qd si papa ponit pnam ali-
cum transmutando. votum: qd episcopus potest illa pe-
nitentia ministrare et alterare. et de his est
gl. singularis in c. qd pma penitentia
xxvi. q. viij. Et huiusmodi Lud. et ter. i. l. si
quod libellos. C. de appell. Et de illa gl. de-
cit Lud. qd luxurians est duo birretum.

Unus pacto debitis vel exactis.
Cum sola spes vel intentio lucri faciat sibi
usuram. sed huiusmodi doc. in c. consilium extra eo.
qd sic per tex. illud. Quod intelliguntur doc. quae
principaliter cum mutuando ponit in expe-
ctatione lucri alios non mutuantur et haec
intentione ducit: et tunc est usuram. Si autem
principaliter moueretur ex caritate ad mu-
tuandum proximo et tunc scilicet intendit qd
ille est et aliud retribuendum est victori sibi
in ministrando merito. ar. lxxvij. d. in singu-
lis. lxx. d. si officia: qd cum quod liberaliter
mutuat: scire debet debitorum sibi nulliter es-
se ad antidota obligatum. extra d. testa.
cum in officiis. nec tenet restituere id quod
hoc casu gratis acceptum a debitorum summi et
coiter doc. in d. c. consilium.

Cum usurari metatis teneat ad re in-
stitutionem illius: qd ei dat liberaliter ab eo
qd mutuus accepit. sed sum R. i. in. l.ij. d.
xv. qd autem talis usurari signis vel circums-
locutionibus procedentibus vel sequentibus insi-
nuat mutuum accipiet qd vult ultra sor-
tem: et pp hoc ille dat: et tunc tenet quod
accipit ultra soritem. scilicet capitale. qd non re-
fert qd ex eis polientibus hat. sed nullus
pdcitor enentur: sed ille deducit liberaliter
credens se non tenerit: nec ulius velle ali-
quid ultra soritem: et tunc dico qd non tenerit
restituere. Et pro hoc facili qd in conce-
dedo magis attenderemus est voluntas con-
cedentis qd accipientis. ut inst. de ob. qd
ex deliciis. n. s. h. placuit. ubi dicitur qd signis re-
sibilis commoda credit iusto domino se habere.
et dicitur volenter tunc fiat non committitur
sartus. Ecce qd in voluntas accipientis si
viciolagib; rictum possit qd voluntate volunt

rel. Itē restitutio nō sit nisi dāns pā-
so. ex. de re. sur. regula p̄tīm. in. vi. S̄z
tal nō ē passus aliquid dāns: cū ex me-
ta voluntate dāderit: q̄ viciā ē i so-
la voluntate: ad purgationē suffic̄ p̄tī-
lio. ex. de sy. c. fi. Et h̄ t̄z B̄. de se. &
H̄c. l. iiiij. di. xv. & multū aliū doc. mo-
derni. Et h̄ tenētes h̄c op̄. nō ob. l. si
ego. si. si cer. pe vbi d̄ q̄ si volui tibi
rē dōare: ex tu c̄debas t̄ bl̄ ea mutuo
pari: nō efficit tua aū p̄spitionē: quis
hic itēto recipiētis & p̄cedētis discor-
dāt: h̄ i casu nō p̄cordat. Itē nō ob. c.
cōsuluti. ex. eo. q̄. lognur q̄n h̄ liberam
voluntatē debitoris comittit v̄lura. & iō
sbi dat restō. Pan. in. d. c. cōsuluti
p̄. H̄st. & Inn. p̄cludit q̄ adept̄ lu-
crū ex mutuo cū intētōe deprauata te-
neat restituere i foro ase. nec sufficit so-
lū age p̄niazi: h̄ aliud sit i simonis mē-
tali. Inſert ēt Pan. aliud singulare. q̄
libera dōatio creditore facta occasiōe
mutui: nō p̄dest ipsi v̄lario h̄nt̄ in-
tētōe deprauata: vt q̄ als nō tūs h̄ inu-
maturu. n̄li sperasset aliqd inde p̄leg
Et singulr h̄z Pan. facit. o. c. p̄suluti.
q̄ remissio v̄lura ēt liberalr facta ab
eo q̄ soluti. nō. p̄dest ipsi v̄lario h̄nt̄
mētē corrupta & p̄positū nō restituē-
di: remissiōe nō facta. q̄d est h̄ gl. in re-
gula p̄tīm. o. re. sur. li. vi. h̄ Pa. Ultra-
q̄ op̄io ē p̄babili: q̄ qlibz. h̄z. p̄ se doc.
solēnes Tū sustinēdo dissimilatē. s.
posita v̄lura: alia op̄io v̄l̄ p̄babiliōr: q̄
alr dīcēdo nō saluaret dissimilatō v̄be
s. posita: q̄ d̄f q̄ v̄lura ēt lucrū ex mu-
tuo pacto debitiū v̄l̄ exactū: h̄z i cāu no-
stro nō ēt pactio nec exactio: & p̄ q̄n
ibī nō ē v̄ba ad restōnē obligās q̄vits
ibi he v̄fa mētal ad penā p̄ciū obligās.
¶ Quid aut̄ de illo q̄ mutuat liberalr
sine intētōe aliqd recipiēdi. An tenea-
tur restituere q̄d ei dat v̄lra sorē a'be-
bito: e q̄ lō dā: q̄ credebāt eū sic velle
vel vt mutuo plus teneret: vel vt als li-
benū mutuaret & h̄mōl. h̄. fm. B̄. u.
si p̄babili credit q̄ ex sola dilectione
gratis ei dat: nō tenet. Si h̄o credit v̄l
p̄babili estimet q̄ pp̄ mutuū acceptis

Vel v̄lteris. retinēdū & h̄mōl dāderit
net. l. inq̄tū est factus locupleto: vel
de extātib̄. de p̄tīp̄t̄ h̄o bōa fide n̄ te-
net. si. de p̄tī. here. l. v̄lra. In bōa at̄ si
de nō ē q̄n credit vel p̄babili dubitas
q̄ nō pp̄ merā dilectionē: h̄z pp̄ dictas
casō ei dāderit h̄z eūdē B̄. fac in regu-
la h̄z sumistis q̄ nisi aliō appat ex ma-
nifestis p̄lecuris: p̄sumit mutuū accep-
tis ea itētōe: dār: q̄ mutuū p̄st̄s mu-
tuauit. v̄n̄ si mutuauit ex caritate: p̄su-
mit illū dare ex caritate. Nā vnuiḡs q̄
p̄sumit aliqd dare eo mō quo accepit
s. man. l. si h̄o nō remunerādi. h̄. inde
papinian⁹ v̄b̄ d̄f q̄ q̄ aliqd rem sui
p̄l̄ concedi: p̄sumit donare illi q̄ sibi
p̄t̄ dōauerat. Et ex p̄dict⁹ p̄t̄ petere so-
lis ascripte q̄d̄is quā ponit L̄au. de r̄
dol. in tractatu suo de v̄lra. ls.

C S̄tri creditori cui ex caritate mutuū
andi dātor: aliqd v̄lra sorē p̄tulit: n̄
voluntarie. sed coacte. puta dubitēs ne
idiscret⁹ repūt̄ i m̄i q̄ aliqd v̄l̄ h̄c de-
cetero nō inveniat mutuātē v̄l̄ alia si-
mili. cāteneat ad restitutōnē. Et r̄ndet
q̄ h̄z tut̄ si restituē: t̄n̄ putat q̄ si re-
cepit pure: credēs donatiū libere & nō
vt v̄lura vel vt coacte' donatū si teneat
ad restōnē: h̄z postea sciat n̄ liberalr da-
rū eē. Ex q̄. n. ipe dōaūdōis h̄nt̄ bonā si-
dēlicite recepit h̄z donās tali cāctiōe
duc⁹ dederit: & creditor si h̄nt̄ inten-
tionē tacitā vel exp̄ssaz aliqd lucrādi.
Et dīc sp̄ sibi placuisse op̄i. gl. i. c. v̄gl
lāt̄. & i. c. fi. ex. o. p̄scrit. l. & mala fides
supueniēs p̄scriptōt p̄lecte: h̄i sc̄t̄ quē
obnoxiu restō. Qd. n. d̄f q̄ possessor
male fidei v̄lio vñch̄ ip̄e n̄ p̄scribit: ve-
rū ē dū ē i cursu p̄scribēdi. sec⁹ q̄n̄ taz
p̄scripsit. Nā lex p̄t̄ facē o. meo tuū: q̄
op̄i. segt̄ Jo. B̄. u. & H̄o. Qui ho-
dīc q̄ si pura p̄scie sua remāet lesa: d̄z
satissimē p̄scie: h̄z sit p̄t̄ scrupulosa q̄
theologica. Et h̄ec op̄i. v̄l̄ aliquāl̄ cor-
rigē op̄i. B̄. u. l. i. immediate p̄cedēt
positaz. Nota ēt A. D. onal. in sum. & si
debito: creditore volētē recipie pecunia
am suā p̄uenit munerib̄ grat̄: rogāa
vt des dilatōem pp̄ dilectionē: vel pp̄

flat cuī pacto vt miseri remittat iniurias
vel ēt sine pacto. s̄z hac spe duc⁹ p̄mis⁹
rio: nō āt pp̄ charitatē. Nō ob. si dicas
q̄ dedi cā; edicio. q̄ nō possū redime⁹
verationē. qz & si peccaueris iniurādo;
peccat ēt ille in vñdileādo; p̄terea hanc
nihil lucri puenit. s̄z solū dānū qđ me
subire facit pp̄ timor evindicte. qz forte
oz me subire expensas ppter famulos
quos oz me tenere armatos ppter hoc
C Quid al si mihi debes. x. q̄ nō possū
recupar⁹ & mutuo tibi alia. x. tali pacto
vt optime satisdes. q̄. i. certum tem-
pus solues. x. an sit vñtra. s̄z. Host. q̄
non quia nihil accrescit.

C Quare ē p̄tini accipe vñtra. s̄z. Sm. 7.
Tho. & pa. sup̄ s̄rica de vñtra. q̄ accipe
lucrū p pecunia mutuata ē s̄z se. iusti-
qz. vñdileādo id qđ si est. Ad cui⁹ iteilligētiā
sciedū q̄ vña solū cōsistit i his vbi re-
pert⁹ mutuū vñx vel iterptatiū s̄z quos
dā. Mutuū ho cōsistit i his q̄ sūt tripli-
cis generis. Nā qdā cōsistit in nume-
ro vt pecunia. Quedā i p̄dere vt ar-
gēti & aux. qdā i mēsura vt triticū &
vñtrū. In alijs ho reb⁹ non p̄t q̄sisterē
mutuū. Rō est q̄ in 'nummo transserē
dñm rei mutuare. vñ dī mutuū q̄' d
meo tñ. vt. l. iij. ff. ff. si cer. pe. Recip-
ens ho mutuū nō tenet restituere s̄b
idētitate eiusdē spēi. qz vñplurimi ista
q̄ mutuant cōsumunt vñs. sed tenet re-
stituere tātudē sub certitudine eiusdē
valoris. l. cii qđ. e. l. vñtrū. ff. si cer. pe.
Lertudo āt valoris nō p̄thēri i alija
rebus nō q̄sistētibus i nñero p̄dēre
vel mēsura. q̄ ipossibile eēt vñtrū equi-
repri valoris cui⁹ est ali⁹. s̄z in pecu-
nijs & alijs q̄sistētibus in nñero p̄dēre
vel mēsura p̄t hñi certitudo. Quā
re autē cōsistat vñtra in his tñ: ē q̄ i
his trāsserē dñm & vñs rei nō est se-
paratus a cōsūptiōe ipsius rei. Nā ipa-
rum vñs est eaꝝ q̄sumptio sicut vñtrū
cōsumum ad potū & panē ad cibum
vñ in talib⁹ nō dī seorsā p̄putari vñs
rei a re ipsa. sed cuiusq̄ p̄cedit vñs. ex
hoc ipso cōcedit res. Si quis ho seoy
vñs vñderet vñtrū & seorsum vñs q̄.

deū & creditos recipiēt manera grat⁹
respectu preteriti t̄pis nō futuri. Huius
postea det idētētē bentuolā dñlatōez
quā als nō daret si vñdissēt cuī igrati-
dat dīc p̄ncipaliter ppter amicitia vñ
pter deum. secūdario ho ppter grati-
tudinē debitoris nō est vñtra: dñmo-
do gratis recipiatur & offieratur.

C Utrū mutuā possit nālē obligatio
nē: q̄ ei debitor tenet ad antīdota vñ
cere in clausē. i. In pactū: puta mutuo
tibi. x. & volo q̄duē i pactū vt teneat
alia vice mīhi mutuare alia. x. s̄z. pan.
i. d. c. cōsuluit. de mēte dōc. q̄ nō l. z. q̄
tac̄ q̄se querer Inctū. nā ex illa obliga-
tiōe nālē nō poterā te q̄peller: sec⁹ vñ
stercederet obligatio ciuit̄. Altā rōne⁹
redditarch. i. c. si fenerari⁹. xliiij. q. liij. q̄
antīdota ē debili simplex: s̄z cuī dedu-
ctur i pactū nascit obligatio ciuit̄ qđ
est pl⁹. Et s̄o pl⁹ exigēt qđ p̄t estima-
ri pecunia ppter ea eēt vñtra. s̄z gl. i. d.
c. si fenerari⁹. q̄rl̄ qđ si mutuet eo p̄
acto vt sibi ēt remutuet cuī op̄ hñderit. s̄z
glo. se nō credere q̄ illud possit debuci
i pactū. & ita hec nālē obligatio nō
p̄t deduci i pactū. Licitū tñ est Sm.
Tho. p mutuo exigere vel recipere recō-
pensatōez eoz q̄ pecunia n̄ mēsurant
vt puta bentuolētā & amore⁹ et̄ cui⁹
mutuant nīsp̄ vñteri⁹. p̄tēdat p̄n-
cipalit. nā si vñtra p̄dcā mutuā īcēde-
ret p̄ncipalit lucrū vñtra eētobi grā.
mutuo spatoit vel pape vñ alteri. vt ca-
ptata bentuolētā p̄dīctoz possiz q̄leg
alqđ bñficiū vel castz & filia. i. c. vñtrū
vñtra foret s̄z Jo. cal. Possū tñ optare
vt q̄modet mīhi libriz & hñmōi q̄ cō-
tier inter amicos gratis p̄cedunt. & ex
predictis p̄z q̄ mutuā nō p̄t recipere
vñtra sortē seruitū facit vel s̄obi. puta
q̄ mīhi remutuet vel p̄ me p̄ocinetur
vel intercedat rogēt vel iſtruat vel alt.
qđ mīhi scribat vel q̄dēcūq̄ altud qđ
pecunia estimari possit. No. iiii s̄z lau.
de rīdol. q̄ l. mīhi mutuaret et̄ cui⁹ in
tūras īutili vt mīhi p̄cat necime p̄seq-
tor q̄ cuiusq̄ l. redimere vexatiōem
sūta exuta. de sy. c. dīlect⁹. et̄ p̄io sūtē b̄

si videret eandem re bis: vel videret si
sud quod non est: ut manifeste per instituta
peccaret. Et sili rōe instituta comitit
q̄ mutuat vini aut triticum petes sibi
duas recipēsatōes. Unā ḡdē restōne
eq̄līs rei: alia dō p̄ciuz v̄sus qđ v̄sura
dō. Querdā s̄o sunt quoz v̄sus nō est
sp̄la rei cōsūptio. sicut v̄nus dom̄ ē in
habitationē ab dissipatio. Et iō i ta
libus sc̄issū p̄s' v̄rūq̄ p̄cedi. p̄ta cū
q̄ tradit akert v̄linz domus reservatio
sibi v̄su ad aliqdē tēpus v̄le cōnverso
cū quis p̄cedit alium v̄su dom̄ f̄serua
to sibi dōto: et p̄pter h̄ hō licite p̄t ac
cipere p̄cūl p̄ v̄su domus: et p̄ter h̄ oe
petere domū cōmodatiū sicut p̄z i cō
ḡuetōde et locatōde dom̄. Pecunia at
fīm p̄m p̄ncipaliter suēta est ad cēm
mutatōes facēdas. et ita p̄p̄t et p̄n
cipalitō v̄sus pecunie est ip̄sī cōsūptio
que distractio fīm q̄ in q̄mūtationē ex
p̄dēt. Et p̄p̄ hoc fai se ē illicēt p̄d
v̄su pecunie mutuate accipe p̄cūl: qđ
v̄f v̄sura: et sicut alia simile acglita te
metur h̄d̄ restituere: ista pecunia quaz
p̄ v̄sura accepit. q̄. aut lex mōlayca cō
cessit tuēta accipe v̄sura a gētib̄ per
missū fuit ad v̄tādū matris malū. s. ne
a fūdetē desī colētib̄ v̄sura acciperent
pp̄ avaritiā cui erat v̄dīt: et addit. Ul,
q̄ ista acceptio v̄suf a gētib̄ iter q̄s iu
dei hitabat pott̄ erat rei sue recuperatio
q̄ v̄sura q̄nta illa tota terra data fuit
eis a domino.

Contra actū conati sunt aliq̄ p̄bare q̄
v̄sura s̄i ēēt p̄ctū. s̄. dicitur qđā s̄i cū
creditor mutuat pecunia suā dēbitor
obligat ei ad recipēsatō. ex v̄ testa. cū
in officijs. q̄ et h̄ac obligatōes p̄t. credi
tor deducet i pactū v̄l salte sp̄re eius
affectus: s̄i v̄ dēm ē. s̄. hec nō valet. Et
q̄cūq̄ p̄tinaciter hoc teneret esset here
ticus: v̄t in cle. ex grauit. extra eo.

Dicitur q̄ legib̄ illi q̄ p̄mitit v̄suras
q̄. breuit̄ n̄ valēt: q̄ s̄i p̄tib̄ nouo et
veteri testō et auētate dei q̄ ē sup̄ oēs
leges extra. e. q̄ i osib̄s. Et bar. i anc.
ad hec. C. de v̄sur. dicit q̄ vere si p̄t ne
gari q̄ v̄sura de tute chāk̄ s̄i p̄mitit

Iz p̄mūti nō potueruntē p̄terea ipatos
sunt heretic⁹ q̄ s̄i moyles pp̄ durūtā
populi p̄misit v̄suras et dīmoritū sic i
perator p̄misit v̄suras. Ille tū leges q̄
p̄mitit v̄suras exigi rōne interēsē v̄l
more stare possit si recte intelligent.
Cūt̄ mutatōes pecunia rōstico: v̄t la iō
beret possessionē et s̄i sit cēlēndus v̄sura
r̄tus. s̄. lāu. b̄z mīḡz B̄z. arūmīno
q̄ s̄i h̄ n̄ shālōmīn⁹ v̄ fr̄tēi illaz̄ posse
sionū dēd̄ rōstico satissimū v̄l ei alt̄ iu
s̄i p̄cūl tr̄būt opaz̄ suaz̄: non ob. q̄
dīs̄ itēdat sibi opaz̄ p̄stari p̄ colonos
r̄be mutni et coloni eadē r̄de t̄pas ex
hibēt als nō exhibēt. et sic pp̄ mutu
um v̄sūs lucp̄ p̄cipit et colon⁹ p̄dit: q̄
hoc nō ē v̄xp̄nā l̄z̄ sic mutuātib̄ exhi
bēt ope a colonis. ille tū ope nō ce
dūt lucro dñi cū illas iusto p̄cio emat
sed si qđ de iusto p̄cio operaz̄ dñs
dētraheret p̄pter mutuū: aut si p̄ter
opaz̄ iusto p̄cio emptas aliq̄s. als a ru
stico extgere. tūmc esset v̄sura.

CQuero p̄d̄ q̄ ḡ mutuat pecunia
L. vi vadat ad molēdīnū l̄ furnū sūnū
vel vt irret scholass suas. als n̄ mutua
tur an sit v̄sura. s̄. Jo. cal. i. c. fi. ex. eo.
q̄ si ex h̄ excipit q̄modū vel v̄tilitatē q̄
possit pecunia estiari ē v̄sorari et tenet
ad restōne. et n̄ intelligo v̄ mercede quā
acepuit p̄ labore quā ē accipet als: s̄i
v̄ v̄tilitate quā h̄z als: p̄ta q̄ ex h̄ mo
lēdīnū vel furnū l̄ schole sue h̄st ma
tore p̄curſū et effici doctor: magistris fa
me. et h̄z maiores cās p̄mātib̄ v̄l ex h̄
splāt̄ sibi salariū: ista. n. b̄n p̄nt pecu
nia estiari. v̄z tūn̄ q̄nt̄ p̄putat sib̄ repu
tare v̄z illib̄ q̄modū v̄l honore pp̄ h̄. q̄
L. iuit ad molēdīnū v̄l furnū vel iūra
ut scholass suas et n̄ fecisset si pecunia
nō mutuasset. Et pa. i. d. c. fi. dīc q̄ tal
pecunia paup̄r̄ est errogāda. q̄ ab il
lis q̄b̄ munauerūt n̄ extorserūt istam
pecunia. Alij s̄o dicitur nō rēnabilr̄
q̄ tales n̄ tenent ad restōne i aliq̄ si mu
tuāt accipētes i aliq̄ nō s̄i dānt̄
cas. et talis ablatio libertatis p̄ n̄shilo
estimanda v̄l vel q̄ ad restōne q̄n̄ ex
et adeptōe nullū secutū est dānt̄: in cu

pecunia mutuata; eo ut pacto quod ipse usurario fit mutuo et usura inde cur retes; quod nunc si talis mutuus sedo. usurari possit. Jo. cal. in. e. fi. ex. eo. sic distinguuntur; quod autem talis scđo mutuus socio sedo deo pacto odio interdebat tunc satissa cere usurario creditori suo de pecunia sua sic scđo; deo suo socio mutuata; aut non. In primo casu: nec usurari est. nec peccat; quod hic si fit stipulo ut usurari; ut evitetur dampnum; nec sibi aliquid crescat non egredere tenet cum dano suo socio sedo uentre. xxliij. q. v. si non licet. Preterea statis inconveniens videtur quod postquam usurari usq; recipit usuras inde currentes ad restituendam tenet; quod iste est tenere quod id facit sibi ut socioplit et sine queritur utilitate ut deo est. In scđo at casu. quoniam tunc non intendebat hic scđo mutuus satissimamente debito usurario suo creditori permitte mutuari; cum tamen ceteros tales intendat peccabit; et si usuras recipit tamen restituere. sicut Jo. cal. que op. p. 13. S. Ber. archi. vox. xliij. q. iij. c. usura. t. 2. h. i. l. quod non teneat ad restituendum. Nam ex tali mutuo nihil potest creditor; quod non per dicti usurari; quod h. stipule sibi reddi. h. non facit nisi noie usurari; sed iterum est; quod nihil accrescit sibi xliij. q. iij. pl. 13. Item si solvassit per uirtutem socii talis possit ab illo recipere sibi et usuras. ext. de fidei. c. puenit. quod multo fortius poterit retiri in h. e. et se percepitionem tueri. preterea prinde est ac simili noie; ac per illo sed uisa a tali credito remutuus acceptissim. et ipse modo sibi eo pacto pecunia tradidit; ratum habuisse et per h. facit de eo quod mutuat contumaciam; cum pacto quod durate obstante non teneat ad collectas nam talis est usus; et quod lucrum non capiat h. stipule. et h. intelligit quod si collecte situs situs. secundum si iuste. Sed si specie usuraris t. id est si sine iuste sunt iuste et licet. Jo. at an. et b. ut. donum vero est deo specie. quoniam collecta est certa et sic omnia est extraordinarium; si est ordinarium et certum secundum est. et quod si pacto causa licet per quam remutare id est quod donare; ut in ligis obligatione. de reg. sur. et i. c. ve nientia. et prius de testi. iustitia glo.

Ins recuperatione restituti facte da est ex. de intu. c. fi. et si mutuo accipies non da nficiatur; sed committit usura; cum est per mu tuo possit aliquid recipi quod non usurari perchia; et multo minus compliciti usuras mu euas accipies non damnficetur; nec obligetur admolestdum vel adstradum scholas. sed soli mutuus accipiat retinendum quoque ad molreditum mutuatis moluerit; vel ita ueritatem scholas doctoris. Et ceteri sic fit ut scholares quisunque voluerint possint se liberar ad libertatem suum; et ipsi scholares per nihil repuunt talis adoptionem libertatis; et si mimes docentem ad restitutum. Id est de alijs supradictis. Nam in omnibus per dictis casib; vel similib; ut potius grauari possit mutuari; et recipiatur. Id est dicendum quod ut trahat homines ad apothecas suas dat ad dissolutionem solontis ementibus; datus per hanc cari res suas non vendat.

C Quid si molreditus donat miseri pecuniam ut vadat potius ad suum molreditum quam vicior; et tamen si alio iussi in labore habuisse tamen per inde soluisse et nungad committit usuram. Hic est. an. si mercu. super regulam petrum; quod non cum usura maliter ghet. Vnde mutua; habet nullum mutuum iterum est.

D Quero an per deposito peccare absque intentione lucrat hunc traditio ac deinde recepto; liceat postmodum ab eo apud quem fuit depositum accipere per hac depositione aliquod bonum. Ad hoc respondet. S. Ber. quod cum receptor et custoditor depositum habuerat in hoc ipso deponenti possitque recouerso; non ut per ratione depositum in causa depositum itedat sibi dare aliquod donum ut in ut per hunc faciat quod isto deposito ut mutuo usus est. si tamen occurrent in tali dono. si quod deponens non deposuerit sibi specie mutui; nec habebat intentionem quod se quedi aliquem utilitatem; et ultra haec depositum custoditor diceret expesse quod non dat illud ratione mutui vel depositum facit seu fieri; siue sperati; nec usus est illo ut mutuo; nec sic utilitatibus depositis consuevit tamen permutandum est si est fiduciarius et verax quod dat gratias per sequentes dominum. ceterum tamen res suspecta est et habet speciem mali.

E Pone quod debito usurari socio suo

15 **C**Quid si ei velle emē vñg ad eēr
tū tps terrā valē ē singulis annis .x.
libr. i redditū. et fecit me cessare tal
emptō et ibi mutua f illa pecūia q̄ vo
lebā emē illā terrā et ego dico q̄ cōten
tor mutuare cū h̄ pacio q̄ teneat] mi
hi dare singulo āno tñ q̄tū ēēt fruct
illius possessionis si emissem an sit vñ
ra. **R.** Adonai. q̄ nō dūmō prior p̄tus
empōis suisset ltcu si fecisse alio. sec
deduct] nū sūptib et labore. et ēt pīcu
lo si qd ēēt sicut h̄ rōe interē. vide de
h̄ pulchre: s. Societas. q. xxiiij.

16 **C** Et p̄dicta p̄ qd dicēdū ad. q. po
ne h̄ēbā pecūia et volebā tre ad nūdi
nas et ibi merces emē. et ad altū locū
deserre et suare certo tpe vi lucrarer tu
indigena. istā pecūia recipis mutuo
offerēs te patū restituē cū luero sp̄to i
termio et loco: an sit vñra. **I**nn. i. c. fi.
ex. eo. dīc q̄ putat h̄ēc p̄tū vñrariū:
nec scit q̄l possit excusari. **R**ay. vo. et
Ho. dīcūt q̄ tal ē m̄hi obligat q̄ ad
interesse lucri qd faciūs era vñs
ex pecūia: dūmō nū fiat in fraudē vñ
raz: et dūmō nō ḡsueri pecūia daf
ad vñrā. **J**o. an. i. d. c. fi. dīc h̄ Ho. p
cedē post cōmissā morā. s. an morā
si: q̄ ibi nullū ē interesse. alio vñrari
staret parat cū capello et calceribus.
vñcēs se ad mūdinas velle tre. **J**o. d. li.
iz cū Host. dūmō. nū fiat in fraudem.
Adonai. i. sū. iz q̄ nō sit vñra: si reci
pio cū lncro sp̄to: q̄ illū recipit rōe i
teresse. Idē iz **P**an. i. d. c. fi. vñl ex dī
ctis **J**o. an. insert vñl notabile. vñ. q̄
ēt in h̄ēc mutui possit peti p̄ morā i
tereē lucri vñsfr̄ cessatis. H̄ an a p̄nci
plo possit h̄ēt ista rō. poss3 forte dīc
q̄ vñl mutuā bona intētōe ducēt et
pou⁹ mutuat ut seruit amico h̄ēc iſran
dē: q̄ tē excusat a peccato lceat alia opt
nio sit tutior. qd no. q̄ fac ad multa.

17 **C** Subnectis pa. altā. q. quod clanaz
P̄dē q̄ h̄ēc merces h̄ēc quas intendit
deserre ad alia religionē et vēdē p̄ ma
tōi p̄cio. alt⁹ q̄pet et offere idē p̄ciūm.
qd h̄ēc posset in loco destinato nūqd
lceat facere h̄ēc h̄ēc. **I**nn. dīc q̄ sic

dūmō ḡputat] p̄culis et labore n̄ acc
piat ultra id qd in loco i q̄ erat vēdū
rus vētūl lucratūr suisset. nā sicut
rōne tps excusat q̄ vēdit merces plus
h̄ēc valeat. vt i. d. c. fi. i. fi. ita rōne loci.
h̄ō. inclinat in h̄ēa smiaz. monet. qz. nō
sine magna necessitate iste inducit ad
emēdū. cū et ille subyisset labores i ul
nere. et forte p̄dicisset. **J**o. an. dīc q̄
aut p̄ciū soluit de p̄nti: et tūc h̄ēc est
licitus: qz fo: tead altū locū vlebat de
ferre. aut differt solutio p̄ciū: et tē p̄cedit
opt. **H**ost. p̄t dici q̄ ēt h̄ēc vltimo casu
vñl cessaret frāns p̄cedat ad h̄ēc opio
Inn. qz forte vult deferre ad locū vñl
forte maius lucritū sperat. Idē ex q̄ ille
nō erat hic vēdūrūs p̄ isto p̄cio: lceat
excusatur hecpan.

C Vñrā in aligb casib lceat recipē 18
aligd soitē vel extigere. **R.** Dir. li. iij. q̄
nō qd est vñp generalis: qz vñrā vñr
usq̄ testamētū pagina detestat. vñl pro
redimēda vita capitū nūc p̄t vñrā
exercerit. ex eo. c. sup co. Fallit m̄ in q
busdā casib rōe interē. Aut h̄mōs
q̄ in his vñrābus p̄tinēt. Feuda. fide
iūsso: p̄ dote: stipēdia clerici. Vendū
tio fructus cui velles ure nocē. Uen
dens s̄b dubio p̄ciū p̄ tpa soluēs. De
na: nec in frandē. lex. cōmissaria: grat]:
Bās locys p̄pā plus fortemodis vñ
tur istis. Feuda: p̄misus cāus ē qñ ecclia
accipit i pignore a vasallo suo fēndū
qd iz ab eadē: tūc. n. ecclia n̄ tenet p̄p
tare in sortē fruct⁹. Ita m̄ q̄ vasallus
interiz n̄ remaneat obligat p̄ feudo
ad seruitū facēdū. ex d. feu. c. t. Et jbl
dīc pan. de incē Host. bīm lec. cōtōrē
q̄ h̄ēc p̄cedit et nā fēndū. Nā cū dñlum
directū m̄seat penes dñz si vñl redit
ad eū exvoltate vasalli pignorat]: qz o
lidat ip̄z dñlum vñl seu vñsfr̄t cuz
p̄prietate n̄ ex aliēa re: s̄b ex ppria. Nā
et vasallus iteriz liberaf ab obligatiōe
ergo interiz: seu suspēdium obligatio
inter eos contracta. Et h̄ēc facit ut
idem sit in latco.

C Sed qd si vasallus velle deseruit 19
re ecclie ad h̄ēc ḡputarēt fruct⁹ i sortē

Bl. s. d. c. l. dicit q[uod] in b[e]c[u]m n[on] e[st] ardiē
dus. hoc intelligi pa[re]t. d[omi]n[u]s h[ab]it[ur] c[on]te
nā b[ea]tū h[ab]et. si d[omi]n[u]s recipit iterū f[ac]iliū: a
cuc ut renūciare h[ab]uit t[er]ris i[n]st[an]ti p[re]te
tur. ar. c. c. u. 25. de 25.

20 C Quid ac d' éphœota. ho. dicit q' dis
file'e; qz n̄ ita gravitate recipit sic vasal
ius cū p' itroitu dōauerit certā peccati
q̄titatē. vel dic papā sup hoc p'suleatu
In hoc ēt resideret Jo. an. in. c. l. de seu.
21 C Quid de v'sustructario, ho. dicit q'
si hz cā liberā a ppetatio idē v̄f als d'
Ray. ēt no. q' qdē volūt h' p'vilegiū ex
tēdere ad colonias et male; qz colonijs
hoc p'vilegiū nō iueniū exp̄ssū.

21 C. Fidelissor iste caus ē rōne iteresse
ut cū fideiussor p defecū debitoris cō
pulsos ē creditor soluē capitale z vna
rā tūc. n. fidelissor p recipere virtusq; qz
Fueri dī idēnis. z nō solū repetet fide-
lissor vslatas; s̄ oia dānāq occasiōe ta-
lis debiti de nēitate hūst soluere credit-
tor. exira de fidelis. c. i. z. ij. Et isto in-
teresse b̄z. d. ēm. nō solū p̄tiat in hoc
casu circa dānsi emerget; s̄ et circa lu-
crū cessans. de mā fidelissor. vide. s.
Restitutio. xij. S. xxxij. xxlij. z. xxlij.

23 Pro dote. nam maritus recipies pignus p dote pmissa: nō mīr fructū i sor-
tes pputare; vt i.c. salubriter. ext. eo. Et
dic ibi ps. qd alibi n pbat. e fz. d. an.
de hu. qm̄or sūt ncaria. Pro qd marit
tus suscitat onera m̄fimōij. Scdo qd
onera illa sūt certa. et sic n poterit fru
ctū retinere cū sorte vltra debitā q̄tita
tē onerū. qd cā cessāte cessat effectū. Ter
tio: qd fructū s̄bi jclat sorte. vñ si gener
p. dote solvēda; certa dñe recipiat cau
tōj et pmissōj cā pacto qd iteris certa
q̄titas dēat selut p onerib. m̄fimōj
supportādis tal quētio ē vſuraria. nec
ob. d. c. salubriter qd logi de fructū. sub
missō sorte; qd dic qm̄ p pignos data
est possessio. Idē yf tenere Jo. an. di
cēs qd q dñe alii h̄ac casti licetū; dz allia
re castū exp̄ssū. nā s̄ h̄em̄ i luf nisi illū
ter. q logi i fructib. possētis qd s̄bjet
unt dñio iudicio. et sic n ē lucp certū;
qd poterit ecē qd nullū pceptet ex possē-

fidib^o. sec^o qñ ex pacto gd certū recit.
pit. nec ob. si diceres b^o pmitiendū vt
marit^o possit sustinere onera m̄rimony.
qr rñdet p id qd h̄r in. c. p v̄as ex de-
do. iter vi. et vii. s. q̄ ipa dos d^oz deponit
ad mercatorē: vi et hōesto lucro possit
sustinare onera m̄rimony. Quarto: re-
gris q̄ dos sit simpli pmissa. nā si ge-
ner pacisciēt de rectiplēda dote ad cer-
tiū terminū et iteris p̄cipere fruct^o: d^o
cti fruct^o p̄putatēt in sorte qr iterēt si
pōt debet ante morā que non pōt ad
esse durante termino ideo dicat gener
socero. Ego sustineo onera m̄rimony
da dote. et si locer dicat nō possuz tūc
gener dicat. sustineas salte onera m̄ri-
monij et sic poterit gener fruct^o sacere
suos tāg^o iteresse: dūmō onera m̄rimo-
nij sint certa. vt dc̄m ēis pan. dicit. d.
An. si vidisse Lal. g dicit q̄ l^o op̄i. Jo.
an sit tutor. H̄ria tu r̄f eē s̄tor: vt a p̄
cipio possit quēlre cū socero: vt v̄z del
genero certos denarios p libra q̄libz
mēse. Nā sicut p dilata dote lucris facit
marit^o fruct^o rei pignorate: ita d^oz pos-
se licite aliquid recipe dōec dos fuerit. si
bi soluta nec ob. morimū. Jo. an. qm̄.
d. c. salubriter logi idistincte: vt lucret
fruct^o possēsſōis. Et quīqz talis fruct^o
sunt certi: vt qr ē dom^o solita locari: vt
possēsſō ad ficiū pcedi. et pa. p̄cludēdo
dīc q̄ aut a p̄ncipio dar^o suit termin^o
ad dotez p solnedā: nō iteruentēt pa-
cto iteruentōis pignoris. Iz ex possēsſō
pign^o finit traditū et tūc nihil p̄t ge-
ner p̄seq. nā sicut p̄t v̄xore sine dote du-
cere: et de p̄prio tūr alere: vt i. d. c. p ve-
stras. Ita potuit traducere v̄xore dato
termio ad dote p̄solnedā. Iz si a p̄nci-
pio iteruent^o datio pignoris: tūc credit
oponē. d. An. n̄ pcedē: qr gener recipe
endo pign^o: vt p̄fisus aucte. d. c. salu-
briter. et recepisse pignus vt lucret fru-
ct^o i p̄fisatōe dotti dilate. et ēt p̄nat
pa. p̄t dc̄m ē q̄ a p̄ncipio possit que
nīlre cū socero b̄ p̄seqndo aliquid annat^o
v̄scz ad solonē dotti dūmō sit b̄ solit^o
mercari vel deponere pecūlā apd mer-
catorē: cū dīd nō capiat p muiuo nec

pro diuinitate data sunt sustinens onera
matrimonij: et sic caput potti ut iteresse.
qdā. etia ad. d.c. salubriter. rfidēt' qdā ibi
narrat factū regnante papa fuit qdā
fit de possessione e de ea fidit. Idē ds-
xisse si sūmisset qdā filius de pecula.

24 Ex predictis p; qd dicendum ad qd
nē. qd si marit⁹ p̄cipiat fruct⁹ rei do-
cūlūtis aīcīq sustineat onera m̄fimoniū.
Accedat lucro mariti. R. p̄ predicta q̄
nō: h̄ dñt acrescere voti. vel votat. s. f.
de vslur. l. videam⁹. cl. y. h. aī m̄fimo-
niū. t glo. i. d. c. salubriter dicit q̄ dñt
testimoniū mulerti. Facit ēt rō. d. c. salu-
briter. q̄ pp onera m̄fimoniū cedunt si
bi fruct⁹. Unū ex q̄ n̄ sustin̄t onera m̄f-
monij nec fructus habebit.

25 Quero qd si gener posselliōez sibi
obligatā cu oī iūr qd ibi hz pcedit alec-
ri ūcepta ab eo ūsuma pecunie q̄ p̄missa
fuerat p dote. Nāqd iste alio recipiēs
talē posselliōz poterit lucr̄ facē fruct⁹
peceptos: vscz dū ūoluta ūuerit et pecu-
nia pdcā. ūicut poterat gener. Ad h̄ rū
det Rod. qf si gener aio donādt trans-
ſert ūis totū qd hz in p̄lignoie in talez
et hoc ūacit nō pp pecuniā quā recipit
ab eo. hz pp amicitā et affectionē: v̄l qz
alo est libi p̄tice et ille amic⁹ ūuerat
sibi pecuniā: n̄ cā lucrādor fructuū: sed
pp caritatēz et amicitie ḡfaz: itic si est
vſura. qz n̄ est libi ūa rō mutuū: aboleſ
v̄o viciū vſurū qz genre ūcessit. ūibi ūus
qz hz i posselliōe et p̄pā ūonat ūibi ūus
fruct⁹ qz ipē p̄t p̄cipere ūi tñ deductu
ſit in p̄ceti q̄ gener ūeal ūuerād red
dere pecuniā ūi ille voluerit recipie. ūe
vſura ē: ūi numerās pecuniā ūel ūueris
cere fruct⁹ et pp h̄ ūuthauit. Loncor.
Bal. Idem. ūuil. et ūonal.

26 **C**elita qđ circa dōtē pōe h̄fdes ma-
riti h̄nt p̄uilegiū qđ n̄ tenet. j. ēnd re-
stituē dōtē. l. si dos p̄sillit i reb⁹ mobi-
lib⁹. C. de rei vxor. ac. l. vnicā recipiūt
fruet⁹ p̄ am̄t i alimēiat vxorē oīz de-
fūti cui successerūt. Nūg dāudēt isto
p̄uilegio. qđ n̄ op̄nit̄ fruet⁹ in sorte r̄
gore. d. c. salubrit. R. n̄ gaudēt. qđ statū
p̄n̄t se liberat. b. h̄. t. Jo. aii. i. d. c. sa-

Iubriter. Idē dicit Inn. Bilde. qz pñtē
giū n̄ durat nisi duratib⁹ onerib⁹ m̄is
mōj. Et rō ē diuersa a port eāu qz pñtē
h̄fdes stat⁹ reddē rem pñgnorat⁹ vxo
ri oli defuncti. qd̄ n̄ poterat marit⁹. cui
sc̄ebat onera m̄fimōn̄ supportare.
Idē pa. sibi no. tñ deeo qd̄ dcim⁹ ē qz si
sunt res mobiles h̄fdes tñr restitut⁹ p⁹
annī ec. l. q ad t̄pas res mobiles n̄
sint i mora. nisi p⁹ annū tñ fruct⁹ eaz
rex qd̄ bñuerūt. j. annū p⁹ sñu cū t̄pis
reb⁹ restituere tenet. b. Sali. ⁊ Ang. in
h. exactio. i. d. l. vñica. Et intellige i fru-
ctib⁹ q ex reb⁹ pdictis prouenit: n̄
ex idustria: qz fi cū pecula lucrat⁹ suis
sent tñ tenent restituere lucrū.

CS pone q. h̄des dāt possessioēz multeri s pign⁹ p dote restituēda. An multer talis possētēts fruct⁹ lucris-
ciat: vel teneat opūtā in sortē. **R.** In no. i. d. c. salubrīster. dicit q. fruct⁹ opū
tabit in sonē. Idē ho. Io. an. e Jo. S
lig. e dōt causa lā q. multer fit discreta
e canta: ne recipiat rē obligatā sub pī
gnore: s̄ illā vēdū factat v̄ recipitateā s̄
solutiū. **f. d** re. tūd. l. a dīno plo. Allo fru-
ct⁹ reii pign⁹ accepte extenuabit do-
tē e opūtābni i sortē: vt i. c. illo. ros. **S**
pīg. arc. an. f. i sū. dīc q. vbi violēter de-
tinere dos ab h̄f dlb⁹ nec multer poss̄
se inuare: q. n̄ fieret iusticia pp penitē-
tiā illorū. tūc multer līcite recipit fruct⁹
possētēds. vel pecūnā sine extenuatō e
dotē. Idē v̄ dicēdū cū h̄des illia n̄ si
ne magno sin v̄tūlēto restituē possē
dotē q̄ est i peccata nec possētē h̄st
qui et assignēt e hec multer ne nimis
gravet eos dūmit penes eos ad ip̄o
si illo tēruallo recipit ad eis ultimēta
cū nō h̄eat v̄n altūde pīnat nō v̄ illi-
cētā. nō n̄ illud recipit rōne mōnt. sed
rōne iteresse. q. si dōtē h̄fēi ldez v̄tue-
ret emendo possētēds. vel exponēdo
negociationi. secus acū dīcendū qn̄ s̄
fieret ob. utilitatē virtutēq. l. vt illi ma-
gis possēt lucrat. e illa vi ex integrō
suo capi talis lucrus habeat. hec arc. s. q̄
sunt valde notanda.

timisio h̄dū heres maritū p̄st̄t i
dote p̄soluēda. tenet certū qđ dārō
ti relatae ut id se possit atere. Nōqđva
leat̄ statutā ut sic cū bōa p̄cīa mult
er possit illō lucrū p̄cīp̄f. et h̄ accidit
sepi⁹ l̄ scō. Jo. d̄ lig. l. cl. t. co. ti. vt fieri
pa. i. d. c. salubrit̄. p̄cludit statutū siva
lere. eo qđ soluto m̄fimoniū cessat cū su
stīnēdi onera m̄fundōy. H̄z ḡ multer
agere ut dos p̄soluat. Ite iz Jmo. i. d.
cl. t. m̄lī alij. et Māthē⁹. i. d. cl. dīc qđ
talr statutētes ic̄ dāt i penā illō cl. l̄
pa. i. d. c. salubrit̄. dīc qđ p̄ decesside h̄l̄
q. ē etasanda alta qđ v̄. Nōqđ heres
mariti teneat alere uxorez relict̄ do
nec p̄soluat sibi dote. Et l̄ s̄int op̄i. de
hoc n̄ib̄lōm̄n̄ sibi p̄z illō op̄i. qđ si
uxor nō h̄z alia bona d̄z ali ab herede
mariti. ēi. j. āno datū h̄fīt ad dotez p̄
soluēda. Et h̄c op̄i. tenet gl. et bar. i. d.
d. exactio. et Spe. i. t. q. si. s̄int le. Hoc
p̄lōpposito ad p̄missā. q. dīco. qđ aut su
m̄ i eāu v̄b̄l̄ uxor d̄z ali ab h̄fīde marit
ti. et tūc v̄z statutū loco alimētōp̄ Beer
n̄cō certa q̄titatē cū h̄desti⁹ sit recip̄e
q̄titatē: H̄z alimēta m̄mutatis acc̄pe. aut
h̄ d̄z ali ab h̄fīde mariti. et tūc sec⁹. Et
Lar. i. d. cl. et t̄z qđ tale statutū v̄l̄ p̄sue
m̄do p̄ tollerari. vt obēan̄ alimēta rā
h̄z iherēt̄ et dīc se sic p̄soluisse: et ēt ūferi
h̄ statutū ēē padue. s. vt soluto m̄fimo
nio si dos nō restituit̄. j. annū tenet s̄
soluēs ad dādū. t. p. c. in anno.

29 C Stp̄ēdia cleri. Ali⁹ cāus ē in casu
st̄p̄ēdij clīcal v̄p̄ita. Clīco assignata
ē res ecclie p̄ suo b̄fīcio. h̄z possessio
nē etiudē ret. laic⁹ v̄surpauit possessio
nē el⁹. clīc⁹ redūmit a p̄dīcio laic⁹ di
cīā possēsīōez s̄b noīe pignoris. Que
st̄ an fr̄nc⁹ p̄ clīcti p̄cepti et eadē pos
sessionē ret sibi obite obēat p̄putari i
sorte. r̄t̄det̄ qđ si ex eo qđ v̄ re sibi obīta
p̄cīp̄t fr̄nc⁹ q̄si v̄ suo. casu⁹ ē. i. c. i. ex.
eo. S̄llis cāus ē i. c. q̄uest⁹. eo. ti. S̄lle
et ē in decimis. vt i. c. s̄i. ex. de deci. Nā
similes in iuste v̄tinet̄ Scimass. nec p̄t
ecclia eas aliter recuperare nisi sub noīe
pignoris. tal clīcīs nō tār fr̄ncīs co
mūat̄ in locum; qđ de re ad se licue p̄.

fr̄ncīs p̄cip̄t fr̄nc⁹. S̄lls recip̄i p̄t i p̄
gnore q̄et̄qz alte possēsīōes a q̄cūnq
violēter. et in iuste v̄tinet̄. h̄ idē intell̄
gl̄ Ray. v̄ oīb̄ possessionib⁹ emp̄tis
de illis fr̄ncīb⁹ in iuste p̄cepti. s. qđ h̄n
v̄sindō possēsīōes p̄t recip̄i i pignus
fr̄ncīb⁹ si p̄putari i sortē p̄ tūra p̄dīc̄.
C V̄dēt̄ fr̄nc⁹. et ē qđ v̄dēt̄ i tr̄ 30
ctus ad t̄ps: v̄l̄ sigo emat fr̄nc⁹ castri
vt vīle: qđ l̄ plus sat̄ acceptat v̄ fr̄nc⁹
b⁹. h̄ fuerit p̄cīū. si tñ tñt̄ aligd resarc̄
re v̄dēt̄ rōe ic̄certitudinis ex. co. i cīl̄
tate. Ideo q̄rit pa. s̄bi de notabili. q. nō
qđ s̄i licēt̄ dare alent. c. vt i p̄e singul
ānt̄ i p̄petuū s̄ue ad vitā sūa et h̄fīdū
suop̄ det sibi certū ānuū redditū. v̄p̄u
ta. v. Inno. et Host. et cōster doc. p̄lū
dīc qđ sic s̄ue ille ānuū redditū p̄stituēt
fddītib⁹ alentus fundi. s̄ue domus
s̄ue ex op̄is libere p̄sone: vel sibi qđ nō
p̄t h̄c dīc⁹ qđ sit v̄sa. cīl̄ s̄itātē nō inter
ueniat mutuū. v̄n̄ si ē licēt̄ ille ēp̄tōr
p̄cīū ad libīt̄. s̄i. n. qđ p̄t emere et
bere totā possēsīōē. v̄l̄ capē possēsīōē
nē in emp̄bīz. vel emere ānuū redditū
s̄a p̄stituēt ab antiq. ita licēt̄ ē de no
uo p̄stituēt et emere nec ob. si v̄l̄cāt̄ qđ
qđ tractu t̄pis poterit ille p̄cīp̄e plus qđ
sit p̄cīū: qđ l̄ et p̄tingit in ḥctū ēp̄tōis
et in ḥctū ēph̄tētōtō. Ite ille ēp̄tōr
exp̄dit se p̄cīulo. qđ forte ille v̄dēt̄ et
h̄cerēt̄ t̄nōps. Et p̄ h̄ nō ob. d. c. i. cīl̄
tate. nā s̄bi res erat de p̄nīt̄ et p̄cīā dīla
tum. h̄z ln. q. p̄posita res et p̄cīz s̄unt i
p̄tēt̄. Item nulla fraus est.

C Pone p̄stituēt qđ cēlū v̄nt̄ florēt̄ 31
In domo. v̄dēt̄ talē cēlū p. x. florent̄
adlecto pacto qđ licēt̄ ei redūmēre p̄
illīs. x. floren̄is valebat tñ cēsū ille. xx.
flor̄. si vero factō sine pacto libere v̄dē
ret. vel sub alijs verbis p̄stituēt qđ cē
sūz v̄nt̄ marchē in domo: vendit̄ cē
sum pro decē marchēt̄ valebat tñ cēsū
sus ille. x. si factō sine pacto libere
v̄dēret. Nāqñ ḥctū est licēt̄. vel ne
h̄. Jo. de lig. qđ cēsū p̄stituēt nō ha
bita relatōe ad r̄t̄i qđ obligo me t̄
bi ad v̄nt̄ florent̄. qđ in h̄i. x. das et ve
do s̄bi h̄c tūs p̄cip̄tēt̄ nō relatōe

ad rectific illista est talia vediatio: qd nō
vēdit ius. Immo nūc de novo erit h
cl^o fenerator^p. xliij. q. iij. pleriqz hq qn
qz p̄st̄t cēsus i re vendit et tūc aut
erat p̄stitut^p aī vēditioez: et illud ius. vē
dit. et tūc ille hct^p ē licet^p b̄ tūre: qd h̄ ē
ius vēdibile: et h̄ ē p̄cipiū. Istū ē p̄oz
nisi dol^p iterneiat et deceptio vltra di
midia. s. d miseri. l. i. cāe et b̄ ep̄. et ven.
cuī dlecti. z. c. cuī cā. aut p̄stituit vendi
p̄d is ipē iste cēsus et vēdit p̄. et tē ali
qñ cēsus h̄ poss̄t alī h̄t̄ de re aliquid at
poss̄t h̄t̄ p̄t̄o cāu: vt qd p̄stituo cēsus
domui de. x. cuī si poss̄t. p̄duci n̄li p̄. v.
tūc credo h̄t̄ hct^p fraudolent: ex qd cē
sus iste alī de re h̄t̄ nō poss̄t. et tūc
iurgit obligatio p̄sonalis. de p̄ig. illo
yos. et de emp. et v̄c. ad n̄faz. S̄ si pos
sei h̄t̄ cēsus de re tūc puto licetū esse.
hct^p. h̄ verū qñ n̄ ē adiectū pactū de
retrouēdēdo. S̄ si eēt adiectū pactū
de retrouēdēdo: tūc si p̄ miori p̄cio d^p
retrouēdi. tūc si sp̄lēcat qd cēsus p̄cep
tus p̄p̄t̄ in sōne. et iste credo v̄lura
nūl hct^p. d. c. illo yos. et d. c. ad n̄faz is
n̄ p̄ maiori p̄cio ad huc idē. si bo p̄
codē p̄cio. tūc credo licetū ēē hct^p. sed
aliqui ē dubiū p̄siliū v̄trū res valeat
plus vel min^p et tūc credo licetū. vt in
d. c. in ciuitate et i. c. f. ex. e. Si bo ē ta
lis de qd n̄ ē dubiū. tūc i foro p̄tentioso n̄
posset ex v̄bis hct^p iſurgē v̄lura. h̄ h̄
hēs recurrat ad mēte s̄ra. idē t̄z Lau.
de ridol. Qd aut̄ dicitū ē de dimidia
iusti p̄cū. Pa. in. d. c. i ciuitate. fm. Jo.
cal. dicit qd iuracanonica p̄mitēta de
ceptioez v̄lsgz ad dimidia iusti p̄cū. dñe
stelligi qñ deceptio v̄tit re ipa. sec^p ēt
v̄bi dol^p dat cēz hct^p v̄l icidit i h̄t̄
qd n̄lic d^p illd restitut: qd n̄ bisile qd ius
canonicū iustici sytis sc̄ti p̄dū vt. c. fi
gs diacon^p. l. d. approbet hāc deceptio
nē dolosa. ex h̄ ḡ dicēdū qd v̄bi ex p̄le
eturis p̄t̄ appere de solo et ex p̄posito
cēsus p̄t̄ cōpelli etiā in foro cōtentioso
ad restitutionē illi^p qd h̄t̄ v̄tra iusti
p̄cū deceptio ex propofitio: et re ipa
vide supra. Emplio. h. vi.

52 C Querk v̄terius. pone mutuum fr

mētū: vt reddat m̄lly tūm de frumento
ipē hct^p ē v̄llissimū: s̄ ipē solutiōis ē
carissimū. Neqd salua p̄scia poss̄t h̄
frumentū rectpe. pa. in. c. f. extra. e. p̄clu
dit qd aut̄ duci^p b̄da p̄scia ubi mutua
ut. et tūc h̄ variel p̄cū poss̄t salua cō
scia recipere et tūc reddere. Nē mutuauis
frumentū iō debeo et recipere frumentum
eiusdē bonitatis intrinsece. l. cuī qd. s.
si cer. pe. nā sic potuisse v̄leicere emo
p̄cū. sec^p si h̄ poss̄t iſenēdez deprauata
qd mutuauis mutuū anguit: vt postea
h̄t̄ nevū et sic in meliori p̄cio. alij at
alī distinguit. qd aut̄ est bisile qd ipa res
mutuata nō erit p̄ciosor ipē solutiōis.
aut de hoc p̄babili dubitatur. et tūc
nullū est v̄lū. ar. extra. e. c. f. aut̄ est f̄t
file qd erit p̄ciosor. et tūc aut̄ creditor
nō erat fruatur^p: qd cēt̄ erit v̄lura. aut̄
erat fruator^p. et tūc. aut̄ creditor ausert
debito: libertatē solutiōi: et tūc ē v̄lura
aut talez libertatez si ausert et tūc n̄ est
v̄lura. imo posset p̄muerit: si bona in
tentō regreter debitoz aī terminū
vt solueret. S̄ si h̄t̄ corruptā iſenēces
et dclit sibi qd p̄t̄ v̄lsgz ad terminū reet
nererūt̄ posito qd no sit v̄lura peccat
tūc hec distinctio initiat magne equi
tati: maxie in foro p̄nalt. Idē ēcasua
fieri p̄t̄ de vēdente granti ipē qd cōter
min^p v̄z et malus p̄cū expessit p̄ eo
qd emptori dat d̄llatioez. Et r̄ndet. S.
Ber. qd hoc p̄t̄ licite fieri qñ illd erat
sernatr^p frimter v̄lsg ad ips i qd et
fieri solutiōi. In qd qdē ipē p̄babili est
mat̄ idē valere qd ipē vendi ep̄tori qd
poposcit ex sp̄l̄t̄ grā sibi rendit: adiec
to tūc hoc qd determīnate p̄figat dīc: qd
et ipē nō erat vēditur^p nisi in aliquo vno
die. et ēt qd si ipē de vno mēse v̄l̄ ebdo
moda sibi posset ex postfacto dīc eli
gere i qd plus valuerit: nimis esset pin
guis sors et. als taxadē esset p̄cū fm
et v̄linus et cōlus valuit mēse illo. aut̄
p̄cio mediocri: inter carius et min^p il
lius mēsis. et sic intellige. c. in ciuitate
Et. c. namqānt. extra eo.
C Et predicta faciunt ad alia. q. pone 33
in cōm̄ cōtrario a p̄cedēt: nōlic carissi

stū est frumentū e mutuo tibl estimatū vi restituas postea tñ frumentū qd valeat qđ valet mō frumentū qd tradō. R. arch. post Ug. qd nō ē vslura: t rō est qđ iste h̄c fit licit? qđ iste ielli/ gitur ei vēdere frumentū nāc e mutua re ei pecunia gratis quā sibi vult red- dī in frumento tge solonis. Fatet tñ q possit iteruenerit p̄tū b̄z prauā itēto- nē mutuāis. Et no. b̄z q: sepe accidit in practicala i līis vslurarij qui mutuat frumentū paupib̄ app̄ciati cū b̄z q te- pore messis dēt sibi tñ de frumento: cū tñ sc̄tā q̄ sunt ipotētes ad soluēdū e accumulāt frumentū frumento: ua q. j. x. annos de uno sacco factū. x. e tō iste contractus videatur diabolus e de- structio panperum.

34 C Quid si qđ mutat frumentū anti- quū ed renouādū. s. vt nouū mischi re- stituas. ē ne vslura. Bos. ray. e ho. ol- cāt q̄ si tō facit vt mel. leu p̄ualeſ re- ciptat vslura p̄mittit. Si at tō vt suū n̄ peat v̄ sorte p̄ graz recipitēt faciat: se- cus. No. tñ q̄dā sūt q̄ sūt i ſauorem mutuātis grandū vet. p̄mū eit ſterata mēſuratio nā ex mēſuratore totē ſcd diſtinuit modā frumentū et frumentū ve- tū ſi nō ſit p̄trefaciū pl̄ valet q̄ no- nū: t̄ tō talit mutuātis p̄ p̄dicta duo volūt vt eis reddat aligd plus de fru- mento nouo: t̄ ſi b̄z faciūt vt ſuēt idē nes nō eit illicitā. Eſt et ſtūdū e ſeruā ſuā ſauore ſaſter mutuātū: qđ frumentū nouū in tge diſtinuit et areſcit: frume- tum acit vētuſ ſā ſecti diſtinuitibz ſu- am. tñ ſi oibz p̄dictis cōſideratis mu- tuā ſtēderet lucratūtū illitūtū eſſer.

35 C Ut velles ſure nocef. ſ. cū exiguā vslur ab eo cui p̄ ſuēt noceri. vt dic̄ am- bro. xiiij. q. liij. c. ab illo vñ t̄ ab hosti buo licitū ē vsluras petē. Nā ſi oia eoz bōa licite. p̄ſſum? auſſer ſi q̄būſtibz ſi fidibz eſ ſuēt noſeſ p̄ſſum? xliij. q. iiij. c. dñſ

36 C Vitrū b̄z ſit i different. vitrū ſ. c. q̄ int- mictis qb̄ p̄ ſuēt bellū iferrit liceat da- re ad vslura. qdā dlcūt i nullo caſu vslu- ra eē exigēdā: t̄ q̄ dic̄ ambro ſtelligit non de vslura propria. ſed de tributo

ab infidelibz exigeando vt tali oner- re p̄granati cōvertat. Aliy ſo illo dec̄ ſtelligit ad Ifaz: q̄ ex q̄ luſtā bellū mo- uet ex edictio p̄ncipio ab hostibz licite vslura exigit: dātū nō ſiat vicio cupid- tatis: ſi zelc charitatis. ſ. vt mācerent vsluris qui nō p̄ū domari armis.

C An at iudeis p̄ſſum? exigeare vslu- ras. Tho. ſ. ep̄ta ad ducisaz lothorin- gie. vſdet dicere q̄ ſic: q̄ ſm̄ eu iudei faciū ſi b̄z xp̄ianoz: t̄ ſic eoz res p̄n̄ dñſ ipales xp̄iani accepe tāq̄ ſuas: q̄z ḡcqd acqrl ſeruus acqrl dñō. Ita n̄ ſit v̄ ſubterahant nečaria vltē: t̄ b̄z v̄ ſi h̄fi exp̄ſſe ſ. c. e ſi iudeos eē de iudeis vbl d̄ ſi p̄ pp̄ morē xp̄i ſubmissi ſi p̄- petue xp̄ianoſ ſeruati q̄ ſuit mācā ſi executioſi p̄ Lōſtātūv̄t no. ho. ex- tra d̄ iudeis. c. 2 ſulut. tñ ex ḡfa p̄m̄ ſtātūt h̄tare cū xp̄ianto: ſi mō igrati ſi obſint ipſis xp̄ianis: vt in. d. c. ſi iudei- os nec p̄ eos iudeos e eoz querlatōez p̄iculū imineat aut graue ſcadalū giie- tur ipſis xp̄ianis. t̄ ſic i p̄dictis caſibz per p̄ncipes e p̄tates ſeculares e p̄pelli p̄n̄ ipſi iudei d̄ cohitaribz xp̄ianoz e eis bōa auſſeri p̄n̄: t̄ cū ſunt ſeru ſau- xie i caſibz p̄dictis p̄n̄ vēdi. ſorū ſi ex- pelli e auſſeri eis bōa p̄n̄ e ſic ſue dā- nū e ſcadalū ipſis xp̄ianis giieſ p̄ ipſis ſudeos ſen̄ ac vslurari ſuhtare exerce- tes: t̄ b̄z faciūt ad' no. ſ. i titulo. p̄ iudeis

C Uēdē ſub dubio. p̄oē caſuſ alig 38 b̄z rē venale d̄ p̄n̄. ſi iſēdit illā ſeru- re vſqz ad t̄p̄ ſc̄tē ſte illo pl̄ valitu- rā ſp̄tor: qrl̄ emē talē rē. Ille dlc̄ n̄ hē- re illā venale: q̄z nō ē tūc t̄p̄ ſuēt. ſi p̄ ſuturo ſte ſp̄tor dlc̄ ſe velle emē p̄ ſato ſc̄tē qđtū valebit t̄tē ipſis: ſi nō vult ſoluere vſqz ad illo t̄p̄. qrl̄ an- ceat. ſi ſdet q̄ ſuēt ſubibz ſak h̄ce ſe- cuſat. vt i. c. ſi. ex. e. vbi ſi caſus q̄ ḡda- x. ſol. vt alio ſte totidē ſibl granſ vel vñt v̄ ſuēt mēſure reddani: q̄ ſi ſuēt pl̄ valeat: vtrū pl̄ v̄ ſuēt min̄ ſoloniſ ſte ſuerint valture verſiſt. dubitat. nō d̄ ſi ex hoc vslurari ſeputari. t̄ ſubdit. t̄ ſo ſo ſubibz h̄mōi ēt excusatū ſuēt ḡ pannos granſ vñt ſuēt olei mēſure ſuēt. ſi ſuēt

Et ut amplius est tunc valeat in certo ter-
mino recipiat per eisdem. si in ea ipse haec
non fuerat veditur: in ista quod si ille qui
emit re receptum alto ipse ea credebat
ea propter valere chartis indicio certi possit sit
propter minima valitura erit usuratio minus
emendoppg punctione solonis dicitur. Intra et
d. an. in. d. c. In cunctate chartis non teneatur
ad restationem si possit propter vi minima erat va-
litura: sed ipse si sic crederet. et non. quod illis
quod de quod res erat propter vi minima verisimiliter
valitura dicitur intelligi quod in minima est vali-
tura charta propter quod aduertetur per illud quod emit
oleum tali pecio quod pap minus pet valere
si bisi multo propter quod sunt usurari.

39 C. Ellius cts. Quis redit p. p̄cio qd
nūc currit: si p̄l̄ valebit vloz ad pa-
scha vult q̄ illud plus sibi detinat: si ho-
min⁹ valebit nō vult q̄ p̄clū miniat.
ho. dicit p̄culdubio sp̄z fudicio vſura-
ritū cū sp̄z in pactis videā claudicare:
Iz rōne dñb̄ excusat: atq̄ i tali cāu nō
stat in dubio. cū velit certū q̄ supaddi-
tione. Bubſi. n. p̄dctū in rōne sui ſac̄
egitatē tūtūtū p̄l̄ recipiā q̄ det: co-
q̄ rō h̄l̄ dñb̄ ponit estiationē in re-
bus ex sp̄a nā rep: q̄ in tali spe. p̄l̄ va-
let vno tge q̄ alto. & aliq̄ ſtū minus ſilr
et v̄t excusare rō p̄culi q̄ recompēſate
p̄t supabūdātā. Res. n. extra p̄iculū
exis p̄l̄ valeat q̄ res etiſdē ſp̄l̄ etiſs i
p̄culo: & ſic h̄mb̄ recōpēſato reducit
ad naturā rei q̄ p̄p̄ p̄iculū estimat p̄l̄
vel minus valere. & ſic p̄iculū & dubi-
uſi tollit viciū vſure. vbi at p̄iculū uſ
tollit hoc vſicū de ſui nā n̄ excusat vſu-
rā ſicut p̄z in p̄culo q̄s ē in minuit. d
q̄ in. d. c. f. vbi dī nauſgāti vel eſt i ad
nūdinas certā minuitas pecunie q̄tta
rēp eo q̄ ſuſcipit i ſe p̄iculū recepiunt
aligd v̄tra ſortē vſurari est cēſcēdus
ſilr ſi allgs mutuauerit alicui. c. lib. ad
x. annos: ita q̄ ſi. j. x. annos moritus ſue-
rit alter ipſorum qui debitum accepit
liberatus ſit a mutuo & debito ſi ho-
superuixerint ambo dabit q̄ mutuū ſ
accepit. c. lib. ei q̄ mutuū dedit. ſale p̄
culū nō excusat: q̄i nō reducit ſerū ad
equitatē tūtūtūtā. n. supabūdātā n̄c

ex labore nō ex usu reū p̄sle nō p̄ r̄
cōpētationē alteri reū reducit ad eq̄ll-
tātē iustitiae. periculū. n. excusat vbi cā
tp̄is aliquid p̄ accipit. s̄z vbi nō cā ip̄is
sup̄agudātā accipit. Tunc rōne pericu-
li vel dubij excusari p̄d: quādo. s. inci-
dit dubitū ex natura reū. L. d. t̄. lom.
C Allus casus. statutū cūnitas p̄ viii 4
tate cōtatis q̄ ḡctiq̄ cūl̄ h̄z vel habi-
turus ē filiū si. j annū a naūmitate ip̄is
puelle traditū cōtanū. lxx. ducatos cū fi-
lla. p̄uenir ad. xv. annū rebabeat a di-
cta cōtate. ccccc. duc. vii im̄p̄m̄ filiū tra-
dat. si ho asī. xv. annū filia desideria fue-
rit dicitū p̄dctos. lxx. duc. amittat
Querit an rōne tal p̄tēli sūc dubij li-
citus sū ūet. q̄. S. B. q̄ nō: q̄ ē ū in-
stite egratē. p̄io p̄ theoreta singulatē
q̄ i mutuū veris v̄ iter p̄tatis ip̄e lie-
erti p̄ncipalr factio dubiuū seu p̄iculuz
a senore nō excusat sic p̄z i. d. c. h. Itēz
q̄b̄ doc. v̄sura ē lucrū ex mutuo p̄nci-
palr itēm. xxiiij. q. līj. plertg. Ut acci-
dit i. decō cāu. p̄terea si tal mutuasset
tali intētōe & pacto alicui p̄iculati p̄
sone v̄sura v̄tiḡ q̄m̄tissit. multo fortē
v̄sura cōmittit ialt mutuando cōtatis
cā magis tenet subuentre ei in neccs-
itatibus sūas q̄ alteri p̄sone singulari
Sed o q̄ apud traditē p̄dctos denarii
os nō remanet ip̄oz dñi. nam nec v̄sura
v̄i inste lucrari possit mō dubium aut
p̄iculū a senore non excusat nisi apud
lucratē includat' dñiuz atq̄ v̄sus reū
periculatatis cā qua lucrat. Nā ex re sūa
nō aliena hō lucrari debz. ideo talis
contractus est v̄sura sūa.
C Segunt preciū post. ip̄a solvēs. s. 4
rōne more v̄i formare talis. q. Debitor
tenet ad. e. in certo termio. Ego re-
quiero debitor debitor nō soluit. ex quo
op̄z me. e. t̄clpe sub v̄sura. Ego peto a
debitore meo vt me liberet ab obliga-
tione v̄sura p̄. Querit an ego licet pe-
ta z. R̄i detur q̄ sic vt probat per. c. p̄
venit. t. c. cōstitutus de fidelis. ibi pe-
cuniam quāp̄ eti soluit. ip̄sūq̄ seruēt
indemnum. nec enim aliquid exigatur
sicut v̄sura; sed sicut querelle; n̄es

42 Inversi: si ad dāni vñtandi. Quidā iñ
 dñi q̄ ad hoc vt cāus licitū: duo dēnt
 p̄currere. Primum q̄ p̄dicerit debitor
 q̄ erat necesse sub vñtariis accipē. Secū
 dū q̄ si nō poterat aliter nisi sub vñtariis
 suentre mutuo fīm ales. de ales. & q̄
 dāni altos. & h̄z pan. in. c. p̄qstus ex' e.
 istud interēsse nō solū cōsistit in dāno
 habito. sed ē i lucro cessāte. Et h̄ si so
 lū i h̄cū rēditōis v̄lēmpidōis. h̄ ēt in
 h̄cū mutui dāmō creditor sit tal p̄fōsōa
 q̄ h̄similis iuste suiset lucrat⁹. Et dic̄
 de h̄ ec' q̄si tex. exōssiz. i. l. h̄. in. h̄. ff. de
 eo. q̄ cer. lo. idē sētit Inn. i. c. sacro
 sen. excō. Idē glo. i. l. curabit. C. de ac.
 emp. Et h̄ p̄petuo tene mēti. vt sic ēt
 iure canōico possit peti aligd vñtrafor
 gērōe interēsse. nō solū dāni p̄ungēt'.
 h̄ ēi incri cessāt]: dāmō lucr⁹ cessāt: cēt
 i actu v̄lē q̄si h̄ ē q̄ pbabilis fūlliz. q̄ sic
 dī peti q̄d altq̄ mō ē. Nec' ēt si solus
 ecī i possiblitate. q̄slīc dī poti⁹ si esse
 h̄ p̄z p. l. si iactū ret]. ff. d. ac. emp. & vē.
 43 Utz ille a q̄ emi lapsdes tigna t
 h̄mōl ex qb̄ si p̄cipi aligd fruct⁹ te
 neat mīhi soluē vñtariā q̄s solut vt si
 bi satissacē. si ipē nō mīhi tradidit pre
 dicta i termio. h̄z fuit in mora. sc̄. fin
 bald. i. l. vñtariā. C. de vñtariis. q̄ sic tan
 ḡinterēsse. fac̄ tex. no. i. l. lucius. tūl'
 h̄z vñt. lec. ff. d. emp. & vē. Idē t̄z Inn.
 dicēdū ēt in similib⁹ h̄cib⁹. puts lo
 cationsib⁹: venditiōibus & h̄mōl. Sed
 Saly. in. d. l. vñtariā reprobat Bald. d.
 q̄ Interēsse vñtariā q̄s soluit nō dēt im
 putari debitor aī morā. h̄z tu tene p̄
 mī op̄i. q̄n accepit s̄b vñtariā q̄ alto
 mō nō accepissiz nisi pp̄ p̄placentia v̄l
 vñtariā. h̄z consecuturus erat ex talis
 emptiōe. Et iō cā talis ex falsa p̄missiōe
 privaret eum tali vñltate vel p̄placen
 tia: q̄ plus vel tñm estimabili q̄tum in
 terēsse vñtariā. iō talis ei teneretur.
 44 Pena nec in fraudem. Pro quo
 notandū ē q̄ triplex ē pena. s. legalis
 judicialis & conuentualis. Prima est
 q̄ lex imponit penam debitorib⁹. vt
 talis die soluere teneat. si nō soluerit inci
 dat i talē pend. & intelligo sub hac pe

na legali legē municipalē seu statutis
 ciuitatis. Idē intellige vbi lex vel statu
 tū afficeret cōmitiē aliqđ criminis
 tute h̄mōl p̄ea exigē p̄t̄lēt deliquēs
 nō teneat soluē nū post suam saltes
 declaratoris vt multotēs dictū ē. sc̄do
 pena ē iudiciale. vt q̄ facta ligdatōe de
 bite index p̄cipit debitori vt. j. tñm ter
 minū soluē debeat sub pena tāti. nā si
 incliderit i pena nolēs soluē cū possit si
 b̄ iputet. Tertia pena ē quētionalis: vt
 puta q̄ de p̄lēnsu p̄tū pena p̄dit i h̄c
 cū: vt p̄missa firmiora cōsistat: vt sic
 debitor salte metu pene debitu soluē p
 curet diligēt⁹ in termi no assignato. vt
 extra de arb. c. dilecti. Et tal pena ca
 nōica dī: q̄ ēt a canōe p̄mittētē exigē
 da. xij. q. y. i legib⁹. Possit in tal pena
 i fraudē vñtariā appōt. vt q̄ creditor
 si recta i termio pena apponit: sed q̄r
 credit: aut sperat penā esse p̄mittēdā:
 q̄r mū uū dās: sub debitorē ad mutuū
 reddendū i termio ipotētē ēē decer
 nit. nā tūc cū ipē mutuet cā lucri spons
 lucrari penā: q̄ spes liberalitatē carita
 tis & gratiūtē h̄cū extinguit: & ideo
 trāsit in spēm vñtariā q̄ si aliter p̄ba
 et nō possit: recurrendū ē ad p̄sūptōes
 q̄ sūt due p̄ncipalr. p̄ria si apponēs pe
 nām cōsuevit ecē vñtariā: & similo. pe
 nas in fraudē vñtariā apponere. arg.
 ff. d. ac. emp. l. Julian⁹. Sc̄da si p̄ sin
 gulos mēles vel annos dicāt pena cō
 mīli. ar. C. de vñt. auc. ad h̄ aduerten
 duz in q̄ si debitor fecit quod potuit
 vt q̄d p̄misit adipleret. v̄l. vt mandatū
 legis vel iudicis obseruaret: & pauper
 tate vel impotentia oppressus negrit
 p̄ficere q̄d optabat: licet de iuris rigo
 re teneat ad penā: tñ de benignitate
 canonica & naturali equitate non de
 cet vñtariā interēsit exigere. i. q. vii. quo
 tiens. & extra de penis. c. suam. Respe
 ctu tamen pene conuentionalis i foro
 q̄scientie standū ē confessioni sue. Be
 hac materia penali vide. s. pena qua
 si per totum.
 45 Sed quero de. q. quotidiana. po
 ne est statuaz vel cōsueudo. q̄ missus

In possessionē lucrē fructus ad rōnes.
v.p.c.aut.v.p q̄ntuor an valeat h̄z cōsciām. R. bal.in.d.l.acceptā.C.ve v̄slar. q̄ si cōnū talis lucrē illos rōe intereē de q̄ s̄m eum ē gl.singularis in auct. d exti.res. h̄. si vero. quā gl. dicit Bart. in.l.si finita. h̄. iultan. f. de dā. infec.eē h̄ us diuinit̄ et i fraudē v̄slarap. idq̄ ta les fruct̄ dicit cōputādos in lōre. Qd̄ gd̄ aliḡ vex̄ credūt si p̄supponat fūll se factū i fraudē v̄slarū. Sec̄ vero si in locū penalī legis: vt attrahat debitor ad satisfaciendū. cōcurrēt illis q̄ nūc prime dēa sūi in pcedēti. h̄. vel loco intereē emergētis bānt v̄l lucr̄. ces sānū. vel pp morā sic ordinauerit sta- tūtū vel pluētudo: tūc rex dicit Bald. et glo. Nā pp ḡtumacū p̄ses h̄ facē p̄ Et p̄dicta vera in eo q̄ iustic missus ē i possessionē. nō tm̄ ex ordīne. sed ēt ex cā. s. q̄ in veritate sit creditor. No. tñ h̄ voc. p̄ declarāde p̄st] q̄d̄ns et imme diate pcedētis q̄ si debitor soluit p̄te debitti nō poterit pena' exigi nisi pro pte nō soluta vt no. Inn.i.d.c. suam Eldde ēt p̄dicti s̄m Holt. q̄ ēt reliosi p̄nt peiē penā et quētionalē ab eo q̄ nō seruat arbitriū. q̄i debitor si ex ipo tentia. Sed ex negligētia: vel ḡtumaciter nō soluit: et si nullā pretēderetur interesse v̄l dānum. q̄d̄ notat

45 C Let q̄missoria. vi si vēdo tibi sun dū tusto p̄cio ea tñ lege et q̄ditione: vt q̄nctiq̄ soluero tibi h̄cū q̄d̄ mihi dat fund̄ ad me reuertat. C. de pac. int. ep. et vē. l.ij. et l. q̄missorie. et l. cū te fūdū. In cāu isto oēs lucrat̄ fruct̄ si iustū sit peiū. abolet ac in isto cāu viciū v̄lura rū pp vēditionē reductam ad egates seruata inter vēdentē et emētē q̄ non q̄n modicū ē p̄ciū respectu rel. empie Idē Host. Idē Abonal. q̄ dicit q̄ si p̄ dū vēdīdi talis q̄d̄tōe: vt q̄nctiq̄ ego vel h̄rs mens p̄dītū soluā: rehabeam p̄chū: vel q̄nctiq̄ a septēto v̄sq̄ ad nouētū et emp̄t̄ fac̄t̄ fruct̄ suos. H̄ verū n̄si fiat in fraudē v̄lurap. idē Pano. in.c.ad nostrā. de emp. et vē. v̄bi singulariter dicit q̄ cū vēditio sig

tutto preclō et solum apponat pactū de retrōēdēdo: nō presumit̄ h̄ctus v̄lurari nec p̄gnorauit̄: et emp̄t̄ lu cratus fructus donec retrōēdēdo: nec p̄putant̄ fructus in sortē. vt est tex. in. d.l.ij. Et q̄ procedat illa. l. ēt de tra re canōtico aperte vult gl. i. d.c. ad no strā. et Arch. xliij. q. ih. pleriq̄. No. tñ h̄ doc. in. d.c. ad nrām. et in. c. illo vos de p̄gno. q̄ ad q̄utneēdā v̄lurarum tria cōlter regnūt̄. D̄rio pactū vere trouēdēdo. Sc̄do modicitas precij re spectu valoris rel. h̄z hoc limita insta doc. et Panoz. q̄ nō glibet instiūtia p̄cij sufficit ad presumēdū qnē v̄lura. h̄z dū etē p̄cij valde tenuē respectu va loris rel. duplīci respectu. D̄rio q̄: h̄c̄ te so. ēt se decipere p̄cij. Sc̄do q̄ res minus valet propter illō onus rētro nēdēdi in vēditionē appositū. vt in. l. sc̄ di partē. f. de h̄hen. emp. Tertio q̄s talis emp̄t̄ sunt ḡuetus exercē v̄lura. h̄z No dicit q̄ siḡ petat ab alto mutuū: offerens pro securitate mutuū hypotecam snoz honoz. Ille autē dī cas nolo mutuare sed paratus sō eme re p̄ eodem p̄cij et v̄sq̄ ad certū tē p̄nis reddere p̄ eodē p̄cij certe v̄lura ri p̄sumit̄ s̄m eum: et sic videtur se t̄re q̄ ex solo pacto v̄l retrōēdēdo: h̄ctis presumat̄ v̄lurari. Sed Ugo ve refert̄ Arch. in. d.c. pleriq̄. sentit̄ p̄tra tñ. et communiter aliū doc. q̄ id nō sufficiat n̄si absint alie conjecture p̄ dicte. Elliqui etiam addunt et quartuz signū. s. quando aliquid soluss ultra re ceptam summa: puta fuit vendita res p.c. flor. et ponit̄ i. pacuū q̄ si vēditio rescindat soluant̄. c. xx.

Sed q̄d̄ si fiat pactū de retrōēdēdo. j. x. annos ita tamē q̄. j. quin quennium instīm reuēditionis neq̄ h̄ facere teneat. R. No. et Jo. an. in. d.c. ad nostrām in nouello q̄ eo ipso fra us detegitur. Quidam tamen dicunt q̄ si talis emp̄t̄ hoc pactū appone ret non in fraudē v̄lurarum: Sed vt se indemnum seruaret: non esset illi cū putat̄ emīt̄ agrum vel vineam. vt

quid cū vendo possessionē meā: cū nō
des mihi pecunia eius: tecū facio pac-
tum & quousq; mihi tradas precium
recipias interim fructus eius. Pe. de
an. & Bal. dicit h̄c esse licet: qz cum
possessio fructificet nō vñ iustū vt em-
ptor h̄c at utilitatē & fructū rei empie:
& venditor nō h̄c at utilitatē precij vt
possit pecunia vñ. Ita nō licet qz
emptor soluit de precio in futurū: tñ
venditor mīn recipiat pro rata. Sed
theologi nō approbat dictū h̄c: qz
rōe dissolutionis de soluēdo precio vñ h̄c
fructus qd ad vñsurā p̄linet. Itē possit
fiosubstat pericolo emporis & de se ē
fructificabilis. nō autē pecunia substat
pericolo nec de se fructificat. Ideo con-
sulēdū ē absūlēre ab h̄mōi hec arch.
f. Tñ si vñdito: reiñet in se dñlū &
periculū dicte totius possessioñis vel
partis pro rata pecunie non solute: id
vñ cāus licetus: vt volunt p̄dicti doct.
Et sic cessant motua facta p̄ theolo-
gos. addit̄ ē dictus Arch. f. qz bene p̄
fieri pactū & si. j. certū terminū nō sol-
uit empor: p̄cū exīst̄ fructus recipiat
venditor: qzq recipiat: si h̄c nō
fiat in fraudē vñsurā: s̄ i penā. Et hoc
tenet gl. in. c. qzq est ex eo. cū hic nō
accipiāt aliquid sicut vñsura: s̄ sicut iter
esse. Eadē rōe si p̄dictū p̄dū i p̄gnū
varet mihi possū ide perceipe fructus ēt
si transcendat h̄citatē interessē. Nā l̄s
talio res a venditore nō possit peti: iſ
fructus ei p̄cipere p̄ postq; h̄ volūta-
tē sua res vendita declinetur.

Additio. Circa mām retrouē 48
dedit mām ficiyā: qz
est valde intrincata decreta succinte &
clare restringere p̄ octo casus ad quos
oēs alijs sunt reductibiles. Primus ca-
sus fit iste. quis vñdit alteri possessionē
cum pacto de'retrouēdēdo simpli nul-
lo adlectio termīo: vi puta vendo tibi
hanc possessionē hoc pacto qz quotēs
cūq; tibi restituero p̄cū. qz possessio ad
me reuertat. Et iste h̄cū p̄t esse licet
tū si insti p̄cū sit hicinide. & p̄tēdo
sint pares. Sc̄bo si h̄cū vñditionis

3. e. Intēdit illā impugnare & eā op̄se
pastiare & mītas expēcas vñs facē qz
nī fītūet. j. breuerīps mītu grauaret. iō
appōt t̄ps. j. qd nī teneat illā vinea re-
stituere. certe h̄c nō esset illēcū ēt in so-
ro ḡscitēte. in q̄ credit p̄ficiē nec in to-
li foro necessarii est p̄sumere fraudeo
predictas. Sz ipse de se loquat.
47 C Quid aī d illo q̄ vñdit p̄dū alicui
certo p̄cū d pñl soluō: puta medietate.
alia fo medietate soluēda h̄c ad
duos annos: cū hoc tñ pacto qz h̄dtu
empor: nī soluerit p̄cū alteri medietate
tē. teneat dare t̄pi vñdito singulo an-
no fructus qz cōlter p̄uenit ex medietate
de dñcē possēsioñis. puta reddebat de fi-
ctu. x. saccos frumenti p̄ medietate te-
neat dare. saccos: An sit licetū. Dicen-
di qz si vñdito: nī intēdit totā rē tradē
sed dñlū sibi & p̄culū reserñare illi
medietatis: de q̄ nō h̄cū solutionē: do-
nec p̄cū sibi fuerit datū: nūc p̄t aliquid
grā fructū p̄cipere & hoc qñ a pñcl-
pto an traditionē deduceret in pactū
vt p̄ factu aliquid soluat: donec p̄cū sit
solutū: & sic cū tall pacto traditūr hoc
enim vñdet tenere Bal. in. l. curabit.
C. de ac. emp. l. qz talis vñdito p̄t alt-
qd percipere p̄ factu donec precū sit si-
bi solutū. hoc vñ p̄bari in. l. in intēcio.
C. de pac. Inter emp. & ven. Et sic debet
intelligi. d. l. curabit. Si autē tradendo
intendit dñlū transferre totaliter in
emporē mitū si aliquid exigit p̄ fructu-
bus vel ultra sortē est vñsurā: qz sibi
est vera ratio mutuū: qz empor hoc
casu nī h̄cū alīnd debet habere nisi me-
dietetē precij: & ideo qz pro illo expe-
ciat aliquid ultra sortē. illēcū ē. vel etiā
si in p̄mo cāu vellit plusq; verisimile
esset fructus res valere p̄ pte nī soluta
illēcū est. Pro vñdito: in faceret si in
cōventione facta fuisse mētio de assi-
ctu. Nā eo ipso vñdet venditorē reti-
nuisse dñlū dicte medietatis apud
se. Fictus. n. non dat nisi de re illa: cu-
lus dñlū ē apud recipiēntē fictum.
& hoc no. Hāc ēt. q. format Arch. f. in
lī. de sola possessione sic querēdo. Sz

cū pacto de retrouēdēdo ad certū t̄ps
puta vēdo ubi hāc possessionē cū pac-
to q̄ possiz eaz redimere. j. qnquiētū
vel decentū. Et iste ḥct⁹ p̄t ēt līcīc fie-
ri si adhīnt ea q̄ dēcā sūt in p̄cedentis ca-
su. Tertio pōt vēdi possēsso cū pacto
de retrouēdēdo. puta. j. x. annos sic t̄h. q̄
intra biētū vel triētū vēdītoris pos-
sit reimere. Et iste ḥct⁹ iterū pōt ēē
līctus. vt dcm̄ est. s. Usura. i. h. xlvi.
Quarto. pōt vendi possēsso. puta pe-
tro cū h̄ pacto q̄. p. dictā possēssoez
loet vēdītori sub certo affīctu. Iste ḥ-
ct⁹ ēt pōt ēē līctus si sit ḥct⁹ emp̄is-
nis ⁊ fint qdītōes pes multotiens in
iste ḥct⁹ ē silat⁹ ⁊ pignoraticius. ⁊ so-
recurredū ē ad plecturas. s. positas. vslu-
ra. i. h. xlvi. Adaxie si emēo sit assuet⁹
facere filies ḥct⁹. Quito q̄ vēdit pos-
sessionē. p. n̄ h̄nti pectūtas. ⁊ vēdit' cu-
tali pacto q̄ si. j. blētū p. si soluerit
pectū dēcē possēssois q̄ ab eo ip̄e ⁊ vi-
tra. P. teneat soluere. certam pensionē
pro centenario. Iste ḥct⁹ videt līct⁹
tā h̄m legistas q̄ canonistas. Et h̄ ex-
p̄sse t̄z gl. i. c. q̄ questus vsluris ⁊ p̄clu-
dū q̄ hic peti fruct⁹ nō tāq̄ vslura: s̄
tāq̄ interesse. Et ibi pa. p. p. de an.
dieit q̄ istō interesse p̄siderabst nō solū
respectu dāni emergētis. s̄ et respectu
lucr⁹ cessantis. vt q̄ iste vēdēs si h̄nūs
set pectūtas suas negociat⁹ suissz hmōt
Ite iste passus est dāndū in alto. q̄ ille
emp̄tor p̄cipiat fruct⁹ quos iste p̄cepissz
si frutuisset ibi rē. Sexto q̄ vēdit pos-
sessionē. p. n̄ h̄nti pectūtas si cū termi-
no soluēdt: vt i p̄dcō cāu: s̄ simp̄r v̄z
q̄dīu nō soluerit pectū dēcē possēssois
q̄ ip̄e vēdītor p̄cipiat fruct⁹ eiusdē.
Ille cāus n̄ ē oīo clarus. Nā theologī
aut q̄ iste ḥct⁹ ē vslurari⁹ p̄rōnes po-
fitas. s. i p̄cedēti. h. idē But. i. l. curabit
C. de ac. emp. pro hoc fac q̄ stereesse si
p̄t peti nisi p̄ morā. Hic at nulla est
mora: ḡ nullū interesse. S̄ gl. i. d. l. cu-
rabit. v̄f tenē q̄ tal ḥct⁹ p̄t līctie fie-
ri. Et multi alij doc. Et rōes supra po-
site p̄ pa. vñr militare ēt i h̄ cāu. nam
ip̄e vēdītor q̄ā vēddit possēssoē s̄ a

principio huiusset pecunias suas mercari
suisset et. Itē militat alia eius rō. s. q̄
emptor pecepit fruct⁹. Ipse at vēditor nō
huius et iū si retinuissest possessionē. pce-
pisset illos fruct⁹. Et h̄ gl.i.d.c. q̄datus
loq̄tū d̄ iteresse p̄ terminū: iū rōnes p̄
dicte militat vi et a principio possit, pa-
cisci d̄ ista pēsiōe. et mora p̄i p̄stitū ēt
a principio. nouissime repert⁹ etidē pa. i
q̄.l.vi.icipiēte. xp̄i etiisq̄ m̄fis vbi lo-
q̄t de eo q̄ vēdīdit possessionē. h̄ eptor
soluit tñ p̄tē p̄cij. p̄tē v̄o n̄. Et p̄cludit
q̄ parte si soluta vēditor ratione inter-
esse potest petē pensionē. allegat. l. in-
lian⁹. h. auferri. f. d̄ ac. etiis. vbi tex. dīc
vēditorē: aut integrā p̄cij solutoe h̄fe
bēre: aut tenē rē vēdītā q̄li pign⁹ p̄ p̄-
cio. q̄ egssimū ē vt ad limites soluti p̄
cij restinuat fruct⁹ v̄l relaxet p̄tē pēsiō-
nis qd̄ ē p̄cij fructū. d̄z. n. fruct⁹ sibi
retinere q̄tū sua iterest et nō alr. Et id
vēditor solū p̄t petē p̄cij cū v̄suris seu
interesse et p̄cio si soluto hodie at cessā-
te v̄surap̄ exactōe p̄t peti interesse ēt d̄
sure canōtco. vt no. gl. i. d. l. cnrablt. et i
c. q̄q̄t⁹ d̄ v̄sur]. Et addit. pa. q̄ m̄s et
rō tñ fuit pulde vēdītori respectū itēē
et iste opio v̄f egssima. et id tenēda. sep-
timō sit ali⁹ h̄ct⁹ q̄ b̄z vulgare d̄f ficto-
frāchide. Et si h̄ mō. p. vēdīt pēsiōne
S. q̄tē si h̄et pēciās. S. vēdīt h̄ pac-
to q̄ si. S. n̄ soluerit p̄cij dcē possesso-
nis. l. decētū q̄ dcā possesso sit i em̄-
pta. Sic tñ q̄. l. dcētū decētū ipse. S. te-
neat soluere certā pēsiōne et. Querit
an iste p̄cij sit l̄l. l̄t⁹. et dico q̄ m̄le fra-
des p̄tē ecē i h̄ h̄ct⁹: p̄ta iūsti et excel-
sū p̄cij et pēsiōis nūmīe velforte cōdi-
tiōis si sūt pares q̄n emēte et vendēte.
nā forte vendens vult cēsū. sūt iū oēz
euētū: fine res peat: fine ex alto casu
fortuito. Et v̄f valde irrationabllē q̄
ipse vēditor plus recipiat de cēsū ab ip-
so. emptore q̄ ipsemet vēditor pecepis-
set de fructu si dcā possesso n̄ vēdī-
disset: q̄ cān p̄cij cāns fortuiti. et ster-
ilitat substaret et p̄cijulo. Et h̄m hec di-
cta forte si ēt malū limitare casū sex-
tū imēdiate p̄cedēt. Octauo et v̄klo

si p̄dict⁹ h̄ctus a facte franchido: alio
 mō v̄z ḡo emis reddit⁹ possessionū, vel
 dom⁹ sub noie h̄ctus emphitec tici: si
 ne libellarij: et cū pacto q̄ ille q̄ soluit
 p̄fitionē possit reemere: et se liberare a
 dicto c̄su. Et dicit⁹ qdā q̄ līc locatio
 possit fieri p̄ p̄clo tot⁹ reddit⁹ quem
 reddit⁹ dom⁹ v̄l possessio. Nō iſi sic po
 terit fieri i ſuo h̄ctu libellario; q̄ talis
 tenet manuteneſe r̄ ſuis expēſis. l.ij.
 C. de iure emphl. Et tenet ē ſolue pen
 ſionē līz res pereat cāu fortuito: dūmō
 ſoia nō peat. Sec⁹ i cōductore q̄ ſi te
 net ſuis ſcriptib⁹ manuteneſe. vi. l. colo
 n. f. loca. Nec tenet p̄linere b̄ cāu ſine
 ſui culpa. vt. c. pp de loca, et ſo ſi q̄n vlt
 b̄ c̄ſu q̄tq̄ ſoluerit q̄ductioſ simplex ē
 ſiuit⁹ h̄ctus e i fraudē vſurap p̄ pac
 tū de retrouēdēdo. Et p̄pterea b̄z h̄cti
 respect⁹ n̄ ad ſruct⁹ ſi exceedit. ſo ad q̄
 ſtate peccale ſolue p̄ p̄clo. Ita q̄ tal
 p̄ficio m̄ltiplicata p. xx. ānos ascendat
 ad totalē estimationē rei ſie locare. Et
 ſie erit. v. p centenariorū ē ſex. i. auc.
 b̄ nō alte. h. q̄ ſo. e i auc. ppetua. C. ſ
 fa. ſan. ec. et ibi no. gl. Et ſo ſi locareſ
 ſimpli iger p. vi. nō poterit dari ad li
 bellū n̄ ſi p. v. Et q̄ cōlter grauati tal
 i cēſi. ſo tal h̄ct⁹ v̄f ſlict⁹ e i fraudem
 vſurap. Alij n̄ dāt et verius q̄ līz plus
 accepiat dādo in ēphylēosim: q̄ ſi ſim
 pli locareſ: q̄ p̄ ſi cēſet vſurari⁹ nec
 illict⁹ h̄ct⁹: quod pbat p̄ auc. ppetua
 C. de fa. ſan. ec. ſueta gl. candizata. x. q.
 h. ppetua q̄ ſei dāde i emphiteosiz ēt
 ſi locādo ſit pui vel null⁹ reddit⁹ pen
 ſio ſuſta ē q̄ in. xx. ānis adūata ſei ſi
 ſtationē ſtinet vt habet i. h. ſi ſo alt
 cui⁹ i auc. b̄ n̄ altensatio. Et ſo pli ſoluit
 q̄ ſi locatō h̄ct⁹ respect⁹ ad ſruct⁹ in
 emphiteosiz n̄ ſo ſi ad valorem ſei. Et id
 q̄ ſoluit: nō ſoluit p̄ ſruer. ſo in re
 cognitō directi vñj v̄t voluit bar. In
 l. i. C. de iure emphl. Nec iſta ſimul iſi
 cta. l. pacum b̄ retrouēdēdo modici
 ſis p̄cij: q̄ ſi v̄tra v̄l p̄pe dimidia
 datio i ēphylēosiz ſactat p̄lūm h̄ctus
 vſurari⁹: q̄ iſta a iure p̄missa ſit nec
 regit h̄ctu eēcaut⁹. Et ſex. i. c. illo voo

de p̄gni. t. c. ad n̄faz. de emp. et r̄e. q ſo
 ter. p̄ncipales i hac mā loquuntur vel
 q̄n aderat alla p̄fectura ultra p̄dca. vi
 delictet ga erat ſolitus ſenari. vel ſie
 bat alq̄ ſactū qdā erae ē nām h̄ctus.
 Et ex predictis habes qdā dicēdū de eo
 qui emis domū valētem ſimpli duca
 catos. Ad. cc. et emi. ea. Ad. duc. cū pa
 cto de retrouēdēdo pro eodez. Et q̄
 Id ē p̄tor teneat p̄dicto venditor ſo
 mā prediciā locare iure libelli ad rō
 nem ḡnq̄ p̄ cēnario: vel q̄ttuq̄ cuſ
 dimidia b̄ ſuſtendinē loci: dato ēt q̄
 predicta domus nō iſto locaret ſi da
 ret ad affictū. Et dicēdū ē p̄ p̄dicta q̄
 talis h̄ctus ē licitus c̄d ibi ſit vera ven
 ditio: et locatio iure libelli cū pacto b̄
 retrouēdēdo. qdā ſactū liciti ē de iur
 ciuiti: vt est casus in. l. ij. C. de pac. iter
 emp. et r̄e. et canonico v̄pbat. d. c. illo
 vos. et ad n̄fam. Et hoc maxime verū
 est q̄n deceptio n̄ ē in ipſa vēditō nec
 in locatione nec in pacto de retrouē
 dēdo ſimo tale ſactū de retrouēdēdo
 ſactū dūmō nō ſit ſimilatū et p̄cium
 ſit iſtud: nō reprobat alq̄ iure ſi ſie
 coniūcti cū venditione et locatō eius
 de rei pacto p̄cedente: vt est casus in
 l. g. ſundū. f. de ſhen. em. imo v̄r eē q̄
 dam ḡra et liberatiſ: q̄ ſit liberatio
 a iure libelli cū tendat deū ſactū ad
 liberandā venditorē: ſeūdemq̄ ſactū
 r̄ a iure libelli q̄ de ſui nā ſit ppetu
 vt ē casus in. c. i. h. l. ibi et nā ppetu li
 welli in ti. de alie. ſeū. in vſib⁹ ſeu. Luſ
 ergo dictū ſactū nō tendat ad nocu
 mētū vēditoris. ſo ad ei⁹ ḡram et vñl
 tateſ p̄ ſit p̄missū et i ſoro cōſcient
 tie. c̄d illud ſdem velleſ ſibi fieri emp
 tor idēq̄ locator: ſi eſſet vēditior et co
 ductor: et hec op̄tio videtur etiam in
 vari ex communi opinione et obſervā
 tia multarum civitatum et terrarū. Et
 quotidie celebrantur h̄mōl contrac
 ctus et reputant ſlict⁹: ergo videtq̄ nō
 poſſunt dici ſlict⁹ nec vſurari⁹: vt p̄
 bat in. l. gs ſit fugit⁹. h. ap̄ labeonē
 Ibi q̄ ſi ſact qdā et publice facere lice
 re arbitrat. f. de edili. edic. et ibi Bar.

dicit p. silo tex. q. figs facit aliquem aet
tu vel hunc q. estimet coster licet us. co
trarium tu est in veritate qz. si sapit vnu
taria prauitatem ex hoc no diceret vnu
taris qd facit ad multa. Nid credat tu
aliquis q. bar. loquar ubi p. expssaz tu
ris dispositionem hucus decidere vnu
tarus. Sz sahe v3 intelligi vbi ex alig
bus conjecturis seti p. sumptib. poss3
psumi vsuraria pranitas: qz istas p. su
ptib. dato q. vere eent tollit p. suettu
do et cots obseruantia: qz p. sumptu pio
to. et bona fide sit. et n. cladestine fz bar.
in. l. frater a fratre. ff. de qdt. inde. nec
forte tales peccat nisi eent in ignoran
tia suppina et n. curaret informationem
heret. ar. l. nec suppina. ff. de iur. et fac.
igno. et licet i supradicto casti dicti sit
q. dominus valet. D. cc. ducatos et tui
emptor vdit nisi. D. no p. pterea qd
ditur q. sit iniustitia i p. cito: qz licet p.
dicta dom. simpliciter valeat. D. cc.
ducatos. tui cu istis duab. conditib.
s. c. pacio de retrouedendo. et cum b. q.
ei teneat locare p. ducatis qnq. aglnta
p. singulo a. no plus valet nec dice
ret esse ibi aliq. deceptio: qz c. est q. illib.
qd plus valet ess melioramemt ipius
auditoris. iuxta notata in. l. fi. C. de sur
emph. Et ad cognoscendi q. sit iustitia
precii in hucus iuelli seu emphiteosis:
Oportet ex redditib. metr. emphiteosim
et estimare p. sionem subtiliter. et ex p. eto
collato reddit possibiles in. xx annis
q. putari et i redditib. ex b. q. putari agri
emphiteosim. vt i. d. h. qz v. leonis. et
in. d. anc. p. petus. Et pro maiori decla
ratione nota q. si reditios facta cuz co
ditionibus supra positio est facta iusta
recio: tunc fundus venditus q. locat
ant loca venditoris aut sibi in emph
iteosim coedet. Si locat: pensio iusta
est habito respectu ad fructus et redit
tus q. p. ipsius ex ea. Sed si iuellat
tunc fundus: aut reddit fructus coes
puta quinq. pro centenario. Aut multo
plus puta. x. vel. xii. Aut minus qz col
ter alie possessiones reddunt ut duo
vel tria pro centenario. Si reddit s. m.

ctus cotes tunc pensio iusta est habi
to respectu ad valorum rei q. est fin pectis
nta soluta per emporum ad rationem. v. p
centenario. Sz si fundus venditus reddit
multo plus vel min de fructibus vel
redditib. qz alias possessiones. Exem
pli de pluri simolegio qd est in fluminem
publico qd coster valet. c. ducas. et red
dit b. fructu simplicis locationis omni
ano. xii. p. centenario. Exempli de mo
in domib. vel palathis q. coster multa
valent. Et pro modica p. sionem locant
habito respectu ad valorum eoz ut est
tex. in. l. fi. h. sin aut legata. Ibi veluti
domus in pulchris p. cios. C. de bo.
q. li. et ibi bal. q. dic p. illu tex. q. domus
p. cios sunt quodammodo nescies. qz non
correspodet redditib. p. cij domoz. vt
est videre in ciuitate. mediolani. v. b.
coster in r. de triu p. centenario. Et ee
minus dominus locantur si sunt magna
p. cij. His dnob. casib. vt q. iusta
pensio si habito respectu ad fructus
vel redditus esset qn locatio simplex.
Sed si esset iuellatio: tunc in molen
dino credo q. non habeatur respectu
ad redditus q. sunt in magna q. sit
tate. Sed in r. de. v. pro centenario. vt
habet. i. d. h. quia vero leonis. et b. mo
lendinum videat multa valere respec
tu qualitatibus fieri: si iuella est pp. Ei
l. qd est in eo ut pereat vel deterioriet.
Et pp. magna spesa q. sit i eo maxima
tendo vt deducendo ocs expetas et est
matronem periculis non diceret i verita
te dominus p. spere tui de sicut. Com
ergo iuella est de molendinum vni et
et in eo transit o. periculum et omnis
impensa ad ei sp. et spectat. et sicut dominus
emit modico p. dicte pericu
li et impensa futuram. Ita debet et mo
dico p. cij iuella. ex quo ut dixi iuella
transit omne periculus et im
pensa. vt. l. a. cu ibi no. C. de sur. emph.
Sz in domo credo q. iusta sit iusta pe
nio que ess iusta si alteri non vendito
ri iuellare cum conditionibus et q.
bus est iuellata ipsi venditor. Que ade
fit illa. dicit q. est illa qua' committitur

perlus ut cōplaceat h̄psi venditor. Et
fm Bar. et Sal. in. d. l. i. sunt eiusdē cō
ditōis et nature et solo noīe discrepat.
Et q̄cā sit de iure ex cōi v̄su loquētū
appellam⁹ h̄cū emphiteotici liuella
rū et e⁹. Et sic vno materno sermone
semp appellat liuellum. Ideo q̄ dicit
Bald. in. d. c. i. q̄ natura h̄cū liuelliary
est ut p̄cessio fiat in perpetuū. Et i⁹ si re
veria p̄cessa ad liuella simpliciter pre
sumet p̄petua. Et ex p̄dictis p̄z eē salic
qđ q̄daz dicit. s. q̄ nō l̄ nec iure dñi
no: nec ciuitati: nec canonico: plns preci
recipe dādo in emphiteosiz q̄ si res lo
caret: q̄ esset h̄ iusticia cōmutativa q̄
vult in oib⁹ suari equalitatē ut q̄tum
gs dedit: m̄ recipiat et q̄ si emphiteota
soluat plus q̄ saceret simpliciter p̄du
ctor nō eē equalitas ergo h̄ cōsciam.
S̄ ex p̄dictis p̄z iſtud nō h̄ iusticiam
cōmutativa s̄ fm. q̄ fm iusticia p̄m
tatiā illa est iusta pensio q̄ collecta in
rx. An̄s verā rei estimatiōe p̄tinet dā
do in emphiteosim: et si p̄z vel nshill
ex re locata p̄ipereit ut p̄bat in. d. h.
q̄ so leonis: qđ eē obtinet in foro cō
scie. ut p̄z ex supradictis. nō ob. si bica
tur h̄ eē h̄ ius nāle qđ disponit q̄ qui
sentit p̄modū debeat et sentire icomo
dū. Et q̄ emphiteota q̄ sentit incōmo
dū repātōis rei emphiteotice. d. l. i. de
beat et h̄fe p̄modū ut min⁹ soluat q̄z
r̄ideo q̄ et si on⁹ repātōis ad eū p̄tine
at attū h̄z mal⁹ ins q̄ h̄z cōductor: q̄z
h̄z velle dñstuz. Itez nō p̄t expelli per
dñsmēt si vellet rē i p̄prios v̄sus habe
re. qđ sec⁹ ē i simplici colono. l. edē. C.
locatē sentit p̄modū si res meliorareb
enīlū t̄pis qđ si est in simplici colono
sa q̄ nō ē boni arguere a simplici co
loni ad sphiteotā. l. stipulatē. h̄. sacras
ver. s̄ hec dissimilita sūt. f. de ver. obr.
Nec obstat si dicat hoc eē h̄ ius cluile
et canonici. v̄z h̄ auc. p̄petua. s̄. alle. cō
nonizat̄. x. q. h̄. p̄petua. vbi si dñk i em
phiteosiz res ecclastica fit diminutio
sextē p̄tis. q̄z r̄ideo q̄ v̄p̄est in ecclia
sīca n̄ p̄tola: t̄hc bñ de iure p̄ fieri de
m̄inutio sextē p̄tis. s̄ q̄ si possit dari s̄

ne illa diminutio a qd dans unicat
pcm stud nō dicit illa anc. Immo gl.
in ver. in sexta sentit qd possit dari sine
aliqua diminutio pōt dari in plus
in emphiteosis qd accipiat in simpleci
locatio ut pbat in ipa anc p; etua vt
s; dictū est. nō ob. si dicere emphiteo
te nō fieri remissionē ppter sterilitates
qd securus est in colono. l.lz. C. locati. et
pp hoc pēsio in emphiteosi debz esse
minor. dico qd nō sequit nō sit remis
sio: ergo pēsio d3 eē minor. csi emphiteo
ta hēat plura pmoda qd hēat colo
nus. vt. S. dilectum est: et sit diversa rō in
emphiteota qd si colono. Et qd bar.
dicat qd cōter emphiteoti pēsio sit mo
dicta nō tñ negat qd possit eē magna.
Et qd in emphiteosi pēsio en magna
Bar. i. d. l. i. vñ sentire qd id est remis
sio emphiteote pp sterilitate quā admo
dū et colono. Be hoc vide singlaria. s.
Emphiteosis. h. lvn. Ubi habes qd di
plex est emphiteosis ppria. l. et ipropria
nō ob. si dicat qd si emphiteota p tré
nit nō soluit qd in pena sibi statimur
qd cadat. et qd nulla pēa eēt si plus sol
ueret qd pcepit s; poti lucrū: qd exime
rat se ab onere: qd qd emphiteota mi
nus soluit qd pcepit et est ville dñio qd
cadat bñ statuit in pena ut emphiteo
ta nō soluedo aut deterio: ddo cadat.
S; si eēt ville dñio qd si caderet qd pl
solueret qd pcelperetur vel alii pōt dñis
emphiteota iūti retinere in emphiteo
si. Ita pbat in. l. i. C. de iure euphi. in
ver. si voluerit. Et dicere qd paupes si
possent accipere in emphiteosis si plus
solueret qd pcelperet nō est bñ dem: qd
obligatio psonalis qd sūr accipiens in
emphiteosim ad pēsionē dñio solueda
ita segunt vanpem sicut blstē qd segt
psonam qd vadat: sive sit simplex
locatio: sive emphiteosis. l. g. ergo caus
s. de pecunio. Et qd dictū ē. s. de domo
vērita qd sec̄ esset si eēt hēt filiar̄ ut
puta si vterz agebat pignorare. Et tē
mōtissimū est qd eēt hēt vñsurari. d. c. il
lo voo. Si aut̄ alter eoz intēdebat p
gnot dare vel accipere. Et si qdē hoc

tingit et pte vēdōtōtē tñc si ep̄os
sic mōtisse volūtē vēdōtōs. s. vare
res pignor vel hoc qd rebēdit ex cōle
cturis et p̄st̄pōib̄ pbabslb̄: et ep̄os
agebat emere. Quidā credit hētū de
ire valere exq; extrema nō pcurrāt. a
antm̄ emētis et vēdētis pnt regri vñ
ad hoc qd hētū dicat filatis vñ. l. emp
tōe. C. plus valere qd agit. Et hēt Bar.
cepolla in suo tractatū de filatis hētū
bus faciebat hoc vñ de iure: tñ in pre
supposito casu dicit emp̄idē cū pscia
facere nō posse qd nō sufficit absūnere
a malo nisi fiat qd bonū ē. Tñ allg cre
dunt qd in pscia p̄supposito qd emptor
agat emere et si sciat qd venditor agat
pignorare et pp hoc nō incurrit pecca
tū: et qd ipse hētū bona intentiōz. Et isto
in se nō malū. Et de respiet cor. Sed
si emptor agebat pignor accipere p
culānblō contract̄ est feneraticus hētū
Hosti. et Jo. an. tn. c. cōsuluit de vñ
ris. Et bona cautela est talibus hētū
bus ut agant emere vel vendere. et nō
pignor tradere.

'Finis.

C Quid sūt de eo qui em̄t equū vñ 49
bladī: aut fruct̄ agri tas seminati m̄
noni precio qd pbabslb̄ valeant: vel qd
alter tñc eēt emp̄turus seu hablurus
pro eo qd soluit p̄clū p̄iusq; recipiat
res emptā. R. san. Ber. qd cōmītis vñ
rā: qd emptor p quādaz rōnēi mutus
tradit p̄cī vēdōtō: ali res emp̄ie rece
ptionez. qd stat. n. qd et nā emptōis et vē
dētōis seti cōmūtatiōis nō tenet p̄cī
re empte tradere aīq; rē emptā recipiat.
Nā oēs p̄mutatiōes sibi inicē p
riter et ad pārla obligatur: qd ergo p
muti rōnes sibi intercedentē qd p p
cio mutui accipit: seu retinet aliquam
ptē debuit p̄cī res empte: Idecō iter
cidit hoc cāu vñsura. Nō dāl: aut et. vñs.
dicunt qd emens iūctus p̄nētūros hoc
anno de agro seminato ex forma hētū
nō est vñsura. pōt tñ fieri in fraudē vñ
ras: vt si vñsile sit qd fructus recolligē
di et cōputato dubio et alia p qd spēdi
ti possit valedic tñc plusq; id qd nō
dat: maxie si est p̄sona qd suocerte vñ

extra periculum. Non ob. qz emere vis
exigendi rez pro minori precio que ex
pectatur: sed in proposito non est sic qz
pecunia in bancho non est in probabili
periculo: culus signi est qz hoies qui
vendunt sua merces recipient solutio
nes fiendas in bancho certo termino:
qua solutiones non recipierent si esse p
babile periculum. Idem dicendum de eo qui
emit intra titum: qui debebat recipere in
certo termino ab aliquo centu. et ven
dit ea pre. lxx. quia nunc soluit. nam si
iste emit tantum minus quantum ve
re est interesse suum aut quantum vere
est estimandum: sine timendum ne
le debtor soluat: aut quantum est summa
rus labor retrahendi non est vslura. Si
vero vult diminuere precium soluz p
pter hoc qz nunc soluit: sed in futuro re
habebit plus est vslura. qz pp pma
raz solutiones minori precio emit qz ve
ritatis res fuerit valitura. Extereo eoc. si.
Sed de hoc aliquid in se. h.

Cum autem licetum sit emere. actio 58
nem pro minori precio qz sit ipsa actio:
vel ipsa iura quando iminet litigium. qz.
Panor. in. c. et parte. de alte studi. mu
ca fac. qz plectendo opt. doc. vtriusqz lu
ris. prius formado questionem. an te
neat cessio actionum. Et distinguat qz
aut ista cessio facta fuit in ultima vo
luntate. et qz. vt. l. nom. de le. ly. Si ve
ro cessio scē scē fuit iter vires: et tē aut
potentioris ratione officij. seu dignita
tis p̄cipuer et nō valet cessio: et cedens
debet perdere omne ius quod habe
bat. Et iste est proprius casus. l. h. C. ne
li. po. Adenerte tamen ad unum nota
bile dictum. Spec. in titule de cessi. ac
tionum. Ubi dicit hoc procedere quā
do fit potentior cessio maliciose causa
oppromendi aduersarum. Secus au
tem si fiat bona fide. Nam iura hoc
probabilita fundarunt se per fraude
et ex conjecturis poterit apparere bo
na fides. Donec enim quod actio mi
hi competens erat omnino clara. ut
quia aduersarius de plano confite
batur debū. nec erat aliqua controv

ras exercere. Si sūt probabili dubitati
virū fructū illi plus vel min. dēant ve
lere qz debitor dedit: nō est vslura eo
deqz mō iudicādū ē de creditore qz pos
sessionē aliquaz recepit p certa pecunie
qzitate: ita qz ad certos terminos: pu
ta. v. vel. vi. annos faciat fructū suos lu
re emptiōs: qz enī talis h̄ct̄ no sit vslu
rari: iti pōt fieri in fraudē vsluras. Et
in foro iudiciale recurredū est ad pō
etas cōtecuras. In foro sūt pñiali stabili
tur et pñissimō. Tñ plūmēdū est qz ta
lez enītē et idicenda est restō in pñel
sio: si fructus illius terre pñisit crede
banū plus longe valere qz ille dēerit:
si alijs iustus emptor iuueniret. bal. ve
ro sup. h̄ct̄. C. de vslur. dicit qz si is qz
emit frumentū in herbis: aut pñis nō era
tio est qz dāni sp̄i vñditors. et tūc est
vslura. vt. in. c. in ciuitate. extra de vslu
ris. aut sola quēntio qz pñis nō solvit
ur de pñtli: et sic qz h̄ct̄ si si. vñfurari:
est tñ illict̄. aut neutrū est qz dāni. qz
nō plus vñ frumentū vel vñc sub tali qz
litate pp pñculū cui sublacet. et sic qz l.
fistulas. h. frumenta. ff. de h̄ben. emp. b
pōt intelligi qñ emit nō in qz determina
te. s. frumenta istius agri in herba vel
vinum istius vinee.

So **C** S pōe. petr. h̄z. c. l. b. et bancho alt
cut̄ recipiēdas vñc ad qz tuor mēses.
vñc alcūt̄ liceat emēr eas p. lxxx. Bñt
multi qz sic. S z Elle. de alexā. dicit qz si
qz emēs plus et min. dat h̄z qz plus et
min. expectat pecunia solnēda et fm qz
plus et min. retinet vñdēs pñcū ita qz
lucz illi vñ puenire pp dñllatiōez ipis
et minoritas pcy pp antipatōez soiu
tiōis. qz nō qz. Laiendus est ergo iste
h̄ct̄ ex eo qz vñ fieri in fraudē vsluras
et vñ esse indrectuz mutuū ut qz qui
mutuet in pñtli. lxxx. p. xx. recipiēndis
ultra sortē vñc ad qz tuor mēses. S z
si res vel pecunia que dñ h̄rt̄ eēt in pñ
culo vel māu alcūt̄ a qz nō posset ex
tor: queri fine magnis sumptibus et la
boribz: tūc h̄ret locū. s. qz licceret min.
dare et plus accipere qz res in pñculo
ceteris partibus min. vñ qz illa que efi

Ego era amic⁹ illi⁹ potestor⁹. Si po-
cessio sit potestori⁹: nō rōe officij seu di-
gnitatis: s̄z ē iste potētior⁹ alio respectu
qr̄ forte nobilior vel ditor. et tunc si sunt
cessio sc̄ā cā mutādi⁹ iudicis sit excludi
cessiōari⁹ p̄ exceptiōez vt.l.pe. ff. de alt.
iud. mu. Isto tñ cān n̄ pdit actio. s̄z d̄z
agē ipe q̄ cessit. p̄t tñ i h̄ b̄ vñs opt.
qr̄ nō p̄ apli⁹ istā actōez alteri cedere:
nec p̄t i ea oſtituē pcuratore⁹. s̄z ipe m̄r
p̄leg: vi vñ inuere tex.i.d.l.pe. Et ibi h̄
firmat bar. qd̄ nō bis. Si po cessio sit
nō potētior⁹. Et tūc aut ē cessio dubita-
ta. Et d̄f dubitata eo ipso q̄ ē i litigiu⁹
deducta: qr̄ dubl⁹ ē euēt⁹ tñ p̄ regl⁹
alio cedi: et cedēs icidit i vñci⁹ litigiosi
vñ d̄z pñtri put h̄ i.l.f. C. de litigio. et
p̄ gl. iūcto tex.i.t. ecclia. ne li. p̄. Fallit
in cāib⁹ ibi enueratio⁹ i cā dōatiōis
pp̄ nuptias zc. q̄s cās enuerat gl.i.d.c.
ecclia. si po actio n̄ ē dubitata: qr̄ nūdū
est i iudicium deducta: tūc regl⁹ p̄t cedi
titulo dōatiōis: vēditōis: vel alio titulo
hio. et pbaf. C. de h̄. vel ac. v̄. l. nois
vēditio. et i.l.noia. ff. e. Si. tñ p̄tēdere⁹
alio cā: et ecē silata. sec⁹ qd̄ ex plectur⁹
pbari p̄t. Prio ex modicitate p̄cij. vt p̄
gl.i.d.c. ex pte. S̄z ē dubl⁹ q̄si dicat p̄
etū mōicti vt p̄stāl fra⁹. inn. sen. q̄ ad
h̄ vt dicat iā p̄dītō. d̄z ecē tñ i p̄cij q̄
tñ ē in actōe: vñ dic q̄ aero p̄ iter lat
eos licite vēdt. et éptor p̄t ager vñc̄ ad
q̄titatē quā exbursauit: q̄si dicat q̄ si
i actōe s̄t mille. et ille emit gngētēs: s̄t
ht agere n̄isi vñc̄ ad gngēta. S̄z bar.
In.l.p̄ diversas. C. mādati. dicit q̄ p̄p/
rēs p̄cij ē. qd̄ remāei deduci⁹ expensis
et labore q̄ s̄t p̄ re recuperandas et idē
seḡt bal. i.l. i. C. ne li. p̄. Et sic vñr cōi
ser isti doc. sentit q̄ n̄ p̄t gs actōez eme
re p̄ mōi p̄cij q̄ sit iura n̄isi hito re
spectu ad p̄dīcta. l. ad labore sustinebit
iste éptor recuperando. et ad expēsas q̄s
est factur⁹. S̄z pa. dicit h̄ dc m̄ ex toto
si approbari. nā min⁹ vñ actō q̄ res ad
quā dat. iā pp̄ dubl⁹ euētū līl posset
pdere c̄z et iusta pp̄ iudicis defectu⁹
tñ qr̄ debitor poss̄ ierit effici knops. et
S̄z dicit ier. nō belle i.l.m̄n⁹. ff. v̄ re. u.

q̄ min⁹ est h̄re actōez q̄ re. Jō. cū n̄
hil alio emat q̄ sp̄ i evenītū iudicij su-
turi: rīd̄ cubū est dīcē q̄ p̄cij & necitate
d̄z ecē tñ q̄tū est i actōe. et p̄ h̄ ī Inn. i
e. i ciuitate ex. eo. vñr. excludit q̄ cū bo-
no p̄scia p̄t gs emē actōz iā ortā ipe h̄
cr̄. et p̄ mōi p̄cjo iq̄ expōit se p̄cilo
Idē dicēdū i trāfactōe. et est tex. nō bis
ad h̄ i.l.luci⁹. ff. ad tre. vñr excluderē q̄
modicitas p̄cij d̄f hito respectu ad va-
lorē actōis. qr̄ valor d̄z p̄tari hito res-
pectu ad debitu⁹ evenītū līl et h̄z q̄ cā ē
clara vel dubia. Sc̄bo p̄sumit filatio
qñ i cessiōe n̄ exp̄m̄t titul⁹ h̄c⁹. vt qr̄
d̄f istro. q̄ cessit actōez tali. et si dicit ex
q̄cā h̄ vñ pbart. p. d. l. p̄ dītūs. C. mā.
Terito filatio p̄sumit. qñ actio soit p̄
pte vēdita et p̄ pte vēdata. et no. hoc p̄
cīa q̄ solet appont i h̄cū. nā p̄tō certo
p̄cjo soleta dyc̄t q̄ illō qd̄ plus vñ do-
nauit. Nā ex h̄ insurgit p̄sumit filatio
nis nō iā uelligas h̄ in oī h̄cū: s̄z i cē
sīde actōis q̄ est odiosa: cū solet fieri i
p̄indictū aduerte p̄tis. et isto casu ad-
mittit cessionari⁹ vñc̄ ad q̄titatē quā
exbursauit. In reliq̄ po pte q̄ d̄f dōata
nō admittit s̄z pdit actio i ea pte.
S̄z dubitat an i dōatiōe actōis qñ s̄t
dōator dīcit sede pp̄ merita et seruitia
bonatary. nūq̄tū sit opus vt p̄benit
ista fuitia: ad hoc vt valeat cessio. Rō
dubitatiōis ē: qr̄ nō valeat cessio actōis
sine titulo cōtractus: vi dīctū est: ergo
nō est standā verbis dōatoris sup̄ me-
ritis et seruitijs. Bar. in hoc casu vide-
tur dubitasse. et cōsuluit vi in donatio-
ne dicat q̄ ex mera liberalitate dona-
uti tūc. n. in dubie valet cessio: qr̄ sola
liberalitas habetur p̄ cā cōtractus: vt
d. l. diversas. Bal. iā iā ēt in p̄t. casu
valere cessionez: q̄ sus requiris solēt ex
p̄fessionez cān cōtractus. nō autēt opus
vt p̄bet cā. Nāz dicendo q̄ donat pro
pter seruitia: satis exp̄m̄tur cā contra-
ctus. sc̄z ipsa donatio. Seruitia vero sa-
nti sunt causa donationis. et hanc op̄l.
seḡt panon. In multis tñ casib⁹ non
p̄sumitur simulation: vt p̄tia si inter co-
heredes est facta cessio: vel q̄ s̄t fa-

sta creditori e data i solviti: vt celi pos
sessor recipit cessionem p munivine rei
sua pura: qz dom⁹ tua minat ruinam
domini mee. ego timet emo oē tuis q
tu hēs i sita domo. Itē qsi fuit sc̄a iter
legatarios & fideicomissarios. vel qsi
hēs cedit actionē legataro. Iste sunt
cāus q̄ exp̄mit ter. s. d. l. p. diūsas. Et
sunt ibi bar. id ec̄ i oī alto cāu i q̄ evita
tur p̄suptō redēptōs lētū. et id dīc q̄
si sois hēdo seu dissoluēdo societate
cedit sibi ad innicē alīs actōes si dī
p̄sumi simulatio. & nota gl. i. d. c. ex p̄
te q̄ vult q̄ clic⁹ nūq̄ dī recipē cessio
nē a latīo sine titulolucratō: siue one
roso. Et qd sp̄ dī p̄sumi cessio sc̄a i fra
udē: e cā anaritie. Et no. hāc gl. q̄ v̄
seq̄ Jo. an. s. pa. credit hāc gl. p̄cedē i
titulo oneroso. nā ē qdā gen⁹ merci
mōj emē actionē. Clico at p̄blieret ne
gociatio rex forti⁹ dī phiberti ista ne
gociatio litigioꝝ. zob h̄ forte dīc Inn.
i. d. c. ex pte. q̄ iter latīos p̄ fieri ēptio
actōes. sec⁹ tñ i clico. Puto tñ q̄ cessā
te alta fraude teneat v̄editlo s̄ poss̄ h̄
clicū excipi: ac̄ et v̄ ur. h̄ uēde puniri.
Si at cessio fieret clicovl ecclie tit. dōa
tiōis. tñc credo q̄ si fiat bōa fide tene
at. nā nō rep̄o phibitū q̄n tura sua q̄
poss̄ dōare elīcō v̄ ecclie. Nec rep̄o
cautū q̄ i clico v̄l in ecclia dēat h̄ ca
su presūmī fraus. Et v̄f hoc tenere
Spe. vbi. s. hec Panor.

53 C Bratis. s. cū qd. gratis datur p̄ enz
q̄ mutuo accipit. nā qcgd. dat̄ grat̄ p̄
recipi grat̄. xvii. dī. de eulogis de h̄
dicta ē satis. s. i p̄ncipio huīns. c.

54 C Seq̄. dās socijs p̄p̄a. vñ p̄cedē
pecunia signata i seculo ad oītationē
vt gs ē paup. & vult se oīdēte dīstitez
vt h̄bat cū nobisli vel dīstitez v̄l ad po
nēdū pignori salia v̄ cā rogat aliquē
vt mutuet sibi pecunia ad p̄p̄a diū
tiꝝ oīdēdā. dās p̄t idē recipē merce
dē: qz n̄ ē mutub: s̄ poss̄ q̄modatum
seu locatū. s. qmo. l. sij. Et talē v̄sū pe
cunie gs licite p̄t v̄dēre. sicut hō licite
v̄dēt v̄sū vasorꝝ argētoꝝ: qz refet si
h̄ dūm. Idē dicendū de h̄is q̄ locan;

plas. gēmas & talla localia: vt Jamie
p̄ certo p̄cio i mēse. licite eni fieri p̄dt:
C Quid aut̄ de es q̄ occasionē mutadis h̄
borē subiſt. s̄. talē h̄ Host. i recopēsatō
nē laboris fruct⁹ pignorꝝ v̄sc̄ ad que
ntēs p̄missi facili suos aut aliqd p̄ labo
re licite faciūt. ex v̄ re. ec̄ si alle. ad nr̄as
C Quid aut̄ de creditorib⁹ q̄ venient h̄
te termio solutōis nolit p̄cedere pro
gationē termini nūsī data sibi pecunia:
vel alto equalēt. s̄. tales ēt̄ si nō exp̄
se exigat v̄surari sunt ex eo. cōsultuit. h̄
verū v̄bi creditor nulli p̄cederet inter
esse: vt qz ēt̄ si habuisset dicta pecuniae
& ex ea nūsī fūsset mercatus. s̄. repo
suisse i archa: qz tñc v̄ recipē lucru so
lū p̄ termio progator. Sec⁹ si ex dicta
pecunia mercat⁹ fūsset & lucratus. has
tñc rōe itereē h̄im Arch. s. posset aliqd
accipe: vt dem̄ ē. s. rōne more: vel ob
sui indēnstatē. qz potuit et̄ capere ad
v̄surā vel v̄dēre rē suā villorū p̄cio: qz
nō fecisset si recipisset pecunia suā.

C Utq̄ v̄surari sint ifames. s̄. simile h̄
ges distinguendū ē. Aut gs ita ē v̄sura
rius q̄ exerceat ip̄obū fenus. i. q̄ posse
terminū ēt̄ ve v̄surario lucro p̄metum
p̄putat: & peti v̄suras. aut ēt̄ si exerceat
v̄surā cētesimā. i. q̄ in capite āni v̄surā
adequat sorti: & tales ifames s̄lit: vi. q.
i. ifames. C. ex. g. ca. irro. ifa. l. ip̄obū.
v̄bi ēt̄ dī q̄ idē ē i oī ip̄obo & illegit
mo senore: vt ibi p̄z p̄ gl. "t̄ hodie oīs
mod̄ ē illegitīm". Et sic ēt̄ hodie v̄ in
re civili cīs v̄surari ē ifames. qz ēt̄ v̄
notar̄ bar. i. d. l. ip̄obū. t. d. v̄n. i. c. ras
null⁹ de testa. Et p̄ h̄ dicit fūsse obtētū
& sic if me⁹ iſtūsset v̄surari h̄dēs
ego possū rūpere testm̄ p̄ q̄relā inoffi
ciōis. C. de inoffi. te. l. f̄res. Et q̄ sic de
facto q̄suluit & obtinuit. s̄. h̄ tura cī
nonica in qualibet v̄sura q̄mittit p̄c
eatī mortaleꝝ & incurritur infamia. d.
c. ifames. vide. s. Periorib. h. a.

C An aut̄ v̄sura excuset ex pacto con h̄
nētionali p̄tū. Lū h̄em ex cōuētione
legē accipiāt. Nā gs licite accipit qz si
bi voluntarie dat. xvii. dī. de eulogis
Sed in v̄sura nedū voluntarie. imo &

q̄t̄c̄s rogat̄ d̄ b̄ste act̄sp̄le v̄lurari⁹
dic q̄ quedā s̄t̄ q̄ d̄ sui nā n̄ s̄t̄ illicit̄
z ln his p̄dicta p̄cedit. Et s̄t̄ q̄dam
q̄ d̄ sui nā s̄t̄ illict̄. z l̄ta rōne pacit̄
vel h̄c̄us nō p̄st̄ fieri licita. vt in v̄lur-
is. vñ h̄entes nō p̄nt̄ facere licit̄ qd̄
de sui nā ē illicit̄. ar. o. so. ope. si diligē-
t̄. Dic t̄ Lau. de redol. q̄ si v̄lurari⁹
n̄ mutata mala volūtate gerebat i. mē
te recipere. s̄t̄ demū si nō remitteret de-
bitor̄ restituere. z hoc si debitoris sit
aius nolle recipē. si v̄lurari⁹ vellet resi-
tueret sed tanq̄ pure donati penes v̄lur-
ari⁹ remanere. p̄inde ē ac si ille resti-
t̄llisset q̄ ille post restitutioñ dōasset. si
ne volēti z pat̄ restituere remisisset.
Idē t̄z Fede. i. q̄s ih̄s l̄uis. put̄ recitat
Pa. ln. c. cū tu. ex eo dicēs q̄ cū ille ḡ
exercuit v̄luras leserit deū z p̄lm̄ te-
net̄ viriq̄ restituere. sed satis v̄f satissi-
cisse p̄ximo. si p̄xim⁹ a q̄ extorsit v̄lur-
ā sine dolo pure z simp̄t̄ remisit v̄lur-
as. Nā satissact̄ it̄elligit q̄llercū q̄vo
lūtati creditoris satissia. Idē Arch. in
c. i. e. ii. ll. vi. Et hec opinio p̄cedit b̄m
fe. ēt̄ si v̄lurari⁹ p̄linuaret v̄lciū v̄ln̄
S̄t̄ deo t̄n̄ satissacē p̄ p̄niaz: S̄t̄ pa-
dicit n̄ videre qd̄ nūc recte poslit pe-
nitere: n̄ssi saltē nūc peniteat se exer-
cuisse v̄lurā: z h̄cat p̄positū nūc resti-
mēdt̄: si als remissio n̄ fuisse facta. hic
Pa. Et hoc dicēt̄ pa. p̄t̄ it̄elligi q̄ ad
deum: q̄ als nō remitteret peccatum.
S̄t̄ q̄ ad p̄xim⁹ opinio Fed. v̄f p̄babi-
līter. z sic limita ea q̄ dc̄a sunt. s̄i p̄nc̄
p̄io h̄ulus. c. de mente pano.

39 C. Utq; sit pietatis mutuare cū h; vt des
aliquid paupibꝫ: vñ p̄t meo idigēti. **R.**
q; n̄ q; sicut n̄ h; mutu ex vñ mutui trās
ferre dñsiz ret alienē in me: ita nec in
aliquā. Nec ēt p̄ redimēda vita captiuū
potest exerceri usura extra de usur. su-
per eo. Nō. n̄ p̄ tenui pietatis ē ipletas
facienda. s. q; i. non est.

60 Quero an sit mutuus si quis dederit
decē vlnas panni pro alijs decē reddē
dis ad certum terminū cū talia videā
tur consistere in mensura. R. monal.
Q potius est hæc us pmitatōis: Q m

Sibi. Et nondimē mēsure h̄c reſtrīngit ad
modios et lagenas et alia vasop gene-
ra:qbus mēſurari ſolē liquida et gra-
na. Poteſt tñ h̄mōi contractus fieri in
ſtrādem vſurārum.
CQuid. de illo qui mutuat pecunias 61
receptur ad certū terminū alteri generis monetae: vel aurū vel argenti ad
hoc. R. host. post Bof. si h̄mō facit ut i
estimatiōe lucrei vſurāris est. Secus si
nō facit ad finē ſui lucri h̄z ad obſequus
recipitatis. tūc. n. licet pōt recipere rez
h̄m estimationē ipis et loci: qñ et vbi
ſaciēda ē ſolutio. R. si cer. pe. l. vīnū. ſic
tñ q̄ in eius intētiōe fuerit q̄ ſi tal pe-
cunia: vel alia res facta ſuſſet vilio:;
illā ſic vilio: recipiat. Secus ſi nō ha-
buit ſuſſet tale intētiōe. q̄rūc nō eēt licet
tū. Similiter peccat ille q̄ mutuavit. pe-
cunia receptur pecunia alteri generis
ad certū terminū: ſi rōne termini datt
vult h̄re pecunia h̄z p̄habilitate credite
plus valiturā in termino: h̄z fit pecūlia
h̄z dedit. Dpat. n. ex crescētiā pp tem-
poris dilationē. Idē A. dal. i ſu. dicēs
q̄ ſigs mōtuauit i anchōa. A. lib. vi
venetijs reddat. c. ante. Et ſeit vel cre-
dit. c. aureos ibi plus valere: et ſi rect
pit i ſe piculū: vſura eſt. Idē dicēdiū de
h̄is q̄ d̄ nūdīnis in nūdīnas mutuane
et q̄mūctiq̄ ſub ſpecie vēditōis vel alte-
ri: h̄ci palliet q̄qd accidit ſorti: vſu-
ra ē. ex. eo. vſulisti. xliij. q. iij. pleriq̄ de
hoc vſde. j. vſura. vi. et dic ut ibi. "In
mā camblay per londres ec.

Conid sigs mutuas nautigatis vltim 62
tis ad nautinis certa pecunie quantitate rece-
ptur aliquid ultra. sot: t: p eo q: i se suscep-
pit piculii pecunie vlt mercin. g. m: d: l.
q: v: f: a: e: t d: h: e: rex expissus i: c: f: i: ex: e:
Ellij in dnt q: tal mutuas forte posset
recipere i: se piculii nautigatis. s: si perdas
merces vlt pecunias: q: pmissor restau-
rabit ei. Erete iste pmissor ob h: posses
llcite pecunia recipere. Et eodem modo si mutu-
at dnt m: nihil plus exigat in fraudez
vnlatur. Hoc et r: tenere Lan: de r: -
dol. Sed istud r: expisse p: d: c: f: v: b: l:
d: p: eo q: suscipi in se pericula: t: sag:

vult q̄ sit v̄sura: et si recipiat rōe plenilicet q̄ si habet respectus ad mutuum nullū fuisse dnbis: et lex super indubitate posita foret. qd eē nō dī: cū eē supflus. Et s̄m aliquos. d. Lau. intelligit qn p̄o mutuaret sine spe lucris: postridē q̄ suscipit personā inducitur ab illo q̄ recipit mutuum. Ideo vult pp̄ h̄ solū aliquid: q̄ sic nō ē v̄sura: et lex sup̄ indubitate posita. Nā valde dubitabile est an tale periculū excusat a feno. Pro op̄. ēt Lau. facit: q̄ ēt si nō mutuasset poss̄ i se suscipē p̄iculū. sicut et alius extraneus potest illis assecutare d̄ illa pecūnia: et suscipē in se p̄iculū accipiendo tm̄ p.c. sicut fit q̄tidie. ḡ et iste mutuās poterit: q̄ ex eius bono opere nō dī ec̄ deterioris redditis predicta tm̄ intellige vers⁹ qn mercator p̄dictus recipiēs dicta pecūnia mutuo: et sp̄ote et motu p̄prio querit securitatē de dicta pecūnia. Secus dicēdūb̄lī ip̄e mutuās in actu mutuādi diceret mercatoris: suz p̄tent⁹ tibi mutuare. c. et suscipere in me personā: cū hoc q̄ desimbi tm̄ p.c. Certe hoc nō: l̄z: q̄ p̄dicta lucrū capite rōne mutui: et nō rōne securitatē. Et sic intelligi dī. d.c.s. Idē t̄ Jo. de nea. in q̄libet. et Jo. cal. dicens q̄ si talis recipit aliquid ultra sorte rōne emutui. ē v̄sura. Si aut̄ rōe p̄iculi ut p̄icium periculū. sic licetū ē. Nam si nō mutuaret. et p̄icuſ i se losciperet: licet posset p̄icū periculi capere. nec ex hoc q̄ ei seruitū facit i mutando esset deterioris redditis siho tal recipiēt aliquid ultra sorte p̄ti rōe mutui. et p̄ti rōne p̄iculi. et t̄c v̄sura ē: q̄tū ad id qd plus recipit rōe mutui. et illud t̄n̄ restituere. Adē Arch. s. d̄ hac securitate: vide s. societas. q. xxvij. et. xxix.

63 Cōdone. tu suscipis mutuo pecūniā ab aliq. q̄ in idiges. et ego satisdo p̄ te. I. p̄mittit illi idēntitatē q̄ te illi n̄ satisfaciente. ego ei satisfacies. de q̄ facio et scripturā securitatē p̄dicta cū h̄ v̄z p̄atio q̄ de hac mea securitate q̄ p̄ te saatio tenearis miseri dare duos flor. p. c. an uscat. s. Arc. s. i. sū. q̄ si satisdatos

C Quid b̄ eo q̄ p̄mittit p̄ aliquo ad 64 h̄ vt m̄stiores v̄sure exigāt. si aliquid p̄ hoc accepit. dic q̄ ē p̄inceps v̄sure in in ea p̄te quam recipit.

V **S**ura. y. in emptionibus.
Utr̄ liceat emē redditū p̄dicta 1
ad vitā sine victo v̄surū. s. b̄. s. Ele. 10. q̄
tal h̄c ē licit⁹. et licet fieri p̄t dūm̄ bue
tur eq̄litas inf̄ v̄dētē et emētē. o3. n. q̄
inter eos buetur eq̄litas surū nālis. s. o.
q̄ p̄clū batū ab emēte p̄portionē ret
v̄dētē. alī si corripēt eq̄litas. eēt h̄c
illicit⁹. et t̄c q̄ d̄f̄ buari eq̄litas. q̄si ita
li h̄ctū n̄ appet q̄s h̄hētū h̄eat meliore
p̄icē si p̄o appet q̄ p̄clū min⁹ sit respe

omni re iusta empte. tunc ex pte emētis est
corruptio eqūitatis. et tenet emēs ad su-
mū p̄cū supplemētū. et si ēt p̄cū ita pa-
rū qd eēt mīn⁹ dimidietate iusti p̄cij.
posset vēdēs in foro iudicāli recedere
a h̄cū: si āt res empta p̄t valoris ē. et
p̄cū ita magnū qd notabili rē vēdēta
sup exceedit: tunc ex pte vēdēta eqūitas
corrupa est. et in foro cōscie tenet p̄dū
etū vēdēs restituere qd accepit v̄lra
iusti p̄cū. Et ēt si excessus ē v̄lra di-
midiu nisi iusti p̄cij p̄t emēs recedet
a h̄cū. Dico āt notabili. qd excessus p̄
ut p̄cij v̄lra rē vel res v̄lra p̄cū si vi-
cia: h̄cū salte i foro iudicāli. s̄ exces-
sus clar⁹ et notabili. sic ergo iter vēden-
tē e emētē p̄t esse licit⁹ h̄cū. si seruat
eqūitas: et tunc dī seruari eqūitas qd red-
ditus emunt ad vitāqñ p̄cū est tante
h̄cū qd p̄cū etate emētis: et sa-
nitate eiusdē et p̄cūtis circa fruct⁹ pos-
sessionū et laborib⁹ et sollicitudib⁹ ap-
petit qd h̄cū meliorē p̄t notabili p̄ba-
tur et hac rōne qd tal⁹ h̄cū ē licit⁹: nam
certa est qd q̄si qd ē dñs aliquid rei dñs
est et v̄lus eiusdē ret. Sz dñs ver⁹ ali-
cut⁹ et sicut p̄t ea simpli trāsserre in
alter⁹ si ht̄ et trāsserre v̄lusfructū retēta
sibi p̄petrate rei ut in locatōe. v̄f et lāz
posse p̄bari ex ho dñs. qd sic dñs rei
p̄t et trāsserre sū: pl̄r dādo vel vēde-
do vel retinēdo p̄petratē rei et trāsse-
rendo v̄lra p̄t dare vel vēdere quo
ad determinatū ips⁹. et sic p̄nt vēdi re-
ditus ad vitā. Prēterea sicut h̄cū extra
de v̄uris. c. nauigāti rōne dubij excus-
satur h̄mōt h̄cū. si qd pānū vīnti cle-
um et als merces vēdit. vt apl⁹ qd vā-
leat certo termio recipient p̄ eisdē. si tñ
tpe h̄cū nō fuerat vēditur eas. rōne et
dubij ille qd plus accipit qd dedit excus-
satur in tal⁹ cōtractu ut dictum est. sa.
Sz i empto et vēdēde reddit⁹ ad vitā
dubij est v̄lra vēdēs plus det qd acci-
piat: qd emēs p̄t cito morit et nō p̄ce-
pta sorte: et v̄lra emēs plus accipiat qd
det qd p̄t mulū sup̄lueret et cito morit
Et tō rōne dubij v̄lra excusari: v̄lra ergo
qd p̄pter iusta excusatē p̄p̄ter p̄cūtis

anexi sp̄hi h̄cū ex natura dñs ex pte
v̄rūs. c. emētis et vēdētis. et ēt pp
rōne veri dñu et libera volūtātē h̄cū
qd h̄cū de sūt nā sit licit⁹. dico āt vē
natura sūt: qd ex pte h̄cū i h̄cū pp
corrupta itētōne: puta si aligs dñs
nō pp v̄te necessitatē s̄ qd anaritā et
vēdētis sūt tales reddit⁹ emēt⁹: hoc est
enī turpe lucru Ld. Ray. et ho. et Jo.
an. in addi. Spec. sup̄ h̄cū de v̄lra. et
arcip. in. c. qd h̄cū. xlii. q. iiiij. et cy. tn. l.
si p̄t C. de ioffi. te. et Inno. et pa. i. c. i. c.
uitate ex. ē. Sz quidā h̄cū dī. qd nō
lī alicui p̄cūlo se exponere: sed tal⁹ est
h̄mōt qd multū sūt qd dicūt h̄mōt h̄cū
ēē illūtū: ergo et c. Eld qd dicendū s̄
Lan. tn. liij. qd talis emēs nō exponit
se p̄cūlo dānoso pp cōtrouerrias do-
ctoz v̄lra si qd h̄cū itētōne qd nollet
aliquid facere h̄cū: et facit aliquid
de quo ē cōtrouerzia iter doc. dato qd
illō qd facit malū et h̄cū bonū credit
qd n̄ peccet. H̄ille. b̄ r̄fūsio facit ad mīla.
C Quo āt ture vendēs aliquid ad vitā.
puta possessionē: p̄t illud retinere qd
emēs post vēditionē partū sup̄iuxi. Re.
S. Ber. qd illud a vēdūre licite retine-
re p̄t: rōne vel titulo emptionis iuste.
Nā sicut dem̄ est talis h̄cū ē licit⁹: qd
scidū p̄cūtis: et dubiti ex v̄rūs pte. Et
n. iste emēt ad tps: dubiti ē v̄rū dēat su
p̄iūe plus: vel minus. Propterea tal
scidū tps facit eqūtātē in v̄rūs p
te. Et nā s̄ h̄cū vere trāsserit res in
emētē: et qd moritib⁹ sūgūxerit partū:
ex nā eiusdē h̄cū reuerit ad vēdētē: et
nec v̄rū h̄cū difficultas maior qd i his que
simpli vēdēt. Nā figs emēt equū: et
p̄ eo solueret. c. lib. qd stat: qd si p̄dīcūs
equūs in crīstītū moreret: et h̄lōmīn
vēdēs. c. lib. licite retineret sūt. qd sūt
ex re empta nullā v̄lra v̄lra p̄secūtū
sūt talis empto talis qd trāslationi iusta
statim facit precium esse vendētis.
C Secundo quero: qd de his qd emētib⁹
aliques reddit⁹ ad vitā vēdūris ser-
uat⁹ debitis circūstātis ex etate et sans-
tate emporis. R. Donal. qd secure fie-
ri potest: quia non cadit in desideriū.

moris aliquas. **S**z vbl emis ad vltm
emptoris: nō est tutū: ne venditor desi-
deret morem emptoris: nō tamen est
morale fin eum.

Tertio quero. Utrum liceat emere redditus p diales hereditarie. R. Alle-
lom. q̄ s̄m aliquos talis contract⁹ p̄-
fieri licite: si seruet equalitas iur⁹ nālis
Quod qdē sit q̄s iusta equalitas serua-
tur: q̄ nō ligdo appet q̄s h̄c tū h̄eat
meliorē partē. Si autē ligdo appet q̄
pcia est n̄mis parut⁹ respectu rei em-
pte: vel ecōuersor: sic h̄z: vt dicit⁹ est p̄
ma. q. Aduertend⁹ tñ est q̄ q̄s quis
emitt⁹ possessioes ad t̄ps: vel simplic⁹ cā
lucr⁹: q̄s expectat tm̄ ex natura t̄pis e
nō ex nā rei possesse: viciū est in h̄ctu.
Et tale lucru in iure dī iurpe lucru.
Si vo hm̄i possessio emat cā lucr⁹:
et talis emptio fuit m̄n⁹ iusta pp ne-
cessitatē vendētis: cui ex caritate sub-
uentre debuit: in tali h̄ctu ē viciū vnu-
re nō qdē p se: h̄z p equispollētiaz. q: lu-
cr⁹ q̄s puenit ex tali h̄ctu militat cō
tra caritatē. Si vo possessionē emat n̄
cā lucri pmo et p se. ad necessitates et
utilitatē sui et suorum in empesōe
seruet eq̄as iure nālis: si accrescat p-
cessu t̄pis plus q̄s dat: illud fit emētis:
q: illud accepit tāq̄s sui h̄c⁹ ipsi⁹ nāz
et nō rōne t̄pis. n̄li valde p accidens.
Quarto q̄ro: n̄sq̄ possint vēdi red-
dit⁹ pcipit⁹: vt ius pcipit⁹ red-
dit⁹ h̄c⁹ minor: eo q̄ statiz emēs sol-
vit: q̄ eēt p̄tū. si soluit singulis annis
differret: puta an liceat emere redditus
molēdinor⁹ vsc⁹ ad x. annos dādo mi-
nus p̄tū: q: statiz soluit: q̄s daret si so-
luto singul⁹ annis expectet. R. Bz Alle-
lom. q̄ casus est licit⁹. Dno. n. ē p̄sup-
ponēdā q̄ sururi fruct⁹ p̄fit emēs: sine
iura pcipit⁹ fructus: sicut iura mo-
lēdinor⁹ et pedagior⁹. Scbo supponit
ut ius p̄tū debuit eē p̄portiona
ti rei vēdite. Justicia. ait p̄cij attēdit
bz a t̄pe h̄c⁹: vt tm̄ deitur q̄tū v̄z res
t̄pe h̄c⁹: nō tm̄ q̄tū validura est toto
t̄pe p̄nt. Idē t̄z No. Tertio p̄t ex B
excludi eē licit⁹: q̄s lzpl⁹ pcipiat emēs

spe p̄fil q̄ dederit: si id qd p̄cipit est
ve sorte pp̄ versa v̄ditionē factā nūlūz
p̄cipitōz structū: cū iusticia p̄cij ac-
tendat tpe p̄ct: quo tpe nō magis v̄
q̄ v̄dat vicitū enīz t̄ vslira est: q̄l̄ da-
tur mīn̄ p̄ciū q̄ valeat res tpe p̄ctus
Nō aut̄ vicitū est si daret mīn̄ p̄ciū
q̄ daret in futurū. Et hoc idez t̄. S.
Ber. dans singularē theoricañ dices
q̄ ius rep̄ pro futuro tpe p̄t licti mī-
nus emi. q̄ si oēs ille res ipsi emporz
p̄nūlitter traderent. t̄ q̄ ius futuronū
reddituū p̄tendit in longiora tpa lan-
to ceteris paribz mīori p̄cio emi. qz
in his in qbz ius res differt ab ipsa re.
aut ab actuali possēsione ipsius rei: p̄t
ipsuz emi q̄uis res ipsa si sit aut actua-
liter nō tradat. t̄ securz est rem h̄re t̄
possidere q̄ solū ius rei p̄stis t̄ p̄stia
lis eius possēsionis equidē maior e p̄
statior ē: q̄ ceritudo res future. P̄oin
de nō imerito p̄t p̄ma plus vendi. t̄
scda licti minus emi p̄ctum. iū ret v̄e-
dite debet esse p̄positionatum ec. Ta-
llis autem iusticia attēdi debet a tpe co-
tract: non aut̄ quantū valitura est to-
to tpe cōsequenti. Et hinc est q̄ emēs
annos redditus mīlle duc. ad.x. ānos
pro.ccccccc. ducatis mor solnedis: nō
est ex absoluta vi cōtract v̄suratus Et
nihilominus esset si nunc mutuaret.
ccccccc. ducates vscz ad.x. annos. si q̄
qualsbet anno redderent sibi c. aut q̄
ultimo anno redderent sibi multiplic-
eas. hoc est mīlle duc. Insuper non est
peccatum int̄isti p̄cij: si puentus red-
ditū certi nō sūt oīo: sed probabiliter
p̄nt p̄clitari: ficut p̄nt puentus t̄ fru-
ci agroz. Immo ēt posito q̄ sint cer-
ti: eo mō q̄ p̄nt ēt futuri redditū certi
res adhuc ēt p̄nt in tm̄ mīori p̄cto emi
q̄ ius redditū mīlle ducatorz p̄io an-
no h̄s dōz: Inq̄tū plus v̄ ius p̄ximoz
redditiū mīlle duc. q̄ ius remotorz.
C Sz pone. qdā ciuitas ex guerra mul 6
t̄ angustata v̄dīt redditū suos. Qui
dā emīt p̄ vslī p̄cto: demūz facta pace
emporz de redditibus lucrat. x. p̄ uno
Querit an restituere aliud obliget. g.

S. Ber. qd hō & hoc rōne dubij vel p̄t
cūl. L̄ dīsulēdī tñ est illi qd largas ele-
mosynas faciat de redditibus illis.

7 C Quinto qd. virtū grata expectatio-
nis rei vendit licet plus accipe a vē-
ditore: vel minus dare ab emptore. S.
Eller. lom. qd in emptiōe & venditōe
interēre pōt duplex expectatio. Prī-
mo vt expectet res vendita. & qd expe-
ctat: ideo minus datur. vt s̄igs dat. x.
mina frumenti qd valet. xy. acceptum
minā in alto ipse. talis expectatio si ex
ex pacto v̄sura est. Ellia est expectatio
nō ret: s̄ v̄sura eiusdem puta qd res est
talis nature qd emēs nō pōt statim ea
vti p̄t. n. p̄tingere qd resq; vendit sta-
tiz tradat: s̄ tñ ipsa res n̄ h̄z statiz v̄suz
sunt: tñ si emens min⁹ dat qd nō pōt
statiz v̄i re sua: pp expectationē v̄sus
nō peccat: qd res statiz tradit: & tñ vē-
dit qd valet ipse h̄cū tñ detur min⁹
p̄t p̄ ea pp v̄suz successivz eiusdem.
sicut est in redditib⁹ molēdib⁹ v̄bi
percepito redditū est successiva: vel
qd expectat v̄sus eiusdez vt si quis pro-
pellicia que statim tradit minus dat
circa pen. qd circa festū. S. Michaelis
qd v̄sus eius expectatur circa festū san-
cti Michaelis & n̄ circa pen. qd n̄.
res tradat v̄tq; tpe: tñ h̄z vno ipse da-
re minus precium: qd alio tempore nō
pp̄ter rem expectaram. Sed pp v̄suz.

8 C Secto quero qd si quis debet sol-
vere. c. duc. post tres annos. Ita qd an-
te nō tenebat. & ad p̄fis soluit eū pa-
cio qd sibi retineat. xxv. duc. propter in-
tercurrēs tpe trui annoꝝ: quod termini-
nuꝝ p̄uenit. An vendēdo illud tēpus
sit v̄sura. S. h̄z Sir. ol. qd nō: & qd pōt si
bi retinere istos. xxv. duc. qd p̄uenit tpe
soluitōs. Nam illud tpe est sui turis p̄
pter qd pōt vēdere valorē illi⁹ faciat
ad hoc. si ḡstante. qd quotiens. ff. sol-
vit. S. n. tpe illud nihil valeret non
amplius esset teneri ad mor soluēduꝝ
qd teneri ad soluēndum post tres an-
nos. & nō ante. Si autē obiectas qd q
ratione peccanta mutuata nihil ultra
se nōalib⁹ vendibile h̄z eadez ratione

hec pecunia ad tres annos soluēnda. &
ideo vendere tempus eius. xxv. duc. v̄b
detur v̄sura. Bicendū qd h̄c nō ven-
ditur pecunia: sed soluitōs ipsius tem-
pus. quod v̄tq; est vendentis. Et econ-
uerso tempus pecunie mutuata nō est
prestito: sed receptio v̄suz. I. ad ter-
minū sibi prefixum. propterea sibi ven-
di mutuata pōt quin omittatur v̄sura.
Si vero tñ qui post tres annos teneat
soluerit. c. innotaret sibi. lxxv. & ex hoc
vellet sibi dari. xxv. tunc v̄sura est: eo
qd vendoreret sibi tpe pecunie mutuata
qd nō valeat plus se ipsa: tñ ex vētientis industria aliquæ
valorē acquirit. Preterea ille v̄sus set
facultas v̄tēdi pōt ab eo cuꝝ ille v̄sus
est legitime vendi. f. autē de may. in
illy. format h̄c. q. Done qd alijs deb̄
alicut post annū aliqd. & rogat qd sol-
uat sibi statim. & rogat qd sit liber pro-
dimidio debiti. Et r̄ndet qd est v̄suras
qd mora tpe facit hoc negotiū illicitū
vñ vel d̄z totū sibi solvere: vel nihil d̄
minuere p̄uenīdo tpe. & hoc erit grā
vel expectare temp⁹ & tñc erit iusticia
Ulter si d̄līmūt & p̄uenit tpe solutio-
nis: tñ de residuo restituere. h. f. En-
si iste soluēns ante tempus pōt p̄cende-
re aliqd interesse: non erit illicitum.
C Septio qd si emi ab h̄cū pos-
sessioꝝ cēsum. x. corbiū frumenti p̄ pre-
cio quo h̄cū possessoꝝ: ex ḡb⁹ habe-
rent verisim̄ dictē. x. corbes. adiecto qd
de oībus bonis suis indifferēter solue-
re teneat. Bubili facit qd nō emo fru-
ctus certi p̄cij alicut p̄dij. & sic potius
v̄t obligatio p̄sonalit̄: iuxta no. p. In-
no. in. c. in ciuitate. extra eo. Itē h̄c nō
emis certū tñs reāle. S. Jo. de lig. in. c.
fi. extra eo. qd si census p̄stituit in bōis
& ad bona sit relatiō: nō est censendū
h̄cū v̄surar̄: cuꝝ hic merces: hic p̄cij
t̄ alta tñra realta. tñ līcītū est eme-
re. ff. de here. vel act. vē. p. totū Et ma-
xime p̄cedit cuꝝ legitimū est preciū ad
adjectum cēsum relatiō ad rez. Laueat
tñ h̄cū ab intērōe deprauata. Be p̄
dicto casu vide. s. primo. e. h. xxi.

ris. Nam si eō illa capitula. vbi plus
pcipere de pñti pp dilatam solutione
non vñdetur licet. Nec eñ minus eme
re pñti pecunia q̄ res valeat de pñti
pp opter dilatam traditionē rei. d. c.
f. h. Ille q̄q. itelst in casib⁹ qb⁹ loqu⁹
tur. s. c. q̄ vendi merces et sic res ve
nales q̄ruz alta rō est q̄ alias rez. Est
n. de mercib⁹ q̄ tradūtur idem qđ de
pecunia indicādī cū sint pecunijs de
stinate. ar. l. cetera. h. s. si parauerit. ss.
de le. i. Hinc est q̄ legato ornamento
multib⁹ non venit in legato ornamente
tū qđ testator venale habebat: vt qđ desti
natōe ai nō vñ suō esse vt. l. pediculis
h. itē cū q̄rere. f. de au. et ar. le. Et ideo
recipiēdo plus de mercib⁹ q̄ valeant
pp terminū vñ recipe. Iud q̄n de pecu
nia: et sic est vñura. Itē. d. h. ille quoq;
logitur in emptiōe frumenti vñi et olei
et sic in qb⁹ q̄sistit mutus. vñ pp dilata
tas solutioez talit̄ rez non est licit̄ eas
emere vñl pñti pecunia q̄ visile sint
solutioez tpe valiture. qđ iñap bonitas
nō q̄sistit nisi in estimatiōe pecunie: Ita
q̄ pñcio post dato recipiūt oimodā sum
ptionē. et p̄ inde habetur ac si minor q̄s
tas tradere pro maiori soluēdo et sic
est vñura. Notanter ergo illa capla in
telligenda sūt s̄a in mercib⁹ venalib⁹
Itē. In reb⁹ in qb⁹ q̄sistit mutus. In
equo vñ possessoib⁹ et alijs reb⁹ vñ
ditis et statim traditis pp dilatā tradit
tionē talit̄ rez posse min⁹ emi q̄ val
eat de pñti. Nec mirū qđ pñmo cāu em
ptor fruīt reb⁹ statim sibi tradit̄. Equis
ergo vñ vt plus poterit vñdere pp dilatā
tradit̄ solonē pñci. Et eñ pp dilatā tradit̄
nez talit̄ rez vñditor fruīt iphis rebus
ergo éptor potuit min⁹ emere ex eo q̄
pñci statim soluit. et huc iterlectū sen
tit Bal. i Reca. C. d. vñuris. hec Pe. q̄ sūt
valde notāda. Et illud de anticipatiōe
tpis pui logi. d. h. Ille q̄q locū h̄z qñ
res q̄ vñdīt nō statiz tradit̄ s̄ pñci sta
tim datur: et res expectat̄. Sec⁹ aut̄ si
statiz daret ipa res que vendit̄ vel tps
ius pro precio tunc soluto quo valz tē
p̄q̄t cōtract⁹. Ideo. h. In casu illius. h.

I Octano q̄ro qđ de h̄s ḡ emunt ab
ecclis vel mōasterijs certas possessio
nes tenēdas toto tpe vite sine: Ita ut p̄
cor morē ad ecclis redeat. R. host. in
sum. q̄ Ray. et Bos. iudicauerūt huc
h̄c vñrariū co q̄ hoies multā spe
rat viuere. et sic sperat se amplius p̄ce
cepturos de puentib⁹ possessionū q̄
sit pecunia quā dederat. et sola spe h̄
h̄stur vñra. Si tñ q̄s vñl possessionē
dat ut recipiat alia equalētez: licitus ē
h̄ctus. Lerte salua pace coruz. nñz ita
hoies sperare pñt lucru in hoc vñltimo
h̄ctat: sicut in pñmo. Et adeo licitus est
h̄ctus prim⁹. s. c. emptiōis et venditiōis:
sicut et vñl p̄carij nñli i fraudē fiat
nam vñterq; approbat ature. Ipsimet
ēt scripsit q̄ nō h̄z locū vñra nñli i
mutuo. Ideo dicit q̄ iste h̄ctus est licit⁹
nñz rōne incertitudinis excusa. C. eo.
l. h. Si tñ ponas pro cōstanti q̄ malā
intenditēm habeant et q̄ eos remor
deat p̄scia non excuso. Purgen ergo
p̄sciam extra. de p̄scrip. c. f. Sed ego
de'lis non sum h̄ hosti.

II Non q̄ro qđ figs vñdit ius p̄cipiē
doy redditū: qđ tpe h̄c vñl c. et q̄ ex
pectat solonez fiendam certis termis
vult h̄re. cxx. s. ipse venditor nungd est
licitus. h̄. Alex. lom. qđ nō: qđ cū statim
tradat̄ res q̄ vendit̄ et éptoris stet pi
cilio. et statim alteri vendere p̄t eam. et
q̄ exspectat solonē fieri vult h̄re plus
pp dilatā traditionē tpis: vñ recte cōmitti vñ
ra: vt q̄s q̄s indirecie mutuet pñciū in
stū rei vñdite. s. c. vt ex illis habeat. xx.
Ultra sortē h̄ vñra indirecie vñ cōmitti:
vt etiaz in oī re vendita ad tps. Si. n.
res. in pñti valeat. x. et q̄s vñdit eaž h̄ij.
pp exspectadaz solonē videt̄ indirecie
mutuare. x. vt recipiat duo ultra sortē.
Et huc casuz dicit decre incultate. ex
tra eo. ex so. ma sua non esse vñrariū
nihilomin⁹ tñ venditores pñciū nō in
currūt vñl dubli si merces ipsas plus
vel min⁹ valere tpe solutionis. Pe. tñ
de anchaz disputatione imp̄stitoz ve
netiaz: vñ tenere h̄riū in casu pposito
Nec qb. d. c. h̄ ciuitate. nec. c. f. de vñ

Me quodq. viciōsus est p̄tētūs emptiōis
et venditōis et equipollet p̄tētūi mutat
qr̄ is qui aliḡs venditūrū erat pro. x.
si tunc dās sp̄sset pecunia voluit. xij.
propter dilatōnez sp̄s. et sic est perīne
de ac si illa. p̄. mutuasset pro duob̄ il
lo tpe et sic ips̄ vendidit. S̄z in casu no
stro nō sic. qm̄ vendens tale ius rēdit
Allud h̄tū rz tpe h̄tūs. et sic iuste. c. cū
dilecti. de emp. et vē. et l. g. C. de rescin
ven. ius ipsum tribuit emptori incon
tinēti. et etiā incontinenti p̄cūm. reci
pe ipsius rei vendite. Nec hic vlla in
seruēt ex p̄tētūz d̄latis seu p
pter d̄latis major vel minor quan
tas precij et sic non rēditur ips̄. Nec
ob. si dicat q̄ m̄n⁹ iusto precio emat
qr̄ negat q̄ min⁹ iusto precio sit em
ptū. quinim tñ venditū h̄tū valz.
Nec hic capit aliqd vltra sorteze. qr̄ ius
emptū et illud qd̄ ex iure nascitur totū
est de rōne sortis qr̄ emens emit ius ip
sum cuz suo fructu venturo. Allud est
enim plus accipere. allud est vltra sor
tem accipere: vt notat Archi. in. c. sigs
clerici. xl. ii. q. iij. Et ideo in hoc casu
non est siēda distinctio quā facit. c. na
viganti. in. d. g. Ille quoq. s. an in tem
pore futuro res sit plus verisim̄ valutu
ra vel ne. Et lz Pe. de anchor. in loco
supra alle. dicat q̄ sigs emeret ad dñ
os vel tres annos imprestita vel loca
p̄o minori preclo q̄ percepturus esset
puta centum pro octoginta et lucratur
xx. in anno quolz de tribus q̄tuoz vel
v. annis esset v̄lura. in Inno. in. d. c.
In ciuitate. et Host. vt ipemēt pe. dicit
ollerant istuz h̄tūz anni redditus ad
certum tps: quāvis in pecunia cōsistat
et hoc videtur pbabilit̄. et lz redditus
sint certi et sine labore et expensis vel
pericula: nō tñ pp̄ hoc viciat contrat̄
Acut d̄cimus in afflictu et emphiteosi.
Et predicta adaptari p̄tētū ad emptiōes
pagarum. pro quo v̄lde q̄ notat. Ar
chi. fl. in summa loquendo de pagis et
plonetiōis q̄ si emptor hoc agit non ad
faciendū negotiōnez de hm̄l iur i
bus. Id est in iustitiae reuendēdi et an

mo lucrādi ex augmento p̄cij: s̄z ad. p
videndū sue necessitatē et gubernatio
ni familie s̄m decētiam sui status tunc
si contractus ille emptionis talū turū
seu creditorū montis dicat esse licitus
vt qd̄ assuerat erit et lucru licitu qd̄
cōlegit p̄sonēa ex tali mediatione
Si tñ emptor talū turū hoc facit ne
gociādo: intēdēdo ad revendēdū et in
de lucrādo. Et si de se licit⁹ foret talis
cōtract⁹. cum sit turpe lucru: illicit⁹ v̄l
detur talis emptione. xliij. q. iiiij. quicqz.
de hoc v̄lde. j. q. xv. in fine.

C Decimo quero. En in aliquo casu 12
licet vendere ad credētā. s̄. s̄m Alle.
de alexani: q̄ rēdere ad credētām p̄tē
heri tripliciter. Uno modo credētā
p̄cij soluēti tēpore futuro potest inci
dere in contractu per grām. Id est libe
ralitatē rēdentis. s. qn̄ res venditū bz
sustaz estimatiōnem p̄ tpe emptionis
et cōmūtatiōis ipsius rei et ipse vendi
tor expectat solutionē libet p̄pter grā
tia quā bz ad emptorem talis credē
tā nullū bz viciū v̄lure. qr̄ nulla excre
scētia est pp̄ credētām. Seco potest
incidere credētā nō pp̄ grāz vendi
toris sed ex natura cōtractus. qr̄ res si
estimatur s̄m valo:ez quo valet quan
do tradit: sed quo valutura est vel spe
ratur valere tempore solutionis. verbū
gratia: si aliqua res rēdatūr in aliquo
tempore in quo non habet tantā v̄ll
tatez et necessitatē humana v̄ta: quā
tum habitura est in futuro tempore. et
vendens non est eam rēditurus eo tē
pore quo minus valet: sed alio tempo
re quo sperat maioris valoris. hoc cāu
vendere ad credētā est licitum ex na
tura cōtractus. vt pbatur in. c. fi. extra
eo. hoc si alias non fuerat venditūrū
Tertio modo p̄tētū credētā in h̄tū
per accidēs. s. ex natura temporis quā
do quis. s. plus vendit q̄ valeant res
tempore venditūs vel q̄ valutura sine
probabiliter tpe solutionis aliter eas
venditūrū. et hm̄c cōtractus est vicio
sus. Bicunt tñ qdām q̄ lz h̄tūs vicio
sus su de se: tñ excusari p̄tētū et p̄te ven

Gentio. Si enim venditor res suos non intendit vendere carius propter tempus: sed propter damnum quod ut sibi iminere ex dilatatione solutionis recuperande seu pro vexationem suam redimendas quam probabilius timet futuram sibi in repetita debiti sui vel propter maliciam & impotentiam debitoris: excusat eum tractus a vicio: quod equitas estimatio in hinc contractibus per recopensionem danni quod probabilius timeatur seruat. Et rectitudine huius intentionis sic esset quando venditor potius optaret non vendere talibus quod vendere ad credentiam, et quoniam libenter daret aliis pro minori precio: quod istis ad credentiam pro malori. Sic ergo excusat eum tractus finis istos propter iteresse quod non sit principalius propter lucrum sed propter damnum vitandum. Adde tamen predictis notabilis dictum Thos. cui de predicio casu fuisse interrogatus. Quod ubi mercatores qui sine magno incommode & damno ex invenientia & mala consuetudine ciuitatis merces ad statim soluendum vendere non possunt tunc eo casu vendere possunt ad tempus ut communiter alii faciant: ut sic iustum premium extorquereant. Con. Bir. ol. Nec ob. quod dicitur in l. l. §. si heres. s. ad treb. et in l. querebatur. s. ad legem falsam. quod res tantum valet quantum videtur posse: quia intelligitur si primitur vendi: et non obstante dicte malitia. Hoc tamen intellige quoniam iusto precio videtur si dicte malicie non essent.

V³ Additio. Et ne decipiari solet in confessore: quod casus iste est periculosus in prouidendo studens an omnia scire quod sit iustum premium rei ventalis. Circa quod doctib[us] duas regulas. Prima est quod ubi in loco non est taxatum premium rei ventalis: tunc mercator potest vendere merces suas cum moderato & honesto lucro consideratis pluribus laboribus: expensis & qualitate mercium et hinc. Secunda regula quod ubi in loco est taxatum iustum premium mercium ad numeratum. et ut in pluribus

sic emitur tunc mercator usque ut videat merces suas illo precio. Dicit primo tamen premium propter cupiditatem aliquorum hominum pecuniosorum qui emunt per se merces villes: et precio ad numeratum quod iuste valeant ut sic in futuris possint vendere illas suo modo. Item in multis ciuitatibus est ista alia corruptela quod artifices nolunt emere merces ad numeratum nisi forte cum vilissimo precio. Et in ipsis duobus casibus mercatores qui habent merces suas non potest eas vendere iusto precio ad numeratum: potest illas vendere ad tempus: ut sic extorqueant iustum pretium. Dixi secundo ad numeratum. propter hoc premium permutationis qui iusta vulgare dicitur ad baratum. Da exemplum. Est unus mercator qui habet piper quod usque ad numeratum. x. et vult permuttere cum alio qui habet cotonum quod etiam usque x. Ille qui habet piper vendit per xij. ad baratum. et si frater ille habet cotonum vendit per xij. Et hoc casu dico quod iustum premium harum mercium non est nisi x. in veritate. quia pars lucra mutua compensatione tolluntur. et ideo redditur ad x. Est etiam alia fraus in hoc quia muli artifices qui emunt granum vel vinum vel hinc ad baratum dant suis laboribus illas res pro illo met preceps. quo emunt ad baratum: dicentes eis quod pro tanto eas emunt. et tenentur ad restitutionem illius pluris. Dixi tertio ut in pluribus. quia præcia rerum non ex affectione angulorum: sed communiter funguntur. Dixi quarto dico vendere per illo precio quia dato quod mercator emisset merces caras: si duceret eas ad locum ubi videntur viliiori precio non potest vendere suas maiori precio notabiliter. Dixi ultio quod potest videtur merces suas illo precio. quia dato quod emisset merces suas vilissimo precio et duceret eas ad locum ubi essent carissime: tunc salua conscientia posset videtur illo precio. Et sic compensabitur gressus cum marco. et ubi in priori causa damnificabitur: in isto multum luerabitur. Lauerat tunc mercator in priori

casu ne dicat. Ego emi merces pro. x.
non possim vendere nisi pro. viij. Ego
volo vēdere ad credentia pro. x. vt sic
me seruum indemni. Bico q̄ hoc nul-
lo mō potest fieri: verū q̄ iustū pre-
clum non cōsistit in insutibili sed h̄z
tres gradus. s. piuz: discreuz et rigidū
Posset talis vēdere ad tps vscz ad p-
cuz rigidum ultimā quo aliquotens
spse mercator vēderet ēt ad numeratū
Ea que dicta sunt de vēdendo ad tem-
pus: dicta sunt ut extorquat iustū pre-
cium. Sed dubiū est an q̄ possit ven-
dere ad tps: et lucrādo aliquid ultra iu-
stum p̄ciū. Bico q̄ vbi esset alijs ar-
tifer q̄ nō h̄ret pecuntas pro emendo
ad numeratū et vellet emere ad tps. et
tu misericordia morū vēdis ad tps cu
aliquali lucro ultra iustū p̄ciū nō vi-
deris cōdēnandus si pon̄ velles ven-
dere ad numeratū. q̄ ad tps c̄t tali lu-
cro. Et q̄ dictū est supra q̄ res tantū
valet quantū vendi p̄t: istud n̄ intel-
ligit d̄z q̄n si vēditio homini sc̄iat et
stelligēt cōditionē rei glo. est singula-
ris fm Ang. et Joā. de uno. in mortis
causa. ff. de dona. causa mortis. et bal.
in. l. illud. C. de coll. vbi exaltat illā gl.
et si obiceret q̄ mercator debet expe-
tere lucrū moderati ec. Bico q̄ illud
est verā regulr multo tēs inter emen-
tes sunt p̄sonē indigentes et necessita-
tes nō modicā patiēt. Itē inter emē-
tes sunt p̄sonē ignorātes et leues et hu-
mīsmō: qbus non h̄ vēdere nisi iusto
p̄eto et cu'moderato lucro. In casu n̄
spāli h̄ vendere plus: vt in. casu n̄o et
sic p̄corda doc. qui vñr h̄rij.

14 ¶ Undecimo virtū licet emere red-
ditus pecuntarios hereditarte vel ad
vitaz. se. fm. Ale. tom. q̄ h̄ fuerit opio
magistrop̄ q̄ n̄o tñ potest dici cōtra-
riaz: sc̄ilicet q̄ sit licitum. Contractus
enim viciatur multis modis. uno mo-
do ex parte rei que vendit vel emittit
puta q̄ res n̄ ē vēdibilis vt libet hō
Itē spālia. Itē res aliena. et hoc mō
fm op̄. eoz' vñlat iste h̄ctus. q̄ pecu-
nia n̄o est venābilis et in tñ vñlat q̄

declinat a h̄ctu empionis et fortius
h̄ctū mutat: ex quo non licet sperare ius
crū. Sed tamen risideri potest ad hoc
q̄ in rebus nostris tria sunt bona p̄t:
mo inobilita. secundo immobilita. ter t̄o
ius in virtuz. et sic distinguunt mobile
et immobile et ius in virtuz. Ita ipsum
ius vendi potest: sicut inobilita et immo-
bilita. Non ergo venditū ipsa pecunia
h̄z ius petēdi redditus pecuniariorū. q̄
uis autē pecunia nō vendit: tamen trā-
sit cum iure vēdito videmus enim q̄
aliquid est quod emi non potest vel vē-
di. et n̄ trāfit cu alio quod emitur vē-
ditur deinde: sicut in patronat. q̄d est
annexum spirituali: et tamen trāfit cu
vēditio ville vel fundi que vendi p̄t
de iure. Ita in apposito vēdit ius: quo
vēditio trāfit pecunia. Jus enim p̄cipit
endi talem qualitatē pecunie sup̄ bo-
nis suis vēditis quolibet anno. sive he-
reditarie: sive ad vitam ementis: non
est pecunia sed distinguunt vñt ab aliis:
verū est tamen q̄ alia rōne nō p̄t vē-
dit pecunia h̄z ius petronat. Pecunia
enim nō p̄t vendi. q̄ est media in vē-
ditione. Jus autē patronat vendi non
p̄t. q̄ spālia annexum est. Secundo
p̄t esse vñt in h̄ctu ex parte precij: et
tale vñt excludit ab isto cōtractu q̄n
pportionat p̄ecū cum eo q̄d vendit
Regulr enim cōtractus empionis et
vēditiōts illucit̄ est cu in eo non serua-
tur eas tñs nālitas. Cum autē talis eq-
tas seruat ita q̄ nō est notabilis excessus
precij sup̄ re vēdita nec econverso
cōtraci est licit̄ est licitus. Non ergo
negat quin talis h̄ct̄ possit vñtari ex
parte precij. sed tñ sicut p̄t vñtari: ita
p̄t vñtificari. Tertio p̄t occurrit vt
tum in contractu ex parte pacti appo-
suit. Hoc autē est quando apposito pa-
cti repugnat rei sap̄ q̄ trāfigitur: ita q̄
spa res nō passur apponit pactum: vt
in simonia. Alter modo quando pactus
repugnat h̄ctu: puta q̄n h̄ct̄ est graui-
tus et tale vñtū facit vñtū. Usura. n. ē
h̄q aliquid extigit ex pacto rōne rei mu-
chate tale autē vñtū n̄ ē in h̄ctu p̄dicto

Et tibi non mutuū: sed vera vendituo sit
 Quarto pōtē viciū in ḥetu ex pte ḥētis. s. cū q̄ singu se emere qd̄ in pi-
 gn⁹ recipit: nō excusat a victo vñf
 nisi p̄petet fruct⁹ in sorte. ar. extra de-
 pig. lib. illo vos. Et h̄ mō posset aliq̄s
 dic̄r q̄ h̄c ē viciū: q̄ in dē ē sic ḥētē
 re sicut mutuare. c. p. x. q̄libz āno. ita
 q̄ sic ḥētē mutuat idrecte: et emptio
 nē singēs facit mutuū. Pōtē at dīci q̄
 argumētū nō cogit q̄ i talī ḥetu nō ē
 mutuū drectū vel idrectū. vbi. n. est
 mutuū mutuat⁹ obligat mutuāt i p̄e-
 cto. In talī autē ḥetu p̄cū trāsiret sus
 peiptē dōp redditū stat. p̄cūlo et lu-
 ero ip̄s⁹ emporis. Posset in in h̄mōtē
 ḥetu icldere vñf ex pte ḥētis pp̄ cū
 tis pp̄ cupiditatē et⁹: sed hoc n̄ accidit
 ex ip̄sa nā ḥetus: idē t̄z Inno. et No.
 et Jo. an. in. can ciuitate. ex. eo. Alij ēt
 h̄m q̄ refert idē Eller pb̄t hunc ḥetu
 ēt licitū q̄ licete posset q̄s emer̄ p̄dū
 p. c. et p̄dū ēptuz posset q̄s h̄rditari
 dare alicui p̄ se et suis h̄rdib⁹ hoc pa-
 cto q̄ recipiēt p̄dū obligaret p̄ se et
 suis hereditib⁹ dare q̄libet anno sol. c.
 dāti p̄dū: et sic mediatē emptione et
 vēditione p̄dū. talis h̄z pro c. lib. c. sell
 dos quolibet anno. Nihil autē differt in
 del cōspectu virū hēat hoc mediate vē
 l imediate. ḥetus ergo vē licitus. fateor
 tñ q̄ nō est ita honestus et vñcedens ḥ
 etus sicut q̄ emūntur redditus p̄dūales.
 H̄c duodec o. qro. de. q. quotidiana et
 dubia: marie i ciuitate Janue Venezia
 rū et floresteriq̄ p̄ necessitatē p̄pelūt
 ciues subventre cōi. et cōe posta statu
 si eis lucru: vñ. v. p. c. et qñq̄ minus. et
 nō p̄n̄t ciues id capitale repetet: sed bñ
 possunt vēdere illud alteri nungd hoc
 tāu p̄m̄ta vñsa. R. Pa. i. c. i ciuitate
 ex. eo. h̄z cōiter moder. doc. q̄ nō. Nam
 ciuitas h̄z redditus. et vē p̄stitut̄ ēnuz
 redditū ex redditib⁹ sus. Itē h̄c non
 ē mutuū. q̄ el⁹ ciues p̄pelunt subueni
 re cōitati. et nō p̄n̄t repetē qñ volūt h̄z
 cōe possit se exonerare ab illo debito
 soluēdo capitale. Itē cōe libere cōstir
 uit hoc lucru. sag. c. et si qñq̄es. de sge

Nec Pa. Et no. singulr dīcta pa. naž
 logitur de illis ciuitatib⁹ q̄ h̄s reddit⁹
 Pro q̄ notādū q̄ qdā est cōitas libera
 et h̄s p̄pñz q̄z h̄z aliquos reddit⁹
 vel p̄petuo: sic respōdētes cōitati q̄ n̄
 li singuli plone ē h̄z illos sibi vēdicare
 sine tales p̄uet⁹ oriant ex certis p̄dūs
 vel terristali cōitati subdītis. sive p̄ne
 nitāt in certis vectigalibus seu gabellis
 ab ipsa cōitate legiūme istiūtis. vt in
 p̄fatis cōitatiib⁹. q̄ dñm saltē de facto
 nō recognoscūt n̄li fortasse quē sibi
 ip̄sis sed certis regulis et legib⁹ faciūt.
 et supposito q̄ tales p̄uenia lie ad ta-
 lē cōitati p̄tineat. p̄t lie ip̄a cōitas retē
 to sibi vñlo direcio ip̄oꝝ p̄dīoꝝ seu ga-
 bellaz trāssierre i alio vel i alios p̄uet⁹
 ex ip̄sis p̄ueniētē et hoc vel titulo dō
 natōis: vē vēdītōis: vel p̄mutationis
 et sic tales in quos fiet trāssatio nō ac
 grāt ins sup ip̄sis p̄dūs vē gabelliis di-
 recte: sed solū sup fructib⁹ exinde p̄ gu-
 bernatorē et curā cōitatis habētē p̄n̄
 intētib⁹. Et h̄c h̄uerūt originē locatio-
 nis. q̄ vñ ip̄sum cōe annuatū de suis
 redditib⁹ mille idlgei ad p̄sens. x. mil-
 b⁹. Et q̄ hoc nō p̄n̄t here n̄li in. Anis
 exp̄dit venalia. Et. analia. p. x. milib⁹
 p̄fītib⁹: reseruato sibi q̄ possint hec. x.
 milia restitueſ ad libū ēptozib⁹ q̄ sa-
 cto redibit sus ip̄m p̄cipiēdi melle ad
 ip̄z cōe. Et q̄ nō iuenit fortasse q̄ solus.
 h. x. milia exburset t̄p̄ cōt: vñ soluit vē
 equit p̄cētus p̄portionatos ad. c. et h̄c
 dī h̄re vñ locū vel sus p̄cipiēdi vñā
 p̄tē sic tarata p̄ p̄sidēties de suis p̄uet⁹
 b⁹. Alt⁹ soluit. cc. et sic h̄re. duo loca.
 et sic p̄sequēter. Et q̄ qd̄ q̄lq̄ tūris h̄z
 in alio illud i ste in alienū trāssierre p̄tē
 Ut i regis nētō. de re. sur. li. vi. nullis
 dubiū ēt dī qñ si cōitas h̄z sus sup ta-
 les p̄uet⁹. illō i alio trāssierſ possit trās-
 latiōe vēdītōis total vē p̄icularis. Ju-
 ra. n. vēdīt p̄n̄t et em. ff. d here. vē ac-
 vē. p̄ totū. Em̄t ḡ tales a cōitati. nou
 sus directū sup ip̄sa p̄petate gabellari
 q̄ h̄z sus ut dñm ē retinet sibi h̄z vñs c̄
 cipieſ tñ vēl tanū sive tale dīmodū
 sive seu p̄ceptionez cōmodatūs. Et dñm

q̄dēz tale sūs p̄tis sine r̄s facit sim-
plicis p̄t separā a dñō & p̄prietate re-
p̄z i cle. exim. h. p̄ide. de ver. fig. Q ue-
dā p̄o est cōitas q̄ altert seruēt nullā
h̄z p̄p̄tū. q̄r oīa q̄ cōita eē p̄fīr̄ vel tērit
tōtū vel p̄c̄tia vel ḡ belle: sibi vēd̄
cat & approp̄tat dñs talis cōitatis q̄d
p̄tingit cōitatib̄ subdūtis regib̄ v̄l iy
hāntis. & talis cōitas m̄h̄l habeat. n̄h̄l
vēdere p̄t. & p̄ h̄n̄ in tali cōitate lo-
ca cōis est: n̄d p̄t: q̄r sūs iſtūnd̄t illa
n̄ h̄z: q̄r n̄d h̄z aliqd p̄p̄tū vt sup-
ponit: nec h̄z sūs iſtūnd̄t de novo
gabellis v̄l pedagio: q̄r tale sūs penes
solū p̄ncip̄ resideret. Igit̄ n̄ hec cōitas
indigat pecunijs & offierat se daturā
p. p. c. sibi succurrentib̄: n̄d potest h̄c
subesse h̄ctus emptionis vel venditio-
nis: sed mutuū: vt supponit n̄d ha-
beat qd vendat: & id oēs sic p̄dō talis
cōitatis. c. vt annuatim recipiat: x. aut
plusv̄l minus: cēndi cēntū ſitarij: q̄r
ex suo mutuo recipere aliqd v̄lta ſor-
te. Et h̄c distinctionē ſequit. d. Lan.
Vridol. sup. c. 2. ſitarij. ex. eo. vbi de mō
te florentie tractas dicit q̄r h̄z emere. ſru-
ctus a cōitate vbi in bonis cōitatis cō-
ſtituant. vbi ac fieret relatio ſolū ad p̄
ſonā cōitatis n̄d licet. Et quib̄ infe-
rūt nōnulli q̄ min̄ apte hec. q. a qui-
bādā ſolū p̄ distinctionē ſitarij &
coactionis dicēdo q̄ illa loca ſunt li-
ta: q̄ cogēt cōitate iſtūnd̄t ſunt. Alla-
q̄t illiscita. q̄r cōitas habens aliqd ve-
niale exponit ſine coac̄tione: culus eius
voluntarle ēmēs q̄d ip̄la voluntarle ven-
dit n̄d peccat plus q̄ si emeret ſim-
ilitatura la p̄ſona p̄ticulari. ſicut de p̄
uictibus ſuis vēdere p̄t emere volēti.
q̄d licet fieri p̄t. iusta regulā iuris p̄-
missam. & iux. no. p. Inno. & Joā. an. &
do. An. in. d. c. in ciuitate. & Jo. cat. ex.
eo. c. h. & Pe. de an. in tractatu ſuo de
iſp̄ſitit venetiay quibus cōcordant
plures ſummiſte. vi R̄y. Jo. p̄ſſ. Con-
ēt plures theo. vt Egi. nor. ordinis pre-
di. Ḡul. val. cho. ordinis minor. ma-
gister. f. de emp̄li. ordinis minor. z
z. de auf. N̄d ſic aut̄ effet in cōitate

que n̄h̄l veniale h̄z: q̄r ſi voluntarle ga-
ſili iſtūnd̄t: n̄h̄l inde v̄lta ſorte p̄c̄t
pere v̄z. Si aut̄ coacte cōcederet iſtūnd̄t
aut̄ hoc facere potuit abſq̄ ſuo gran̄
incōmodo & intereſſe & ſorte n̄ulo. q̄r
ſortallis illā pecuniā tenuiſſet in capſa
& tūc n̄d excusat ab uſura rōne coacti-
onis: q̄r ſic h̄z locū p̄ceptū illū. Ad
quā date v̄c. in cōitate: ſicui in p̄ſona p̄
ſitulari. Si aut̄ hoc fecit cū ſuo gran̄
& n̄d bāt incōmodo: & tūc poſſet abſq̄
p̄c̄tō ab ip̄la cōitate p̄c̄pere p̄ſentim
v̄lro ſe offereſſe tūn̄ plus v̄lta ſorte
q̄tum rite eſtimari p̄t et̄ incōmodū
& intereſſe: q̄r nullus tenet cū ſuo dā-
no ſocio ſubuenire. xxij. q. v. ſi n̄d licet
Ex predictis ēt p̄z q̄ n̄ apte ſolū hec
q̄d per diſtinctiōnē p̄linarij & ſedarij
dicēdo q̄ prim̄ iuste acqſiuit: q̄r met̄
ſine coactio cū exenſauit a peccato. S̄z
ſcōs acq̄riēs ab eo in quo ceſſat coa-
ctio n̄d excusat a vicio uſure. Dic̄tu est
enim q̄ ēt voluntarle p̄imo emens v̄l
acq̄riēs n̄d peccat. Dic̄tu est ēt q̄ coa-
cte muuans tenet nil recipere. ſi abſq̄
dāno ſuo vel intereſſe muuare poſtuit.
Lō. do. An. in. d. c. in ciuitate: & do La-
to in tractatu iuramētop. n̄d bātter d̄
ſtinguens. q̄ aut ſequidū emisit a p̄-
mo. exiſtente uſurario. utputa q̄ mu-
tuauerat de ſorte reddēda ad ſuū bene-
placitū: vel ad t̄p̄s: & ſic eſt ſcō ſenſet
uſurarius: q̄r qualis eſt venditor talis
eſt emp̄tor: ſi vero prim̄ n̄d erat uſura
r̄is. vt. l. q̄r muuauit ſorte n̄d reddē-
da. vel reddēda ad voluntatē cōis: ſi
recipiebat iſtos p̄ouentus pp ſuū in
tereſſe: & tūn̄ ſcō ſurarius: ne n̄ erit
uſurarius. q̄r cessionarius h̄z ſimiles
aſtiones cū cedente. l. l. & u. C. de ac. &
ob. Patet etiam ex premiſſis q̄ abuſi-
ua eſt locutio vulgā ſū: qua cōiter hu-
iſtmodi translatio muuū vocat. N̄d
n̄. hoc eſt verum niſi in cōunitate ſe-
cēdo modo dicit. In p̄ima aut̄ re
ve venditionis eſt emptionis eſt cōtra-
c̄tis. Nam in muuū remanet ſū ſe-
petendi ſupra dāntem creditorem. p̄l
culum aut̄ remanet ſupra recipien-

q̄e e debito rem. qd non est in proposi
 to. Immo econverso vt p̄z:qz postqz de
 di cōstat. c. pro. x. ānuatim nō possū
 mea. c. repētere. immo ito in piculo pdē
 di e sortem e puentū: vel ad magnā
 dīminutōnē venitēdī. sicut aliqs ianne
 e alīs locis. c. descēdūt. ad. l. e. x. ad. v.
 Et q̄ emē locū nihil aliud ē q̄ emere
 pagas ppetnas ex pmissis soluit alia
 q̄stio. Nungd emptio pagaz fit vslura
 rius contract⁹. Cum entz ide indici⁹
 debeat eē de partib⁹ qd de toto si eme
 re locū a primo h̄sū ip̄sum nō ē vslu
 ra: vt ostēlum est: nō videt ratio quare
 emere pagas vnius āni p̄o p̄cio qd
 de eis inuenit sit vslura. Nec video q̄
 doc. predicti q̄ diffuse tractant istam
 materiam de emptione locorum faci
 ant differentiam inter emere prouen
 tum pauci temporis e ppetnis: dum
 modo in fraudē vslure nihil fiat. Sic
 ergo concludo istam materiam: sup
 posito per predicta prout cōliter tenet
 doc. Et ecclesia tollerat e cōls vslus ap
 probat emptio locorū a persona pri
 vata habente illa in cōl lute heredita
 rīo: vel aliter acq̄sita non sit vsluraria
 contractus ex forma h̄c̄tus. Eōcludē
 dum v̄ q̄ emptio pagaz ex ip̄s locis
 prouententiū n̄ est vsluraria: qm̄ ar
 bo: bona bonos fruct⁹ facit zc. Cum
 igitur paga nihil aliud videat esse q̄
 quidam fructus huius arboris cūlīo
 que locis dicit v̄ rationi cōsonum q̄
 si emptio arboris non sit vsluraria: nec
 etiam emptio fructus eius qui paga
 dicitur. In hoc etiam cōtractū non est
 mutuū cum periculum remaneat su
 p̄ia dante. Et recipiēs danti in nullis
 remaneat obligatio. cuius h̄c̄tū est
 in mutuo. Et h̄c̄tū h̄m̄di pagē distant
 a maturitate. tanto vtilis emunt. Sic
 de fructibus vnlīe Non obstat qd dici
 tur a tenentibus h̄c̄tā opinionē sc̄bz
 q̄ talis emp̄o: v̄ emere pecuniam.
 Qd argumentum sit etiam ab illis q̄
 tenent emptionem locorum esse vslu
 raria: Ad quod respondeatur b̄m Pe:
 symerit ordinis predi. e magistrū. f.

de emp̄o. q̄ ille q̄ emit locū nō emē
 dīrecte pecunia h̄z emit ius qd alt⁹ h̄ē
 bat. s. cōtratē de tali pecūia p̄cipēda
 Ins ē tura līcte emē p̄st ut oīm ē
 sup̄a Emptio. n. q̄ nō p̄t operari ad re
 opat ad ius in re. C. de h̄b̄. emp. l. cū
 res. Idē dīcūt magister eḡi. vall. t. d.
 Guil. vascho. e magister guido or. car
 melliap. oēs doc. p̄sīcēsa. vbl loquunt
 de ēptione redditū pecunialluz ad
 certa t̄ps cuiusmodi ē paga b̄m rel ve
 ritatē. paga. n. nihil aliud ē q̄ qdā red
 ditus pecunialluz: ceris p̄cio semel solu
 to ēptus. v̄ h̄z q̄ emit talē redditū ad cer
 tū t̄ps. v̄ h̄z q̄ emit talē redditū ad cer
 tū pagas. Quā ēt sīnīaz seḡi bar. i. l. cōtē.
 ferro: q̄ max̄. f. de publ. vbl dicit
 emēs vētigal. n̄ emit p̄p̄ile pecunias
 vētigalē. h̄z emit cōmoditatē tales pe
 cunia p̄cipēdu. Lō. Butri. vbl. s. q̄ lo
 quēs de locis vētigalē sic dicit Ille q̄
 h̄z i pecunia. Ad. emit ex eis tot locis
 cōs: q̄ postea vēdit alteri ius suum e
 emolumētū oē qd p̄cipit a cōl Querit
 an iste h̄c̄tū sit līct⁹: eō dicit q̄ sic: q̄
 recipit redditū i pecunia iā p̄stitutū.
 Ubi aduertēdū q̄ dicit iā p̄stitutū. q̄
 si nō ēt p̄stitut⁹ in alīq̄ re: v̄l alīq̄ iū
 vēditio: posset magis dici h̄c̄tū mu
 tui q̄ ēptio. sicut accidit publicis vsl
 rarijs i quos nulla resinec alīcūt⁹ re
 sus amittit⁹ trāssert. sed remanet i
 p̄p̄ia p̄sona s̄b alīq̄ p̄ignore obligat⁹
 Idē h̄z Jo. de lig. e. d. Lan. Idē Lap.
 de castel. Nec ēt vētū v̄ b̄m alīq̄: q̄
 ēt si emerēt causa lucr̄ eō sic emendo
 peccēt. q̄ in h̄c̄tū emp̄io si ē reproba
 ta spes lucr̄. ex d̄ ep̄. e v̄c. p̄ totū. h̄z in
 h̄c̄tū si su oīmoda ceritudo. prio: q̄
 vēdito. n̄t̄fīc ēptio de eucl̄o: sicut
 in alīs h̄c̄tib⁹. Nā si cōmunitas nihil
 daret emptori: nihil ad vēditorē i cui
 loco suo periculo subintrauit emptor
 q̄sīc̄t̄ ēt incurrit dannum emptor p̄
 deteriorationem monete an ēptus se
 lutionis pagaz. Q̄sīc̄t̄ ēt cīnitas gra
 uata guerris nihil rūdet creditoribus
 aut in prolixus ēptus solutionis dif
 fert ex qua dīlatōe seḡt̄ dānt̄ ēptus

15 Cōfūlēdū ē cū dñio lauretū & I^o
in emp̄de loco ex forma h̄c nō ca-
dat v̄lura: nō ē iū lūggerēdā q̄ alt̄ fa-
cē & p̄nere p̄c omis̄s̄ alijs exerci-
tijs; et publice forass̄ maḡ v̄tib⁹ se
totalit ad talia lucra queratuta ē nec
ad lucra q̄ ex emp̄de pagaz p̄uenit
p̄serti si sūt dñmcs q̄ nō ob aliquā vi-
te necessitatē vel filias suas maritadas
& h̄mōl: s̄ solū ad festū & vi diuitib⁹
dūctores fūt p̄serti a talib⁹ emēdo pau-
gib⁹. q̄b⁹ s̄ del & charitatē de suo da-
re deberēt & q̄ n̄ q̄stī v̄l rogati: s̄ v̄l-
tro q̄rētes a q̄b⁹ emāt lucrādi cupidit-
tate q̄r̄ tē & si n̄ v̄l v̄lurari: tū v̄l auari-
et turpis lucr sectatores cēnt arguēdi.

16 C Tertiodecio q̄ro. p̄cē est q̄metudo
q̄ recto: esirēdāt de pecunia c̄ltat⁹
all: cui p̄ sé & suis h̄edib⁹ dādo. v. flor.
v. l. x. annati p̄ p̄ueni s̄ue lucro quā pe-
cunia querit cūtias & v̄tilitatē sūa: est
ne v̄lura. R. s̄ Jo. de lig. q̄ cū pecunia
s̄it mensura altaz rep. s̄. de fideliſ. l. si
ita, tal h̄c nō erit licit⁹ peccāt⁹ q̄ recto
res n̄ iū singles nisi q̄s quāt̄ bursale
q̄modō: posset tū s̄ en deſēdi tal h̄c⁹
v̄bi cūtias q̄slitueret cēlū. v. v. l. x. flo-
renop̄ q̄erneret b̄da cūtatis.

17 C Quartodecio q̄ro. p̄cē. P. erūs ta-
nue emit a. A. turonēles l̄ frāctā: v̄bi
gra. si v̄lq̄ ad n̄tūinas sūt tres mēles
mīn⁹ dābili emēs p̄ libr. turonēlū q̄s si
ēent tūn̄ duo mēles. Cōtract⁹ nō v̄f li-
citus & maxime si pecunia recipiēda i
termio p̄babilit̄ credit̄ plus v̄litura.
vel si sic emēs cōter lucrat̄. Hoc n̄ po-
sito v̄f eē idirectū mutū. Puta v̄l q̄s
det mīn⁹ receptur⁹ plus in termino. se
cūs si eēt dñblū: rōne eni dubij p̄habilis
vel cōter accidētis: for̄ te posset ex-
cusart. Be hoc die vt. j. Usura. vt. In
materia cābiorum per lōndres.

18 C Quintodecio q̄d de h̄ls q̄ nūc emēt
certos equos tradendos. emptori ab
h̄o v̄dītore in certis nū dñmcs. R. fin
Bull. si emētūr minori p̄cio q̄s estimē-
tur eos ibi tūc valsturos v̄lura ē: si autē
de valore verisim̄ dubitat̄: nō ē v̄lura.
19 C Sexodecio. q̄d si q̄s v̄dāt bladū

alter p. xx. sol. in mēse. q̄b⁹ tū nō ē n̄tā
xv. sol. in p̄fro termino s̄ bōi viri esti-
mationē valstuz: t̄ postea ventat cari-
sta: t̄ dīc⁹ emptor illud bladū v̄dāt
p̄o. xxv. nūngd h̄m⁹ v̄dītore algd em-
ptor restituere teneat: v̄f q̄ nō: q̄z em-
ptor in illo est dānsificat̄ smō lucrat̄.
In h̄c facit q̄z ille h̄c⁹ s̄uit v̄lurari⁹:
ergo teneat ad restōnē. R. Alsteñ. i. s̄t. s̄
Amonal. q̄ v̄dītore iste teneat restituē
emptor illud q̄d sup̄nedidit v̄lra esti-
mationē boni viri: q̄z h̄z emperor dāni-
ficatus nō sit: hoc s̄uit pp̄ eventū rei q̄
nō excusat ab v̄lura: dānsificatus tū fu-
ti q̄: multo plus emēt h̄z i termino va-
lebat fm estimationem boni v̄lri.

20 C Decicēptio. q̄d o mercatore q̄ re-
emēt p. xc. cētēdē p̄ntū equū vel aligd
alitud ab eo cui pri⁹ vendiderat p. c. &
t̄ cui post tradidit. xc. flor. tū emptor
nō solvit tūc illa. c. R. S. B. q̄ p̄tēs ē
q̄ id emēs reuēdit ipsi mercator p̄ sa-
uis mīnorī p̄cio: q̄ sub q̄dā rōne mutū
postq̄ sub reali veritate solutōis tradi-
dit ille mercator sibi illa .xc. rehābere
e. quē ille emēs nō solvit mercatori: p̄
ptere a tal h̄c⁹ v̄lurari⁹: t̄ c̄t̄ maligni-
tate & duplicitate plen⁹ q̄ tū tūc n̄ eēt
v̄lurari⁹ si mercator absq̄ oī iūtēdē re-
emēdī rē a se v̄dēdā absq̄ fraude v̄c-
dissit p. c. flor. & eā reemissit simp̄t ab
emptore volēte cūtēq̄ v̄dē⁹ p̄ mīnorī
p̄cio: q̄z ibi eē poss̄ viciū iāsti p̄cū
& modic. tū q̄z ille h̄c⁹ solet fieri in
fraudem v̄lurārum. ista secunda pars
non est multum predicanda.

21 C Decicēptio. v̄lra mutūs. c. sol. pe-
tro cū pacto q̄ det sibi. l. innōveratis &
alia. l. en debito: lib⁹ vel in reb⁹ putā pā-
no & h̄mōl. & t̄p̄ debitor p̄mittit sibi
solue. c. inverat̄ q̄s tū debitores & res
nō accep̄sset dict⁹ debito: n̄i pp̄ mu-
tuū: an s̄it v̄lurari⁹ h̄c⁹. R. leu. o ridol.
dicit q̄ sit i fraudēt̄ id cū grauet̄ dī-
ctus debitor rōne mutūlēt̄ v̄dēt̄ debi-
tor plus debito p̄cio. xiiij. q. iij. si fene-
raueris. Et h̄c casus est quotidian⁹.
22 C Decicōnō. v̄lrum p̄curātes nego.

Unus etiam est alia obsequia: et mutuado
eis in necessitate ab eo recipiendo certum
salarii sunt usurarii. **R.** Idem Lau. qd n
est ad id quod recipitur rde labore: s; h
est ad id quod recipitur rde mutui.

23 **C**uiusqd de his genitum frumentum
et vini et huius type qd colligitur ut caro
vendant. **R.** H p fieri multis. **P**ro p
boni coe sic Joseph emisit summa ut
huius puderetur plis terre, p famis.
et huius est meritorius. **S**ed p punctione suâ
et iuxta sic si aliis nunc emat timet ne
postea oporteret eum caro emere: et po
stea qd n indiguit vde dedit sic cōter i
foro vdebat. et huius est licet u. **T**ertio pp
pietate. ut s. de lucro puidet paupib:
et hoc iterum licet et dum ita modera
re huius faciat qd cōstas p carissimâ n ledat.
Quarto pp exercēdā sustam cōmuta
tionē p modū mercatiōis. nō et inten
dat carissimâ fiducere: sed poti^s sua arte
seu negociactionē exercēt qd potissimum
locū huius qd huius est propria negotiatio
elverita qd p sua opera recipi lucrum
Quinto pp auaritia. s. ut carius vdebat
nulla alta necessitate vel utilitate pen
sata aut ut carissimâ inducat et congreget:
ut qd heies cogantur enire ab eo: et
ut possit ad libitum vdebat. et illi tales
enormiter peccat. **H**ec breuiter extra
cta sunt ex dictis Ray. Guili. Inno.
Host. et Bonal. Qui Bonal. addit.
Est quosdam. qd qd late nō ex cupi
ditate. s; ut puidet sibi et suis emit alt
qd ut postea caro vdebat: sine anomia
sive aliud: nō est mortale. **S**i autē except
itate qd emat pūdicta ut postea caro
vdebat peccat mortaliter: sine sit clericus sine
late. neuter in tñ ad restō facēdā
certe pūdebat: s; dñ erogari tale lucrum pan
perib; dñ p filio sacerdoti. nī tñ huius est de
necessitate. nisi ex fco huius alio eēnt dñ
nificati: qd tē si sc̄it illis siēda est restō
Ite bñ Bonal. illi credēdī s; nephā
di et detestādī qd ea intētione emunt an
reos. vel alias monetas: vel res vena
les precipue virtualiter ut de talibus ca
ritatim inducantur.

Credo quero. Ut plice liceat locare aia
lta p certo frumento vel alia re auna
R. bñ Guili. Iste est huius dñm condic
tor nō grauet ex immoderata mercede
Licitus est et apponere pactus de dāno
vel lucro rei locate qd verticis sit com
mune sed nō licet ponere pactū qd dā
nū sit solum pductoris. nisi dānū ab
effet ex culpa sua et leuisinō aut levissi
ma: cu huius pcernat utilitatē utrūq
Posse et ex pacto pductor recipere in
se pculū rei. ext. de depo. c. s. vñ tale
pactū nō facit huius usurariū: s; posset
fieri in fraudē usurariū. et forte sic pre
sumeretur si fieret a puerō usurario.
no. m. huius Jo. d. li. qd dānes alicui
cu pacto qd debet dare. xx. statuta fru
menti qd aut locanē opera boues et licet
est huius: qd boues deteriorantur. sed si
vñt boues recuperare pcto quo facit esse
marit cu tradit: nec vult deterioratiois
subire pculū: qd huius vult subire in
dictum. s. morte naturalē: et tunce con
tractus est illicitus.
Credo quero. qd de illis q tradunt
boues ad mediationem p certis sexta
rīs bladis: eo pacto qd si mortali vel
deteriorantur: pductor inbeat medie
tatem periculi. Si autē meliorantur huius
medietatez cōmodi. **R.** bñ Bonal.
qd re vera locare boues vel equos ad
diē vel terminū. dum dñm pductor non
graue de immoderata mercede licitus
est pacit. De cōcādo autē dāno et com
modo rei locate iniqui est et pie loca
tores nō pductoris melioris qdūt. In

Proposito mihi secundum predictio predictio
deterior. quod videlicet aut non potest habere tan-
tae comoditatis de melioratione boni: huius
potest habere tantum de more si pertingat. Si
mihi locatorum timores ne predictor gravaret.
boni apponat huiusmodi predictum firmiter
apponens quod si boues sine culpa predicto
ris presentent nihil exigeret ab eodem: non est
dicendum quod peccaret: nisi propter scadentiam eorum
quod ignoraret eius intentionem. Sic in sanctis.
Hoc et talis propter scadentiam peccat mortali-
titer. Id quia huiusmodi nescientes eius in-
tentionem possunt repetere capitale. Illud
enim verum ut dicitur est. h. primo. quod pre-
dictor rei per se suscipe placitum recte predicto
re: et casus fortuitus. Huiusmodi est de non con-
tracto. sed in proposito causa non tamen est
predictio vel locatio: sed societas in per-
iculo et melioratione et deterioratione
boni. Item de predictis circumstantiis
in iudicio a se statutis possidit eius. Et
ea que dicta sunt in hac. quod per oiam ap-
plicentur. quod precedenter.

Tertio quero: quod de omnibus et a multis
quod traditur ad creditum. s. b. Donal.
quod in huiusmodi traditione potest intervenire
secundus societas tantum. vel locatorum et con-
ductorum tamen per et concurrentem contractus
mutui et societatis. Primo quod est contractus
societatis tamen: ut quisque habet.
x. capita ouibus: et facit societatem cum alio
habente totidem et colligant adhuc inter ipsos
sous: et piculum et emolumenium et
expensas circa custodiem et pastum earum
et conuentant et inter se quod de sectibus
reparant capita mortua: vel de velleribus
et pellibus emant alia ad angustum
gregem. Idem dicendum s. b. Guili. si unius ha-
bitat. xx. capita omnis: et altius. x. et cōducē-
tis ad invicem ut dictum est. prata. Aut si
faciunt aliud predictum licet et honestum
dumini seruet equalitas inter eos: ita
quod in huiusmodi pacto non videatur esse meli-
or: vel deterior unius quam alterius con-
ditio. Idem potest esse locator et conductio
ut si quis habeat. xx. capita et tradeat ea altius
mercede pecunie: vel participatiome
prodoventrum gregis. In quo casu si deo re-

Non sibi persicata illo capitulo: nec alle-
gas in pactis conventionibus graueret con-
ductor licitus est secundus. Secundum tamē
aliquos est si dominus non retineret sibi pecu-
lia: non pro hoc est visura. Posset tamen
continere iniuriam: si predictio domini est me-
lior quam predictoris. Idem terito potest occur-
tere secundus mutui et societatis: ut cum quod
huius. xx. capita traditae est viata alicui.
puta pro. xx. sol. ita quod teneat ei reddere
re medietatem solis. s. x. sol. quod cōducatur
postmodum de omnibus: et tunc perinde
est ac si creditor dedisset et matrona.
x. solidos ex quibus cōpatis. x. capitib⁹
cōtractis et societate cum creditore huius
alta. x. capita: ita quod sint cōdis: et ipsi sint
socii in periculo et prouentibus. tunc pro
quanto ex contemplatione mutui gra-
uat creditor debitorem in contractu pre-
fate locide. pro tanto est ibi visura.

Quarto quero. Quid si habebit. xx. et
capita traditae alicui rusticu modo
quod sint firma: quia illa dat ei estimata
certo precio. et lucrum et danum sunt tamen
rustici. s. b. Guili. quod non est contractus visu-
re. sed mutui. quia id est ac si mutua-
ret ei pecunia de qua emeret tota aucta
Alij vero dicunt quod hic est potius contra-
ctus emptionis. quod estimatio emptionis
facit. s. de iure dotti. lege plerique.
Ut dicit dominus Eusebius. in suo tractatu de
societate. Eddens quod in hoc casu tra-
dens animalia nulli aliud poterit petere
re nisi precium. Nisi emptor animalium
fructus receperisset ex animalibus em-
ptis et moram commisisset in soluedo
precium. quod tunc venditor posset petere
dictos fructus tamen interesse. s. curabis
C. de ac. emp. quod est obtinet de iure ca-
nonico et de fisco scientie. vi notat glo-
in. c. conquestus. extra eo.

Quinto quero. quod si quis dat certa ca-
pita ouibus estimata certo precio. hoc
pacto quod rusticus non accipiat aliquam
utilitatem donec quod dederit recipientem pro
totis solis. s. b. Guili. et sancti. Ber. in-
quit est valde pacificum. sicut est si quis pa-
ciscat quod alicui rusticus aliquid accipiat
restaurabile de sectibus ois mortuorum. du-

demū in fine anni eas e qualiter dūl-
dūt talis h̄ctus licitus est.

C Nonō. Pone q. Pe. dat. I. in soci
dā. c. ones. paciscē sēcū sibi satissacere
de labore & expensis quas faciet p dū-
ctis ouibus custodiēdis. hoc aditor q
dicit. I. de p̄dictis ouib⁹ stet ad tertius
piē lucri & dāmū talis qdē h̄ licitus est.
q. P. satissacere. I. de labore suo ex q
p̄ q. I. nihil ponit i socida: nec opas
nec aliqd aliquid: s p̄ fructū seu lucrū
obligat se ad solvēdū tertia p̄e ouib⁹ p̄
dictap. Idez dicendū si. Pe. tradit ip̄e
I. c. ones. Pasciscēs sēcū q p̄dict. I.
de ouib⁹: in medio & in fine Et talis h̄
ctus licitus est dūmodo. P. fortuitum
periculuz retineat sibi

C Decimo. Pone q Pe. tradidit vi 18
glinti ones Jo. v̄sq ad duos annos tali
cōditio & dictus Jo. teneat eas & eaz
setus. & fructus cum dīl: gentia pasce-
re & seruare suis expēs: setum p̄o &
fructū eaz medietatez ip̄e. P. fidelr.
p̄signare & dare atq in fine termini ip
sas easdē ones vel als que eis occasio
ne t̄pis extabūt ipsi eidez assignare: si
enī ip̄e vel aliquē illaz: aut t̄psaz fru-
ctus vel setus culpa: aut dolo ip̄i⁹ Jo.
vel ei⁹ nūcij plerūt vel deuastati fuerit
ad dānti ip̄i⁹ Jo. specteo. si p̄o dīmō
iudicio vel casu fortuito hoc evenerint
ad ipsū. Petru h̄eat patire. dūmō ip
se Jo. p̄dicto. P. de hm̄l faciat plens
fidē. talis h̄ct⁹ videt lēct⁹: & sat̄ v̄de
tur equa & bona p̄dictio v̄triusqz.

C Undecimo. Pone b̄z Bal. in. l. l. C. ii
pro socio. Dedi ones in sociā ad qn-
quēnū. & de p̄se studie est q i fine qe
quēnū dīndāl ones & fruct⁹ eaz int
rim ones nāl̄ plerūt: nungd iustus
ad aliquid obligat⁹ est misli. dīcedūm
& in talis casu p̄tingere p̄t triplex dā-
nūz. Pamo ex natura: Et in hoc casu
q̄ suissent p̄ture eti⁹ penes me. sō re-
sistere nō tenet̄ & si suissent estimate
Nā in h̄ctib⁹ nō ordinatis ad dīsum
trāsserēdū: estimatio emptionez nō fa-
cit. vi. ff. p socio. l. cū dnob⁹. q. dāna. ff.
loc. l. l. j. Et hoc per regulā traditam. ff.

C ismōl enī pacto est q̄fi tradere ones
immortales. Et Monal. dat singularez
theorez. q̄ valde v̄llis ē ad tois istas
mām. sociarū. dī. q̄ ḡnāl̄ vez est q̄
v̄bi pbablez dubitas v̄trū illi⁹ vel isti⁹
sit deterior p̄dictio in forma pacti adh̄
biti in societate: non est p̄cm. Ubi autē
ad arbitriū boni v̄ti granat alter⁹ cō
dictio: p̄cm ē ex p̄ie granatis si scienter
hoc faciat: & iñ ad restōnem. Nō autē
he dari doctrina generalis sup hm̄l
h̄ctib⁹ seu traditib⁹ animali⁹ pp̄ va
rietate traditioni & dolos qui a ḡbus
dā super talib⁹ excogitatur.

C Sexto. qd si q̄ tradat one mōaste-
rio lab hoc pacto q̄ de q̄llbz one recl-
piat annatiz sol. iij. cū fruct⁹ eaz valeat
lōge plus. Sed addit q̄ & si moriātr
she vult tñ fruct⁹ & si valde multipli-
cetur oēs sint mōasterij. s̄. s̄. m̄ host. q̄
lēctū est nec p̄t ecclia restōnē petē ex
q̄ & traditō lela si fut̄ q̄uis moralitas
sequat̄. Et h̄ nisi ones isecte. eēnit̄ & ad
mortē pate. & h̄ ignorauit monasteriū
ff. de mīno. l. v̄p. q. si loeupleti. Eōsu-
lo tñ tradēt̄ q̄ i tali cāu sentiat p̄e dā
nienec cū lactura mōasterij velit locu-
pletari. & canet sibi tradēs q̄ nulli & nē
tus p̄sēlat: n̄ tñ mōasteriū de ouibus
abbati v̄l celarario: vel hm̄l cū p̄di-
ctio pacto datis: vel cū nulli b̄z eēdē. ho.

C Septio q̄ro. qd de his q̄ emūt̄ ones
vel boues a paupib⁹: q̄s forte nō h̄nt.
q. Monal. q̄ v̄bi q̄s emit̄ a paupe v̄l
ēt̄ a diuīte hm̄l aīala q̄ sc̄t̄ vel credit̄
ipsā nō h̄re: & q̄si lā tradissz ea: locatē
dē p̄ certa annua p̄sēdē v̄sura est. v̄l ad
min⁹ p̄sēnēdū ē in frāndē v̄suraz sic
rt. idē dīcedū v̄ illis q̄ sc̄t̄ emūt̄ fru-
ctus terraz ad ab illis q̄ non h̄st̄ eas.
Si autē sine frānde & bōa fide fiat, hu-
busmōl ép̄tio: nō ē dīcedū ép̄torez pec-
care q̄dān durat bōa fides. Hoc verū
ff. san. Her. capitale stat ad p̄culum
ei⁹ q̄ rūc̄ vera locatio est.

C Octauo. Pone. P. tradit in sociā
Jo. x. ones.. ip̄e. I. ponit. als. x. ac ste-
rū. Pe. addit. altae. x. h̄ operas & expē-
sa q̄s facit ip̄e. I. in alēdis pecsib⁹

de Æben.emp.l.cū manusata.9.nento
Scđo p̄t p̄tinger̄ tale dānū ex fortuna
vñ si plerū casu fortuito:cui resistit nō
potuit.tex.dicti in p̄dicto.9.damna.ꝝ
P̄culū est cōe proinde si oues estimatae
erāt.xx.llb.rusticens tenet restituere.x.
Nā si nū restitueret:totū dānū vñc; so
ret meus.qd̄ est 2.d.9.vāna. q̄ dicit ꝝ
dānū est cōe. Et ex hoc h̄z ꝝ alr iudica
mus de casu fortuito:alr.de casu nālī.
Tertio p̄siger̄ p̄t ex clpa vñ si clpa tu
stic dānū illō sup̄cip̄irex: ꝝ ad emēdā
tūr tot⁹..s.ç̄titat].q̄: as̄ ips⁹ diuidēde
societas oēs oues erāt mee: h̄z estimatae
tradit̄ fuerint. Si vñ posic̄h̄ oues eq̄
liter p̄t̄ debet dānū iteruenit rusti
ci culpa:atc̄ nō tñr mihi nū ad d̄mī
dālā h̄c̄ p̄t̄:q̄ in plus n̄ me dānūca
uit. Et ex his p̄z h̄z Bal. ꝝ si p̄dictū dā
nū iteruenit ex nā p̄tinet ad tradit̄em
si ex fortuna p̄tinet ad tradit̄em & reci
pientez.si ex culpa:p̄tinet tñn ad recipi
entē hec san.Ber. Notādū tñ p̄ decla
ratōe ton⁹ māe ꝝ qñ aſalta tradit̄ in
societate:tñc̄ aliqñ ſit aſalta grossa: vt
bones & filia. Aliqñ minuta:vt oues &
hm̄di. Si grossa aliqñ dānū iestimata
aliqñ iestimata:si iestimata aliqñ cum
terra & aliqñ ſine terra iestimata & fi
ne terra:aut facti ē aliqñ pactū:aut si
P̄rio casu vñ ꝝ pactū ſit ſuādū.C.de
pac.l.si pascēda.dāmō ſit tale qd̄ arb̄
trio boni vñr egl̄itatē p̄tinent. ꝝidera
ta ç̄titate capitalis ex pte vñtis & esti
matōe opaz ex pte recipit̄is.Nā i 2/
ctu societatis:ſemp̄ arbitriuſ boni vñr
p̄ſari d̄z: vt ḡ pl̄ societati p̄ulerit: vñ
pectile vel ope: vel eniūc̄t̄ alerius
rei. ille pl̄ de lucro recipiat. s. p̄ ſol.l. si
nō ſuerit & in l. in proposito

12 C Jo iufet:ūtūr qd̄ d̄z q̄nētōes etrea
aſalta grossa. & eſt xij.iordie. P̄.tradit
Jo.bonē & vitulū nūtendos vñc; ad
annū.hac.s. q̄nētōe ꝝ in fine anni vē
dant &. P̄.as̄ cia extrahat ſuū capita
le.deſde dūlāt̄ lucz. B̄co ꝝ i h̄z cāu
duo ſuū nēcta ad h̄z vt ſit lic̄t̄. P̄.
mō ꝝ. P̄.reinēat i ſe p̄culū ſomitt̄
ſep̄ital.Scđm ꝝ ſi aſalta min⁹ vēde

rent q̄ ſuerit ep̄ta n̄ tñ ex h̄. Jo.tenes
tūr tñ. P̄.ad ſupplēdū p̄ capitale deſ
clēte: q̄ ibi eēt capitale ſalut̄ qd̄ n̄ l̄.
C Tertiodecio. P̄de ꝝ. P̄.locat Jo. 13
duos bones: volēs q̄l̄.mēſe duas m̄
nas ſruñti & retinet ſibi p̄culū dicto
rd̄ bouū. ꝝ. q̄ talis locatio eſtituta d̄
nō tñ ſit lucz qd̄ rūdeat vñtūt̄ q̄ p̄
h̄f̄ de bob̄ alr illicta eſt. Nā ſi nullā
vñtūt̄ de bob̄ adueniret: nū dare de
bebat.alr meteret vbi non ſeminante
quod vñc; inlūtūt̄ eſt.

C Quartodecio. P̄one ꝝ. P̄.locat 14
Jo.dnos bones eſtimatos cū h̄c̄ ꝝ
tide. s. ꝝ dicit̄ Jo.laboret ſibi cū dictio
bob̄ in anno.xij.bubulcas terre: & ſi
ne anni bones vēdi debet atc̄. p̄.lo
tū ſuū capitale prio reh̄e d̄c̄. & Jo.
h̄rē d̄c̄ medietates lucri dictor̄ boneſ
Quid ſure. Bicēdū ꝝ talis h̄c̄ ſic̄ eſt:
ſi ip̄e.p. obſuāt duo.pilo: & retine
at ſibi p̄culū dictor̄ bouū. Scđo ꝝ p̄
mūt̄at ip̄i Jo. ſe ſatifiacere de labore
quē ſuſtinebit in laborādo terras ſuas
Et hoc ad arbitrium boni viri: que ſu
ſtinaſtio cōputat in hoc ꝝ dat ſibi me
diatetē bouū. ſi ſuſtinaſtio fieret
de bob̄.tūc.p.recōp̄elare tñr pro ex
pēſis ſcis a Jo.de ip̄a bouū ſorte vno
p̄dictor̄ duoz ſuic̄tē: h̄c̄ illict̄ ē

C Quintodecio. An lic̄tūt̄ ſit locare 15
bones ad laborādū ad quartā p̄tem lu
cri & dānt. ꝝ. ꝝ ſic̄. dāmō locans bo
nes labrāt̄ p̄mūt̄at cōpetēter ſe ſatifi
ctuſ pro labore que ſuſtinet: ſuſt
ſatifiacſtio ſuſtinaſtio expēſis factis ex pte dātis
ſine de ſorte bouū ſi ibi nō ſuerit lucz
alr h̄c̄t̄ ſuic̄t̄ illictus eſt.

C Sextodecio.pone.p.tradit Jo. 16
os bones eſtimatos.xx.flor. vt cuſ ſuſ
laboret vñc; ad annū: tñl vñc pacio ꝝ
ip̄e Jo.teneat fideliſ eos nutiſ ſuſt
expēſis ſuſtis: atc̄ in fine anni p̄dictos bones
vel eſtimatōes p̄dicta cū q̄rta pte lucr̄
ſi inde lucrat̄ ſuerit vel tñ ſuſtinaſtio ip̄a
ſtimaſtōe. q̄rta portat q̄rta p̄ ſuſt: ſi i
de ſuſtinaſtio dānūt̄ ſuſtinaſtio ip̄i.p.da
re & ꝝignare: nōqd̄ talis p̄tract̄ lic̄t̄
ſuſtinaſtio. Dicendum ꝝ talis contracſuo

sibi sextariū frumenti q̄ls mense: nec
de piculo mentionē facit. Quid tare:
Biceſi. q̄ si. p. vult capitale firmum.
tūc vſara est. Sz si rendit fortuitū pli-
culū i se inſcripte: tūc casus licitus ē. Si
eū etiā eodē modo licitu ē agere i ve-
ctura eū tūc insup si moreretur boues
p̄ fo. Incuria eos latissimacere tenetur.

C Vigesimo pone. P. enit duas ac 20
cas & eas tradit Jo. sub hoc pacto q̄
cas pascat. & cū eisdē terrā colat. & m̄
q̄ ipse. P. de p̄mis fructib⁹ illar⁹ reci-
piat medietatē p̄cij eaz. q̄. recepto me-
dias ipsaz hiat agricole: & medietas
alii sit ipse. P. & eq̄litter dividat fru-
ct⁹. hoc addito q̄ agricola annuum
de vnu sextariū frumenti ipſi emptor
s. P. p eo q̄ terrā colit cū ipſis vaccis
& si moratur vacce eq̄litter cōdient dā-
tiū. nūgā lī. Biceſi q̄ ſextus licitus ē
sed magis est ſextus locatiōis q̄ ſocie-
tatis: q̄ locat vna vacca. q̄ eis ſua pro-
vno ſetario frumenti annuum. & p pa-
ſtu vacce & ſetus eſt ip̄ ſetus. lī d' al-
tib⁹ recipit: q̄ nō ſua: lī agricole eſt.

C Quarto aut̄ ip̄ burēt h̄mōt ſocletat 28
te vbi altas pactuz nō fit iter ſhentes
Ang. dicit ſe repiffe q̄dā ſtra etraua:
ſter extraordinaria. c. ſeudoz q̄p vno
Reica. dicit: Lōſuetudo ſocletat ſumē-
taz. & ſic ſequit̄ ad Ifaz in nigro: Si
q̄ ſederit ſumētū ure ſocletatis ille q̄
aceperit d̄z tener p. v. ānos ſi nihil dcm̄
eſt d̄ ip̄. & ōs poleari debet eē cōfere
& illud q̄d ſierint ip̄ trutlatiōis. & ſi
capite. v. ānos ſepat ſocletas. & ille q̄
vali d̄ h̄fe ſumētū ante p̄tēlī ſi ille q̄
aceperit de d̄ ſetia. l. p̄tē p̄cij in emen-
do ſumētū ſim gl. tūc ſumētū & oia p̄
ttenda ſine p̄ meditū. eſi amifirſt ſumē-
tū culpa ſua q̄ nō custodierit emēda-
re tūc d̄z. Et ſeq̄l̄ alia Reica. Lōſuetu-
do ſocletat ſvacaz. Sigs ſederit vac-
ce alſciui ut h̄eret ea ſure ſocletat: & ſi
dixerat d̄ ip̄: d̄z ea tenere p. v. ānos. &
ōs vielli ūbēt ptiri p̄ meditū. & ille q̄
dedit vacce d̄ h̄fe ea p̄ copite ſaluo ſi
nihil dcm̄ eſt. & ille q̄ ſucepti nō ūdk̄
& ſuo in p̄cio ſvacce. alioq̄ ſi p̄tē p̄cij

M iſcus eſt. Erit aut̄ licitus ſi adereſ
pacto q̄ ſi dāns aliq̄d ſine culpa ipſi⁹
Jo. aut nūcij elos interuenireſ: q̄ ipm̄
P. integrē p̄tineret: nihilominus tale
bānū. P. a p̄dicto Jo. nō teneret acce-
ptarentſi Jo. invidice faceret de hoc
pienā fidē. Adverteſt̄ eſt etiā q̄ p̄di-
cta debent intelligi ſed m̄ debiliū equi-
tatis. Nā q̄d deducilſ estimatōnibus
opaz & labop ipſius debitoris & expē-
ſis ſactis de bonto ciuſdē in bobus &
in opatione eoz ſacta diligēt̄ exami-
natione ſupetelle reperiſt̄: id estiman-
dū ac diuīdendum eſt.

T Decimoſeptimo. Pone q̄. P. tra-
dit. J. vñāraccā. v. lib. estimatā: cū tali
ſ. pacto. q̄ ipſe. J. teneat̄ eſt & oēm eſt
fructū & ſetu cū diligentia ſervare & cu-
ſodire ſumptib⁹ ſuſſfructuſq̄ eſt & fe-
tū nō altenare ſine lñia ipſius. P. atq̄
de ſetibus eſt & ſuſſfructib⁹ eſt p̄tib⁹ tñ
ipſi. P. dare & cōſignare. donec ſit de
dicto p̄ lo integrē ſatiffactū. Beide ſi-
bi assignare vñāraccā ſuſſfructuſ de ſuſſfructib⁹
& ſetib⁹ tñ ſuſſfructuſ vacce. Si tñ vacca vñ
eſt ſuſſfructuſ & ſetus culpa ipſi⁹. Jo. aut̄
nūcij eius quociez nūb perferunt. Ipſe
Jo. reſtituere teneat̄ integrē. Si at d̄
vino in dſcio: aut ſortuſto caſu ſupuene-
rint aſdiciſ ſtineat dānū ad ſpſi. P.
Quid ſure dicēdū ſim opt. veriores q̄
ſextus tal eſt illiſitus. Nā euſdēter ap-
paret q̄ poſſor eſt p̄dictio locatoris q̄
aductoris q̄ poſſerit euenter q̄ poſſib⁹
petrus ſua ſorū ſecepit: vacca cū omniſ
ſuſſfructu & ſetu poſbit. & ſic de oib⁹ expē-
ſis & labōrb⁹ habiliſ ſtricta vacca ipſe
Jo. nihil habebit. q̄d in luſtū eē vñdet.

T Decimooctavo. Pōe. P. locat Jo.
duos boues estimatos. xx. flo. cū pa-
cto q̄ vbi ſuetū eſt dare p̄ duob⁹ bo-
bes. xij. ſtaria ſrumētū: det ſibi ipſe
Jo. viij. ſta tñ q̄ ſtet ad p̄culū tertie p̄
ſis boui. nūgā ſextus eſt licit⁹. Biceſi
q̄ ſic. Si tñ ip̄ ſatiffacit Jo. de labo-
ſuſ & tūc licitu ſe q̄ Jo. obliget ſe adſ-
piciſ ſertie p̄tis boui. Alī n̄. liſceret.

T Decimonono. Pone q̄. P. locat.
Jo. duos boues: paciſcens ſecū q̄. d̄z

bedit: dicit glo. tercii p. q. dicta sunt
h. in summo. Hec. Dia debet puri p
medii. Et si is q. acceptit amiserit vac
ta culpa sua: q. custodē nō misit: v. si
hā custodivit. et p. hoc vacca emissa
est. q. fures abstulerunt. vel lupus es co
medit: d. emēdat socio suo. Lū ho di
cta aialia in estimata dant eū terra. i.
q. q. dat aialia oia et terra. cū i. dublo
vt ostēluz ē totū pīculi aialia pīneat
ad dñm: posse dñs q. pōtū hōnes et ter
rā pacisci vt maiore pīe frūctū terre
fīcipiat eū frūctus tūn opas pōte: nisi
opa frūcti et eius idūstria magis est
met q. frūctus q. ventre possent simul
ex bob. et terra: q. tūc nō solū frūctus
terre egs pībus pīendi essent: s. et de
ipīs i. frūctus plus hēret. d. l. si nō fne
runt. secūdūz eundē. Si at dicta aialia
estimata tradūtur. tūc pīculū casus for
quitū iter socios est cōe. l. cū duobus. h.
dāna. s. p. socio. et tūc Bal. in. d. l. si pa
scenda. Aliquid. i. distinguere vident
q. aut est dānuz fortune. et pīcedat q. b
vīciū est. Aut dānuz nāe. i. q. pīcedat ex
nā et hoc pīnet solū ad tradētē aialia
h. certe hoc fure pīart nō vī nec est
pō dīuerſitat. imo cū melioramēia et
nālia h. casu cōcent: vt. d. l. nō fuerint
quēntē ē vi filiū pīcula diuidantur
Nec mīp si hoc casu sit tal cōdicatio. q.
estimatio utroducit empeionē ēt in. h.
cīb. in q. de sui nā nō trāsserit dñm
puta i. locatiōe. h. loca. l. i. nō sit alīb
expīe quēntū. s. de hēn. emp. cū ma
nusata. h. nemo. vcl nīsi ex gīuetudine
alīud idūca. cīl. vt dēm ē intelligit actū
q. ē gīuetuz. l. q. si nōl. h. q. assidua
s. de edī. edī. Dic̄ta ergo estimatio in
troducit in dubiu emptionē. et hī pīn
de ac si ille q. dat aialia mutuasset so
cio medietatē pīcū et tpe pīuasset allā
medietatē et cōster ab ipīs fūscent em
pta. Et iō nō mīp si glibet pro rata de
piēulo tēnē: q. sine culpa alteri socio
rū pīcessit als illi soli crit dānu; cut
culpa gīungit. v. i. d. h. dāna. Lītēs frū
cti et tpe: q. societas durare vībeat. ea
q. dicēda st q. et dicta sunt in proximo

casu q. in estimata tradūnt. v. i. s. sp. eī
litas arbitrio boni viri fuit. v. h. casu
posīcū glibz sociorū pōtū tūndē rīspectu
pīcū aialia: q. estimata tradita st. et soci
us frūcti plus pōtū rīspectu opas et cu
stodie: nō vī q. frūctus p. medium ol
vidi vībeat. Et ast dīct. d. Ang. vīhoc
als dublūtū vidissē. s. pīnat arbitrio
bōtū viri quenāt. v. i. eīlitas fuit. q. si ta
lis custodia et cura aialia: quā ponit so
cius frūcti: fuit; aut fieri posset pīstantes
aut pīulos q. tūc ope nō st i. magna esti
matione h. alīq. fūnt: tūc si aliquā vīll
tate ex aīlīb. pīcept plus frūcti soci
us alīq. vt simū et lutamis q. verisilitē
cū opa pastoris pīsari pīnt i. stē frū
ctus eīlitas diuidunt. Si ho pastoris
opa quā pōtū i. stē aut pōtū facit: siue
alīj. sūpt: pīta paleap: feni et similiū
excederēt q. moditatē lutamis: tūc vī
eīlitas fuit: i. stē frūcti an pīe alīq
p. pastoris opa recipe vīeat: q. dī
equa
li et q. plus pōtū. d. l. si nō fuerit alī
si tradēs aialia velle eīlē portionē: vī
deref velle pīcū mutuū faciū sectio de pī
cio medietatē soris. et sic vīura pīmitte
ret. cū q. cīdī accedit sorti vīura sit. xliij.
q. iij. plēiog. Nec hoc cān posset q. p
gīuetudinē hītā excusat i. foro pīcie:
cū inqītātē pīneat. et socij dānuū et i. a
ctū. et tūri fīnitātē nō quenāt: cui so
cetas pīatur. l. vep. s. p. socio. Et si di
cta aialia estimata tradūnt cū fra: que
nit q. dānu et lucru sit cōe. et frūcti eq
ui pīe diuidantur cū vīusq. pōtū pīez
aialia q. cōcīata st p. estimationē vt dī
cīl. et v. n. pōtū terrā. et alīne equalen
tes pōtū opas h. tūdē. Quod ad aia
lia minuta. q. sup his societas hītā.
Vīcī q. obfūādē sunt quētibes et cō
suetudines arbitrio bōtū viri quenātē
h. modū et formāz circa aialia grossā
s. positos pīe adē lutamisi q. circa aia
lia minuta vī societas posse bēvītū
tpe finītū pīta spatio tūlū sānoz: vt sta
tim patebit. Si ho nulla appat quen
tio seu gīuetudo. reperiūt scripta alīq
lūra exūgantia in fine vīsuū fēndorū
quop vītū sic inēplīt pīcū h. d. Ang.

consuetudo societatis capras. Nigris si
 legi si qd viderit capra aut pecudē su-
 re societatis ille q acceptit dū tenere p
 tres annos et in unoqz anno dū daf. p
 capras. xij. formaticos bonos et optiones
 p pecude sex et medietas capretorum et
 agnoz cōis dū ec et medietas lancea et il-
 le q dedit capra aut pecudē an pte dū
 es h̄f: et si ille q acceptit dedit tertia. tē
 oia p̄tēda sūt p meditū. s̄ si ille q acce-
 pit amiserit culpa sua: qd ea nō custo-
 dierit v̄l pecorile nō bñ clauserit vñio
 dū emēdare dū. et vt dcm̄ ē bonos for-
 maticos dare dū. s̄. nō gđe de una mu-
 catura: qd si dedit tm̄ vnā pecudē: vel
 vnā cap: d̄. nō dū mīhi dare talē sofa-
 tis qd p̄ fieri de una mūctura iñ. s̄.
 tres aut q̄tuor mūcture iñsimul minū
 debēt ve bonos formaticos idē fiat qd
 si dedit alscul. xx. ant. xl. pecudes aut to-
 tūdē capras: dū ne mīlitē vnā mūctura
 simul. et facē foratē d̄ tota mūctura
 certe nō: s̄ medie estumādōs ita qd nō
 fraudet qd v̄dī nec q acceptit: si agnī
 v̄l capri nati nō fuerit de una aliq̄ ca-
 pra v̄l pecude nō dū dare nisi medietas
 tē foratē quē daret si nati ēēt agnī
 capri: seḡt alia sc̄lca. consuetudo societa-
 tis porcas si qd v̄derit porcā alscul su-
 re societatis et si fuerit dcm̄ de ipse: tūc
 ls q acceptit dū ea tenere p̄ tres annos: et
 dēs porcelli qd nati fuerit p̄tēdi sunt p
 mediū i unoqz anno: v̄l si placuerit
 dño et q acceptit tenere v̄l qd capi-
 te trī annos v̄bēt oia p̄tē p̄ meditū ēt
 porcellos natos de porcelli. et cī porca
 facē porcellos dū dñs facē adiutori: si el
 q acceptit et nō dū q acceptit dare fīas
 aut icōtrū: et si amiserit culpa sua: qd
 porcellos nō bñ clauserit v̄l custodes
 cū porci sū bñ missent dū dño emēda-
 re v̄l casū amissiōs dño dicē. tē ali-
 qñ alia feminint ḡs tradunt ad
 opādū ab alialb̄ masculū alteri: qd cās
 si appēt et quēto sen̄ q̄suetudo qd nō dis-
 crepet a iudicio bōi v̄t̄ seruāda ē: vt
 sepiissime oīst̄ ē. qd si h̄ si appareat su-
 p̄b̄ ē una de p̄dictis ei uagatib̄ s̄. d.
 eng. cut̄ sc̄lca ē tal. consuetudo societa-

Us sumētor: si qd v̄derit iūma coop-
 enda eq alicul̄ dēs poledri debēt esse
 cōes nati i. illo'ano d̄ iūm̄ tis ill̄. p̄tē-
 dīḡ s̄ bñ q̄suetudinē: et ille cut̄ s̄ iūm̄
 et dū p̄tē poledros et mittere illi ele-
 ctionē cul̄ ē eqū v̄trū velit accipe po-
 ledri an accipe pte p̄cij. tē aliquā tra-
 dītur alia nec appet qd̄ p̄seri vñi
 tis tā p̄ncipalib̄: et tē seruāda ēēt cō-
 suetudo cū illō qd ē q̄suetū iter p̄tes vi-
 deat actū. ss. de edil. edic. l. qd si nolit.
 s̄. qd assidua. et de aq̄ plu. ar. l. si p̄t̄. s̄.
 rectē placuit: si at ve q̄suetudie nō ap-
 peret. tē s̄. d. ang. idub̄ p̄siceret s̄.
 c̄tus inoia p̄ q. daret actio p̄scripti p̄
 b̄is: et i. s̄ eadē ēēt seruāda qd. s̄. d̄cā s̄
 de societatisbus ac si ēēt s̄cta societas:
 Ego puto qd ex qd nō appet qd actū sit
 et remanet īdeterminatōtū debeat
 reduci ad arbitriū bōi v̄t̄. ex de of. v̄
 le. de cās. et ss. p̄ socio. l. si nō fuerit. cū
 arbitrio quenit qd vñscitq; v̄t̄ sibi. v̄
 b̄is. ss. de lu. et sur. l. iudicia. s̄. iur. p̄c̄
 p̄ta: et ppterēa qd tradēs alia ista re-
 cipiat cū oib̄ fructib̄ et accessib̄. s̄.
 exceptio qd sine culpa recipiētis depar-
 ta sūt cū dēa alia fuerint tradēs nec
 appetat qd eoz vñinj̄ i. alia trāstulerit.
 ar. l. fruct̄. ss. de rei v̄t̄. s̄. receptori alia
 sit p̄grus recopēsatō iuxta exige-
 tiā s̄. p̄t̄ et labo:is sui. et hoc actioē
 mādat: ex qd p̄ mādatā sine ipositōes
 dñs. alia gubernāda suscepit. ss. mā-
 l. et v̄l saltē actioēi n̄ factū sine prescri-
 ptis verbis. ss. de prescrip. ver. l. y.

U Surarum. scilicet de restituzione

C Quāsi v̄surari cōpellit restituere. qd
 s̄. s̄. Ray. si est publicē cōpellit p̄ divers
 s̄. s̄. penas iuris: qd̄ habes. s̄. Restō. ss.
 Itē oīs v̄surari p̄t̄ cogi ad restitutio-
 nem p̄ excōcatōez extra eo. qm̄. Item
 tertio mō cōpellit qd̄ si v̄surarlus re-
 petat ab aliquo v̄surā repellit per ex-
 ceptionē: donec et ipse restituerit v̄su-
 ras vel fecerit posse suum extra eo. qd̄
 frustra: et eisdem modis compellun-
 tur heredes. extra. e. tua. e. c. Michael.

C Quid si quis repeat v̄sus et exēt?

platur cetera est q; tps e nō restituit vslras q; extorsit. et ille rstdet se eē patū restituē si sit q; petat. q;no pcedet iudex ecclasticus. R. fz gof. faciet pconizari q; gctis soluit talū vslras ventiat et oī dat et satissaciat ei. et si n̄ veniat alius pcedet p̄or pectio si veniat et pb̄t fit et eis restitutio. Nec sufficit i hoc casu vari pignora vñ cautions extra de re iudi. cti aliq;: et intellige nisi magna cā forsitan iterueniat vt dic Ho. et Inn. I.c. q; frusta ex eo. q; si is a q; accepit vslras nō fit supstes' nec ei heres mādavit iudex paupib̄ errogari. ex. e. cū in. Et postq; hoc faciū fuerit pectio pcedet. als nō. Et idē dicendū si vniat: s; nescit vbi scit vel si scit et ad eū mittit nō p̄t: tñc similiter dei paupib̄: ni si speret de ip̄i adnētū: tñc enī pecunia cōsignabitur et devonet. et pcedet p̄or pectio. et hec intelligēda iūl fīm Noit. de vslratio notario.

3 C Quid si debitor iuravit soluere vslras. R. fīm Ray. p̄t denunciare ecclie monitōe pmissa vt spellat illi ad relaxadū iuramētū. vel si vñli soluat: vt satissaciat deo de iuramēto et possea poterit repetere ex. de iure iur. ex admistratis. et c. debitores q; si iuravit nō repeitē dico q; n̄ repeitē directe pp in iuramētū: s; in dñe cte bñ repeitē. s; denū etiādo ecclie crimē illi. et sic ad. satissaciēdū. cōpellat eū. S; vñli soluans q; nō denunciare: nō iuramētū cū sit illi et iū vñpote h̄xim̄ salutērū hoc n̄ obstatē poterit denunciare ex. eo. c. iwas: et de iure iur. quēadū oī. idē ho. addēs q; si ēt iuravit vñli n̄ repeitē nec r̄ci pe vslras: n̄ hilomin' d̄z cogi ad restō nē. et erit pecunia paupib̄ errogāda.

4 C Nero v. q. nō bili. vñli bōa vslratioz. sint tacite obligata p̄vslr. f̄stituē dis. R. gl. in. e. tua ex. e. vñ relle q; sic. s; lo. an. s. c. h. ex. e. li. vi. et ho. i. d. c. tua p̄dictū hoc nullo iure p̄bar. idē Fede. nec in aliquo facit ter. cū in. ex. eo. super quo se fñdet tenētes alia op̄. naz sibi nō dñctrin' q; agatnr hypothecaria seu reali actiōe sup illis possessionib̄:

sed tñi dicit q; possessioñes debet p̄edē. Et id dicit pa. in. d. c. cū in. q; vbl bōa vslratioz pñenerūt ad aliquē ex titulo oneroso: nō pñt vñdicari p debētes recipie vslras. S; si possessioñes empie ex pecunia fenebri pñenerūt ad teritū ex cā lucrativatē p̄ offm iudicis poterunt vñdē: nō autē eo respectu q; possessioñes sint obligata: s; ex quadā egatate. q; ex quo res mea vel mis̄i debēta pñenerūt ad te ex cā lucrativatū tenebris restituere. s; si et me et titū. s; si cēpe. et sic p̄t saluans glo. in. d. c. cū in. inquātū distinguit iter cām lucrativatē et onerosam. Et pa. in. d. c. tua dicit q; cōis opt. aniquoz sunt q; bona vslratioz sint tacite obligata: s; modernatores cōter tenuerūt oppositū. et s; ho. in. d. c. tua cōcludit notabiliter q; ille ad quē bona vslratioz pñenerūt titulo singularis: sive ex cā lucrativa: sine onerosa nō ht molestari sup illis bonis et p̄ vslris restituēdis. als mulū illa quearent: s; in bonis emptis ex pecunia vslratioz p̄t pcedere illa distinc̄tio. an ex cā lucrativa vel ne. Et hec opt. vt resert. d. an. sunt als i scō seruata. Nec cur andē de cōi opt. aniquoz: ex quo iure nō probatur. Et dicit pan. hoc dicitū esse notādūm q; liceit iudicatur contra cōdēm opt. docio. et glo. s; q; illa opt. cōter nō p̄bat iure: et hodie p̄t dici q; illa sit cōis op̄io. C Et per predicta soluitur alia. q. qd si hereditas n̄ sufficit ad oēs vslras: an debeat satissaciat p̄ heredes p̄io venitibus: an fiet satissaciat p̄ rata vnum quēq; tāgente. gl. in. d. c. h. recitat op̄is nōnez gusl. q; tenuist q; fiet p̄ rata. tpa tamē seniūt q; h̄t d̄z tñis cōsideratio: vt sic q; prius soluit vslras recipiat. q; sūn est integralitē. et sic de singulis successionez fīm regulā q; p̄tor et. S; Lau. de r̄dol. dicit q; tota vñshulus. q; p̄deretan bona vslratioz sint tacite obligata vel ne. Nā tenēdo q; sint tacite obligata vt voluit dicta glo. debet haberi tēporis consideratio vt sic qui p̄o p̄i satissaciat. Si autē tenet q; bōa

q. q. s. f. n. s. t. a. b. Nec obstat dcm̄ doc.
q. lex qdita ab h̄ntē potestatē nō pti-
nēs manifestā intitatē d̄ seruari et in
foro anime; q. d̄ intelligi qm̄ nō cessat
rō legis in foro aie: seu quādo est ea-
dem rō in viroqz foro. Alias securus.

C An aut̄ heres, teneat ex delicto deſtū g-
cti. et an h̄s in alio casu teneat insol-
dū. vīde. s. M̄ditas. q. xij.

C Quid v̄ illo q spōte se obligauit ad q
restōne v̄suraz credēs bōa v̄surarū ad
h sufficiē: cū nō sufficiat. s. Ber. q
tñr ad oia: si se idsticte obligant: qz
sore aliis obligasset se p toto nisi ipē
suffiz. et sic: qz dedit dānū creditorib⁹
qd si incurrit̄ sine suo facto: sō tñrē
in p̄icia. sec⁹ aut̄ si explicasset h̄bis nō
le se obligari. n̄li in q̄tu de bonis v̄su-
rarū ad eū devenerit: nec sufficie qz h
tm̄ aio itelligat n̄li exp̄matib⁹. Lau-
d de ridol. dicit h̄z L. ap. et qsdā altos
fideiūssorē v̄tra v̄ires h̄ditariās nō
tenerit et si se p̄ncipalē p̄stitut̄set. Idez
Pau. de elea. et h̄ hita rōe a tpe cauto-
nis p̄stite erat debitor p̄ncipal soluen-
do. dato qz eius facultates postea sint
exhauste alr qz p restōne v̄suraz n̄li
lomin⁹ remanebit fideiūssor obligat⁹
ad oia. L. t. z. n. exceptio inopie p̄stion
p̄ncipalē n̄li fideiūssor. qz si tpe cauto-
nis p̄ncipalis n̄li erat soluēdo: fideiūssor qz
obligat v̄tra v̄ires p̄ncipal. Tñ idem
Lau. h̄z pau. distinguit iter fideiūbēte p
cautele seu se obligate ad restōne v̄su-
rap. ex alia cā. vt p̄mo cā n̄li teneat v̄l-
tra v̄ires: qz nec v̄tra v̄ires restituere
vel cauere tenebat p̄ncipal. vt. d. c. qz
tñ. In bo h̄o cā s. c. qz p̄ncipal obli-
gat̄ ē isolidū: h̄c at exceptione. inopie
vel silēz. qz gde exceptio: vt pote p̄sonal
n̄li portigit ad fideiūssorē. et h̄ c op̄is
ma d̄ficitio: qz reducit opinōnes qz v̄l-
det h̄: ie ad concordantiaz.

C Utqz in v̄sura trāsserat dñiū. s. h̄z. xiiii
Ul sicuti et ois voluntaria datio faciat
trāsseret dñiū. Nā v̄sura dñiū volū: qz

nō sunt tacete obligata. t̄ sic sicut satissa-
ctio pro rata. Idē dicit in similibus
6 C Si et p̄dictis inferū qdā p̄clusiōes
Prima qz h̄fdes v̄surarū tenet ad re-
stituēdū v̄suras nō insolidū. s. h̄z here-
ditariās possōes. vt si v̄n⁹ h̄z duas p-
tes hereditat̄ teneat ad duas ptes v̄su-
rātū. et tertius teneat ad tertiam pte. et
h̄ nō est spāle in h̄fdib⁹ v̄surarū. sed
Idē est regulr de ḡbuscūqz h̄fdib⁹. qz
actib⁹ p̄tentib⁹ h̄ defunctū d̄luisse st̄
in h̄des p̄portionib⁹ h̄fditarijs. l. i. et
ij. C. de ac. here. Scđa p̄clusio fm gl.
in. d. c. t. u. qz altero h̄fdi effecto non
soluēdo alter p̄t quenātri in totū. Sed
panor. dicit qz ista p̄clusio ē falsa. qz
fundata sup̄ opt. dānata. Si. n. bona
v̄surarū n̄li sunt obligata vt dcm̄ est er-
go alius h̄s nō tñr isolidū: altero esse
cto nō soluēdo. Doc. ih̄ cōster illā con-
clusionē teneat. et dicit. d. An. qz ista p̄c-
lusio p̄t p̄ticari fauore ale. vt sic libēt̄
facilius ala defuncti ex integrā satissa-
ctio: ih̄ de rigore tūris nō v̄l p̄clusio
vera. et Jo. cal. dicit qz si dñisio suffiz.
facta iner heredes: tūc alter nō quenā-
ret insolidū: p̄nta qz creditores recepe-
rūt portionē v̄ni⁹ extra iudicū: vel cō-
uenerit et sup̄ pte sua tm̄. qz est notā
dū. et tenendo opt. gl. et secūda p̄clusio
nē supra positā: posset inferri terita cō-
clusio. qz et si alter h̄fdū esset soluēdo
posset v̄nus cōueniri insolidū. Inq̄uis
sufficiūt bona ad enīm denolita si agē
tur hypothecaria. et vt dictū ē opt. gl.
et p̄ticāda: ih̄ nō ē absolutio denegā-
da si h̄fs nollet satissacē n̄li p̄te sua.
7 C Nāqz si si bōa defuncti n̄li sufficiūt
ad v̄suras restituendas h̄fs teneat de-
sno. s. Pan. in. d. c. t. u. de mēte ho. qz
h̄fs in foro p̄tentioso teneat si non
fecit inuētarū: foro tñi aie nō tñr v̄l-
tra v̄ires h̄ditariās et pan. sāc regulā-
giāle: qz nullo cā i foro aie tenet h̄fs
v̄tra v̄ires hereditariās: qz talis lex est
fundata super presump̄tione. sed in fo-
ro anime de omnib⁹ creditur cōfiten-
ti. Item qz in foro anime nō h̄t locū
solutio pene: vt dicit glo. singularis.

re p̄ditibata. s. q̄ pot̄ vult alijs ultra
sorte dare q̄z mutuū nō accipe. et hāc
piē t̄ gl. xiiij. q. iij. sigs v̄lura. Idē t̄
gl. in. c. michael. ex. e. Idē Inn. Idem
S. Ber. Idē Tho. Idē Bos. Idē In.
in. d. c. michael. vbi dicis q̄ v̄lurarius
v̄l et h̄s nō t̄fir ex delicto. s̄ ex ḥctu
p̄dicitō i debiti: vel sine cā: q̄ si nō debi
ti accepit vel sine cā: et sic p̄supponit
grāslatu bñiū: q̄ oīs p̄dicitō ē p̄sonalis
actio nō dat p̄ re p̄pria: nisi h̄ surm
sed t̄m p̄ re nō sua sed sibi debita ut
l. f. in f. f. v̄lurari. quēad cā. Itē p̄ h̄ sa
est. c. cōm. v̄lurari. vbi d̄r q̄ p̄dita em
pta ex v̄lura debet v̄dū vt pecūlia re
stituat creditori: a q̄bus v̄lura accep
ta ē exq̄ fundari v̄nū illi q̄ dicit h̄mōl
res forē obligatas. et pp̄ h̄ nō trāsser
dñtū. Nā vt dicit ibi. d. an. et fuit v̄ mē
te Jo. an. in. c. ḥc̄. de v̄lurari l. vi. Ille
tex. h̄ nō pb̄at. Nā ibi d̄r q̄ v̄lurari re
stituat et si p̄fī v̄dāni possessiones ex
v̄lura acq̄site ad restōne faciēdā: et sic
nō h̄nī necesse illas v̄dēre nīl q̄n alt
er n̄ p̄fī satissacē. Erete ille tex. pb̄at
intēti n̄m. Nā si ille possēdōes suis
sent obligeate q̄lter suisset necesse illas
v̄dī: c̄tīpe potuissent peri imo nec po
tuissent licite alienari cū res trāseat cū
onere suo. Et pro hac sp̄t. fecit: q̄z q̄ si
traditio h̄s p̄sensū dñi tradētis trāsse
tur dñtū: vt. l. ḥctus lucta gl. C. de f. in
stru. in. l. mltū. C. sigs al. v̄l sibi et no
tāt i. l. traditib̄. de pac. Et l̄ tradat
volūtate coacta. pur volūtātē ē suffici
ens ad trāstionē dñj. Licet cōpetat
repetitio. l. si mulier. f. q̄d me. cā. Aliq
ihi circa hoc distingūt. q̄ aut res habi
te ex v̄lurari sunt quesite p̄ pactū legis
p̄missorie. l. q̄ nisi soluat debiti. h̄: cer
tū i p̄s: p̄gnus perdat: aut nō. Primo
casu n̄ trāsser dñtū: q̄z h̄ pacū rep̄o
bat in p̄gnore. C. de pac. pt. l. f. Et iō
et eo n̄ p̄t trāsser dñtū: q̄z aliqd
ph̄bet. et omne illud q̄d venit ex eo
vel ob id. l. n̄ dubitū. C. de legi. v̄l accl
piēs res h̄mōl sy ad restōne t̄fir cum
rem alienā accepit. Et h̄ casu potest
p̄cedere opinio tenētū q̄ in v̄lura si

trāsser dñtū. Secō casu q̄i res si s̄t
q̄site p̄ pactū legis cōmissorie. si v̄lura
t̄ est soluēdo: nullaten⁹ ad restōne
nē tenerē: q̄ ab eo rē acceptū et titulo lu
cratiuo. Ulde t̄ ad p̄dicta q̄d no. ver.
in. l. si fundi. C. de pac. pig. vbi ex illa
l. cōcludit q̄ pactū legis p̄missorie. v̄l
bi sile ex postfacto i p̄gnoribus n̄ re
probā: sed an̄ sic. Ratio ē q̄ i p̄e q̄ h̄
h̄t debiti: debitor faceret q̄cqd credi
tor veller in mādo vt h̄eret pecūliam
ideo lex voluit vt nō valeret tale pac
ū v̄: p̄gn⁹ h̄eret insolutū pro debito
Sed quando ex postfacto debitor fa
cit creditor tale pacū. t̄nc cessat rō.
t̄o valet. Et idē bar. i. d. l. f. dicit q̄ aus
apponis pactū q̄ debito nō soluto ad
t̄ps p̄gnus sit tuū pro debito. et istud
est pactū legis cōmissorie. q̄d reproba
tur in. d. l. f. Aut apponis q̄ p̄gnus
sit tibi empīl iusto p̄cio. et istud nō ē
pacū legis cōmissorie. et in eo cessat
omnis caprātio et deceptio. et valet. va
l. f. fundua. h̄. f. f. d̄. pig. Quidā t̄m can
ti feneratores boni. ex ph̄lio ip̄oz' anti
quorū doc. et adiucator p̄ficiēbat fieri
instīra isto mō. Si pecūlia ad t̄ps nō
solues: sit fundus mīhi empr̄ insto p̄
clo: declarādo arbitrio talis et talis: q̄s
exūc eligimus in arbitratores et bo
nos viros. Et tene mēti q̄z ē pulchruz
cōsiliū. Et cōcludit Bar. q̄ pactū le
gis cōmissorie n̄ valeat ab intēcio. Secō
et postfacto. Et dicit pp̄ h̄ se reprobas
se quoddā cōsiliū. hec Bar.
C. Et per predicta potest solus q̄d quo n̄
i liceat emere h̄mōl p̄gnu
ra a predictis v̄lurariis. Et tenēdo pri
mam opt. q̄ trāsser dñtū: t̄nc lice
ret. Tenendo ho. altam opt. dic non li
ceret. Et archi. f. dicit q̄ quia ista ma
teria non est v̄lurariis clara: nemins
p̄sulēdū est vt faciat postfactum vero
non est condennandus. Et hoc nisi p̄
gnora essent res future vel rapie vel so
cre: que p̄gnorari non possunt.
U. Sura. v. scilicet p̄traciu p̄gnor.
C. Primo querit. vtrum tenēs
aliquam rem p̄gnoraram tenēat eaz

p̄t presupposto q̄ bona fides ī h̄ctu interuenierit q̄r v̄z creditor dū mutuas fec̄ credebatur illā eē solutuꝝ: q̄ pfecto si hac intentiōne mutuasset credēdo v̄z illū nō eē solvēt v̄surari eē: si at cre debat illis eē solutuꝝ t̄c posset lucris facē domū. nā h̄ pena in h̄ctu apponit ut me tu pene obitū certo dle solvatur. qd̄ gdē h̄ ex d̄ arb. dilecit. L. d. ho.

Additio. Quidā dicit q̄ iste caſus nō ē lic̄? q̄ v̄ paſtu. l. pmissio de qd̄ reprobar: in pignorib⁹. Sed si b̄ſ aduertat hec nō ebo est saltē ī foro p̄scie. Nec ocludit q̄ iste teneatur restituere dictā domum. Irla enī s̄t̄ p̄cipua et digna laudet plena charitate in hoie isto sic mutuā te ista. c. q̄ raro accidit ēt in hoie pfecto. Primi ē q̄ iste mutuauit. c. vſq ad annū sine spe alicui⁹ incris h̄ ex sola charitate. Sedm est q̄ post annū ēt nō intendu lucru qd̄ patet ex eo q̄ p̄supponit p̄ bo. t. S. B. q̄ in dicto h̄ctu ex pte mutuāis iterueniat bona fides. q̄r v̄z creditor dū namabat. cre debat debitorē debere dic̄ta soluere dicta. c. i termino. Et iō illa supfluitas domus si qua erat nō s̄t̄ apposita in fraudes v̄surap̄ et supponit a tenētib⁹ dem̄ h̄ctū esse illicitū īmo solū s̄t̄ apposita loco pene ut debitor me u pene statuta dle soluat. Teritiū est q̄ ista supfluitas nō excedit notabilis valorem domus et p̄z in principis solutioꝝ. q̄. v̄bi. S. B. dicit q̄ pensari d̄z valordomus. et quātū excedit preciū datū. et p̄ hoc innuti q̄ ista supfluitas ad hoc v̄b̄ cōtractus si licitus nō d̄z excedere notabiliter valorem domus que oia irla habent excludere nō solū fraudes. īmo etiā omnem p̄suppositionē fraudis. Et sic saltē ī foro p̄scie iste h̄ctus nō est reprehēdus. lic̄ ſore in ſore cōtentioſo v̄bi nō indicat fm̄ intendōz ſūdicaret illit̄. Nec ob. si dicas q̄ lex qd̄lta ab h̄n̄te p̄tātē nō p̄tinens inigratē d̄z ſeruari in foro aie. dico h̄z p̄a post ho. in c. t̄na de v̄ſuris q̄ d̄z ſtelligi qn̄ nō eſſat rō legiſ ī foro aie: ſen qn̄ eſſat eadē

D D

cam restituere cū fructibus si ſolūt es pitak pro quo res fuit pignorata. R. fm̄ Ry in. l. i. di. xv. q̄ ſic: ſi atiem de fructib⁹ ſorē ſecepit tenetur pignoratum restituere ſine ſolutione alia receptio h̄ quod ſibi debetur pro laborib⁹ et expensis. L. d. Monal.

2 C ſecundo querō pone q̄ q̄ ḡ pignorat equus p̄o mutuo. et ſoluſt cibaria eius et ille cui pignorat⁹ eſt vñi equo et egat ad negocia ſua vel dat ad veſcituram an fit vſura. R. Monal. q̄ ſic. Idem de reſie et ſimilibus ḡbus vñi ad utilitatē ſuā et alterius dānum.

3 C Tertiio q̄ro. qd̄ ſi q̄ ḡ h̄z equū octoſuz quē locare nō velt et pignorat eū alieni a quo mutuū accepit ac ea qd̄lione vt paſca: equū et egat tamē ſine grauamine et pículo eq̄ an fit vſura. R. Monal. q̄ non h̄z aliqd accipiat vitra ſorē ē q̄ nō grauauit proximū. īmo ſuauit eū paſcēdo. Itēz in hm̄t caſib⁹ cōſiderātū eſt vñi p̄ter mutuum pares ſint utilitates hincinde. et ſi paſres iuuentur circuſcripto mutuo nō eſt vſura. Idē de eo q̄ pignorat domū mutuāti q̄ in illis eſt libi: q̄ nō vult eā locare. et mutuās culodit domū a mīna ne deſtruat: et uō valet argumentū. Iſte h̄z vñi eq̄ p̄ter ſorē. ergo eſt vſurafuſuꝝ enī addi et pro vſura ſi facit cōpenſationem. et h̄ eſt falſā q̄ paſcīt.

4 C Quarto q̄ro. vñi recipiēs domūz in pignus pro q̄ mutuat. c. vſq ad annum licite poſſit paſci: q̄ ſi ille' non reddat ſua. c. in termio p̄dicto domus illa ſtelligat vēdita pro dictis. c. R. S. ber. q̄ p̄ſari d̄z valo: domus: et q̄dū excedit hec. d̄z ēt p̄putari ſi creditor recepit viuſructi de dicta domo: quez ſi accepit ſūdicari nō d̄z in aliquo dānificatus. īmo h̄z aliquos nō in domū ſtelligare ſi ſecepit ſructū ſecepitos reddere vel in ſorē cōputare. ſi in dānificaret de pecūnia ſua poſſet p̄tere iteresse: ſi ho creditor ſine ille qui mutuauit nō recipit ſructū de domo illa cū ſupfluitas valoris dom⁹ cedat in pena debitorē ſue et q̄ mutuū acce-

ratio in utroque foro. als sec^o vt de here
de nō pfecte in etatū i foro pfectio
tenet ē ultra vires hereditatis: qz tal
lex ē fidata sup pscō ptilē. Sec^o i foro
aie. vbl^o de oib^o credit pfecti. Lāe aut
quare i pignorisb^o tal h̄ci reprobet sūe
due: vt notat pa. i. c. significati de pīg.
Pīsa qz obligatio pignoris solet fieri
p lōge minori pfectate qz res valeat: et
debitor cupiditate h̄si mutuū de fa
cili iniret oē paciū. Sc̄d a rō:nā si vo
leret tale pactū creditor vix aut nūc
mutuū sine tali pacto. h̄ at cāe ces
sat i casu nō: et tenēdū est cū ho. et S.
Ber. q tal h̄ci valeat saltē i foro pfectie

USura. vi. In h̄ci pmutationis.
Pīo querit. vtz ars capsoria sit
licita. R. sūm Ellē. de alex. qz hec ars
necessaria ē ad utilitatē pegrinatiū: et
alioz q circuū diversas regiōes. et ad
computationē rex sine q nō est vita hu
mana. Rep. n. pmutationato necessaria
ē q pmode fieri nō p sine nūmismate
nō enī in diversa loca et remota porta
ri pūt res pmode ad pmutationē faciē
dā. Et id necessariū fuit nummīsma et
ars capsoria pp diversitatē nūmīsma
ti. hec aut pmutationo artis capsorie nō
h̄z rōne mutul: qz nō sperat lucrū pp
dilationē ipsi: nec itez capsori redditū
res eadē spē vel nūero: qz dat moneta
vni generis et recipit alteri: puta dat
turonēles et recipit bononiēles v̄l ecō
uerso. nec p̄ dict emp̄lo vel vēditio p
prie: qz emptio vel vēditio p̄sistit i re
bus apretiab lib^o quaz p̄cia mēsuran
tur et determinatur nūmismate: h̄ at
gen^o sit i pmutationē sola nūmismatum
diversorū generū: et id nō est emptio et
vēditio: h̄ simpli p̄ dict pmutationo. p
mutationo. n. dicit uno mō generaliter
quādo aliquid dat loco alteri: et sic cō
p̄hēdit oēm computationē. Secundo
mō dicit qz res determinata ad uti
litatē vite dat p alia re dīniata. Et h̄
mō determinat de pmutationē in iure
canonico: vt quādo cōmutat p̄benda
vel bmoi. Tertio mō of pmutationo ma
gis determinata nūmismati. pmutationo

flōre. h̄ mō'ars capsoria df pmutationo.
Lō. predictis. F. de may. in. iiiy. dicēs
qz sicut ars mercationum facta legiū
me ē utilis. et sicut mercatores sūt val
de villes. qz aliqua phabētur in vna re
gione q nō in alta: its pecunie cōmu
tatores. seu capsores: qz vna mōeta cur
rit in vna regiōe et nō in alta: vñ pro
suo labore aliquid possūt lucrari licite.
C Secundo quero quare capsor p̄t re
cipere lucrū pmutationo: sibi ḡra. strinē
gus in anglia valet quattuor turonen
ses et n̄ plus. P̄tē qz capsor p̄ pīmū
tōe stringēdor ad turonen. aliquid acci
pit: v̄l ecōuerso: an liceat cū nō labore
plus qz usurari. R. idē Eliex. qz nūmis
ma h̄t duplē pmutationē. vna ex nā
re sine pōdere et mā. Ellā ex determi
natōe legis positive: ex quo accedit qz
frequēter aliquid nūmismatis genus in
aliquo loco nō tñ valet quātū valorē
dedit illis lex positive: et id qz capsor
aliquid genus nūmismatis accepti non
sūt determinationē et ipositionē legis
sed sūt estimationē pōderis materie
et aliud gen^o dat h̄z estimationē et ipo
sitionē legis: et fit tā recōpēsalto et eq
itas iter datū et acceptū cōparādo va
lore nūmismatis datū: qd v̄z sūt estia
tionē legis ad valorē nūmismatis ac
cepti qz v̄z tñ sūt nām rei ad pōdus
seruatur ibi iustitia filii illi qz est i em
pītōib^o et vēditōib^o: qz recōpēsalto fit
h̄ p maiore et pliōre utilitatē datū ap̄b
acclplēte a campsoire qz recepti ab eo.
C Tertio qro. pone qz dat mareā ar
genti p̄ alia marca argēri soluenda
et recipiēda tertio termino: virum iste
comittat usurā. Respō. do. Alex. de ale
yan. qz ant verisimiliter sc̄s qz marca
fit plus valuit atque solutōis. v̄puta si
qz det marcā argēti p alia recipienda
tali tēpōe quo magis regis multum
presumitur cōtra sic mutuantē qz que
rat lucrū rōne tēpōis. P̄tē et in hoe
casu et similibus fieri distinc: lo supra
posita. Usura. i. q. xxxij. An. s. mutua
uit solū ob seruū. An. s. erat seruatu
rus vel nō ec. Et an auferat libertatē

debitor se liberat vel ne. Et an verius similiter dubitetur ut res plus vel minus valeat tpe solonis: natus possit ex cusari ratione dubijs. Ide indicio est quod specie:puta granum p grano vi num p vino oleum p oleo ad certam wensuram datur. Con. Monal.

TQuarto qro: aliquid habens spalem. pecuniam. quod timet futuro tpe minoram suu statuta legis positive vel domini terre: an licet sine vicio usui re mutuo dare dictam pecuniam: h pacto ut sibi reddat in eque pecto in quo est cum ab eo dat. R. alex. & ale. videt multos quod non aliis aut quod sic: quod aliquid est in mutuo spare lucrum: aliquid est vitare danum. Primum non potest fieri sine iuris delineatione iuris prima. Qui autem evitare damnum deo iuriam non facit: cum hoc nulla lege prohibetur: nec primo sit iuris. quod non ledit primum suum quod evitare danum suum. In proposito autem si mutatio magis quod vita re danum suum quam habeat lucrum: debitor autem nihil minus accepit tpe mutuationis quam reddere tenebat. nec erat nullum pecuniam esse minus valutaz quam valebat tpe mutuus: quod utilitatio habet pecunie non accidit ratione dilatationis reportis: sed ex voluntate legislatoris: vide infra. q. quod format L. ro. in suis singularibus de magnis mercatorum quod scilicet de ordine dato in consilio quod erat minus valebit frumentum. et ille redidit non notificando emptoris de ordinatore predicto: et dicit quod hunc mercatorum non agere hunc mercatorum illud ad iteresse sum. Huius p. l. fraus. & l. h. leg. Plz Bar. in. l. qro. ff. de ac. emptione. & Bal. in. l. ij. de perf. & co. rei ven. pro hoc ter. in. l. si vina. ver. plane. ff. & p. xi. & co. rei ve. & ibi sic. dicit plane si itelligeret reditor non duraturam bonitatem usque ad diem quo tolli deberet: nec admonuit emptorem tenebatur. h. ibi. hec tamen lex iudicio meo pap. facit ad propositum. Nam loquitur de vino disposito ad corruptionem: et sic non habet suam bonitatem intrinsecam. et ideo vendens tale venum ac si haberet bonitatem intrinsecam tenetur ad restitucionem. Se-

cus be mercatore vendere granum scilicet quod eras debebas mutari precium ex deposito statuti eo quod quando tale granum redidit tamen valeat: et ita habeat suam bonitatem intrinsecam. Et in hoc non querit lucrum per patrum: sed solu[m] evitare danum quod non. **C** Quinto. pone quod depositum pecuniam apud camporum sine aliquo pacto: quod capsor cui dicta pecunia multum fuit latens et soluit in multis pecuniam. puta. xx. p. c. m. non querit utrum ista sit usura. Quod dicunt quod aut depositum sub spe ista remuneratos. et tunc est usura. secundum si similes: et in hoc statutum deo meo: quod est quod de conscientia. bal. vo in. l. i. C. p. socio dicit quod aut talis depositum in spe: et tunc quod tpe illicite usus est pecunia deposita. de lucrum idem puentem dicitur multis restituere: quod locupletior ex re mea factus est. ff. de ne. ge. l. g. sine usuris. Sed hoc itelluge in foro iudiciale. quod iuria hoc illi in flagrante in pena. Pena autem in foro conscientiae non est solueda de necessitate ut de cit glo. in. c. fraternitas. xij. q. ii. nisi sequatur condonatio per indicem. aut saltem sua declarativa: ubi sua dispositio fieret per ius positivum: ut decimus est septem. ut ubi opponens est danum passus quod forte repetisset pecuniam suam et habeat non potuisse. et ppiter hoc datum passus. nam tunc depositarius ad interessum tenet: tunc usus est licite quod deposituerat ad numerum et tunc si alio donandi et scilicet se non teneret liberaliter dat maxime: si deponens a principio non habuit intentionem depravata potest illud retinere cum bona conscientia. quod est mera donatio. aut dat ex quadam egitate: quod sepe motiet debitores ad remunerandum. et idem est. aut dat credentes se teneret ex iure necessitatis cum non teneretur et tunc hunc bal. licite recipit si non habuit a principio animum separandi. alias fecit. Nam obligatio antiderit iustam partem retentione per errores solnti. ut. ff. de fiduciis. l. si testamento. h. i. nulli esset error facti. ut quod putabat per suum procuratorem esse permisum cum non esset. tunc nec de iure iudiciali. nec conscientiali retinere potest.

Sexto qro cōpsor cābiādo vel per-
mutādo recipit vñū denariis p flor. vñ
In distāti loco facit pecunia numerari
et ego h̄c do. an sit v̄sura. sibi ḡfa. nu-
mero cōpsor parisi. c. pro. xc. q̄ p̄m̄
dari facit. qd iure. s. do. Lan. vt q̄ sit
v̄sura. q̄ q̄rūfructū de pecunia q̄ non
parit. In h̄tū facit; q̄ nō est mutuū.
sed p̄mutatio. Itē q̄ in loco distāti pe-
cunia numerari facit suscipit. sibi p̄cun-
ia. Hāc. q. format. Joā. de lt. in. c. si. de
v̄sura. et ibi p̄ multa dicit q̄ non vt bñ
excusabilis nisi auēto sublecto pecunie
est tñue dñbilis; q̄ oīum rex estimatio
est. s. de fidem. l. si ua. L̄ dñlit fina-
liter q̄ vbi plus recipiat nō est bñ tu-
tus i cōscia. Sed si v̄p̄ loget h̄m̄t cā-
bia nō fore licita multi dānarent. et sō
ego p̄uso licita fore. dñui dñbito mō ce-
lebrent hoc est q̄ moderati lucrū reci-
piat. et dico q̄ h̄c nō iteruenit mutuū
vñ v̄sura nō p̄t dicunt nec iteruent alii
qd q̄ h̄ sc̄iān edificet. vñ dico q̄ i p̄mo
casu: si tibl cābio flo. aures p̄mo
nera v̄l econtra. et in v̄treç casu volo
vñū denariū veri valoris tā nō illud vo-
lo q̄ tibi v̄dā p̄eūniā q̄ est suēdibl
nec ad pecunia respectū habeo: sed ad
iteresse meti respectū laboris opaz p̄e-
fitionis factoz salarioroz factoroz et expen-
saz q̄ sub eo h̄m̄ dārē exercēdo isap
picula et labore pleriqz talibz p̄tigē
solent. sō ex his cābys p̄t sumēr mode-
ratū lucrū rōne iteresse: sēc̄ sō de eo q̄
h̄c nō exerceat arte. nec pp̄ hoc op̄ imi-
nent sibi picula nec h̄z idē labores nec
expensas exq̄uo rōne iteresse possit idē
h̄re lucr̄. et h̄z hoc q̄lēdū ē p̄ie op̄.
idem t̄z bal. dicens q̄ tal h̄c est licit
iuregentū et neçart et munte rōne nāl
eo q̄ cōpsor picula v̄lap et dāna nūcio
rū subijt. vi. s. de nau. se. l. p̄iculi e. s.
s. ac. et ob. l. traectutie. h. s. illo. et si ali
qd pl̄lncrat iste cōpsor licite lucr̄ sūit
q̄ idūstria accedit ret licite et no. s. ad
l. fal. l. si heres. Preterea numerāti. x. li
cittū est pacis et ei reddant nouē m̄n
q̄ minnere sortē non est p̄tū. augere
st sic. vt est lex. morabili. s. si cer. p. l.

rogasti. h. si tibl. Adhuc tñ v̄ nō exer-
cente h̄m̄t arte. s. cābiāte minuti. p̄t
nō irronabilis dici q̄ vbi talis recipiet
aliquod lucrū moderatū minuti q̄ p̄m̄
tū sit accige ab alijs tenemibz fatores
et. nō eēt h̄dēnādus. L̄ h̄ et p̄cernat
oliqz iteresse. puta amissionē t̄p̄t i nu-
merādo et h̄m̄t. Et debitor min⁹ sol-
vit h̄tū q̄ si accederet ad deputatu⁹
ad hoc. et sic hoc sit ad v̄tilitatez v̄ri-
uſoz partis. ergo videntur lictum.
Edditio. Est et aliud cābiātū rea. 7
le qd sit p̄lras: et aliud
sit duobz modis. Primo ego habeo h̄c
tanue. c. aureos vellez m̄hi r̄siderēt
rome: cōuēio cū cōpsore ut faciat m̄hi
l̄ras qbus dent m̄hi. xc. reliquaz
lucret et h̄z bal. in. c. l. de plus p̄eti. talis
cōtraci⁹ est licit⁹ et necessari⁹ iuregētū
numit⁹ ac etiā rōne naturali eo q̄ cō-
psor subit p̄icula v̄lap et dāna nūcioz
p̄sidēs opaz et salarioroz suoz scōp: ve-
no. in. l. p̄iculi. s. de nau. se. 2. l. tra-
iectutie in pn. s. de ab. et ob. l. q. rome.
h. l. s. de p̄bo. ob. vñ si aliqd lucrat: h̄
est iustū cū idūstria accedit rei licite.
l. si heres. s. ad. l. fal. Preterea numerā-
tūtū m̄hi. x. l̄z pacis et ei nō reddaz
nisi. te. cū nō possit ee v̄sura minnere
sortē: l̄z bñ augere. Posset tñ ee iustū
tia q̄lē excessiu⁹ lucrū caperet respectū
laborum et expensaz et picula vel q̄lē
pecunias nō bonas dare.
Sed mō sit cābiātū p̄ l̄ras. et reale 8
hoc mō. Est qdā v̄lramōtū habēs
l. d. d. u. c. venetos q̄ venetas intēdebat
seire et ibi eos expēdere et iuentis cā-
psorem in patria sua habentē tabula
cambij in ciuitate venetiaz sibi tradit
eos ad for cābiū venetiaz. si m̄hi all
uā h̄c itendit nō est ibi v̄sura: l̄z plus
p̄dicti ducati veneti valeat i venetij
q̄ vbi tradit eos. verū si ex h̄z q̄ dñ-
catoz p̄dictos p̄us tradit v̄lra mōtes
q̄ recipiat in venetij cābiū eoz item
debat aliquid lucrū acquirere: nē por
traditū idūt mutuū rōne. et ē ibi v̄sura
fin quosdā. Usq̄ aut Lan. in tra-
iectutie de v̄suri dicit p̄dictis casū esse h̄

Cuarto sit sic. Ego idigeo pecunia **13**
hic tanue: quo mutuo et non iuento nisi
hoc pacto quod recipiam ad rationem cabiorum
de londres vel bruges. Et ego accipies
non habens bacis in londres vel bruges
nec in iuana. idem mutuat istud modo quod
velut deferri suas pecunias a londres: sed
ut sic luceret ex tali loco de tanua ad
londres: et de londres ad iuanam. et iste
actus est valde suspectus et verius condic-
natus. quod iste sic accipiens intendebat
inire hanc mutui nec etiam mutuas inten-
debat inire hanc presentationis: ex quo
nullibi habebat tabulam cambij.

C Quinto sit hoc modo. Ego indigenus **14**
pecunia hic ianne: quero aliquem qui mihi
mutui det. Est alius qui dat, mutu-
um ad rationem cabiorum de londres
cum pacto quod scribat litteras: et tali non mis-
tit sed ipsas retinet. Et sibi quod lucrat
cabia in eundo et redeundo: ita accipiet
veltra sorte. Iste actus est usurariuse
quod est hanc mutui clarus et apertus

Certo modo sit cambium in romae **15**
na curia hoc modo. Clericus secutus
nono aliquid beneficium pro expeditione
bullarum ipsius indigenus pecuniis petie
a capitulo sub mutuo certi summi pe-
cuniarum: puta. c. duca. restituendos in
patria sua: puta, turonie hinc ad sex
menses monete ibi currentis ei quem
predicimus capitulo ordinavit. mutuat ca-
pitor. sed veltra cabli exurgens ex varie
tate valoris monete in diversis locis
erigit. v. vel. viij. pro centenario. Iste
actus est usurarius: quod hic est verus co-
tractus mutui: ex quo taliter datus. quod acel-
pleris intendat iure contractum mutuit.

C Sevimo est aliquis qui vellet ire de **16**
tanua londres per negotiacionem et nolle
secum deferre pecunias propter piculus
querit aliquem cui det suas pecunias
tanua quod faciat sibi responderi totidem
londres. sed quod propter abusum dictorum
mercatorum, non potest piculus determinare
quot libras de sterlingis valeat sue pe-
cunie. accipit litteras sed cursuz cabij
a quodam ibi tanue cui uult sus pecunias
et inde lucratr aliquid. Dico quod iste co-

C VIII quod eiusmodi opera ex cessu
in valore per locorum diversitate. Plus. n.
vz floremie florietum ducatus quod est lib. et
sic de singulis. et id si pura sola ratione ea
bus per monetam plus valentem in propria pa-
tria quam in aliena iteruentur lucrum: non ca-
dat ibi uisa est et alta ro. s. p. culti. Non. n.
redit pecunia quam est inedibilis. sed tantum
b. soluic etiam ibi numerat. nam tamen vz florē
ve ducat et uno denario: etiam ibi du-
cas sine denario. Hoc est opus mone-
tarum diversitas. Quidam. n. tm valent vene-
tius. c. duca. etiam floremie. c. vi. duca. ali-
quod pl. aliqui milia. non ergo pl. soluic se
tanudem. Item si aliquid plus valent il-
lud plus computabile ratione periculi. et ut
subuenient salarys ministeriorum et pensionum
et ne frustra operas ponat et sudore in
aliorum visitat. Potest est in predictis
cabibus lucris internentre ratione monete.
Sunt. n. quodam monete quod non tantum in pro-
pria patria: sed etiam ubique maior cursum
majorumque valorum habent quam alte mo-
nete: sicut per de duc. venetii bononiensis
antiquis et siliibus. Insuper monete predi-
cate: quod in tali perculo majorum. adhuc magis
in una patria quam in alia curta et caro est sicut
9 Sunt et alia cambia que sunt per
londres vel bruges et per alta loca: et
sunt diversis modis.

10 **C** Dux sic habeo hic tanue. c. duca.
et tradit eos petro ut milii totidem re-
spondent faciat hinc ad mensum romae
vbi plus, versus littere credit valere.

11 **C** Secundo habeo hic ianne. c. duca.
quos tradit petro idigenti ut milii tri-
decim faciat londres seu bruges hinc ad
tres menses alterius generis monetam:
puta tot libras de sterlingis.

12 **C** Tertio sit hoc modo. D. existens ta-
nue dat certam monetam aliquo ut sibi redat
dat in scutis lugdunii ipse numeratur. ver-
bi gratia estimat hic tanue scutum. xxvij. grossos et sic dat tantum monetas ad rationem
de. xxvij. grossos pro scuto quod ascendet
dat ad scutos. c. q. scuti in lugduno ut
plurimum valent. xxx. grossos vel saltem
plus de. xxvij. Ide dic de hinc neapo-
lin ad tot carlinos pro duc. et hinc

tratus est' licetns etiam si haberetur
spem aliquantā lucrandi.

17r **C** Sed vel hēatur plene materia isto
ū cābīoꝝ: qz nullibꝫ iueni pplete ta-
cīa ab aliꝫ doc. deerent sub copēdō h
ponere ea q sparsis a doctoribꝫ et sum
mustis iuenit: et p hac materia q valde
piculosa ē: p rīo ponā casū i tūnis: tā i
vulgari qz i līrali sermone vt oēs meli-
ns valeat itelligē. scđo ponēt xliij. ar
gumēta ad pbādū q dēa cābia p lon-
dres vel bruges et alia loca sint licita
cū rūsionibꝫ eoz tertio ponent. liij. ar
gumēta fortissima ad pbādū q dicta
cābia s̄ illicita cū rūsionibꝫ eoz q̄to et
vthio ponent. xliij. alia argumēta effica-
cissima ad pbādū q dēa cābia s̄ licita

18 **C** Quo ad pīmū casus i vulgaris talis
est. La natura de questi cābij per bru-
ge et lōdre et p multi altri lochi e q̄sta.
Primo io delibero riuere de q̄sto mi-
sterio et trouami hauere duc. mille li q
li voglio exercitar sulo q̄stī cābij i q̄sto
modo. piero voria duc. 1000. i genua e
faraimi duc. 1000. i bruge: io li daro du-
cati. 1000 i genua a rasone v grossi. lij.
p ducato: laqle e una mēta che se tro-
ua i brugere così mi fara līra laqle di-
zero i mano v mio factore i bruge el q̄l
mio factore si hauera a far pagare dal
suo factore i bruge: et pagato chel sera
io pmettero chel mi debia remettere:
poi q̄llī dnari p genua: e così daralt in
bruge q̄llī duc. 1000. a rasone v grossi
li. lij. ora meno cīo. xlviij. xlxiij. ora più
e così poi v q̄lli pagato i genua occur-
rera che d q̄lla fīmissa da genua a bru-
ge e da bruge a genua se guadagnara
duc. l. in stīma: domādase se tal guada-
gno et licito: aliquī occurrera che tal cā-
bio se perdera o vero se stara in caue-
dale ma le più fiade se guadagna dele-
dece fiate le note.

19 Per lōdre zuane volo duca. mille: io
gli varo a rāde de grossi. xlviij. il duc.
q i genua p lōdre et v li sara pagato
el mio factore et vi sup. Lōmettero al dī
cto mio factore cheli dicti duc. me li
debita remettē p genua e remeterali q

rasone v grossi. xl. p duca. ora più oīs
meno hōli sarāno toliti i lōdre et sara-
nomi facci dare q i genna e se aguada-
gnera ex isto cablo duc. lx. Petet ut sit
pra iūdēdo che valot che lo ho dato
li dnari q i genna p bruge colti che re-
ceue gli dicti duc. a tīme a pagar dō
mesi et p lōdre et trei mesi et cosie il tīme
ne qñ fūsseno remessi da bruge a ge-
nua de lōdre a genna mesi doi et mesi
trei ut sup. et tal guadagno nō se po i-
tēdē se nō tornati li denari da bruge i
genua che sono i capo v q̄tro mesi et
da lōdre i capo v mesi. vi. Il duc. d ge-
nua cl̄ se da q i genna nō a certo pēto
ne a bruge ne a lōdrē p ch chi volesse
a bruge duc. 1000. nō li troueria et tro-
uādogli se pagaria forse grossi. l. lij.
piu e meno scđo il bisogno et cosi dī-
co a lōdre q̄sta et la 2ditde q̄stī cābij.
Sequitur casus in līrali sermone.
C Ellīgo i ciuitate venetiap pīstī i 10
brugis pecunīs idigēs vīputa. **D.**
duc. dat alicui mercari i venetijs. **D.**
duc. venetos sibi restituēdos vīcg ad
duos mēses i bruges v moneta frādē-
si. et de grossis frādensibꝫ: q̄rcōster sibi
duc. venetijs nō repīunt ad 2putū gros-
sos. lij. frādēsū p duc. fz qd cābia va-
lebat venetijs tpe h̄ct. vel pone econ-
uerso. Ellīgo idigēs pecunīsi venetijs
accipit. **D.** duca. ab altq̄ mercatore et
sibi pīstī restituere vīcg ad os mē-
ses i brugis ad cōputū. lij. grossos frā-
dēsū p sumulo duc. pīt cābia tūc va-
lebat i venetijs: cīn cābiti i brugis et
remittēdo pecunias venetijs nō va-
lebat nī. l. grossos p singulo duc. imo-
et apud cāpōres i brugis nō valebat
nī. xlxiij. grossos. et sic min⁹ valebat in
brugis q̄ venetijs. Et p 2n⁹ lucrat in
isto cablo duca. xl. per bruges i duo-
bus mēsibus. et sic si ex ipsis pecunījs
nollet merces emere i brugis: sed vel-
le eas remittere venetijs p līras cābij
lucraret duc. lxxx. in. xlxiij. mēbꝫ. et li al-
qñ euéniat q̄ pīdat ex isto cambio p p
variētātē pch ipsi cābij; qz cābia va-
riātur tā in venetijs q̄ in brugis. et

- solutio[n]is si[de] in brugis plus valeat
 tibi cambiu[m] q[uod] in venetijs: q[uod] aliqui in
 brugis valet grossos. lviij. Et euenit p[ro]p[ter]e
 mutatione monete in ptibus frādris:
 vel pp[er] multitudinē mercator[um] volē
 tum pecunia et venetas remittere: tñ
 hoc raro euenit q[uod] maiori p[re] min⁹
 valet cābiū in brugis q[uod] in venetijs. et
 sic cōtiter potius cōsequitur lucru[m] q[uod] dā
 num ex ip[s]is cābijs. Es propter apud
 nōn illos nō indigētes pecunias i[ns] bru
 gis sicut talia cābia gratia lucrati. Du
 bitatur an talio cōtractus tanq[ue] vslura
 rūs et illicitus sit cēsendus. h[ab]de p[ri]o.
 21. C[on]tra ad scd[em] p[ro]p[ter] pale ponēt. lxiij.
 argumēta pbāita q[uod] hmōi cābia qui
 busdā sicca appellata sunt licita.
 22. C[on]tra Et p[ri]o q[uod] i[ns] tractatu aut que
 nt mutuū aut p[ro]mutatio sive cābiū: si
 mutuū cābiū ergo idē reddas q[uod] mutuas
 sequit[ur] q[uod] nulla iteruentat vslura: nam
 nulla iteruenit supabūdāta sive icre
 mētu. xiiij. q. iij. c. iij. z. q. liij. si q[uod] obli
 tus. Nā valo pecunie alterat et varlat
 de tpe ad tps ex causis diversis. Exem
 plū dīca. tanne valet. lliij. solidos ta
 nne. hic ad mēlez valebit solidos. lvi.
 vel mīn[us]. Ponām[us] q[uod] hodie mutuez
 tibi vnu duc. valētē. lxiij. solidos. facio
 tibi debitorē vnu ducati. h[ab]ne ad mē
 sem restituvis mīl vnu duca. valētem
 lvi. solidos. Nūq[ue] ero vslurariu[us] quia
 plus p[re]cipio. Certe nō q[uod] tñ p[re]cipio q[uod]
 tum muniam. l. vnu duca. xiiij. q. liij.
 nullus clericoz. sic et in isto cambio.
 23. C[on]tra Se cōfido q[uod] si in hmōi cōtractu in
 ternenerit p[ro]mutatio sive cābiū tūc nō
 est vslura: q[uod] vslura p[ro]p[ter]e cōmitit i[ns] cō
 tractu mutuū q[uod] est ius obiectū: quod
 non est hic. Iste enī cōtractus videt
 esse vichus emptiōl vi. l. qm̄. C. de re
 rum p[ro]muta. l. p[ro]mutationez. ergo iste
 cōtractus cambior[um] est illicitus.
 24. C[on]tra Tertio q[uod] creditor i[ns] suscipit p[re]
 culū. ergo d[icitur] me ito excusari recipien
 do aligd vltra sorte: dicit enim lex q[uod] he
 res q[uod] p[re]culū fiduciā cōmissariū adit, here
 ditate nō detrahit quartā et si i[ns] adeū
 do nō erat p[re]culū q[uod] hereditas erat lo

471

tplex. ss. ad trebel. l. q[uod] poterat. Itē p[re]
 curator q[uod] credidit pecunia suo p[re]culo
 nō tenet dño vsluras quas ide p[re]cepit.
 ss. mā. l. idē q[uod] d[icitur] si mādānero. Item i[ns]
 socio nō omniā bonorum qui suo pe
 rculū pecunia feneravit. ss. p[ro] loco. l. si
 vna. q. i. Itē si spāles rubrice. ss. d[icitur] nau
 ti. seno. g[ener]itētes de nautici pecunia
 vsluras recipi. Jō q[uod] p[re]culū ē credi
 toris q[uod] i[ns] se suscipit potest inde ali
 quid recipere extra de vsluris. c. fina.
 Sed i[ns] hmōi cambijs creditor[um] i[ns] se
 suscipit periculum: ergo zc.

C[on]tra Quarto q[uod] idē p[ro]ptatas rōnia d[icitur] idē 25
 p[ro]ptatē iure i[ns]ducere extra. de trāsla. p[ro]
 la. c. iij. z de confir. vtili. cū dilecta. ss.
 ad. l. aeg. illud. H[ab] locator p[ot] p[re] loca
 cata aligd recipere exera. de loca. p[re] totū
 ea rōe q[uod] ad ipm rei spectat p[re]culū. ss.
 de rei vē. l. si nauti. insti. q. mo. re con
 tra. ob. q. Itē ergo eadem rōne creditor[um]
 cū suscipit i[ns] se p[re]culuz poterit aligd
 vltra sorte p[re]cipe. L[et] ergo i[ns] hmōi cā
 bijs creditor[um] i[ns] se suscipiat p[re]culū: qm̄
 aliquid minus percipit ut cōstat in
 casu nostro: ergo potest aliquādo plus
 percipere q[uod] dederit i[ns] vera sorte: et sic
 non dicitur vslurarius.

C[on]tra Quinto q[uod] nālī iure ad illū p[ro]tinet 26
 emolumētū cui[us] est p[re]culū. ss. de regi
 str. l. sū naturam: sed i[ns] hmōi cābijs
 p[re]culū est credito: is vt p[ro]p[ter] ergo zc.

C[on]tra Sexto q[uod] nō excusat[ur] emptor et vē. 27
 ditor rei vnlitis vltra lūstū p[re]ctū n[on] si
 p[ro]pter dubiū. Nā l[et] cōtrahētib[us] se de
 cipere vslq[ue] ad dīminū iusti p[re]ciū. Ce
 de rescītā ven. l. iij. z. l. si voluntate extra.
 de emp. et vē. c. cū dilecti. z. c. p[re] sed i[ns]

hmōi cābijs dubiū est i[ns] pecunie sine
 plus valutū v[er]o min⁹ tpe solonts. q[uod] ex
 cusat[ur] pp[er] h[ab] si creditor aligd pl[an]get.
 C[on]tra Septimo rōne dubiū excusat[ur] q[uod] 28
 aliter nō excusat[ur]. et p[ro]mitit q[uod] aliter
 non p[ro]mittet[ur]. ss. de iudicis. l. si q[uod] ex
 altena. C. de vsluris. l. si. ea. z. xiiij. q. li.
 c. nō estimem[us] extra. de septi. c. sa
 cris. Sed dubiū est tēpore i[ns]choati cō
 tractus h[ab]itus modi cābijs quātūz
 pecunia sit vallatura tpe redditionis

Esolutionis erga illie contrafacta non est
ita leviter vanadus vel usurarius quoniam
potius excusandus.

29 C Octavo quod dubia in meliore pres-
interpretatur extra de reg. iur. c. ii. Rō
est quod proptiores esse debemus ad absol-
vendū q̄ ad p̄dēnādū. extra. de pba.
c. ex lris. cū ergo h̄mōi c̄abla sint dñ-
bia ut p̄z ex casu nfo. ergo potius sunt
interpretata tusta et bona fide q̄ cōdē-
da velint scelesta.

30 C Nono quod licet q̄s q̄s recipit qd̄ sibi
voluntaria dat; vt h̄ētū dī. xvij. de en-
logiis sed in casu nfo h̄mōi lucru idē
puenies ut voluntarie dari ipso rogāte
et istate; vñ recipiēt dolus rel. inturta
scr̄ibl̄ nō pōt. Facte ad hoc de regu.
lī. sc̄tētī libro sexto. c. ii. de p̄dētio. idē
bt. l. i. ss. de reg. iur. l. cuius p̄ errorē. Et
si restituēt pecunia accepta ad tēpus
aliqud dānti sustinet hoc est qd̄ voluit.
et sic ex culpa sua: unde sibi dī sp̄uta-
ri et non alteri. Bicit enī lex q̄ gestor
negocior̄ sibi sp̄utet si solvit indebi-
tum. ss. de neg. gest. si q̄s negocia facte
de reg. iur. dānum. li. vi. et sic p̄z q̄ h̄
non est in hō nestas.

31 C Decimo quod h̄mōi cambiis multa
bona sequitur circa mercatores et co-
pla mercatilias in ciuitatibus: et multa
mala vitatur. Nō enī est ḡra charita
sem cum possit vergere in utilitatem
vtriusq. l. dantis et recipiētis: et ideo
talis cōraccus videtur esse licitus.

32 C Undecimo quod de duobus malis mis-
nus est eligendū. sed min⁹ est malum
q̄ pecunia sic mutuē mercatori volē-
ti se in negotijs hōdestis occupare q̄
paup̄saine moriatur cujus tota familiis.
sua: ergo tale cambium est eligendū.

33 C Duodecimo quod ex talis
minimo puenit ex aleritate in se pce-
dit: et nō ex iniusta exactione mutuan-
tis ab eo cui mutuū iur: cū nō amplius
reddit q̄d̄ in vera sorte accepit: er-
go h̄mōi cambia sunt licita.

34 C Tertio decmo. quod tales mu: uāl si spe
elicitur quātitatē certā ultra verā sor-
tē. s̄z libere iradicat p̄ ea q̄d̄tate q̄ vs-

lebit tpe solutōis: nā si exp̄missit certā
q̄titatē adficiens q̄ si. Ad. duca: plus
valebat tpe solutōis vult illud plus. si
min⁹ nō vult q̄ q̄tia minima ab eo
q̄ tūc currit tpe celebrati h̄c sic i pa-
ctis claudicaret. et ita usurari indicare
tur h̄c. C. d̄ sol. l. pe. z. f. d̄ d̄. ifec. l. q
bōa. s̄. si q̄. ss. p̄socio. l. si nō fuerit. ḡ re.
C Quartodeclo quod bon⁹ effectus p̄ 35
bat cāz eē bon⁹ ex. d̄ p̄supt. c. studijs
de statu regu. c. qd̄ dei. sed effect⁹ isto p̄
cabiōz ē bon⁹. l. p̄ussio cīttat⁹ i necc
rūs codiā vīctimāz et eoz q̄ regnūt
ad subleuatōez et defensionē cīttatōz
et cīttis vt lat⁹ emidēter appēt ergo re.
C Ad hec argūm̄ta facta p̄ qndā do 36
ctō: ē famosissimū Paduanū missa. re
uerendo dño Archiepiscopo flo. Re-
spondet idē archiepiscopus flo.
C Et p̄mo ad p̄lm̄ q̄ in h̄mōi cō- 37
tractu interuenit mutuum vt h̄ē extra
de usuris. c. f. in p̄n. cū notatis in glo.
Res enī q̄ p̄sistit i nūero pondere vel
mēsura a natura ut ab arte h̄sū deter-
mīnatū valorē. Et si aliquā vīdeant au-
geri vel mīnū. hoc nō est pp̄ augumē
ti vel decremēti valoris eaz in se ex
cāl'nt̄inseca. s̄z ex cātō extrinsecis p̄tin
gētibus reb⁹ in quas p̄mutant. s. ex lo-
co ext̄pe et p̄sonaz p̄dītōib⁹ et p̄libus
alijs circūstātijs. Usū de se pecunia nō
pōt germinare: vt no. dī. xlviij. sicut et
ita h̄mōi pecunia mutuata tradit ad
id ad qd̄ nō est naturalis o: dīnata: nō
enī intēlo mutuatis ferē ad valorē in-
sūt nā. sed ad valo: ē rex in quas pōt
p̄mutari qd̄ est cōtra naturā pecunie
in se. et ita iterat̄dīt frāns vīture. Adde
ad istā rūstionē exēplū positiū de dīc.
mutuato q̄ tūc valebat solidos. lī. iij.
Janue. et restituit ei s̄z valet solidos
lī. als nō mutuatus. certe usurari
indicat p̄pter intētōne lucrit i mutuo
Unū illos duos solidos tenet restitutē
illi cui intētōis signū et p̄sumptio est
q̄si nō vult ei cui mutauit eē libez ad
restituēdū q̄si sibi placuerit: sed tū ad
mēsem vel annū q̄n sp̄at valituz. lī. iij.
Sed si simili mutuo nō intēdēs lī.

erit. si seruire primo et rehabetre mutuū. vñ et libet dimitto ad soluedū ad placitū in certā ipsō nō cōmitio vñ rā si recipio duc. pte mutuaū. i. tunc valeat pī solidos duos. q̄ mutuaū q̄ poterat min⁹ valere. Et idē de frumento et vīno et hīmō: q̄. s. nō est ibi lucrī itētio si rehabetrē rē eiusdē spēt bonitatis et mēsure et dubiū erat tātūdē plus vñ mun⁹ rē illā valuturā tēpore redditōis. Sed hoc nō est in hīmō cābysāmo mercator mutuaā pecuniam sperat plus se recipiū. In alto loco vel altert⁹ generis monēta alī non mutuaturus: iō vñsurariū.

38 Ad secundū q̄ lī ūctus cābiū sit vñclūs ūctui emptōis: nō in ē tē. licet enim pecunia p̄ pecunia mutual. puta duc. ianue p̄ monēta argēta etea. nō in p̄prie vēdit. Si qđē pecunie nūversiō iō est inuēta. vt cū illa alia necessaria q̄parētur. cū. n. pecunia sit inēdiblī līs et sp̄lī vñs nō est aliud q̄ ip̄ius cōsumptio est ab iha pecunia isegabī līs. et sic vñ sine alio vēdi nō pōt nec etiā vñrūq̄ simultanc̄ alterū p̄ alterū crescit in valore iuxta no. p̄ Jo. an. in q̄ posita sup̄ regula petri de reg. mīr. li. vi. Vñ istud cābiū pot̄ līz rōnem mutui q̄ vēditōis. adhinc magna dāta vldet ē inter cābiūz minutū et hīmō cābīt̄ de quo est sermo q̄d dī fīccūv̄ etiā cābīt̄ p̄ līas. nā in cābio minuto nō appet ihi ēē mutuū si p̄minutatio. s. monete auree ad argētes vel cupreas aut econverso vñpprte dīcat cābīt̄ in q̄ cābio si trapezita vel mērator lūcret vñum quatenū vel solidū p̄ florenō. hoc est rōe laboris operar̄ et hīmō nō rōne mutui. lī in isto cābio de q̄ logmūr̄ ip̄opriē dīcīt cābīt̄. q̄ realiter appet ihi esse' mutuū in q̄ lucrū sperare vel recipie nō lī de alio cābio q̄d sit p̄ hīnc modū. cū. s. do tibi florenū ro me vt factas mihi assignare floretie. q̄ nolo meū portare ppter pericula q̄ idigeo eis. et nō habeo nī dīclīmus q̄ alterius generis est.

39 Ad tertiu dico q̄ līz leges p̄ su-

ceptiōnē pericula. In nōtico senore et traectictia pecunia alīgā possit recipie tamē securis est fin canonēs in mutuo. nā locādo opas suas p̄ suscipe q̄ mercedezeqr̄ si pecunia illa peri ret penes debitorē quonodocūq̄ recipiūt̄ pecunia ultra mare rehabetrē sibi cento pte cōstituto sine recipiat in se periculū sine nō ē locatio opaz. i. rectio nia vel custodie fin Inno. et ho. vt. s. loca. l. in naue. z. l. q̄ opas. z. l. q̄ mercedē. z. l. se. Bīcīt̄ aīt̄ traectictia pecunia vñ nautica q̄ dat trajectēda vñ tras uehēda piculo creditor. s. de nauti. se no. l. i. z. i. z. l. piculi. Allud est. n. in locatione opaz. et aliud in mutuo. Nāz otra naturā mutui ē q̄ mutuaā alīgā lucret de quo nīhīl est sperādū extra vñsuris cōsultū: vñ dīcti Bos. q̄ vbt pe cunia salua manēte creditor hītūr̄ ē lucrū sine cōmodū: sine debitor lucre tur sine nō: vñsurariē est ūctus. Dicit ēt Ho. q̄ creditor hic bū potuit ppter p̄culū se onerare: si nō releuare. Predīcta aīt̄ iura loquuntur: non de mutuo s̄o vel fictio: si sāt casus in qb̄ als q̄s debebat alīgā alteri fin legis disposi tōnē in qb̄ illa cūst obligatio soluit rōnes piculi suscepī. Scim is q̄ cōdu cit alīt̄ suo piculo nīhīl sibi mutuat si locat opas suas: vñ mercedē recipere pōt: si als nō teneat. In casu aīt̄ nō est magna dispertitas ab alijs casib⁹. **40** Ad quartū dico q̄ diuersitas natu re ūctuū soluit ūctuū. Nā ret locate domīnus retinet dīctū: lī vñs et vñllas est cōductoris. quo ēt vñs res lecta ta sit dīerioris: iō locator rec p̄t p̄fīcō nē: lī mutuū est q̄d de meo sit tuū. s. si cer. peti. l. i. h. appellata. si ergo creditor alīgā ultra recipiat hīz illud ultra de re aliena: nec hītū dīeriorat penes debitorē: et quātū est de se nullā partē vñllitatē. Ex q̄ segē q̄ vñs pecunie nō p̄t vēdi nec locari: q̄ ip̄a pecunia nō ē disposita nisi ad mutatōes faciēdas et iste ē p̄ncipal vñs pecunie et nō ad lucra paricēda lux essiatōes mutuēt̄. **41** Ad quītū dico q̄ illud hīz locū q̄

de natura rei ad quæ spectat onus et
spectat emolumētū: sed in hīmōi cam-
bijs ex natura rei nō ad creditorē: sed
ad debitorē specta: piculā extra dī pig-
significat. Si ergo creditor in hoc se
voluit onerare non posuit propter hī
sibi licite adnoscere.

42 C Ad sextū q̄ iure fori hī p̄hētib⁹ se
decipit r̄sq̄ ad dimidiā iusti p̄cij: sed
nō iure poli hī Inno. In casu fo no-
stro nō est vera vēditio, hī expectat sp̄l-
us pecunie solo. q̄d hī r̄tōne, mutuū: q̄d
id q̄d mutuāt expectat & aligd v̄lra
fori q̄d in estimātē cadit vt dēm̄ ē.

43 C Ad septimū dico q̄ hic r̄d̄ q̄ritur
quid iure de dubio facti. Lan pecunia
sit pl̄us valitura vel munus tpe solo-
nis: sed de mutuāt an excusat sic mu-
tuando ad intētōne plus p̄splendit:
vnde factū respectu q̄d̄is est certuz.

44 C Ad octauū dico q̄ in iudicio cō-
tētōlo iterptatio dī fieri in meliores
partē. s̄ in absolonem. extra de p̄ba. ex
l̄fis: sed in casu n̄o tuti⁹ ē a talib⁹ ab-
stiner extra de cle. exi. illō exi. s̄ ho-
mi. petitio. vñ in dubio dī t̄ t̄i poti⁹
peccator & ligat⁹ extra. s̄ homi. ad au-
diētiā. t. c. significasti. Si. n. dub̄atur
p̄babili⁹ an ga sit excōdicat⁹ an nō: in
hīs & filib⁹ iterptamur poli⁹ ligatū q̄
nō: q̄d hec est p̄s fecutor & tuitor: cū hī
tractemur factū fori oscle q̄ p̄sa vitat
q̄ fori p̄tētōtū in q̄ nō p̄pellit ad re-
stōne sic mutuās: hī in foro oscie v̄lra
cōglē ad restōne: nec ē talī statu salut̄.

45 C Ad nonū dico q̄ i illō cāb̄jōs &
similibus nō ē licita receptio. Nec ob.
qd̄ allegat⁹ de scia & p̄sensu dāi]. q̄d ul-
la p̄cedat i hīs q̄ de sui natura nō st̄
licita hī i hoc cāu illicit⁹ ē hī t̄: vñ hī p̄hē-
tes n̄ p̄nt facē llicitū q̄ dī sui nā ē illici-
tū. extra de foro p̄ve. si d̄sligēti extra. s̄
sen. ex. p̄tigēti prio. Itē volūtas v̄l̄ sen-
sus modicū op̄ar. Nā & ab iūto iter-
dū aliq̄d aufer̄ siue dolo siue iūria. in-
terdū ēt a volēte aliq̄d assumit scelera-
te v̄tputa ab eo q̄ volūtarē dat iudici-
vt iūstā serat siūaz. xlvi. q. v. si sāe. t. i.
q. t. bōs. s̄ f̄scrip. statutū. q. sigdē. h. vi.

Lōsilit i hoc casu nō est llicitū: hī i tem-
nitat coniensus v̄t̄lūs q̄.

C Ad decimū dico q̄ n̄ ē factēdū q̄ 46
ē malū dī sui nā pp̄ viciātēz alīr̄ ma-
tōis mali. v̄l̄ pp̄ bonū q̄d p̄t̄ in de seg-
xiiij. q. v. ne q̄d extra dī v̄lra sup̄ eo. nec
ē hī charitatē p̄ximital h̄c̄ t̄aq̄ iūt̄ hī
q̄d ē h̄onest⁹ & de sua natura viciōus

C Ad undecimū dico q̄ illō ē v̄x i 47
eadē p̄sona: nā q̄tēs q̄d iūt̄ ē inter-
duo mala: ita q̄ oīo alīx ē factū: dī
et p̄miti mīn̄ malū ne faciat mai⁹ de-
hī ē ter. xiiij. dī. nerū. Sec⁹ est in dīver-
sis p̄sonis v̄t̄ in casu n̄o. xiiij. dī. c. t.

C Ad duodecimū dico q̄ minū q̄ 48
fit pp̄ v̄lras ē malū: q̄d ex cā mala hī
alīr̄ mutuū sit bonū i se sic dare elemo-
synā ē bonū i se. & n̄ dare ad p̄pā ē
malū. t. q. t. vide quād hī aut̄ est male.

C Ad tertūdecimū dico q̄ intētō 49
istū mutuātis sunt prama: & tō peccata
nō. n. era. fūnū. istā p̄cenniā hī p̄lū-
pm̄. cū iūt̄ debat v̄lra ex isto h̄cū ve-
dī i cāu: vñ estīmat v̄r̄ifīl̄ q̄ p̄ctīta
erī. p̄ctītō: tpe solonis q̄d̄ mō: vnde
non charitas sed cupiditas ipsum in-
ductū ad mutuāndūz.

C Ad quātūdecimū dico q̄ iste nō ē p̄ so-
fect⁹ intēt⁹ ab hoc mutuātē hī v̄litas p̄
p̄ta: & cōlter accidit mercatorib⁹ dī.
lxxvij. cīcīcīs: & marie i fure hī. n. ex
occīde sanctōs secūta fuerit corona
& glia ip̄o: p̄fīmatō fidel̄ xp̄tane: glo-
rificatio ecclie iēsu xp̄t̄. ista tñ n̄ s̄uerūt
p̄ncipal ab iūdelib⁹ itēta. q̄d̄ xp̄s dī-
xit Jo. xvj. S̄z venit hora vt oīs q̄ inf-
ficiet vos arbitriēt obseqū le p̄stare deo-
Ita ēt q̄ emebāt & v̄dēbant i tēplo:
hī putarēt se bñ facīt̄: corrupta. n̄ erat
iūt̄ ip̄oz p̄pterea dīs elecū eos d̄ tē-
plo Jo. ij. & Adat. xl. vñ nō mō hī iūt̄
re i hīs h̄cīb⁹ cāb̄jōz: q̄m̄ vt dīc. p̄s.
Nouit dīs v̄a iūt̄oz & iter ip̄oz p̄-
bit. & iūt̄ dīvites egnēt̄ & esurēt̄. i
grēt̄s ēt dīsim nō minuent̄ oī hono.
C Itaq̄z cludo ista cāb̄ia nullo mō hī
licere. Si tñ collegā dīs oī iūt̄ap̄: si
ue bononte siue padue alīr̄ determiaue
rīt̄ p̄sū poti⁹ eoȳ sentēt̄ adhēret̄

Epprie optioni susteret, vix qeqd dixi
p serenitate scie mei dictu h̄ete. si
alios doctoris p̄audissez; si sec⁹ intelli-
xissez ab eoz iudicto nō deviassez. Si
qd in p modernos examinātū ī B̄ cāu-
suerit q̄so obtestorqz p̄ticipē me facere
velitis. Quo ad teritū ponentut qua-
tuor argumenta ad probandum q̄ ta-
lia cambia sunt illicita.

Secundum quod iste ut hactus mutuit. sed
in pecunia mutuit secundum accedit sortis. vnu-
ra est. illij. q.ij. p. ioum. Qd' at sit h-
actus mutui probat quod mutuaria consistit in
hys rebus quod consistunt in numero podo-
re vel mensura in quibus transierit unum
in acceptione. Et id dicitur ut ibi : quia de
meo fit mutuus. vt. l.ij. h.ij. appellata. si. si cer-
ta pe. et sunt. q. mo. re. h. ob. i. pn. Si in
casu nro iste fecit ut meo tui et transi-
ut unum rei existet in numero. i. dñi
pecunie. ergo ut. Qd' at accedit aliquid
sortis. p. q. iste mutuauit. Ad. duc. i. ve-
netus sibi restituendos in brugis ad co-
pnii. h.ij. gross. p. singulo duc. cum si in
brugis rbi debet fieri solo non valeat
duc. nisi. l. gross. et apud captores. xlir.
Et sic recipit. xl. duc. ultra sortem. i. ultra
Ad. duc. datos mutuo. et hoc facit. quod
habet mutuanus ait lucrati et sperando lu-
cru ex ipso mutuo. et per dominum fecit. Hunc
lucru. Mutuus datus ec. vt. c. consistit de
vulnus ergo celeri dicitur vularius.

Hec hoc vñ velle hof. i. sc̄ma vñ
vñuris. vbi dicit q̄ si q̄ mutuant p-
cunſas receptur i termino alte t̄ gene-
ris monetarii hoc facit vt i estimatiōe
lucrēt cēſendus est vñurari. Et hoc ēt
cenet ho. in lūma de vñuris. h. an i aliq
ver. q̄ si q̄ pecunia. vbi dicit q̄ iste ta-
lis cēſeri d̄z vñurari sicut hñ ḡ de nū
dis i nūdinas mutuant pecunias quā vñ-
rā dīc̄t h̄p̄ ēt exēcrabiliōe oīb̄ alijs q̄
tūcūq̄ s̄b̄ spē p̄mutatōe aut vēdūōis
vñ alteri h̄c̄ v̄let q̄dūcūq̄ nom̄ ei spo-
nati et q̄ fraudulent vñ mala itētē fit
et si aliqd̄ sorti accedat vñura ē. vt i. d.
c. cōſiſtuit. et xliij. q. iij. c. pleriq̄. Sed
ēste q̄ mutuant pecunia i cūſtate ve-
nientiū mutuantur sibi restitutū vñcū

ad duos menses moneta alterius generis et fecit ut in illo termino in estimacione lucretum: ergo est ylura.

C Tertio q; ve dsc lani. d flo. i tracta 54
tn suo s vslur: si qs mutuat vnti v'l g
nū receptur^q alio tpe i q; esti matoris
estiatōis. si vslile erit q; vberet ee ma
toris estiatōis eo epe: t si erat vslg ad
illō tps fernatur^q mittit vslur: vi i.c.
nanigāti. t.c.i ciuitate vslur. g idē d
bem^d dicere i casu nro. imo multoma
gis cū sse mutuantur pecuniam rece
ptur^q alio tpe alienā monētā d q; vsl
lur estimat q; vbeat lucrat cū duc. ve
netus nō tm̄ valeat i brngs. s. gross.
lū. ergo d̄ cēseri ptractus vsluratus.

Quarto: q̄ dato q̄ iste nō sit h̄ct⁹ ss⁹
mutuit h̄c⁹ emp̄tōis: adhuc v̄ v̄luta
q̄ v̄ r̄ēdere iste pl⁹. **A.** duc. quā vale
ant pp̄ dilatationē t̄glos. duop̄ mēshū so
lūtōis fidē i brugis. d.c. nauigēti. t.c.
In ciuitate. **E**ddē hec argumenta r̄n-
det do. Frā. d̄ tr̄lūssio iūr̄ v̄rlūsc̄z doc-
tor ac aduocatus p̄sistōtalis. Et P̄rio
ad p̄mū: dicēs q̄ nō ob. argumētū de
mutuo: q̄ iste n̄ ē h̄ctus mutuit: h̄z post⁹
h̄ctus emp̄tōis vel p̄mūratōis. Non
ob. ēt q̄ d̄cū ē In p̄mo argumēto q̄
lli. lti. grossi i brugis n̄ ḡst̄tuant: vex
p̄ctū dñca. q̄ smō ē cōe p̄ctū q̄d nō cō
stituit ex affectō singulaz p̄sonaz q̄r
res d̄f. tm̄ valere q̄stū v̄di p̄t cōter
vt. l. p̄reclā rerum. f. ad. l. sol.

Sed si ob. et de m Bos. et ho. qd 56
ibi sp̄ loquunt i vo mutuo i illo q pe-
cuniā mutuat ut recipiat alia pecuniā
ad h̄ vi lucre et monebat ad mutuū
dū ad instantiā rogāt tū sic p̄ncipalē
agebat mutuū. In cāu at nfo si ē mu-
tuū; nec h̄ agebat iter h̄bentes: Is tū
agebat h̄cē temptōis v̄l p̄mutatōis: nā
ad hoc vi h̄cē cēlebat v̄lurari: dī attē
di itērio h̄bētū: gd. s. siēdāt agere ls i
v̄troḡ casu resultet idē effeci: vt i.c. ad
n̄faz de emp. et v̄. et i.c. illo vos de pi-
gno. et xviiij. q. i. eleuteri. et i. toto tū
lo. C pl̄ valē q agit. Exēpli ḡa agit
rogat aliquē camploirē ut mutuet fibi
D. duc. capfor dīc q ē p̄tēt ls n̄ vult

Quod sibi restituat duxa. sed restituat sibi
mōetas i brugis ad p̄putū. līj. grossi. aio
lucrandi et isto mutuo. Iste h̄c cēset
allect̄ cū hic h̄bat mutū de q̄ n̄ l̄ spe
rare lucris: sc̄t̄ si p̄ueniat cū capso-
re et p̄mutādo. **D**ux. cū moneta frā
dēi aio p̄mutādi ipam moneta cum
duc. quā p̄mutatōes fecisset cū q̄cūq̄
sibi fido. Iste h̄c cēset̄ uic̄ ex eo. q̄
disposuit p̄mutare et n̄ facere i strandē
vslarap: et nolle mutū h̄here l̄ resul-
tat idē effec̄ cū casu precedenti.

57. C Tertio nō ob. tū argumētū d̄ mu-
tuātē vlnū q̄ est receptū in alio finio
vlnū maioris estimatiōis: q̄ r̄ndet̄ vt su-
pra q̄ iste nō est cōtractus mutuū.

58. C Quarto nō ob. q̄ iste h̄c videat̄
vslara: t̄ q̄si videat̄ pl̄ velle vēder̄ istos.
Dux. i venetijs pp dilationē t̄pis. l.
solonis duorū mēsiū fidē i brugis. q̄ i
tali cāu n̄o iste n̄ vēdit̄ pl̄ istos. **D**.
dux. pp dilationē duorū mēsiū. l̄ vēdit̄
p̄ eo cursu s̄m q̄ valebat cābia vene-
tijs t̄pe h̄c. uno multotis p̄tingit vt
dcm̄ ē i posidē casus. q̄ t̄pe solonis fi-
ende i brugis aliquā valeat̄ min̄: et p̄
hoc cessat̄ oia argumēta. et h̄ de tertio.

59. C Quo vo ad q̄rtū et vltimū ponū-
tur. xlīj. argumēta cōflicacissima p̄sat̄
dūt̄ frācis̄. pbāt̄ia q̄ dcā cābia p̄ lon-
dres vel bruges vel alta loca sunt isti-
ta quorum p̄mittim̄ est.

60. C Dūo. h̄c d̄ indicari b̄z et̄ formā
et apparētā vi. c. In cluitate de vslarīs
et. c. porro. de huile. de dona. cū dilecti.
b̄z et̄ et̄ apparētis nō appet̄ de
aliquā conuētōe vslarīa: ergo et̄.

61. C Secdo facit q̄ allegādo h̄ctū vslara
rtū ē allegār̄ fraudē v̄l dolū. Bol̄at̄ et̄
frāns i dubio nō p̄sumit̄ nisi p̄bet̄ et̄
p̄esse. l. quotēs. h̄. q̄ dolo. f. de pba.

62. C Tertio facit q̄ vslara t̄m̄ cadit̄ i mu-
tuō. vt i. c. p̄suluit̄ d̄ vslarī. l̄ iste n̄ ē h̄-
ctus mutuū. ḡ te. phat̄ l̄. n̄d̄ in mutuo
mutuū accipies obligat̄ ad cāfidē in
eodē ḡne. vt si mutuaui dux. tenet̄ resti-
tuē dux. si mōetas mōetas. si florensi flo-
rensi. l. paul. f. d̄ sol. adeo q̄ si p̄uenias
vt restituatur i alio ḡn̄: p̄ua grossi. p̄

buc. v̄l p̄ tritico vlnū. nō ē mutuū. l̄ h̄
c̄t̄ inoia. l. v. i p̄n. t. h̄. i. ff. si cer. pe. p̄
terea mutuū fit ad p̄ces rogat̄. l̄ roga-
ti. ff. si cer. pe. et̄ sic p̄teplatōe et̄ t̄m̄ q̄
mutuo pecunia recipit̄ vt i. d. creditor.
isti. q̄ mo. re. h̄. ob. et̄ ln. l. si vt certo. h̄.
q̄modatū. ff. q̄mo. l̄ i cāu isto datio pe-
cunie fit t̄m̄ ad bñficiū illi. q̄ pecunia
exbursat̄ q̄ q̄rt̄ ipam remittē i brugis. et̄
aliquā retēto cāu n̄o fit p̄teplatōe v̄t̄
usq̄. l. dāt̄is et̄ recipiēt̄is: p̄ua accipies
pecunia i dīgebat pecunia i venetijs
et̄ dās i dīgebat pecunia i brugis: et̄ sic
nō fit i cāu n̄o mutuū ad bñficiū illi.
t̄m̄ q̄ pecunia recipit̄ quēadmodū fit
i vero mutuo. et̄ p̄ bñ cessat̄ p̄m̄i argu-
mēti v̄bi d̄f mutuū q̄li d̄ meo sit tuū
q̄ illud q̄d̄ d̄f q̄ i mutuo fiat de meo
tuū p̄cedit̄ negative nō affirmatiue. l.
vez̄ ē dicere hoc nō ē factū de meo tuū
um. ergo nō ē mutuū. Nō āt̄ p̄cedit̄ ar-
gumētū affirmatiue. hoc fit de meo tuū
ḡ ē mutuū: q̄ hec ē falsa argumē-
tatio: nam i emptōe et̄ vēdūe et̄ p̄mu-
tationē fit de meo tuū. et̄ t̄m̄ nō d̄ mutuū
vi i toto titulo. de h̄bē. emp. et̄ de rez-
p̄mutatione. ff. Et̄ p̄ hoc facit. d. h̄. ap-
pellata. cum ibi notat̄is per doc.

C Quarto: nā iste est cōtractus inno b̄z
minatus. l. nālē. ff. de prescrīp. h̄. et̄ in
l. l. C. de rez̄ permū. q̄ dat̄ dux. vene-
tos et̄ cōsuevit accipie grossos frādēles
qui cōtractus p̄mutatōis est s̄llis con-
tractū emptōis et̄ vēdūis. vi. l. art̄
sto. ff. de rez̄ permū. et̄ in. l. p̄mutatio-
nem. C. de terū p̄mu. Sed quēadmo-
dum in cōtractu emptōis l̄ vendere
rē v̄lra l̄stū p̄ctū. vt. l. l. C. de rescin-
ven. et̄ ln. c. cūm̄ d̄lecti de emp. et̄ ven.
Ita l̄ accipie rē maioris estimationis
in p̄mutatōe q̄ sit res que dat̄. Et̄ iō
l̄ ln. casu n̄o recipe grossos siue mo-
netā q̄ sit maioris estimationis q̄ sit
dueatī qui immēratī fuerint.

C Quinto dico: q̄ iste h̄c cābīs p̄ 64
dīci emptōis et̄ vēdūis vt videant̄ vē-
di singuli ducati p. līj. grossis frāden-
sibus. q̄m̄ vna mōetas estimat̄ cū alia
c. oīm̄ causam. et̄ ln. c. cūm̄ canonēts.

hi satissimacere. nisi solueret mihi iteresse
qr illi dñca. ibi soluti n̄ tm̄ valēt ibi sic
venetijs. Ip̄m ergo iteresse qd tacue i
erat p̄t dñcū i pactū. qr tūc venit iure
actiōis. l. iij. ff. d ac. ep. etrē. et not. Iun.
de sen. excō. sacro. Nā fm̄ doc. certa sū
ma p̄t dñci i stiplone loco iteresse. qr il
lud ē difficile pbare. vt. l. ff. d p̄to. sti.

C Septio p̄ hac sua facit. Jo. cal. suo 66
p̄filo. xl. dicit qr si mercator tanuēsis
emitt ab altq̄ alio mercator tanuēsis. ce
bissancos sibi soluedos i alexandrta. et
tanue soiuit. cx. qr tal h̄ctus nō est vsl
rari. qr ē h̄ct̄ p̄mutatiōis siue cābij et
recābij. et tē h̄ctus ēptiōis et vēditōis.
Si ḡls p̄mutare pecuntas cū alta pe
cunta etiudē. generis soluenda i alio lo
co cū lucro. multomagis cū alia mo
neta diversi generis vi fuit in casu no
stro licet etiam cum lucro.

C Octauo hoc idē tenet Lan. d. flo. 67
vbl. s. dicit qr si egēs florē. et libas gros
soni recipi a mercatore floretino flore
nos. evt. ff. q̄ cābla tūc florētia valēt et
currūt. x. lib. gross. et p̄mutat restituēt
venetijs q̄tū valēt ibi. j. mēlez a die ce
lebratis h̄ct̄. qr tal h̄ctus est licitus. nec
vslurari. et si cābla. augmētarēt ad. cx.
et ultra ergo idē dicēdū i casu nostro

C Nono facit qr ff. cōdez sniaz doc. in 68
d. c. nauigāti. licitiū ē cāp̄soriū lucrari
i p̄mutatiōe moneteyz sol. l. p̄ duc. rc.
s. i p̄mutādo duca. cū mōeta et econverso
Si ḡls s̄ i p̄mutatiōe mōete. ergo idē
dicēdū in casu n̄o cū ista sit qdā p̄mu
tatio nā dat duca. venetos i venetijs et
recipit in brugis goss. frandenses ad
p̄putū de. lij. gross. p̄ singulo dñca.

C Decio q̄firmatū p̄ argumentū a magis
sori qm̄ ēt ff. cōdez op̄i. doc. i. d. c. nauigā
ti h̄ct̄ cābū q̄ celebrat dñci p. c. florētī.
q̄ lucru volūt i facēdo pecunia distētis
us nōterart: puta q̄ accipit. D. duc. l
venetijs cū h̄ q̄ soluāt mihi rome. D
duca. dñmō d̄z sibi vnti sol. p̄ duca. tal
get̄ est licit̄ p̄ q̄ faciūt notata p̄ Jo.
an. i. c. cōquestus. de vsluris. Et ē rō ff.
eosdē doc. qr id qd̄ plus accipit et cā
p̄sorab i p̄mutatione monete et a me

extra be cēsi. Et voluit Bal. ln. d. i. paul
lus et Lan. de. flo. vbl. s. Et sic cessat
vba q̄ h̄z locū i mutuo et nō i h̄ctu em
ptiōis vēditōis et p̄mutatiōis. Nā i mu
tuo id ē vba accipe vltra sortē qr cēset
h̄nālē egratē qr q̄s altqd̄ soluat p̄ vslu
rei p̄prie vt dicit̄ doc. postq̄ trāslatū
ē dñtū i accipitētē et fddit̄ silis res i ea.
boni. Sz i casu n̄o vt vixi n̄ ē mutuo.
lō nō ēt h̄nālē egratē qr nō soluit in
codē genere sz i alio genere. l. moneta
et sic illō diversuz gen̄. l. mōeta frādē
sis sit maloris estimatiōis n̄ ē vba qr
b̄ h̄z i p̄mutatiōe et vēditōe vt dc̄m̄ ē.
65 C Sexto posito sūn p̄tūdictio solut̄i qr
iste h̄ct̄ cēset h̄ct̄ mutui adhuc dico
qr n̄ d̄ h̄ct̄ vslurari i casu n̄o qr nō
df̄ accipe vltra sortē mutuo datā. qd̄
p̄bo. Nā iste q̄ recipit. D. duc. i auro
nō i mōeta restituē tñr. vt in p̄alleg. l.
paul. Et si nihil alib̄ actū eētiter spos
obligabili recipiētē pecuntas sp̄as resti
tuere venetijs vbl mutuo accepit vt. l.
l. et l. ss. q. ff. de eo qd̄ cer. lo. et i eadem
bōitate. l. cū qd̄. ff. si cer. pe. Et sic si vlt
i brugis vel alio loco et de alia mōne
ta tñr mutuāti ad iteresse. vt. l. iij. ff. de
eo qd̄ cer. lo. et i. c. p. et. g. de ossi. dele. d
so. cōpe. c. dilecti. Nā ēt fm̄ canones in
teresse peti p̄o. vt. i. c. puenit et i. c. cōst̄
tit̄. de fideius. et in. c. cōquestus. v. vslu
ris. qr iteresse cōsistit vt soluat vez va
lorē duc. Sm̄ qr valebat venetijs sibi sol
uit dēbant duc. vt. l. rō. h. ff. ff. de ac. ep.
Et not. p̄ Bar. i. d. l. paulus. Sz ita re
putat qr tm̄ valeat. lij. grossi in brugis
q̄tū ducat̄ i venetijs. Nec ob. si dica
qr duca. venet̄ i brugis si v̄z n̄isi gros
sos. xlit. ap̄d cāp̄sories: qr r̄ideo qr illō
ē bñ verū p̄cū i brugis vbl nō v̄z tm̄
duc. venet̄ sicut venetijs. Sed nec tm̄
v̄z apud cāp̄sories sibi q̄ volūt lucrari q̄
tū v̄z apud mercatores. nā duc. venet̄
plus v̄z venetijs q̄ brugis. Et floren
bononin̄ plus valeat bononie q̄ alibi
et sic de singul. qr ex varietate locoru
variant p̄cta rep̄. vt. d. l. p̄cta. Nā si mu
tuāti. D. duc. i venetijs. et m̄th̄ f̄st̄ue
ret i alamani. D. duc. nō diceret mi

catoribus florētūs in faciendo pecunias distantiā numerari nō accepit rōne pecunie q̄ ē inēdibiles s̄z rōne p̄cūli & iteresse vt subueniat salarys p̄fis nū domoz mistroy & laborib⁹ & expēsis in arte necessaria ne frusta ponant operā & sudore suū ad utilitatē aliorū. nā laborib⁹ & itineris h̄ida ē rō extra v̄to. c. magne. T̄s ut dixi adhuc vna pecunia p̄de rēdi p̄ alia. Si ergo l̄z in casu p̄dicio ipsi. d. florētūs lucrari i p̄mitādo moneta c̄i alia moneta eius dē generis pp̄ distāta loco a fortiori l̄z i casu n̄fo lucrari in p̄mitatione monete c̄i alta mōeta diversi generis.

70 C Undecimo cōprobat. Nā cl̄p̄ est q̄ si in venetijs vellēt alijs in cōfīdēti p̄mitare. Ad. duca. venetos in eodes loco c̄i grossis frādēsibus hoc posset cū lucro. ergo multo magis ex iteruallō p̄st p̄mitare. i. vt soluat v̄loz ad duos mēses & in alio loco c̄i dicatur mutuus accipere pp̄ter. v̄la sonē duoz mēsumi: vi in. q̄ plus insti. ac. q̄ non debet esse deterioris conditionis eo q̄ dat sibi d̄litionē duoz mēsumi & facul tate soluendi in alto loco, sibi habili.

71 C Duodecimo corroborat: qm̄ in dūbītati est q̄ si alijs in venetijs quenaret c̄i aliquis theotonico de dādo sibi Ad. ducatos in venetijs cū hoc q̄ p̄dīctus theotonicus det sibi tot florenos venēles i alamania ascēdētes ad sc̄imā Ad. duc. p̄ eo p̄cio quo cābīa currunt in venetijs talis h̄ctus p̄mitationis ē licitus. ergo idē casu nostrō.

72 C Tertiodecimo. q̄ nō sit usura probat: q̄ iter ceteras rōdes q̄re in mutuo est usura: illa est de p̄ncipaliorib⁹: q̄ pecunia mutuus nō subiacet alieni p̄cūlio in sorte mutuata c̄i in oēm euē u salva sit sorte: q̄ recipiēs mutuū obligat ad tātudē in eodē genere: q̄ si ac ciplē duc. mūno tenet, restituere non eosdē sed totidē in eodē genere. Et sic vīco de vīno grano & oleo q̄ recipiēs nō obligat nisi ad tātudē in eodē genere: q̄ est debuor: generis & gen⁹ p̄tere nō p̄t sicut sp̄s. l. i. rōe. q̄. incerte

fl. ad l. fal. S̄z in casu n̄fo p̄t pati dā nū etiā in sorte. L̄tū multotēs occurrat q̄ p̄datut ex isto cābīo sicut dixi in po sitione casu: ergo est inq̄m̄z q̄ post q̄ subiacet periculū nō possit cōseq̄ lu crū vt i regula s̄z nām. f. d. regu. iur. C Quarto decimo facit q̄ reteō ca 73. su n̄fo: si is q̄ recipit. Ad. duc. s̄ brugis ad rōnē. lij. grossi frādēsū nolle: p̄dīctas pecūrias remittere venetijs sed ex sp̄s merces emere nō cēt dubius q̄ ta lis frāctus nō esset illēctus ergo relin quīt q̄ non est illēctus ex hoc solo: q̄ pecūrias receptas in brugis velut remit tare venetijs p̄ cābīo pro eo p̄recio p̄ quo enrrunt iunc cambia in brugis.

C Quare ex omnib⁹ dictis p̄clūdt: 74 supradicta cambia de brugis &c. licita fore nec usurapīt indicari debere con tracīi nisi animo mutādi & in fraude usurariū vt. s. cōsequat̄ lucrū mutuūs ex ipso mutuo q̄d p̄ncipaliter agebatur hoc fieri: q̄ tūc h̄ctus esset illēctus & usurariū. & ideo careant sibi hoīes si mala intentione hoc faciūt; c̄i cogitatio nes hominiū omnipotenti deo neque ant occultari qui est cognitor oīum se eretor. xxij. xl. erubescit. ii. q. v. Eōs iuit. Et vt vides ista materia cābīo: uz de londres &c. nō ē v̄loz quaž clara ex quo vides supra plures doct. famulos tenere esse licita: allegātes p̄o ista pte rōnes valde efficaces & vix solubiles. Et vt vidisti archieps flo. nō audet fir mare pedes h̄ istam opt. etiā Lau. de floren. non firmat pedes in hac varie tate. Lohulust tū fideles vt abstine ant ab h̄mōi cābīis. Et sic ego idē q̄sin lo ante factū: Sed post factū si penitēs pur vellet adherere huic opinioni: credo nō fit ei denegāda absolūto.

C Sus clauit. Quo ad absolūto: Unū formā & speciale & cōmūnē: Quo ad speciale. s. sup̄ ecōdīcatōē ma fōrēsciendū q̄ quinq̄ requirūnt. Prīmo q̄ absolūtē potestatē absolūti habeat ordinariam sine delegatam aliter absolūto est nulla. extra de pe. & re. omīnō. Immo sepe ipse absolūto

remanet negotius cum singulariter ab-
 solutio: vt in c. religiosi de priu. Alia
 quattuor vide supra absolutio. v. h. t.
CQuis aut modus servet in absolu-
 tione ab excusatib: maiori. Dic q: ex-
 poliat excusat: restib: et penet se agi-
 tannu ecclesie pstratu: v: flexio gemm:
 cor: illo: q: d: tu absoluere q: absoluens
 tenebit virgas vel corrigit in manib:
 dicendo psalmi. Misericordia mea de: v.
 aliū psalmi pnsale obterado eū semel
 s: q: l: b: v: v: m: v: a: c: p: z:
 Canticum gemitac. et p: psalmuz v: cat:
 H: p: t: c: Postea kyrie. xp: ky: p: f: n: Et ne nos. Postea dicat. v.
 Sal. sac buxi tuu vel ancillu vel ser-
 nus tuos vel ancillas tuas. si plu: es st:
 Nihil proficiat intinicus in eo vel in
 ea. vel in eis. Esto. et vel eis dñe turri
 fortitudinis a facie intinct. Dñe exau-
 ct: ec. Dñs vobiscm. Ofo. Deus cui p:
 pni: est misereri sp: et pcere suscipe de
 precatio: nra: et huc famula tuu que
 excusat: scathena gemitig: misera-
 tio tue. pietatis absoluat. p: xp: dñm
 nifum. Amc. Postea dicat. Ancorita-
 te dei oipoi: et ac beat: aplo: Pe-
 teri et Pauli et ecclesie sancte romae et
 nra. absoluim: te a tali sua et restitu-
 mus te cōioni et picipatio: ecclie et os-
 um fideliū et ecclasticis sacris. No. tū
 b: glo. Ray. q: si papa mādat vel lega-
 tus aliquē absolutio forma ecclie: ēt si
 la omissa iz absolutio. nec. n. sic man-
 dat absoluio sub idicē ut sic demis
 hēat p̄tē absoluēti si frauerit soaz
 sed duo mādant s. q: absoluati et q: for-
 mā ecclie servet. Sec: tū v: dicēdū si
 papa mādat aliquē absolu i forma cō-
 fessionali ut i indulgentiis plenariis. Nā
 illa forma nō suata mābi sit. forma at
 professional pape. Sicut q: i talis ē. Bi-
 lecte filij. et ista. Nos tuis supplicatio-
 b: felicitati: pcedim: tibi ut aliquē ido-
 neū p̄fessorē presbyteri: seculare v: reli-
 giosus in tuu possis et gere p̄fessores. Q:
 vita tibi comite in casib: apostolice se-
 di resuatis semel dūxarat. i alio v: q: q:
 tēs fuerit opoxunūcōfessione tua v:

ligēter audita. p: pmisso tibi debata
 absolutionē ipēdat: et iniugat pni: sa-
 lutarē. Q: v: q: p̄fessor: que duxeris eligē
 dñ: o: i: um p̄tō: tñd: de quib: corde
 contine: is et o: i: p̄fessus fueris: ēt semel
 dūxarat in mortis articulo plenaria re-
 missionē tibi in sinceritate fidet et vnl-
 tate sancte ro. ecclie et obedētia ac de-
 uotio: nra vel successori nro: ro. pō.
 canonice intrātū p̄fessenti auctorita-
 te aplica p̄cedere valeat dñctō: tne: te
 nore p̄ntū idulgēm: Dic tū q: idone-
 us p̄fessor de his de qbus fuerit alteri
 satisfactio ipēde dareā tibi p̄te si suput-
 eris: vel h̄: des tuos. si forte tūc trāfie-
 ris faciēdā iniugat quā tu vel illi facer-
 teneamini ut p̄feri. Et ne qd: absit p̄p
 h̄mō: ḡ: z: vel p̄cessione reddere p̄-
 ciutor ad illicita i posterū cōmitēda
 volumus q: si a sinceritate fidei: vnitā
 te ro. ecclie. ac obedētia et denotione
 nra vel successori nro: ro pon. cano-
 nice intrātū desisteriant ex p̄fidēta
 elusdē p̄cessionis vel remissio: nis aliq:
 forsā p̄mitteres. concessio ac remissio
 ac p̄ntes lfe nullien: suffragent. et in
 sup: vnu: ānū a tye q: p̄sis ḡ: a: d: e: o:
 p̄ueniret notictā p̄pudē singulis. vi-
 fertis ipēdīmēto legitio cessante tetu-
 nit. Et si p̄dictis seris ex p̄cepto ecclie
 regulari obstat: iniugta pni: votos
 vel als: tētūnare teneant: vna alia dle
 singulaz septimaz etusdē āni: q: ut p̄e-
 mitti: asticti: nō sint: tētūnēt. Et si i: d:
 cto āno vel aliq: ei: p̄te eēnt ipēdī: an-
 no sequēti: v: als: ḡ: p̄l: m̄: poterit nō
 s̄llis supplere h̄mō: tētūnū: teneātur.
 Hono: li forsitan e: p̄libarti tētūnū ē
 toto vel i p̄te q̄ncēq: adipere neque-
 rit p̄modē: eo casu p̄fessor p̄dicē: tētūnū
 vnu: ī: alia pietati: ope p̄mutare va-
 leat: p̄ut aiāz suaz salutis expedire vide-
 bits: q: ipi oratores pari mō: obēat ad-
 plere. Alioq: p̄s p̄cessio: q: ad plenēz
 remissionē h̄mō: dūxarat: nulli: si ro-
 borts vel momēti: hec ibi. No. tū q: i:
 i h̄mō: plenariis idulgētis dūcas q:
 q: possit eligere p̄fessorē ec. q: possit
 absoluere tū ab oib: p̄ctio. crib: et

cessibus et in casib⁹ et sedi apostolice
refuatis: et in q⁹ se.apl̄ica eēt p̄sulen-
da: q⁹ nihilomin⁹ talis p̄fessor nō p̄t
se iromittere de casib⁹ refuatis per
pcessum curie nec et p̄ Sixtinā: quaz
habes in fine hui⁹ op̄is un̄ qua p̄tinet
summarie sere tot⁹ pcessus erit. Et h⁹
nisi de p̄dictis casib⁹ sp̄aliter et expres-
se in h̄mōl idulgētijs mētio h̄eatū.

2. **C** forma at̄ cōis absoluēdi a p̄cis h̄.
et. Absereat tui ec. Indulgētiam. ec.
Postea dicat. B̄is n̄. Iesus xp̄s ab-
soluat te. Et ego auēte sua q̄ fungor i
q̄tu possū et vbeo absoluo te ab oī vi-
cū exēdicatiōis mioris si teneris. et
restituo te sanctis sacris ecclie si idigēs
Iter absoluo te ab oīb⁹ peccati tuis
p̄fessis oblit⁹ mortalib⁹ et vētalib⁹ et
circūstētys eoz quocūq; et qlstercūq;
offenderis deū creatorē tuā animam
tuā: et primū tuā. Et oia bōa q̄ fecisti
et factes et aduersa q̄ sustinuit et susti-
nebis sint tibi i p̄niam et remissionem
p̄cōp̄ tuoz et i augumentū ḡe dīne.
Inn. p. ec. Et no. q̄ iposito man⁹ sup
caput ipsi⁹ p̄fitēs n̄ ē v necessitatē: h̄
de p̄gruitate. Itē no. q̄ supradicta foia
absoluēdi ab exēdicatiōis maiori n̄ ē v
necessitate obſuādamisi i exēdicatiōis
notoria sec⁹ si eēt occulta. Immo et si
eēt notoria et absoluēs n̄ fuaret dictas
formā. Iz peccaret. n̄ absolo teneret.

3. **C** forma aut̄ absoluētis plenarie h̄.
et. Absereat ec. Indulgētiam ec. B̄is
n̄. Iesus xp̄s te absoluat. Et ego auēte
ipsi⁹ et beatoz Pe. et Pa. aploz ei⁹:
i hac pte. tibi pcessa et mihi omissa ab
soluo te ab oī lniā exēdicatiōis malo-
ris: et mioris: suspēsiōis. et iterdictis si
teneris. et restituo vnitati fidelium et sa-
cētis ecclie. Idē eadē auēte ego te ab-
soluo ab oīb⁹ p̄cis tuis p̄fessis: p̄triciis
et obliis et circūstātis eoz. Et auēte
dei oipotētis. B. Pe. et Pa. et auēte su-
mi p̄d. N. pape. i hac pte tibi pcessa et
mihi omissa. Inq̄ tuā claves sanctero.
ecclie se extēdāt. et i q̄tu vbeo ego te ab
oīb⁹ penitib⁹ i purgatorio debit⁹ pp
culpas et offensas q̄s h̄ tēs et pr̄mis
n̄ et aiaz tuā 2misiſt. Et inq̄ tuā mihi

pm̄tēt. ego restituo te illi inocēte in q̄
q̄n baptizatus fuisti et plenissimam
tibi p̄fero absolutionē et remissionē oī
uī p̄cōp̄ tuoz. In noīe p̄fis ec. Be
absolutiōe ab irregularitate et suspēsiō
ne. Utde supra Absolutio. vt. h̄. i.

USus et vſuſructus Uſus qd ſit die
Uſim glo. i. l. i. f. de vſu et ha. q̄ ē in
vēdi reb⁹ altenis ſalua rex ſba. Ex q̄
diſſiſtūde glo. ibi. ifert q̄ vſus nō p̄t. p
prie p̄ſſtēre i reb⁹ q̄ ſolo vſu pſumēt
Sicut nec cōſiſta p̄p̄le vſuſr. q̄ ets
nō cōpetit diſſiſtū q̄ consumēdo et
viendo nō ſaluare rex ſubſtantia.
C Que at̄ ſit dīta inter eos. Dic q̄ ſi i
vſus vſridarij ē tibi relic⁹ rosas et ſru
ct⁹ vſridary poteris ſumēt ad vſu tuū
S; alij n̄ poteris vēder nec dare. S;
ſi vſuſr. ſit tibi relic⁹: tūc potes vēdere
et dare: et ad vſuſr tuū habere poteris.
C Quid aut̄ ſi vſuſr. B. q̄ ē in altenis 2
reb⁹ vēdi et ſruēdt: ſalua rex ſba: q̄ ē
ius i corpe q̄ ſublatō et ſpm tolli neces
ſe ē. f. eo. l. ij. et iſt. eo. in p̄n. B̄ ſruēdt
ad diſſerētā nudū vſus: q̄ min⁹ eſt in
vſu q̄ i vſuſr. Naz is q ſundi nudum
vſum h̄zenſhill vſteri⁹ h̄ere ſtelligit q̄
vt olerib⁹: pomis: florib⁹: ſeno lignis et
h̄mōi ad vſum quotidann⁹ vſat. In
eo quoq; ſūdo eaten⁹ ei morart ſtceat
vttū dño ſundt moleſt⁹ non ſit neq;
his p̄ quos opa rufteca ſit ipedimen
te ſit. nec vlli alij. ius qd h̄. aut vēdes
aut locare aut grati pcedere p̄t. cum
h̄is q vſuſr h̄ ſuſt hec oia ſaceſ
iſt. de vſu. et ha. Et ibi et dī ſig⁹ edī
um vſum h̄ ſuſt. ius habere intel
ligit. vſt ipſe tñ habitet. nec hoc ius ad
altū traſferre p̄t: et vix reſeptum v̄
v̄t hōp̄ites ei recipere ſtceat et habita
re cū v̄toſe ſua libertas ſuis. Idē lib
eritas nec nō alijs libertas pſontis q̄b⁹
nō min⁹ q̄ ſuſt v̄t ſuſt habitađi ius ha
beat. Item is ad quē ſeru vſus perili
net tpe tñ ſopers et ministerio riū. vt
poſt. Ad altū v̄t o nullo modo ius
ſuſt traſferre ei cōcesum eſt idē in
ris eſt in ſumento. Sed ſi pecoris v̄
ouis vſus legat ſuerit: nec lacte: nec
agnio: nec lana v̄t vſurari⁹: q̄ ea in

fructu nō sunt. Plane ad stercoādum
agrū suū decorib⁹ vti p̄t. Sic ergo ha-
bes q̄ h̄ns vsl dom⁹ p̄t in ea habi-
tare cū marito vlxore e familia. Et
ēt cū psonis sine qb⁹ stare nō l̄z t̄ hos
p̄tē recipere vel amicū ēt si recipiat p̄
honē: dñ modo vni cū hospite e nō
separatū dictā domū Inhabitent. vt.l.
ceterum in prin. s. de vsl. e ha.

C Is cui pcessa est habitatio p̄t nō
solum ipse habitate cū familia e cū re-
ligs. s. enumeratio. s. et p̄t alteri loca-
re ēt separatim a se. Et sic habitatio ē
h̄s distinctū ab vsl t̄ vslfructu. t̄ q̄
h̄s habitationem nō h̄s vslfructu nec
vslum institu. de vsl e ha. h. sed si eut

C Quid at si reliquac alicui vslus fil-
ue an possit vēdere ligna. s. gl. i. l. di-
mū. s. s. vsl. e ha. dicit q̄ sic. e dic̄ ibi
esse casum vt tm̄ h̄eat vslfructus h̄e
vslfructu. Idē videatur tenere glo. isti. de
vsl. e ha. In p̄t. s. Ang. de are. ibi
dicit h̄s vēp q̄ si silva esset a lōge e ex-
p̄se corrīgij e rectire plus. essens q̄
valerēt ligna p̄ necessitate sue psonae
q̄ tūc in recōp̄satione dicioz sum-
p̄tus dz posse de lignis vēdere. Et sic
p̄t tm̄ vēdere q̄ recōp̄sset sumptus
vecturaz lignoz pro sua necessitate e
nō plus: q̄ vslarins dz tantū habet
q̄tuz sibi de necessitate sufficit e non
plus. Et attenta ista rōne: idē dici pos-
set de vlno e frumento e alijs q̄i eēnt
a lōge q̄ licet tm̄ vendere q̄ sufficit
ad sumptus p̄ductioē ad ipsum vsl-
rari. ar. l. adigere. h. Quis. de iurepa.
hec Ang. Et v̄ rōnable alio legamz
posset ēt inutile e nullā commoditatē
p̄cipere vslfructuari. e hoc facti ad
alit. q. Hibi legat⁹ est vslus vnlis bo-
nis: an' pos̄ m si nō habes alit̄ bōne⁹
q̄luzere cū bōne vicin vlt alternis die-
b⁹ viamar. Et p̄t dici q̄ si vslarins
nō h̄s omoditatē emēdi alit̄ bōne⁹ e
ētē p̄t facere. Aliter nullā cōmodita-
tē dicit bōnis h̄eret vslfructuari. ar. gl. s.
allegate isti. de vsl. h. e. i. d. l. dū.

C Quid aut si dom⁹ vslfructuaria in-
diget refectionē vel reparatōes ad quē

ḡtinet ou⁹. s. Ang. de are. insti. de vsl
fructu. h. finit q̄ si ipensa est magna
spectat ad p̄p̄tari. vt l. hactenus
s. eo. t. l. eu ad quē cū ibi no. per bal.
e Sali. C. eo. Quē atq̄ ipēla dicat ma-
gna est i arbitrio iudicis. Sed an vsl
fructuari⁹ obeat p̄mo expēdef magnā
spēlam: t̄ postea repetere ja p̄p̄tari
die q̄ nō. Nā vslfructuari⁹ solē h̄eat
curā e sollicitudinē rei vt p̄curator in
re dñs iuria. l. t. i. s. f. s. vslfructu. quē admo-
du ea. s. p̄curator ad opus faciēdum
p̄t agere vt pecūlia sibi det ante op̄
faciū vt s. m. l. s. vlo si remunerādi. h.
s. c. l. se. Ang. etiā ex illo. h. finit s̄ser-
vnū singulare q̄ q̄i. vro: vel ali⁹ habs
vslfructu q̄ nō p̄t vnā domuncula⁹
mutare e facēt domū amplā q̄i si mu-
tat in nouā formā ēt i meli⁹ p̄tē vsl-
fructu. Lasus ē i. l. q̄ vslfructu aree. t̄
l. vslfructuari⁹ nomi rector. s. de vsl
fru. q̄ tene mēti q̄ mlti vslfructuary
p̄nt errare. Quinimo ēt si quoddam
editiciū esset inchoatū p̄ defunctū nō
p̄t vslfructuarius ēt si eo indigeret
perficere. alias pficendo cadit a lne
suo. vt est casus in. d. l. vslfructuarius.

C In qb⁹ aut̄ reb⁹ p̄stituat vslfructu⁹. h.
s. In oib⁹ reb⁹ q̄ vsl nō glumunt p̄-
prie. s. co. l. oīum. In reb⁹ vero q̄ vsl
glumunt nō prop. le vslfructus p̄st-
tuli sed vslfructus cā receptrā est vt ēt i
his cōstituatur: ergo p̄stituit in pecu-
nia; vlno granotz h̄mōl. isti eo. h. p̄st-
tuli. e vt habeat plene ista materia: t̄
qd debet habere vslfructuarius e ad
qd teneat. ponet casus i terminis quē
ponit Bal. in q̄ds p̄silio qd icipit pas-
cētus. vbi sic dicit. P. reliquid vro:
sue vslfr. oīum masarop e suppelleci
lit̄ ipſi⁹ testatoris oēs e singulos fru-
ctus reddit⁹ e p̄nētus q̄ p̄cipit: e p̄c-
p̄t poterūt de bōis e h̄rūtates vslus
testatoris. Nōd qrl̄. Nōd h̄rdes isti
iui teneant soluere legato e alia debi-
ta h̄fitaria: t̄ expēlas funeris de bō-
nis eoz p̄p̄is. aut possint soluere te
bonis mobilib⁹: vel immobilib⁹ dicte
hereditatis. Itē nūngd bona mobilia

vi sunt vlnum et frumenta q̄ sunt i. bo-
mo testatoris ipse sue mortis sunt ux-
oris vel h̄fdis. Et n̄sqd ipsa possit u-
arnēsib⁹ et supellecilib⁹ h̄ditat. Et
rūdet p̄mo ad p̄mū q̄ h̄fs tñr soluere
debita nō legataria vt. C. si cer. pe. l.s.
Et iō uxor nō tñr ad debita nec ad ex-
p̄sas funeralis. s. de v̄suf. le. l. fūdi treba-
clani. Tñ ad collectas et onera rep̄ bñ
tñr v̄suf. s. de v̄suf. l. si p̄dētes. frumē-
tū qđ erat testatoris debet uxori eti sa-
tisdatiōe reddēde estimatiōis vt. s. de
v̄suf. eaz rerū. l. si tibi vni. Reb⁹ et ar-
nēsib⁹ q̄ v̄su nō q̄sumuntur p̄stta satis-
datiōe ve estimatiōe reddēda. Et dēnt
estimari eti traduntur sibi vi. l. i. C. de
v̄su. et hā. hec bal. Quo tñ ad h̄ v̄l-
mū Pan. in. c. cū p̄stet de p̄lg. tenet q̄
de his reb⁹ q̄ v̄su nō q̄sumuntur sed n̄t
nūtitur vt vegetes et lilia q̄ v̄suf. deb̄
cauere de viēdo fruendo et restituēdo
qđ supererit finito v̄suf. Els v̄suf. esset
magñ p̄stdicū. Itē addē q̄ v̄su. de
reb⁹ imoblib⁹ d̄z cauere q̄ v̄te eti ar-
bitrio bōi v̄t salua rerū substatiā. Et
sic q̄libz bon⁹ v̄t v̄t et fructi re p̄pa.
C An s̄t cautio sit de substatiā v̄suf.
R. Brail. de cu. vt refert bal. i. l. i. C. eo. et
Jac. bu. vt refert ibi bar. et Sall. dicunt
Aut q̄st an cautio sit de substatiā v̄suf
fructus h̄ndo respectū ad eas res que
v̄su nō q̄sumuntur. Et dicēdū est q̄ nō
nā et in multis casib⁹ q̄sistit v̄suf. s̄i
aliquantione. vt no. i. d. l. i. Si p̄ ha-
bem⁹ respectū ad eas res q̄ v̄su consi-
munt et tñc cautio d̄ esse de substatiā
vt. l. hoc senatus. d. l. ff. s. v̄suf. eaz rep̄.
Et ex his Ang. de are. instl. de v̄suf. in-
sert i practica q̄ l̄ v̄suf. vtač et fructi fo-
do et domo testatoris nōdū p̄stta cau-
tiōe q̄ pp̄ h̄ nō definiſt fruct⁹ facet su-
os. Sec⁹ si v̄tā pecunia et vestib⁹ nō
p̄stta dicta cautiōe q̄r ex pecūnia et alijs
moblib⁹ nō facit fruct⁹ suos: vt p̄ p̄
p̄dicta q̄b̄ p̄petuo note q̄r lepe 2tigit.
C Quero cū cautio nō sit de substatiā
v̄suf. an v̄sufu. faciat fructus suos
anteq̄ p̄stet dicta cautiōe q̄r elam̄z
sit q̄ cauere d̄ de viēdo et fruendo

arbiterio boni viri Bar. in l. vrori vslfr
fructu. scilicet de vslfructu lezcludit qd qm
qz vslfructuaris nō pcpit fructus lz
proprietarius vel alius. Et iūc vslfructu-
arioris nō debent restituī ante p̄stitas
cautionē fruct⁹ pcpit vt d.l. vrori. Qd
qz perceptum ab ipso vslfr. et tūc aut
hereditib⁹ vel proprietario scientibus et
patientibus: et tunc facit fructus suos.
vt est casus in l. hac edictali. q. his il-
lud in. q. sicut vtraqz et ibi Bald. C.
de se. msp. Si vero ignorant et per qns
nō potest dici qd tacite p̄senserint et sic
qz patimuntur: et tūc nō facit fructus su-
os. Et ita intelligit d.l. vrori. lz saly. p⁹
ol. cy. et bal. i. l. i. C. e. distiguit. aut qm
v fructib⁹ pcpit ab alio: et tē nō facit
suos. Tūc prestis legitima satisdatiōe
vel oblatā et nō recepta absqz legitima
et assignata a p̄prietario dz ei part
licentia vt eis fruati: vt de alijs reb⁹ cu
pro eis et pro alijs rebus satissimis dederit.
vt d.l. vrori. Aut querit de perceptis a
seipso: et tūc aut cautio tā erat petita: et
tunc nō facit suos vt eius mora nō sit
absqz pena. facit d.l. hac edictali. q. his
illud Aut canticō nō fuit petita: et tunc
aut perceperit scientē et patientē dñō vsl
p̄prietario et satisimulante cautionē
petere. et tunc facit suos. Impviet. n. si
bzqz cautionē nō petijt. vt in. d. q. h. hls
illud. Et pōdera qd ille tex. logitur in. sc̄
ente se teneri ad cautions p̄standā per
verbū dissimilauerat. Itēz pōdera qd
ibi est casus qd possidēs nō teneat cau-
tionē offerre. Aut fructus percepti p̄-
prietario ignorante: et tūc aut possessio-
nē habebat fine vicio: et tunc etiam
facit suos pp bona fidē ar. qui. mo. vsl
fru. amit. l. si vslfr. Aut erat apud eū cu
vicio: qz sua auctoritate uit ad appre-
hendēdū: et tūc nō facit suos: qz lz tūc
lum haberet: tamē bona fidez non ha-
buit nec tūtam possessionem.

Cuncta si nō pōt vslfructuaris p̄e-
stare cautionē Bar. in l. lth. C. eo. con-
cordādo op̄i. cd. iudit. Aut est clarum
qd nō pōt prestare fidelissorem: et tūc
aut persona vslfructuarū est suspecc

Et sic huius res dicitur sequestrari sum
 formam. I. postquam. H. imperator. S. ut le.
 no. ca. gloria. I. si fidelissimorum. H. s. s. q
 sa. cog. Sed in hoc credo quod sit aduer
 tendum an eis res mobilis vel que pos
 set deuastari procedat ista opus. alias
 secundum. Aut persona si est suspecta sed fidelis
 paup: et hoc stabit iuratoe cautione.
Id. Quero testator reliquit uxori sua
 usufructuaria et vetuit eam molestari
 et casu quo molestaretur per heredes:
 priuat eum sua hereditate nec dixit cui
 applicet. Primo itaque quero quomo
 do intelligit uxor molestare. Sic huius
 bal. In. I. i. C. de his que pene non. quod intelligit
 tur molestare quando aliquid facit ma
 lo animo. Nam quod non malo ant
 mo fit nullam penam imretur. Nam si
 iuris dispositione ipsam molestare:
 utputa quod petit sibi caneri de vendo ar
 bitrio boni viri non dicatur ea mole
 stare ar. I. quero. H. inter locatorem. S.
 lo. Secus si malo animo vel coram tu
 dice quomodo docet edictebat. vt. I. vim
 facit. et ibi Bar. S. de vi et vi armata.
 Ad secundum quesitum cui applicetur here
 ditas si malo aio molestat. bart. in. H.
 heres. I. uxor. de le. in. dicit p. illu. H. quod
 applicatur substituto vel cohereditate: non
 aut ipsi uxori. Et istud etiam sequitur
 Bal. In. I. i. C. de legatio. Idem etiam vo
 luit Bart. in. I. paterna. testo. S. de here
 disti. et ibi ang. Rap. et Imol. Si ha
 te si hec substitutis vel coheredem venie
 tes ab testator. vt not. bar. in. d. l. p. ffa.
 Ellat autem. cui resiliunt. C. de idem. vi. tol.
In. C. An autem isto casu quo heres priuat
 hereditatem itaque quesita propter molestiam
 an priuetur ipso iure. bart. in. d. l. p. ffa.
 satis. dicit quod non: quod ex quo semel fuit
 heres non potest desinere. vt. I. et si si
 ne. H. sed quod papinianus. S. d. m. et sic
 valet in hoc ut teneatur. etiam hereditatem
 restituere quod fideicommissum. vt. d. H. he
 res quod non. quod secundum hoc detrahatur quod
 tam. trebellianus ut. I. H. I. S. ad tre
 bel. Et istud sequitur. Imol. in. d. l. pa
 tera. huius Bald. In. d. l. i. C. de legatis tene
 at quod sit priuatus ipso iure. Sic tu tene

as opus. bar. et Imo. hec Ange.
C Sed natus testator poterit remittere: 2
 re he canticlo prestat. H. Pe. in. I. i. C. de
 usufructu. et in. I. scire. C. vi in poss. lega. quod
 sic in rebus que usufructuatur. in re
 bus vero que usufructuatur non
 potest. R. quod darei manu delinquendis nec
 curaret ut sicut bonus vir. Sic in aliis
 cessat cum solu teneat ad estimationem
 quod verum est nisi proprietas fuisset eidem
 usufructario legata vice ad certum diem
 et usufructus pure. quod hoc casu canticum
 non est prestanda. ut in. I. h. usufructu. H.
 plane. S. de usufructu. quod a modum casu.
C Quis autem habeat laudare ut recipere 13
 re laudem: ut an proprietari? an usufruc
 tuarius. Quidam dicit quod usufructua
 rius. Sed huius Pe. helite videtur quod pro
 prietari? sicut dicitur quod licet pater
 habeat usufructum in bonis aduentitiis
 filii: non filius quod est proprietari? et verus dominus
 huius laudare: ita dic in casu non de his ut
 de. S. epiphaneosis. H. xxxviii. et xxxix.
C Quidam si testator dixit. Relinquo 14
 uxori mea dominum et usufructuarium: bar.
 in. I. i. C. i. i. H. i. i. i. de le. y. dicit quod illa ver
 ba videntur invenire repugnari: quod non
 potest quod est dominus et usufructarius. vi. I. ut
 fructu. S. si usufructu. pe. Tamen dicit quod il
 lud verbum. dominus possum in hac dispositio
 ne non importat quod videatur relingere dominum
 bonorum sed preeminencia quedam in bo
 domo sicut erat. preminentes ante mortem
 viri. vt. I. i. S. re. amo. et. I. i. H. si. vir. S.
 ad filium. Et hoc tenet Spec. in. ti. quod filii
 sint le. Et hoc colligitur ex eo ut usufructu
 quendam: quod homines appellant uxorem
 dominas dominus ut. S. de an. le. I. i. i. i. i.
 Et istam lex eas appellat dominas ut
 d. I. i. et. d. H. si vir. Hoc enim p. z. quod testa
 tor alium hereditatem fecit. usum non est verius
 male quod voluerit uxorem habere domi
 nium rerum et alia fecerit heredes in
 vacuu. Et ista interpretatio est cordis et bo
 na sine fint institutum filium sine exnei. Se
 cundo not. bar. quod in hac dispositioe po
 nitur verbum et usufructuarium. Et istud sa
 uore filiorum interpretatum est obvetudine
 quod ad sola alimenta portigat. ut nos

gl. in. l. i. C. si scđo nup. mulier dicitur extraneo de ure dñ h̄ere v̄sfructū omniū bonorū deducta factidia vt. l. vxorū mee. s. de v̄sfr. le. et s. de v̄sfr. l. oium. et cōdē m̄nō puto. dicta verba obere intelligit si simpliciter proferat ut relinquo uxores meā dominā vel relinquo uxori meā v̄sfr. bonorū meorū. Sed si relinquat v̄sfructuaria vntus funditū cēssat dicta consueudo et dñ habet v̄sfructum et ita sentit Odo.

15 C Quero. Ponamus q̄ testator instituit extraneū et filiū. et uxori relinquit dñstam et v̄sfru. Bar. i. d. h. istia dicit q̄ q̄tū ad filiū s̄bā illa ipotat alimēta tm̄. S̄z pro'parte extranei habebit v̄sfructum sue partis: cum. n. fauore filiorū sit intrudens q̄ habeat alimen ta tm̄: non extenditur ad extraneum.

16 C Quero. Pone q̄ filius est institutus et extraneus sibi substitutus. et uxori relinquit dñiam et v̄sfru. et h̄eritas devenerit ad substitutū. qd dñ h̄ere mulier. s. Bar. vbi. s. q̄ si loquuntur i substitutione vulgari dic q̄ dñ habere v̄sfructū: cū a substituto ceperit habere vires: vi. l. qui s̄nduz. h. qui filium. s. ad. l. facti. et in p̄sona substituti qui est extraneus cēssat interpretatio p̄suetudinis. et v̄f casus in. l. et si h̄. s. de vul. et p̄n. Sed i substituto p̄p̄illariter ad quē hereditas denenit qd dñ habere ista uxori. s. dubitari: in v̄f q̄ debet h̄ere alimēta: q̄ filius fuit heres p̄ris. et sic iā legatu ex p̄sona filii cepit vires h̄ere. ergo substitutus nō p̄t teneri in plus h̄. p̄pillus. d. h. qui filius. Itē v̄f tenere Imola in. d. l. et si contra.

17 C Sed quero an possit iuentri modus. et etiā erat bis filios maritū possit relinquare uxori: nō tm̄ alimēta sed et v̄sfructū oiū bonorū suorū. Dic q̄ sic si maritū i testō dicere: et q̄ illa verba. relinquo uxori meā dominā et v̄sfructuaria: possunt h̄ere aliquā dubitationē in ure: declaro mee voluntati esse ut habeat nō soli alimēta et erit v̄b̄ si. q̄: v̄p̄ etiā v̄sfructum bonorū meorū tunc enim deducio v̄sfructu-

legit̄me filiorū habebit integrū v̄sfructū alterū bonorū. et pro hoc v̄f tex. in anc. de tri. et se. h. phibem⁹. et in. d. uxori mee. s. de v̄sfr. le. vel fac. q̄ testator dicit q̄ relinquit uxori sue v̄p̄ et plenū v̄sfr. et sic factū hōdie canit notary. Et iste s̄cē due optie cautelē. Et p̄dictis ēt collige q̄ si testator dicit. Relinquo uxori meā et existib⁹ filiis q̄ si posta filij moriant̄ vīna mīseri. q̄ iūcē m̄n̄ h̄ebit v̄sfr. oium bonorū. imo finit. cep. ē p̄p̄letaria. allat ad h̄ bar. i. l. sicut iānos. q̄b̄ mo. v̄sfr. amit. C Quid autē si dicit. relinquo tūto iā sūdū ad v̄sfructuādū. s. bar. cepo. in tracatu suo de seruitutibus. q̄ ē relictis p̄p̄teras. Sili: qn̄ dñ. relinquo sūndū ad gaudimētū per. l. p̄culus. s. de v̄sfru. Et tibi do flo. q̄ hoc dicit v̄rū: si extranei sunt iūstituti. secus si filij. et placet in p̄scia h̄ aliū iūstituēt. v̄līt q̄ p̄p̄teras sit relicta nō v̄sfructus.

C Utz legās habitationē seniūt. h̄. s. iā bitatōis. dom⁹ sue. q̄d idē ē. l. cū atiq̄tas. C. de v̄sfr. et habi. et in eodē testō legās dicitā domū alteri adēmerit dēm legati uxori s. bar. i. l. sempronio. s. de v̄sfr. le. q̄ n̄ p̄ tex. illū. vbi h̄ q̄ legato ḡnali habitationis v̄l v̄sfr. nō derogat p̄legati p̄p̄teratis. et addit q̄i legato habitationis p̄currēt abo. vi. l. si aliū. s. e. q̄ tene mēti: q̄ q̄tide relinquit p̄dīs p̄lib⁹ et postea dicit testator uxori lego v̄sfr. q̄ i v̄sfructu oēs p̄currū. h̄ bar. et p̄. d. l. si aliū p̄cludit Ludo. ro. q̄ si testator legauit v̄n sūndū: alteri v̄sfr. s. dī intelligit legasse v̄nūcīs ipsoz dīm̄diū v̄sfr. dicit sūndū. Secus tm̄ dicit iū dicit sūndū vi. l. et p̄to. s. famili. her. q̄b̄ v̄rū ē si aliad de mente nō constet.

C An autē v̄sfructus extinguit p̄ in 20 gressum religionis. s. Ly. in. l. pe. C. eo. dicit q̄ non. vi in anc. Ingressi. C. s. sacro san. ecclie.

C An abz erbā tūs perdat v̄sfructū 21 vide. s. Filiae. h̄. v̄y.

C Querit de. q. c. iūdiana. Pone le 22 gatarius cōmissū iliquid q̄ si testator scūp̄set sibi non legasseā ignorare: ut

qui uxori eius adulterauit. an legatari⁹ repellat exceptio⁹. gl. i. l. fiduciomissus C. de fideicō. vñ dice⁹ q̄ sic. Sz bar. dicit q̄ si nos ponim⁹ legatariū h̄ com- mississe vñuo testatore tñc dicia glo. p- cedit sine scrupulo. Sed si ponim⁹ h̄ pmississe p̄ morte ei⁹: tñc h̄z mal⁹ du blū: qui nō pot̄ dicit q̄ testator reuoca- nerit taciterū cā nō fuerit pmissa vñ- uore: id tñc puto dicendū q̄ legatū nō extinguit h̄z a legatario auferet tanq̄ ab idigno vt no. in. l. sordē. C. de his q. vt id h̄ bar. t̄ sic ex p̄dictis vñ dicen⁹ q̄ talis legatari⁹ possit tenere cū bona p̄ficia dictū legatū donec p̄ fudicē alis- ter iudicari suerit. Sec⁹ tñ vñ dñe dñcēdū si testator diceret. Relinquo uxori mee c. si caste vñxerit. nā si postmodis for- nteſ non poterit etiā in cōscientia ha- bere illa. c. seu vñfructū t̄ hoc no.

23 C Quid si relinquat alius vñfruct⁹ oīum bonor. nsgd tñr soluere eas alie- nū de ipsis bonis. h̄. dir. de mēte' Ho. q̄ sic. feciſ si certaz rex sit ei relatus vñfruct. ff. de vñfr. le. le. fi. Itē fñm Lu- ro. in vñls singularib⁹ vñfruct. tenetur ad collectā fundi. vt. l. qro. ff. de vñfr. le. Sz hoc lūm̄ta nisi tāra eſz solutio collectaz q̄ seq̄ret p̄ceptioni fructu⁹ tñc. n. tenet p̄prietatis. In mādo ha- bes glo. in. l. q̄ neubinā. h̄. q̄ ortos. , de le. tñj. t̄ illā gl. exclamat Bl. t̄ Bar. in. l. his. ſobis de le. tñj. Sic ergo vñfr. tñr ad expēſas p̄uas: t̄ ad collectas. t̄ ad refectionē. t̄ Bar. in. l. l. fi. exp̄ſe t̄z q̄ ad vñfr. oīum bonor. p̄tinet onus eris alieni. Sz pau. ſ. ca. in p̄ſilio. ecclxxxv. dicit q̄ p̄ncipaliter p̄tinet ad heredes. nā vñdet bona vel ḡtem bonor. defun- cti p̄ satisfiedē eris alieni. t̄ sic vñfr. fedatio ēt p̄ncipabit in solutione eris alieni. t̄ sic tanto minorē vñfr. lega- tari⁹ habebit. t̄ dicit P. A. q̄ tñra al- legata p̄ Bar. non valit. nā fñm eum loquunt̄ in eo cui res quoniam bōa ple- no ſure. ſ. p̄prietati t̄ vñfr. q̄ casus lo- ge diffat a nostro. t̄ ſe p̄cludit q̄ re- q̄. ſ. tam p̄prietati h̄z vñfr. p̄tici- pabit in ſolutione en. alieni. non aut

tēdū onus est vñfructuari⁹ vt ſen. h̄ Bar. t̄ de h̄ est tex. exp̄ſus in. l. fi. h̄. ſi autē es alienū. C. de bo. que li. t̄ p̄clu- dit pau. q̄ dñm Bar. fecit. multos erra- re. Idē t̄z Batheslanue i ſuis singula- rib⁹. t̄ dñc ſuſſe obſuati bonoile.

Additio. Quo tñ ad collectas 24 t̄ alias p̄statuſes. an teneat vñfructuari⁹. Vide bar. in. l. q̄ ro. q̄ quidā ſūt onera q̄ debētur p̄ hñ- do iplo iure fructu⁹ p̄cipiēdor: t̄ isto onus nō p̄tinet ad fructuari⁹. Quedā ſūt onera q̄ habitu illo iure ipontur p̄ ſuſtibus vel p̄dio vel p̄ſone p̄ pre- dlo. t̄ ſta onera p̄tinet ad fructuari⁹. vt in. d. l. quero t̄ ſta est veriſſima fo- lutio. hic Bar.

Finito.

C Quid at de onere legator. an ſeq̄. 25 tar vñfructuari⁹ oīum bonor. bar. in. d. l. fi. dicit q̄ nō: t̄ ſi n̄ ad vñfructu- rum. ergo ad p̄prietari⁹. Hoc tñ intel- ligep̄t dñm est. ſ. de onere eris alieni.

C Sed qd in vñfrario dic. fñm ludo. 26 ro. q̄ aut in oīodo rei cui⁹ m̄ht lega- tur vñfr. p̄ticipat dñs: vt q̄ ē domus ampla. t̄ ſic tenet dñs tñm ad expen- ſas. aut p̄ticipat ſolus vñfr. t̄ ipſe tenet. Casus est vñte. in. l. ſi domus. ff. de vñfr. t̄ ha. Itē ſi lego vñfructu an- cille infantis: valet t̄ iſp̄t valere eis ſipa adoleuerit. alio eēt fruſtator. in. z. tex. eēt singularis i. l. ſi ſtantis d̄ vñfr.

C Legat⁹ ē m̄ht vñfr. magni palacij 27 elegip̄ meo vñfr. certa p̄fē de eodē: an- deinde poſſim variare t̄ aliis hēre. ca- ſus eēt singularis qd no. in. l. diuus. h̄. licet. ff. de vñfr. t̄ ha. hic Ludo.

C Quid si ples ſint vñfructuari⁹: t̄ 28 vñfr. morit. h̄. fñm. Dir. acquiritur alijs pars ſua iure accrescēd. ff. de vñfr. ac- cre. p̄ totum. Id dñ q̄ qñ totus vñfr. cu- tuſ amissus ēredit ad p̄prietatē illi. eo. Sed ſi p̄ parte tñm auctoritati. nō re- daret ad p̄prietatē. ff. qui. mo. vñfr. amit. l. excepta.

C Quid si vñfruct⁹ relinquat alius 29 quousq; pupillus p̄tinet ad puber- tatē. t̄ ſ. annos p̄nbertatis moriat pu- pillus. Itē qd ſi donauit tali ſi a ſaro:

resipuerit: et statim moritur. **R.** h₃ Dir.
nō extinguit usus. C. eo. ambiguitatez.
Itē q̄ ip̄e amittit nō viēdo. **R.** h₃ Dir.
Spaſto. x. annoū. iter p̄t̄ies. et xx. iter
absentes. C. eo. l. pe. Sufficit m̄ q̄ per
alii utat. s. eo. arbors. h. usus. Usu-
ſtu. aut de usus legatus durat usq; ad
c. ānos. h₃ glo. i. c. possessiones. xvi. q. d.
q̄ ista ē vita lōgeni hominis.

Vxor. Utrū vxor in sedo infimonto
possit de reb^o cōſbus pridere filius
ex p̄mo infimonte. **R.** s̄m Guil. si filij
p̄diciū nō habet aliquā actionē h̄ mar-
trē: nō p̄ illa h̄ phibitionē mariti eli-
qd eis dare. **S** si h̄n actionē h̄ m̄fēz
vt q̄ obligata erat eos alere cū ſint im-
puberet: vel abo plinges p̄ſſidēt bōa
eoꝝ: vel ex alia iusta. cā. marit^o quidez
tūr eos alere q̄ inr̄ cuꝝ ſuis oneribus
ad maritū trāſiuit ſm aliquorū ſue-
tudinē. **S** tū q̄ marit^o h₃ administratōez
vxor h̄ illi phibitionē ſi dz eos alere
nisi i extrema necessitate. P̄dī tū p̄cu-
rare q̄ marit^o ad hoc p̄ iudicē ſpellat
Si aut̄ filij nullā h̄n actionē h̄ matrē
nō tūr marit^o nec illa dz h̄ phibito
vē eius, aliqd eis dare. Formare tū p̄t
ſibi i dubio largaz ſciam. h̄ec ille. Et
hoc de reb^o cōſb^o vbi ē conſuetudo q̄
marit^o h̄eat illaz administrationēz et ſi
vxor. vbi vero nō ē talis ſuēudo: po-
ſet vxor ſicut et marit^o: eu i re cōl glis-
het habeat ius egle. s. p̄ ſocio. per to-
tū. De reb^o vero mariti clarū ē q̄ nō
p̄t dare h̄ ius voluntarē nisi i necessita-
te extrema: nisi h₃ modos predictos. **E** q̄
elemosyna. h̄. q. h̄.

2 **Q**uid si vxor h̄n vīz pdigū celat
aliqd de reb^o cōſb^o cū viro. **R.** si bona
ſide hoc faciat: vt ſibi viro. loco et te-
pore prouiderat q̄ eas male cōſumeret
nec peccat: nee ienetur obedire viro ſi
prohibeat: aut ſibi tradi petat. cum in
tradendo eu ſuaret ad peccandū.

3 **U**trū vxor teneat ſeq̄ vīru quoctūz
ſerit. **R.** ſm Guil. vt inr̄ hic vxorē ſe-
qui q̄i ex necessaria cā abſt. ſed vxor
tū ſeq̄ vīz, ex q̄cūz cā recedat. ſ. domi-
clū trāſierēz: nifi vellet eātraherē ad

peccatūz. extra de diuor. q̄ ſuſt. ſecuſ ſi
eſſet vagabūdus. xxxiiij. q. h̄. ſiquis nō
ceſſitate. idē Ber. et No. Et addit hoſ.
ſe ſicut in voto vīramarino vxor p̄t̄
ſeq̄ vīz vel remanet ſi voluerit: ſic et i
omni itinere volūtatis cū proposito re
uertēdi. ſed vbi trāſierit domiſiſ ſeſſe
tūr eū ſequi. Et vide gl. in. c. i. de cō
i. lepro. q̄ dicit mulierez nō ieneti ad
sequendū vīru vagabūdū dicit Pa.
hoc procedere in ſi ſpe h̄ctus infimo-
nū ſuſſet vagabūdus: q: vī approbas
ſe tūc moſ ſuos de q̄ vide. bonā glo.
in. c. vnaquez. xlj. q. h̄. Qd tū iuelli-
dū ē q̄i vagat ex aliq̄ cā h̄oſta. et nō
alſ ſentit glo. i. d. c. ſigs neceſſitate: q̄i
cū vagās peccaret. nō eēt el in p̄co cō
ſetiēdū. El dicit No. q̄ ſi aliqua mu-
lier hoc pactor: vel p̄ditione: vel moſ de
tūr altui i vxorē q̄ ſemp ſimul debe-
ant morari et i certo loco forte i domo
amicor. ipſi multeris pactū ſuati. eſt
i traditionē. n. rei ſue p̄t glibz qd vult
pactū apponere. nec hoc ē h̄ legē ſimo-
pſi. h₃ legē q̄ ſil morari debet. d. c. ſi
q̄s. Et ſic vico paciū ſuādūz nifi aliq̄
neceſſitas ſuernientat qua ipediente:
nō poſſet maritus ſuode remanere.
Puta pp aimicitiias capitales: iſfirmi-
tate aeris vel h̄mōi: qd arbitrio iudic-
iſ ſuimittitūc. n. vxor tūr ſequi vīru
ne adulteriū ſuimittat: q̄i tūc pactū h̄
legē inclipei eſſe. ar. d. c. vnaquez.

Utrū maritus h̄eat in vxorē p̄tātē 4
ordinariā eā puniēdī: vīnculāt et ver-
berāt. **R.** h₃ Pa. i. c. cū ſtingat. de fo.
q̄pe. q̄ maritus nō h̄eati vxorē p̄tātēz
ordinariā. nec h₃ eu in p̄tātē ſicut p̄ ſi
litū. vt in. l. ſi vxor. C. de p̄di. inſer. P̄dī
tū eā caſtigare et verberare moderate
h₃ doc. in. c. queadmodūz. de iureſ
Nec ob. l. ſensu. C. de r̄p̄u. oꝝ dz itelli-
gi. q̄ ſober. ſine cā vī enomiter.

Cān at poſſit rā et cā vīnculare vel ſ
eā recludere. v̄ leter. cū glo. in. c. pla-
culi. xxxij. q. h̄. q̄ ſeu q̄ laicus nō p̄t̄
vxorē ſuāligare: et nō inuenit expreſſum.
Secus d. v. ne dicit p̄ ter. ibi. vbi
dī. placuit vt ſic. op̄ clico: uim vxorē

peccauerunt. ne forte sñiam peccandi
plns hñant. accipiant' mariti cap hñc
ptatem. preter necem; custodiēt z ll-
gādī in domo sua; ad leuanta salutaria
nō mortifera eas cogētes ec. Idez dic
de p̄e respectu filij:nō.n.bz i eū turis
ditionē ordinaria. Pōt tñ leuister cor-
rigere eius delicta; et ēt ipsum tradere
iudicis; vt ei iuste puniat. vt est rex. no-
tabilis in. l. l.ij. C. de pa. po. Idez dic de
bñ respectu suor mercenariorum: vt
rōne seruiti nō hñat in eos iurisdictio
nē ordinaria. Pōt tñ eos. leuister casti-
gare vnde glo. notabilem in. c. sicut al-
erti. viij. q. i. Idez dic in dñ respectu
seruitz. si. eū possit castigare z vincu-
lare. nō pōt tñ i eū fuisse: nec iudiciale
cognoscere. C. de. m. ser. l. vulca.

G An aut vxor teneat ad oia obsega
mariti. Jo. an. dicit q sic:puta custodi
endores mariti: lauare pedes: z caput
comestione pparare z his silla. Sed
Panor. in. c. l. fas. de resti. spo. dieit q
q ad opas: marito dñ subdita: qz cedat
lucro' mariti. vt in. l. sicut pfonus. s. de
oper. s. Nō est tñ subdita marito sicut
filz patri: Immo mulier maritata ni
si fuerit a pfe emācipata remanet sub
patri pte quo ad alia. Itē inqustū
dic. Jo. q dñ lauare ec. Dico h̄ pcedef
Inspecia qditione mulieris. Quid. n.
si est ita nobilis vt nō deceat hec villa
facere. Lerte nō erit ad hoc astricta: te-
nēt. n. ad operadū fm qditionē sue plo
ne. An aut possit precise qpellit ad ope
rādū Dic q nō. Aut quiescit nūgd pos
sit cōpelli causatiue:puta subtrahēdo
sibi alimēta si nō vult: z tunc aut por
tauit votem aut nō. Hoc vltimo casu
pōt cōpelli. Nā hoc ēt procedit i filio
qui est pastri magis astrictus qz vxor
Si vero nō aut votē: z est sufficiens
ad alimentatiā eā. mari' z cōdes libe
beros: saltē vbi mariti hñat alia ho
na: z nō pōt qpellit. qz ; alter votē. l.
si cū votē. s. finamē. s. o. ma. Si vero
nō sufficiet pōt qpellit nēdo pōlcto. Et
no. fm Pa. sbl q ca i dñ mulier rece
deret a vtro: pōt cog redire ad domā

mariti p cēsar. ecclasticā: z pōt realr
capi z duci ad domū vltivbi sub est
cā restōnis. Itē q: executio sentētie fit
innocato brachio seculari.

I Esus idest saluator. In quo vti spō
so sancte mfis ecclie fira snt cor
da operationesq nostre. Eulius qdem
se sancte matris ecclie opus hoc sub
mittit corrigenduz: si qd in eo misere
imperite incantene perme dictuz ext
stat. Qd quidē opus ad laudez Iphius
Iesu: ottusq trinitatis: ac Virginis
Hortose: z omnia sanctorum lauente
prefidio: z precipue virginis Lucie. cu
tus hodie solēntas agitur a xp̄ienlis:
nec nō z simplicitā pfectorum vilitatē
vt prologo premittitur expletū est exce
pta tabula sequenti viriusq iuris ru
bulcarum in loco nostro apud leuantū
sancte Marie nūciate nūcupato. curre
te anno. D.ccccxxij.

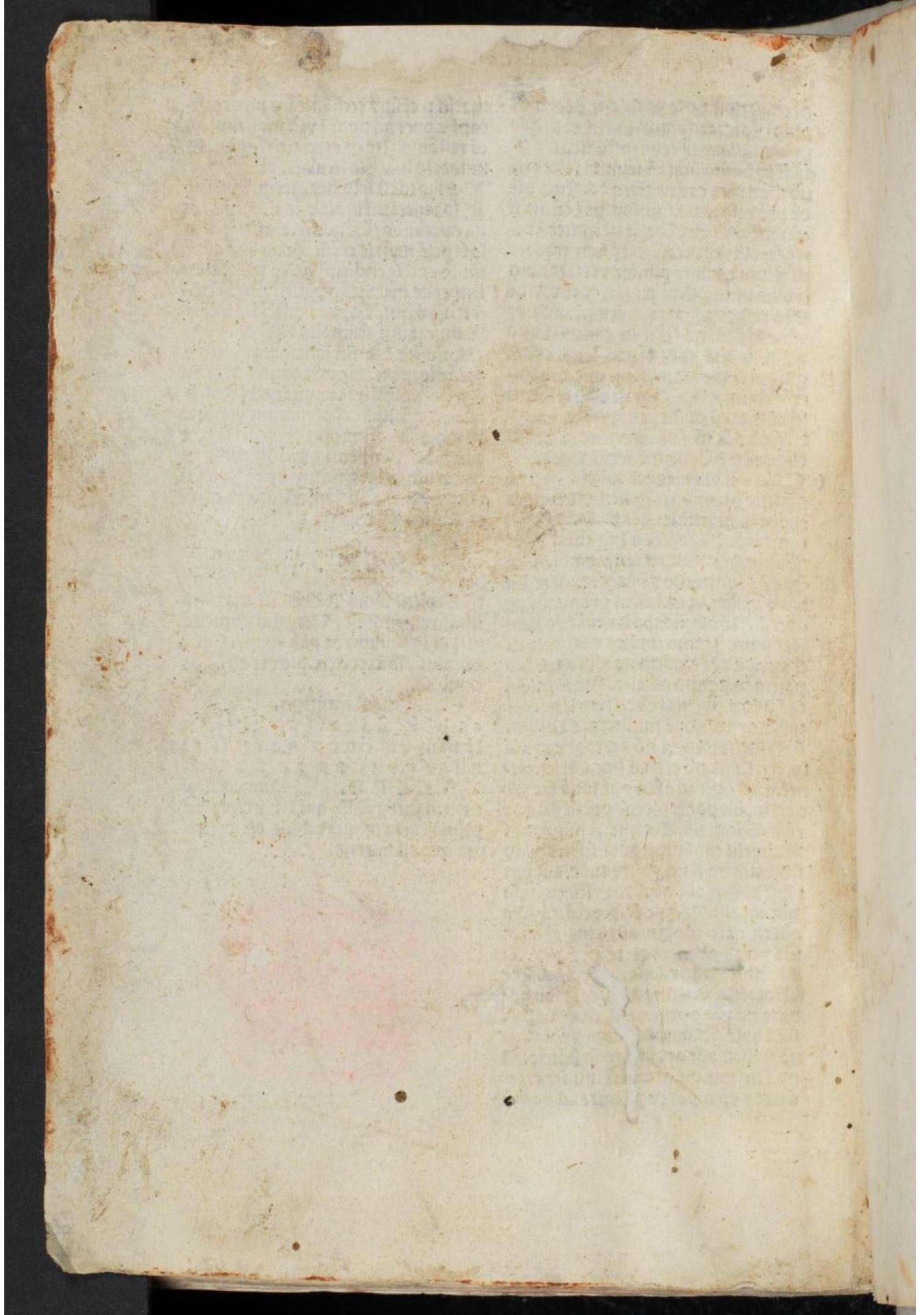
F I N I S.

C Explicit sūma Rosella cū maximo
studio emendata. Venetys impressa
peri Paganiū de pagantis. Anno
domini. D.cccc.xcix. die vero. xxi. de
cembris.

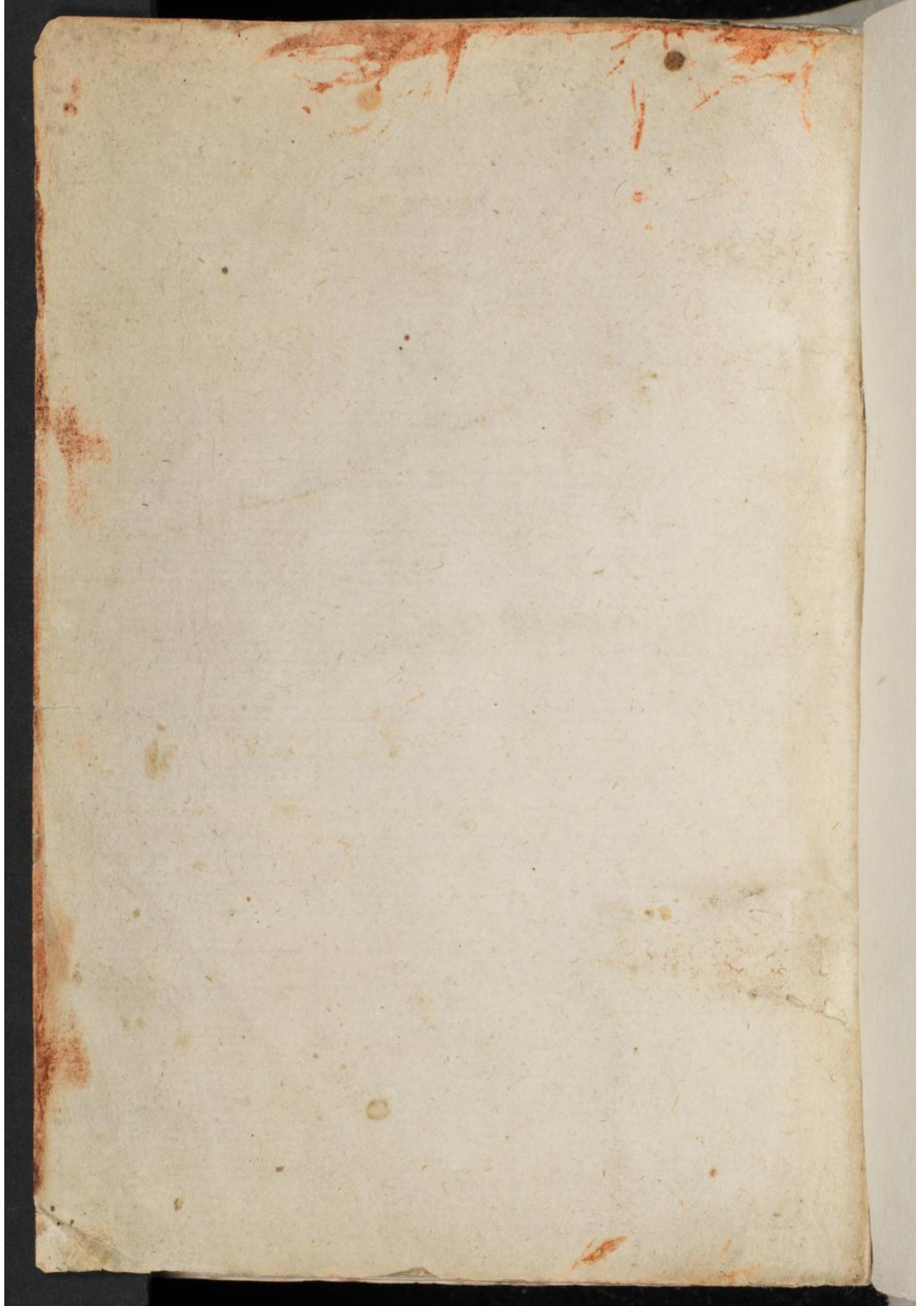
Registrum.

a a b b c c d d e e f f g g h h i i k k
l l m m n n o o p p q q r r s s t t
u u x x y y z z t t ɔ ɔ ƿ ƿ Ȑ Ȑ
B B L L D D. Omnes sunt
ocierni preter BB qui est sextern: z
prima carta in qua tabula est descri-
pta que est duerna.

480

BUCHERHOF WILHELMI
HEINRICH STILLEBEN
TITELBLATT
DRUCKERHOF WILHELMI

AUCHAIDIOMERMAN
HEIMATLICHEN
RESTITUTION
DISSEMINATION

Rest. 1964